Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

glas gospodarstva

INOVATIVNOST IN KORONA

november 2020

Poenostavljen dostop do sredstev ne pomeni več možnosti za lumparije. Nasprotno.
Intervju z Zvonkom Černačem

Steklarna Hrastnik postaja visoko tehnološko nišno podjetje
Intervju s Petrom Časom

Ključni ukrepi PKP5 na področju dela
Pravni nasvet

IZVIR ZDRAVJA

MEDICAL CENTER ROGAŠKA

Odlikuje nas:

- 25 let izkušenj
- 50 vrhunskih zdravnikov specialistov
- celostna obravnava v samo dveh dneh
- preventivna preiskava celega telesa z magnetno resonanco - ***edini v Sloveniji!***

Preventivni menedžerski pregledi

v Medical centru Rogaška

"Preventivne programe smo zasnovali celostno za vse, ki želite preveriti svoje zdravje, se pravočasno seznaniti s tveganji za razvoj določenih bolezni in pravočasno odkriti morebitne bolezenske spremembe. Zavedati se moramo, da odsotnost težav še ne pomeni odsotnost bolezni."

Anita Kek Ljubec, dr. med., specialistka interne medicine, strokovna direktorica, vodja preventivnega programa

INFORMACIJE IN REZERVACIJE:

T: 03 811 7012 ali 051 399 003 | E-mail: menedzerski.pregledi@rogaska-medical.com

Zdravilišče Rogaška - Zdravstvo d.o.o. | Zdraviliški trg 9 | 3250 Rogaška Slatina | Slovenija
www.rogaska-medical.com

PORSCHE SLOVENIJA | MOON

Od električnega vozila do lastne elektrarne

www.poslo.si/e-mobilnost

Porsche Slovenija ponuja sistemske rešitve na področju **e-mobilnosti.**

Audi SEAT CUPRA ŠKODA Gospodarska vozila

Predelovalne dejavnosti **25**
Največji izvozniki v predelovalnih dejavnostih z 58 tisoč EUR dodane vrednosti na zaposlenega

Strategija **55**
Samooskbra zagotavlja varnost za obdobje ekonomskih kriz

Odpadki **81**
Nova sistemska ureditev ravnanja z odpadno embalažo

glas gospodarstva

november 2020

Uvodnik
Korona, Kitajska in mi 7

Poslovna klima
Obsežne posledice pandemije na javne finance 8

Gospodarstvo
Pot k višji produktivnosti le z večjimi investicijami in vlaganji v raziskave in razvoj 10

Strategija
Cilji gospodarstva do 2030 13

Intervju
Poenostavljen dostop do sredstev ne pomeni več možnosti za lumparije. Nasprotno. 16

Intervju
Steklarna Hrastnik postaja visoko tehnološko nišno podjetje 20

Predelovalne dejavnosti
Največji izvozniki v predelovalnih dejavnostih z 58.000 EUR dodane vrednosti na zaposlenega 25

Lestvica
Top 100 izvoznikov v predelovalnih dejavnostih, 2019 30

Dodana vrednost
Rast dodane vrednosti v 2019 višja za desetino pri največjih družbah 36

Lestvica
Top 100 gospodarskih družb po dodani vrednosti, 2019 39
Top 100 družb malega gospodarstva, 2019 46
Top 50 najhitreje rastočih majhnih podjetij 51

Strategija
Samooskrba zagotavlja varnost za obdobje ekonomskih kriz 55

Trendi
Trendi v prehranski industriji 60

Epidemija in izzivi
Koronavirus pretresel panogo, a izzivi ležijo tudi drugje 66

Inovativnost
Razvoj mora biti hiter in učinkovit 71

Sledenje
Sledljivost vpliva tudi na potrošnikovo odločitev o nakupu 73

Lestvica
Največjih 50 družb v živilskopredelovalni industriji v letu 2019 75

Odpadki
Nova sistemska ureditev ravnanja z odpadno embalažo 81

ggg

Izdajatelj:
Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

Gospodarska zbornica Slovenije

Odgovorni urednik:
Samo Hribar Milič

Izvršna urednica:
Barbara Perko

Oblikovanje:
Samo Grčman

Uredniški odbor:
Grit Ackermann, Antonija Božič Cerar, Marko Djinović, Ariana Grobelnik, Bojan Ivanc, Tomaž Kordiš, Tajda Pelicon, Petra Prebil Bašin, Matej Rogelj, Igor Zorko

Uredništvo:
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
01 5898 000
gg.plus@gzs.si

Trženje oglasnega prostora:
Dašis, d. o. o.
gg.trzenje@gzs.si
01 5130 824

Tiskano na papirju Vprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Konferenca reciklažne industrije REC 2020
Novi izzivi na področju ravnanja z odpadki 85

Ravnanje z odpadki
Odločba inšpekcije Kemisu je nerazumna in škodljiva 88

Intelektualna lastnina
Ponarejanje in piratstvo – grožnja za podjetja 93

Kolumna
Kaj sporoča letošnja bera inovacij? 95

Projekt DIVA
Zdaj je čas za inovativnost! 96

Inovativnost
Kulturni in kreativni sektor kot spodbujevalec sprememb in inovacij 98

Projekt CINEMA
Revitalizacija mestnih središč & kulturna in kreativna industrija 100

Trgovina
Trgovina po nedeljski meri človeka in/ali po nedeljski meri izbranega kapitala? 104

Intervju
Ljudje v tej novi »korona« realnosti več prenavljajo in gradijo 106

Minimalna plača
Za dvoletno zamrznitev minimalne plače 110

Storitev
Trgu so ponudili novo storitev 113

Novi koronavirus
Covid-19: Kako zmanjšati stigmatizacijo in diskriminacijo 115

Izobraževanje
S koronavirusnimi omejitvami so prišle nujne prilagoditve 117

Finančni nasvet
Lockdown 2.0 – nova kriza na obzorju? 118

Okoljski nasvet
Krepitev dvojnega zelenega in digitalnega prehoda 119

Pravni nasvet
Ključni ukrepi PKP5 na področju dela 120

Administrativni nasvet
Kdo in kdaj potrebuje dovolilnico za prevoz blaga 122

Kreativni nasvet
Umetnost in voditeljstvo: moč in namen kreativnosti 123

Priložnost
Avstrijska Koroška je več kot le turistična destinacija 124

Mednarodni kotiček 126

Stališča 127

Novice 128

Napovednik 130

Intelektualna lastnina **93**
Ponarejanje in piratstvo – grožnja za podjetja

Trgovina **104**
Trgovina po nedeljski meri človeka in/ali po nedeljski meri izbranega kapitala?

Minimalna plača **110**
Za dvoletno zamrznitev minimalne plače

Tisk: Present, d. o. o.

Datum natisa: 17. 11. 2020

Distribucija: Pošta Slovenije

ISSN 13183672

Revijo Glas Gospodarstva prejmejo člani GZS brezplačno (1 izvod).

Letna naročnina za dodatni izvod je: 80,00 evrov z vključenim DDV.

Poštnina za tujino se zaračuna posebej.

Medij Glas gospodarstva izdajatelja Gospodarske zbornice Slovenije, s sedežem v Ljubljani, Dimičeva 13, je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, pod zaporedno številko 516.

Notranjost revije je natisnjena na recikliranem papirju Viprint papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d., ki je za vse papirje pridobila certifikat FSC®, za nekatere papirje iz grafičnega programa pa tudi certifikat Ecolabel (okoljska marjetica).

Pri tiskanju smo uporabili okolju prijazne barve na rastlinski osnovi.

Foto na naslovnici: Depositphotos

YASKAWA

MotoMINI

majhen samo po velikosti

reddot award 2019
winner

YASKAWA Slovenija • www.yaskawa.si

YASKAWA

Uvodnik

Korona, Kitajska in mi

Mislili smo, da se bomo v tej številki ukvarjali predvsem z razvojnimi vprašanji, saj naj bi 16. novembra imeli letošnji Vrh gospodarstva, ki pa smo ga morali zaradi nove epidemije vsaj za en mesec prestaviti. Tako je naša pozornost spet usmerjena na virus SARS-CoV-2 oz. koronavirus, kot ga poimenujemo v vsakdanjem življenju, ki ne popušča. Drugi val, ki je zajel predvsem Evropo, postaja celo bolj nevaren kot prvi val, na katerega smo bili popolnoma nepripravljeni. Prepuščam strokovnjakom, da bodo ocenili, zakaj se je prav na naših koncih drugi val tako močno razplamtel; prepuščam tudi zato, ker je vse preveč kvazi strokovnjakov, ki se na vse spoznajo, tudi na področju epidemiologije.

Dejstvo pa je, da je širjenje virusa moč zelo omejiti, če ne celo zaustaviti. Kitajska in še nekaj azijskih držav se je izjemno učinkovito spoprijelo z epidemijo. Nič nam ne pomaga opravičevanje, češ, lahko Kitajska, kjer ni demokracije, kjer so ljudje prestrašeni in imajo drugačno kulturo komuniciranja. Ne vem, kaj ima demokracija neposredno opraviti s koronavirusom, ker policijska ura, prepovedano druženje v skupinah, večjih od šest, zaprti lokali, obvezno nošenje mask, so ukrepi, ki jih izvajajo tako v Bruslju kot Ljubljani ali Wuhanu. Zelo različno učinkovanje istih ukrepov pripisujem bolj kulturi in vrednotam, ki so v naših koncih drugačne ter nepravilnemu ukrepanju ob prvih znakih ponovnega širjenja. Kjer ne gre le za nepravočasnost, temveč tudi za nezaupanje do ukrepov in njihovega komuniciranja. Sploh ni nepomembno, da imajo v Sloveniji številni narcisistični osebki s svojimi bleferskimi razlagami večji ugled ali vsaj odmev med prebivalstvom kot pa številni strokovnjaki in politiki. Namesto, da bi v času, ki terja, da smo skupaj in enotni, utrdili sodelovanje in zaupanje, se je razkol v družbi, politiki in tudi stroki poglobil. Zadnje, kar si lahko želimo, je dvig politične nestabilnosti in celo nove volitve, kar pa seveda ne pomeni, da bi Vlada imela bianco menico za vse svoje projekte, s katerimi želi spremeniti socialna in politična razmerja v državi. Vsakdo nosi svoj del odgovornosti za sedanjost in prihodnost.

Tudi gospodarstvo. In spet pridemo do Kitajske, ki je še vedno v mnogih očeh napačno razumljena in podcenjevana. Dejstvo pa je, da so ne le med najuspešnejšimi v spopadanju s koronavirusom, po trenutnih napovedih bodo letos zabeležili 3 % gospodarsko rast, v EU pa (pre?)optimistično govorimo o 7 % padcu BDP. Kaj delajo tam drugače in bolje? Kdor misli, da je Kitajska le neizmeren vir poceni delovne sile za masovno proizvodnjo, je očitno prespal zadnjih 10 let, ali pa vsaj pet, ko se je Kitajska povzpela med tehnološke velesile. Lani je Kitajska po številu mednarodno prijavljenih patentov prehitela ZDA. Težko se naučiš kaj od koga, ki ga ne poznaš dobro in gojiš do njega (pre)več neosnovanih predsodkov.

Kje je tu slovensko gospodarstvo? Čeprav podatki za zadnja leta kažejo izjemno ugodno sliko, pa ravno sedaj vstopamo v ključno obdobje. In iščemo odgovor in poti na vprašanja: kakšen bo naš nadaljnji razvoj, ali vlagamo dovolj v razvoj, kako okrepiti inovativnost in ugled, kako dvigniti naše kompetence? In predvsem, ali bodo podjetja prepuščena samim sebi, ali pa jih bomo s številnimi ukrepi in tudi sredstvi podprli v njihovih razvojnih načrtih? In hkrati izdatneje podprli tudi vse tiste sisteme, ki so ključni za naš nadaljnji razvoj – znanost, izobraževanje in zdravstvo? Kot vemo, je Slovenija v novem proračunu EU za obdobje 21-27 dobila znatna sredstva in z njihovo pametno porabo lahko dosežemo ambiciozne cilje na več področjih. Čez sedem let bo Kitajska že vodilna tehnološka in ekonomska sila na svetu. Ker so se tako odločili, sprejeli strategije in izvajajo vse potrebne ukrepe. Mi imamo tudi vse niti v svojih rokah. Vrhunsko bi bilo, če jih uspemo izkoristiti. gg

Foto: Tanja Jamnik

Čez sedem let bo Kitajska že vodilna tehnološka in ekonomska sila na svetu. Ker so se tako odločili, sprejeli strategije in izvajajo vse potrebne ukrepe. Mi imamo tudi vse niti v svojih rokah. Vrhunsko bi bilo, če jih uspemo izkoristiti.
Samo Hribar Milič, odgovorni urednik

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Poslovna klima

Obsežne posledice pandemije na javne finance

Nov val okužb postavlja pod vprašaj uresničitev napovedi za zadnje četrtletje, poslabšuje stanje v javnih financah.

Darja Močnik, Analitika GZS

Dolg države konec 2. četrtletja 2020:
Slovenija: 78,2 % BDP,
EU-27: 95,1 %

Države po Evropi ter v Severni Ameriki znova povečujejo omejitve javnega življenja, saj se število okužb s koronavirusom povečuje. Nedavno gospodarsko okrevanje naj bi bilo zato krajše, ponovni lock-down (storitvenega dela gospodarstva) pa bi v državi ponovno povzročil ekonomske stroške. Trenutne napovedi za območje evra se nagibajo na močnejše tretje četrtletje, a manj optimistično četrto četrtletje.

Sposobnost spopadanja z virusom je še naprej pomemben vir razhajanja med državami, kar je posledica razlik v sestavi gospodarstev in stanja javnih financ pred izbruhom pandemije. Trenutno javnofinančni primanjkljaj in deleži dolga v BDP v vseh državah naraščajo. Kljub temu so obrestne mere na javni dolg rekordno nizke zaradi ukrepov centralnih bank. Javni dolg v območju evra je konec 2. četrtletja letos znašal 95,1 % BDP (86,3 % v 1. četrtletju letos), javnofinančni primanjkljaj pa se je v 2. četrtletju povzpel na 11,6 % BDP. Tako je bil v drugem četrtletju 2020 zabeležen najvišji primanjkljaj v območju evra in EU od začetka merjenja časovne vrste.

Slovenski javni dolg se je z 69 % BDP konec 1. četrtletja letos povečal na 78,2 % BDP konec 2. četrtletja 2020 (na 36,8 mrd EUR). Javnofinančni primanjkljaj je v drugem četrtletju znašal 15,8 % (5,1 % v 1. četrtletju). gg

10 ključnih podatkov

Upad slovenskega blagovnega izvoza -11,1 %
(I-VIII 20/I-VIII 19)

V prvih osmih mesecih je bil izvoz blaga nižji za 11,1 % (v EU-27: -13 %), uvoz za 14,6 % (iz EU-27: -15,5 %). Med državami EU se je izvoz in uvoz najbolj zmanjšal z Italijo in Nemčijo. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 109,4 %. Izvoz storitev je bil nižji za 20,3 % (med njimi izvoz potovanj za 55,5 %), uvoz storitev pa nižji za 17,1 %).

Upad industrijske proizvodnje: -10,7 %
(I-VIII 20/I-VIII 19)

Avgusta se je industrijska proizvodnja v predelovalnih dejavnostih že približala lanski ravni. Medletno je najbolj zaostajala proizvodnja v srednje nizko tehnološko zahtevnih panogah (-13,5 % v I-VII 2020), predvsem v proizvodnji kovin, pa tudi gum. Med srednje visoko tehnološkimi panogami (-12,2 %) je bila proizvodnja nižja zaradi slabše realizacije v avtomobilski verigi. Krepko rast je beležila le farmacija, vendar je to začasen fenomen (skupaj letno +10 % rast proizvodnje).

Gospodarsko razpoloženje: -10,7 o.t.
(IX 20/IX 2019)

Oktobra se je po petih mesecih rasti gospodarska klima zopet poslabšala. Kazalnik zaupanja je bil oktobra medletno najnižji v storitvenih dejavnostih (-23 o.t.) in trgovini (-18 o.t.), v gradbeništvu je bil nižji za 5 o.t., medtem ko je bil v predelovalnih dejavnostih višji za 3 o.t.. Slednje so bile najbolj optimistične pri oceni kazalnika obsega novih naročil, a negotove razmere omejujejo prihodnja predvidevanja o proizvodnji.

Upad nominalnega prihodka storitvenih dejavnosti: -12,5 %
(I-VII 20/I-VII 2019)

Od maja dalje se krepi prodaja v tržnih storitvah. Julija je bila medletno nižja še za 9 %. Po epidemiji je bil največji odboj zaznan v gostinstvu, predvsem zaradi umika omejitev. Prodaja kljub temu zaostaja za dobro tretjino glede na lani. Julijski prihodki so bili medletno višji v IKT, strokovnih in znanstvenih dejavnostih, predvsem oglaševanju in podjetniškem svetovanju.

Realni upad prihodka v trgovini na drobno (brez motornih goriv): -0,9 %
(I-VIII 20/I-VIII 2019)

Realna prodaja v trgovini z neživili je bila avgusta medletno višja za 11 %, v trgovini z živili nižja za 5 %, kar je bilo tudi posledica rasti spletne trgovine, ki je zadnji prevzela del tržnega deleža. V prvih osmih mesecih je trgovina na drobno le malo zaostajala za lansko prodajo, v kolikor ne upoštevamo prodaje z motornimi gorivi, kjer je bil prihodek nižji za več kot 20 %. Trgovina z motornimi vozili je v poletnih mesecih znižala izostanek iz prve epidemije, vendar je bila prodaja v sedmih mesecih še vedno nižja za 15,3 %.

Realen upad gradbenih del: 3,8 %
(I-VIII 19/I-VIII 2018)

V zadnjih dveh mesecih se je gradbena aktivnost izboljšala. Upad vrednosti gradbenih del pri stavbah je v prvih osmih mesecih znašal 6,4 %, pri gradbenih inženirskih objektih 2,4 %. Zaloga pogodb se krepi pri inženirskih objektih. Izdana dovoljenja stavb, merjena po površini, so nižja kot lani ta čas.

Upad prometa blaga v pristanišču: 19,6 %
(I-VIII 20/I-VIII 2019)

Upad prevoza blaga so zabeležili v pristaniščih (v prvih sedmih mesecih: -19,6 %,) ter na letališču (-11,9 %). Promet potnikov na letališčih in pristaniščih je upadel precej več (80 %). Avtobusi v javnem prevozu so prepeljali pol manj potnikov. Še avgusta je bilo njihovo število prepeljanih potnikov medletno nižje za 20-37 %, kar nakazuje na počasno okrevanje v tem sektorju.

Rast inflacije: 0,2 %
(I-IX 20/I-IX 2019)

Drugi mesec zapored je Slovenija beležila deflacijo na medletni ravni (septembra -0,3 %, primerljiva na evropski ravni - harmoniziran -0,7 %). K rasti so prispevale cene storitev (zdravstva, stanovanjska in gospodinjska oprema), cene blaga pa so nižje za 1 % (predvsem oblačila in obutev, prevoz – naftni derivati). Cene so se v prvih devetih mesecih povišale za 0,2 %.

Nominalna rast bruto plač: 5,6 %
(I-VIII 20/I-VIII 19)

Od junija dalje se povprečna plača giblje na podobni ravni, medtem ko je bila avgusta medletno višja za 5 %. Najvišja je bila v sektorju države (6,5 %), kjer so se medletne rasti zaradi dodatkov zmanjšale glede na čas prve epidemije. Rast plač v zasebnem sektorju je v prvih osmih mesecih znašala 4,6 %.

Število delovno aktivnih: 0,3 %
(I-VIII 20/I-VII 2019)

Medletno je bilo avgusta letos za 1,2 % oz. dobrih 11 tisoč manj zaposlenih. Z največjim medletnim padcem izstopajo predelovalne dejavnosti (-7.700 oseb), zaposlitvene dejavnosti (-4.500; delavci, napoteni prek agencij) in gostinstvo (-2.360 oseb). Konec septembra 2020 je bilo brezposelnih 83.766 oseb, kar je bilo za petino več kot septembra lani. Vladni ukrepi, ki ohranjajo delovna mesta omogočajo, da porast brezposelnih ni sorazmeren s padcem dodane vrednosti.

*Upoštevani statistični podatki, znani do 23. 10. 2020

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

ZA VSE NOVE KOMITENTE
PRVIH
6 MESECEV
BREZPLAČNO
VODENJE PAKETA.

POSLUJTE BREZ OMEJITEV, POSLUJTE PAMETNO.

PAKET SMART BUSINESS

Izkoristite vse ugodnosti paketa SMART **BUSINESS** po enotni, konkurenčni ceni:

- Vodenje poslovnega računa.
- Samodejno odobritev limita na TRR.*
- **www** Mesečno uporabo spletne banke ter izdajo varnostnega elementa.
- Prvo izdajo debetne kartice Visa in letno članarino za kartico Visa z odloženim plačilom.
- SMS obveščanje o transakcijah za izbrano debetno in plačilno kartico z odloženim plačilom.
- Najemnino za uporabo POS terminala.

Celotno ponudbo preverite na **nkbm.si/smartbusiness-paket**. Naročite se na individualen posvet.

* Novoustanovljeno podjetje lahko pridobi limit v roku 6 mesecev od ustanovitve podjetja.

nkbm.si/smartbusiness-paket **080 17 70** **info@nkbm.si**

Nova KBM

Foto: Depositphotos

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Gospodarstvo

Pot k višji produktivnosti le z večjimi investicijami in vlaganji v raziskave in razvoj

Produktivnost bi se morala v naslednjih petih letih povečati za 6 odstotkov letno, da bi dosegli cilj 60.000 EUR. Za dvig produktivnosti sta ključni predelovalna dejavnost in trgovina.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

Ocenjujemo, da se bo gospodarstvo v 2020 skrčilo za 7 % BDP, izgubljenih bo okoli 12 tisoč delovnih mest.

Zasebni sektor pred velikimi izzivi v srednjeročnem obdobju

Po daljšem obdobju nadpovprečne gospodarske rasti (3,4 % letno v 2014-2019), ki je temeljila na znižanju zunanjih in notranjih ravnovesij (neto zunanji dolg se je znižal, zadolženost gospodinjstev, podjetij in države je upadla, merjeno glede na BDP), je letos epidemija COVID-19 izbruhnila povsem nepričakovano. Nekritično moramo priznati, da so makroekonomski modeli zopet »odpovedali«, saj nas dogodki takšne razsežnosti (epidemija na globalni ravni) doletijo v povprečju enkrat na stoletje. To pomeni, da jih razumni makroekonomisti ne morejo predvideti v osnovnem scenariju in tudi neracionalno bi bilo, če bi jih. Ne glede na to, pa ne moremo mimo posledic, ki jih je pandemija pustila na gospodarstvu, tudi na njegovem najbolj produktivnem delu – zasebnem sektorju.

Zaposlenost padla manj od števila delovnih ur

V aktualnem trenutku (30. oktober 2020) ocenjujemo, da se bo gospodarstvo (merjeno prek BDP) v 2020 skrčilo za 7 %, medtem ko bo izgubljenih okoli 12 tisoč delovnih mest (1,2 % vseh). Pandemija se tako ni odrazila na trgu dela, kot bi pričakovali. Izredni podporni ukrepi države so po ocenah UMAR in Banke Slovenije omejili padec BDP za okoli 3 odstotne točke. Za gospodarstvo je bil eden najpomembnejših segmentov podpore možnost povračila za čakajoče zaposlene na delo in skrajšani delovni čas, kar je preprečilo še večji odliv ljudi v brezposelnost. Kljub temu se bo število opravljenih delovnih ur v celotnem letu po naši oceni znižalo, kar bo tudi imelo vpliv na kazalnik produktivnosti dela. Ta je sicer v številu izračunan kot razlika med kosmatim donosom iz poslovanja ter stroški blaga, materiala in storitev kot drugimi odhodki.

V tem trenutku ocenjujemo, da se bo prodaja v slovenskih gospodarskih družbah v 2020 znižala za 10 %, dodana vrednost za 9 % ter število zaposlenih po delovnih urah za 5 %. Na drugi strani bodo povračila sredstev iz naslova čakanja na delo in skrajšani delovni čas znižali padec v kosmatem donosu ter tudi dodani vrednosti. Izplačana sredstva iz podpornih ukrepov bodo tako znižala padec v produktivnosti dela, ki se bo zaradi tega po naši osnovni oceni znižala za 4,2 % na 44.800 EUR. Po tako velikem padcu gospodarstva seveda pričakujemo odboj rasti v letih 2021 in 2022, in sicer prvo leto pri 5 % in drugo leto pri 3 %. Ne glede na to bi se morala produktivnost v naslednjih petih letih povečati za 6 % letno (nominalna rast), da bi dosegli ambiciozni cilj, ki smo si ga zadali na GZS: 60.000 EUR. V obdobju 2008-2019 je bila povprečna letna rast produktivnosti pri 2,8 %, pri čemer smo v tem obdobju beležili dve recesiji: globljo v 2009 in nekoliko bolj plitko v 2013. Ta cilj bo torej mogoče doseči le, če bodo trendi v rasti prodaje višji (večja izvozna uspešnost, splošen dvig cen, ki bi bil posledica premika verige proizvodnje iz Kitajske v srednjo in južno Evropo) in bodo vlaganja v avtomatizacijo proizvodnje, v raziskave in razvoj in druge mehke ukrepe precej višja, kot smo jih bili vajeni sedaj.

Predelovalna dejavnost in trgovina ključni za dvig produktivnosti

Znotraj sektorjev bo predelovalna dejavnost zaradi narave proizvodnega procesa ključna pri dvigu produktivnosti na nacionalni ravni, tudi na osnovi rahlega zniževanja zaposlenih, medtem ko bodo sektorji, kot so trgovina, ki je drugi najpomembnejši sektor, rast produktivnost morali povečati. Rast spletne trgovine in učinkovitih skladišč bi morala ključno prispevati k temu. Tretja ključna dejavnost v zasebnem sektorju so storitve z visoko vsebnostjo znanja (pravne, računovodske, analize, svetovanja itd.), kjer bo rast produktivnosti mogoče dosegati z večjim vlaganjem v sodobne računalniške programe kot tudi z večjim izvozom teh storitev (opravljanje teh storitev za tuje naročnike ni ovira) na tuje trge oziroma izvajanjem dela za tuje naročnike.

Predelovalne dejavnosti so sicer precej heterogena skupina dejavnosti, kjer imajo nekatere še veliko prostora za zniževanje zaostanka za konkurenčnimi dejavnostmi v tujini. V tem procesu prilagoditve nekaj podjetij ne bo moglo zdržati tempa ter bo svoj prostor na trgu moralo prepustiti tekmecem, kar je za delovanje učinkovitega trga pozitivno. Podpora nizko produktivnim družbam, ki jih običajno ovirajo grehi iz preteklosti, predvsem v obliki visokega finančnega dolga in nezmožnosti financiranja novih investicij, namreč sama po sebi tudi pomeni nizko rast produktivnosti. gg

Predelovalna dejavnost bo zaradi narave proizvodnega procesa ključna pri dvigu produktivnosti na nacionalni ravni.

	2009-2019, v %, letno	2020/2019*	2021-2025, v %, letno**
Produktivnost dela, nominalna sprememba, v EUR	2,8 %	-4,2 %	6,0 %
Izdatki za R&R v zasebnem sektorju, v mio EUR	5,2 %	-6,0 %	8,0 %
Investicije v zasebnem sektorju, v mio EUR	-1,6 %	-10,0 %	8,0 %

Vir: Eurostat, Ajpes, Analitika GZS; *ocena Analitike GZS, **potrebna rast za dosego cilja 60.000 EUR dodane vrednosti na zaposlenega

GRADIMO NAŠO PRIHODNOST

Eno najbolj inovativnih in sodobnih gradbenih podjetij v Sloveniji.

SIMBOL KAKOVOSTI

Na predanih zaposlenih sloni naša največja konkurenčna prednost.

www.kolektorgradbenistvo.si

GRADIMO VAŠ UGLED

Z operativno odločnostjo zagotavljamo kakovostno izvedbo in nadpovprečno učinkovitost gradbenih del vseh vrst.

KOLEKTOR
Gradbeništvo

gradbenistvo@kolektor.com

foto:Izidor Farič

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Strategija

Cilji gospodarstva do 2030

Zeleno, ustvarjalno in pametno so trije elementi, ki sestavljajo vizijo Slovenske industrijske strategije 2021-2030.

Barbara Perko

Trije elementi – zeleno, ustvarjalno in pametni razvoj – bodo zagotovili konkurenčnost gospodarstva in ustvarili pogoje za prestrukturiranje industrije v industrijo znanja in inovativnosti za nova in bolj kakovostna delovna mesta ter prehod v zeleno, ustvarjalno in pametno gospodarstvo.

Državni sekretar na gospodarskem ministrstvu Simon Zajc je ob predstavitvi osnutka Slovenske industrijske strategije 2021-2030 dejal, da je industrija vitalni del slovenskega gospodarstva. »V novi industrijski strategiji 2021-2030 določamo cilje naše industrije in poti do njih. Naši strateški nalogi sta dvigniti konkurenčnost industrije in prestrukturiranje v industrijo znanja, v kakovostna delovna mesta z visoko dodano vrednostjo. Cilji industrijske strategije do leta 2030 so doseči 66.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega, preiti v krožno gospodarstvo in močno okrepiti inovacijski zagon podjetij. Za izvajanje strategije bo v prihodnjih letih na voljo vrsta ukrepov, ki bodo podjetjem pomagala spreminjati poslovne procese in krepiti njihov dolgoročni položaj na globalnem trgu.«

Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS, kjer so oblikovali strategijo kot glavno gonilo razvoja navajajo raziskave, razvoj in inovacije. Kot eno ključnih nalog strategije tako naštevajo oblikovanje pogojev za povezovanje različnih akterjev in za učenje ter izpeljavo novih inovativnih projektov. Ključno je povezovanje verig vrednosti, vseh podjetij in institucij znanja z vsemi deležniki.

Cilj je oblikovanje trajnostne industrijske strategije, ki bo skladno s strategijo pametne specializacije in drugimi razvojnimi usmeritvami spodbujala inovativne rešitve, vpeljavo najsodobnejših tehnologij ter prehod na nizkoogljično krožno gospodarstvo. K temu morajo proaktivno in usklajeno pristopiti tako država kot podjetja, javne raziskovalne in izobraževalne institucije ter drugi.

Ključno je povezovanje verig vrednosti, vseh podjetij in institucij znanja z vsemi deležniki.

Kaj naj bi dosegli do leta 2030?

V dokumentu so predstavljeni cilji, ki naj bi jih dosegli v letu 2030. Krovni kazalnik je produktivnost dela, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega po delovnih urah. Cilj je, da produktivnost dela do leta 2030 doseže 66.000 EUR. Izvoz bo še naprej poganjal rast prodaje, a njegov pomen v prodaji ne bo več tako naraščal kot v preteklem obdobju.

Na področju zelenega razvoja ključni kazalnik predstavlja snovna produktivnost, ki se meri z razmerjem med BDP ter porabljenimi surovinami in

Za doseganje cilje so na razpolago številni ukrepi, ki jih je treba ustrezno oblikovati in sistematično pristopiti k izvajanju strategije.

materiali (zadnji znani podatek: 1,79, cilj v 2030: 3,50), na področju ustvarjalnega razvoja pa inovacijski indeks, ki vključuje različne vidike ustvarjalnosti in inovativnosti (v 2020: 84,9 %, cilj v 2030: 110 %).

Na področju pametnega razvoja je ključni kazalnik DESI Index, ki meri stopnjo digitalizacije v gospodarstvu in družbi. Po podatkih za 2020 je Slovenija z 51,2 točke na 16. mestu, cilj je 10. mesto in 60 točk v 2030. Drugi pomembni indeksi na področju pametnega razvoja so še dvig stopnje robotizacije proizvodnje, število patentov na prebivalca in digitalni indeks v podjetjih.

Za doseganje omenjenih ciljev so na razpolago ukrepi na področju RRI, podjetništva, internacionalizacije, kadrov in poslovnega okolja. S standardnimi ukrepi je mogoče spodbujati zeleni, ustvarjalni in pametni razvoj, pri čemer je treba te ukrepe ustrezno oblikovati in usmeriti ter sistematično pristopiti k izvajanju strategije. gg

Foto: Kraftart

Organizatorji konference:

I FEEL SLOVENIA
ZELENA. USTVARJALNA. PAMETNA.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

SPIRIT SLOVENIJA
Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije

Gospodarska zbornica Slovenije

Oglaševalec konference:

VARUH ZDRAVJA
VZAJEMNA

Razvojno usmerjeni TECOS

TECOS Razvojni center orodjarstva Slovenije je prva izbira za kakovostno in hitro pomoč pri razvoju izdelkov in tehnologij z visoko dodano vrednostjo. »Pohvalimo se lahko z uglednimi referenčnimi projekti tako domačih kot tujih podjetij. Naše stranke so uspešna velika in mala podjetja, ki želijo dolgoročnega partnerja s konkretnimi rešitvami s področja razvoja in proizvodnje plastičnih oz. kovinskih polizdelkov ali kombinacije obeh. TECOS deluje tudi kot slovenski orodjarski grozd in tako kot zastopnik slovenskih orodjarjev predstavlja vstopno točko vsem morebitnim tujim partnerjem, ki želijo z njimi sklepati posle,« pojasnjuje dr. Aleš Hančič, direktor TECOS-a.

TECOS predstavlja enega ključnih razvojnih stebrov slovenskega orodjarstva. Ustanovljen je bil leta 1994 na pobudo slovenskih orodjarjev, katerih cilj je bil posodobiti svojo proizvodnjo in povečati lastno dodano vrednost. TECOS odlikujejo obsežen lasten razvoj, raba najbolj naprednih tehnologij, številni znanstvenoraziskovalni dosežki in njihov prenos v industrijsko prakso na področjih orodjarstva.

TECOS

TECOS Razvojni center orodjarstva Slovenije
www.tecos.si | info@tecos.si | 03 490 09 20

SRIPTOP

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.
www.phv.si

PH Primorska hranilnica

Sonanciranje Republike Slovenije in EU iz Evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI IN INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

SID Banka

Več informacij na spletni strani:
www.skladskladov.si

Intervju

Poenostavljen dostop do sredstev ne pomeni več možnosti za lumparije. Nasprotno.

Andreja Šalamun, foto Barbara Reya

V birokratskem močvirju se nepravilnosti lažje dogajajo, zato ga je treba izsušiti, poenostaviti pravila za razdeljevanje evropskih sredstev, pravi Zvone Černač, minister brez resorja, pristojen za razvoj in EU kohezijsko politiko.

Evropska sredstva, ki jih bo naša država uspela počrpati v novi finančni perspektivi, bodo za nadaljnji razvoj Slovenije izjemno pomembna, pravi Zvone Černač. Poudarja pa, da jih bo treba skrbno načrtovati in dobro upravljati v korist posameznika. »Kakorkoli obračamo, gre za sredstva, ki prihajajo od ljudi, zato jih je ljudem treba tudi vrniti. Preko boljših storitev, tako da ljudem omogočimo delo, boljšo dostopnost do storitev, boljšo družbeno in ostalo infrastrukturo. Vse to pa so podlage za odpravo razvojnega zaostanka,« je prepričan Černač, ki poudarja, da so jasna pravila in transparentnost ter javnost odločitev najboljši kontrolni mehanizmi in mehanizmi pravičnosti. Na vseh ravneh.

Črpanje je slabše tam, kje gre za večje projekte in je potrebna ustrezna predpriprava. Slabše pa je tudi zato, ker so bile podlage pripravljene zelo pozno. Iz tega razloga v letih 2014 in 2015 ni bil počrpan niti evro iz te perspektive.

Kako ocenjujete dosedanjo uspešnost naše države pri črpanju evropskih sredstev?

Slovenija ima v okviru treh skladov na področju kohezijske politike v tej finančni perspektivi, ki se je začela leta 2014 in se zaključi konec leta 2023, na voljo nekaj čez tri milijarde evrov sredstev. Doslej je počrpanih nekaj manj kot 1,3 milijarde evrov. V treh letih bo torej treba počrpati še 1,8 milijarde evrov. Mislim, da ti podatki povedo vse o uspešnosti oziroma slabem črpanju. Tudi če primerjamo črpanje po letih, je črpanje v tej finančni perspektivi slabše, kot je bilo v predhodni. Bo pa v prihodnjih treh letih bistveno boljše, saj moramo v povprečju počrpati 600 milijonov evrov letno.

Na katerih področjih smo bili bolj uspešni, na katerih manj in kaj je temu botrovalo?

Najboljše črpanje sredstev je na področju Interreg programov, sledi Evropski socialni sklad (ESS), potem pa sledita Sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad. Črpanje je slabše tam, kjer gre za večje projekte in je potrebna ustrezna predpriprava. Slabše pa je tudi zato, ker so bile podlage pripravljene zelo pozno. Iz tega razloga v letih 2014 in 2015 ni bil počrpan niti evro iz te perspektive, leta 2016 prvih 116 milijonov evrov, kjer pa je šlo večinoma za projekte, ki so bili v naboru dodatnih pravic porabe sredstev (t. i. over-commitment) prejšnje finančne perspektive. Od tega je bilo 11 projektov s področja vodooskrbe.

Kaj smo s temi sredstvi naredili?
Preveč malih in t. i. mehkih projektov ter premalo konkretnih projektov, ki pomenijo večjo dodano vrednost za ljudi.

Pa smo s temi sredstvi vendarle izvedli kakšen konkreten projekt v tem času? Katerega?
Izvedli smo tudi konkretne in velike projekte, seveda. Že prej sem omenil 11 projektov vodooskrbe širom po Sloveniji, kjer je šlo za več kot 270 milijonov evrov evropskih sredstev in s katerimi se je zagotovila pitna voda nekaj sto tisoč prebivalcem. Potem so tu infrastrukturni projekti, predvsem modernizacija posameznih odsekov na železniški infrastrukturi, avtocestni odsek Draženci-Gruškovje. Večina teh večjih projektov pa je bila pripravljena že v prejšnji finančni perspektivi.

Kaj si lahko obetamo od nove finančne perspektive (2021-2027)?
Drugačen pristop. Tri operativne programe. Poenostavitve sistema izvajanja. Več sredstev za konkretne vsebine.

Koliko sredstev bo na voljo in kje? Za katera področja oziroma projekte največ?
V večletnem finančnem okviru 2021-2027 bo na voljo približno toliko denarja kot v tej finančni perspektivi, torej približno tri milijarde evrov na področju vseh treh skladov, od tega na področju Kohezijskega sklada dobrih 800 milijonov evrov, na področju Sklada za regionalni razvoj nekaj manj kot 1,5 milijarde evrov in na področju Socialnega sklada slaba polovica tega zneska. Na področju kmetijske politike in ukrepov na podeželju bo na voljo približno 1,5 milijarde evrov. Zaradi razmer, ki jih je povzročilo širjenje virusa SARS-CoV-2 in bolezni COVID-19, pa je treba upoštevati še okoli 5,7 milijarde evrov sredstev načrta za okrevanje, sklada React-EU in Sklada za pravični prehod. Od tega bo na voljo 3,6 milijarde evrov posojil, ostalo so nepovratna sredstva.

Denarja bo torej kar precej. Kaj bo vlada naredila za to, da bi bilo črpanje čim bolj uspešno? Kaj ste doslej že pripravili?
Programiranje teče po časovnici. Za React-EU je pripravljena sprememba operativnega programa (OP) 2014-2020, ki bo v kratkem potrjena na Odboru za spremljanje. V zaključno fazo prihaja Načrt za okrevanje in krepitev odpornosti (RRF), ki ga bo vlada dokončno obravnavala po sprejemu uredbe Evropske komisije, računamo do konca leta. Ta program bo predstavljal osnovo za številne investicije na številnih področjih, ki bodo v podporo ključnim reformam.

V začetku oktobra je vlada obravnavala osnutek nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost. Glede na to, da je Načrt za okrevanje in krepitev odpornosti v zaključni fazi, lahko navedete nekaj projektov, ki so zajeti v njem?
Vlada je 8. oktobra potrdila osnutek Načrta za okrevanje in krepitev odpornosti. Osnovne usmeritve sem vam predstavil v odgovoru na enega od prejšnjih vprašanj. Smo med prvimi, če ne prvi, ki smo prišli do te faze, v ostalih državah je govora predvsem o izhodiščih, ki jih je naša vlada potrdila že 27. avgusta letos, šele tri tedne kasneje, 17. septembra, pa so bile objavljene smernice Evropske komisije za pripravo teh načrtov. Iz tega razloga opravljamo tehnično redakcijo tega dokumenta. Načrte bo mogoče v formalno proceduro na Evropsko komisijo vložiti po sprejemu uredbe, ki naj bi bila sprejeta do konca letošnjega leta.

Lahko vseeno navedete kakšen projekt, ki je v tem načrtu?
V njem so številni projekti s področja zdravstvene infrastrukture – na primer infekcijska klinika Maribor in Ljubljana, negovalne bolnišnice, projekti, ki izboljšujejo nujno medicinsko pomoč in podobno –, nove zmogljivosti na področju oskrbe starejših, projekti s področja izboljšanja informacijske tehnologije – na primer digitalizacija poslovanja na vseh področjih, tako v javnem kot v zasebnem sektorju –, projekti na področju zelenega prehoda – na primer celovite energetske prenove, zamenjave sistemov ogrevanja in podobno –, projekti v podporo mobilnosti in projekti s številnih drugih področij.

Ali mora projekte potrditi tudi Evropska komisija?
Evropska komisija mora potrditi program, torej Načrt za okrevanje in krepitev odpornosti.

Kaj svetujete podjetjem, kako naj se čim bolj pripravijo na črpanje evropskih sredstev?
Podjetja so že doslej aktivno in zelo uspešno dostopala do evropskih sredstev. Za slovenska podjetja pa ta sredstva niso pomembna samo v tej smeri, pač pa omogočajo nove investicije, višjo gospodarsko rast, kar bo v post kriznih časih še posebej pomembno.

V večletnem finančnem okviru 2021-2027 bo na voljo približno toliko denarja kot v tej finančni perspektivi, torej približno tri milijarde evrov na področju vseh treh skladov.

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Dejali ste, da naj bi v okviru evropskega svežnja za okrevanje po pandemiji Slovenija dobila okoli 5,7 milijarde evrov? Kako bo naša država porabila ta denar? Kateri projekti oziroma področja bodo imeli prednost?

Res gre za okoli 5,7 milijarde evrov sredstev načrta za okrevanje, sklada React-EU in Sklada za pravični prehod, od tega bo na voljo 3,6 milijarde evrov posojil, ostalo so nepovratna sredstva.

Ta sredstva bodo namenjena reformam in naložbam, ki bodo te reforme podprle. Eno pomembnejših reform predstavlja reforma trga dela, kjer želimo omogočiti čim hitrejši prehod mladih iz procesa šolanja v gospodarstvo oziroma na druga področja dela. Poleg tega bodo reforme podprte s številnimi konkretnimi investicijami na številnih področjih. Z njim želimo omogočiti prehod v trajnostno naravnano in na znanju temelječo družbo. Zato so predvidene številne naložbe v digitalizacijo na področju gospodarstva, državne uprave in javnega sektorja v celoti; naložbe v široko zasnovane energetske prenove in zamenjave sistemov ogrevanja javnih stavb, še posebej na področju zdravstva, šolstva, domske oskrbe, pa tudi v gospodarskem sektorju; številne naložbe v izboljšanje zdravstvene infrastrukture; naložbe v podporo trajnostni mobilnosti in številne druge.

Jasna pravila in transparentnost ter javnost odločitev so najboljši kontrolni mehanizmi in mehanizmi pravičnosti. Na vseh ravneh.

Kako bo črpanje evropskih sredstev po vaši oceni vplivalo na razvoj države? Ali in kako bo pomagalo pri ciljih naše države, da ujamemo najrazvitejše predstavnice EU?

Ta sredstva bodo za naš nadaljnji razvoj izjemno pomembna. Še posebej po padcu gospodarske rasti, ki ga beležimo letos. Treba pa jih bo skrbno načrtovati in dobro upravljati v korist posameznika. Kakorkoli obračamo, gre za sredstva, ki prihajajo od ljudi, zato jih je ljudem treba tudi vrniti. Na različne načine. Preko boljših storitev, tako da ljudem omogočimo delo, boljšo dostopnost do storitev, boljšo družbeno in ostalo infrastrukturo. Vse to pa so podlage za odpravo razvojnega zaostanka.

Nedavno ste napovedali, da boste poenostavili pravila za razdeljevanje evropskih sredstev. Kaj konkretno to pomeni v praksi?

V praksi to pomeni manj ravni odločanja, bolj enostavna navodila, uradniki, ki odločajo o potrditvi projektov, pa se bodo iz črkobralskih inšpektorjev, ki iščejo pike in vejice v vlogah, prelevili v svetovalce in se postopoma približali terenu. Službo nameravam decentralizirati in uradnike postopoma locirati v dvanajstih razvojnih regijah, bližje uporabnikom.

Kako boste, ob poenostavljenem dostopu, zagotovili, da bo denar razdeljen pravično in pošteno? Kateri kontrolni mehanizmi bodo to zagotavljali?

Poenostavljen dostop ne pomeni več možnosti za lumparije. Nasprotno. Nepravilnosti se lažje dogajajo v birokratskem močvirju. Zato ga je treba izsušiti. Naloga je obsežna in bo trajala nekaj let. Služba, ki jo vodim, predstavlja samo majhen delček v tem mozaiku. Jasna pravila in transparentnost ter javnost odločitev so najboljši kontrolni mehanizmi in mehanizmi pravičnosti. Na vseh ravneh.

Kako boste zagotovili, da bodo učinki evropskih sredstev v novi perspektivi večji kot v preteklosti, pa tudi to, da ne bo prihajalo do pomembnih nihanj v količini počrpanih sredstev po letih?

V naslednjih letih moramo vsako leto črpati med 700 milijonov in 1,3 milijarde evrov evropskih sredstev. Lani smo jih 400 milijonov evrov. Pred nami je torej velika odgovornost, ki terja učinkovito upravljanje in redno spremljanje. Kljub temu pa bomo morali izkoristiti vse možnosti, ki so na voljo. Od večje vključitve družb, ki so v stoodstotni lasti države, v proces priprave in nadzora nad izvajanjem posameznih, predvsem večjih projektov, do konkretnega sodelovanja z občinami tudi pri izvedbi projektov, ki presegajo lokalno raven. Če bomo pri tem gledali od spodaj navzgor, od evra proti milijonom in milijardam in ne obratno, bomo uspeli. gg

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Vaš partner za zdravje.

triglavzdravje

www.triglavzdravje.si

Intervju

Steklarna Hrastnik postaja visoko tehnološko nišno podjetje

Darja Kocbek, foto: Steklarna Hrastnik

Odlične rezultate Steklarna Hrastnik dosega zaradi premišljenega delovanja na ključnih področjih, pravi generalni direktor Peter Čas.

Zelo sem ponosen tudi na okoljske rezultate, saj jih dosegamo z investicijami v vrhunsko proizvodnjo in inovativne rešitve. Zato z ožjo ekipo tudi verjamemo v za marsikoga drzne investicije in inovacije.

Steklarna Hrastnik je v zadnjih treh letih, ko jo kot generalni direktor vodi Peter Čas, konstantno povečevala uspešnost poslovanja. To je osnova, da so lahko v teh nepredvidljivih časih v proizvodnjo investirali 26,2 milijona evrov. V novo G peč, v nakup novih proizvodnih linij (IS stroji) in v optimizacijo vzporednih proizvodnih procesov so vložili 18,5 milijona evrov, 7,7 milijona evrov pa so porabili za redna investicijska dela, nakupe orodij in za nakup stroja za dekoracijo in dodatne opreme. Z letošnjo investicijo zaključujejo triletno obdobje produktne transformacije ter razvoja steklarne v visoko tehnološko nišno podjetje, usmerjeno na področje proizvodnje embalažnega stekla v najvišjem kakovostnem segmentu žganih pijač in parfumerije.

Avgusta 2017 ste prevzeli uspešno podjetje. Katere uspehe bi posebej izpostavili?

Z investicijami v robotizacijo, avtomatizacijo in digitalizacijo smo v zadnjih treh letih povečali naše proizvodne zmogljivosti, natančnost in učinkovitost proizvodnje, krajšali odzivne čase, izboljšali delovne pogoje in znižali vplive na okolje. Učinkovitost naše proizvodnje vpliva na stabilnost poslovanja, kar potrjuje tudi marža EBITDA. Slednja je v prvih devetih mesecih lanskega leta znašala 27 odstotkov, v istem obdobju letos pa 25 odstotkov, kljub značilnemu padcu svetovnega trga.

Zelo sem ponosen tudi na okoljske rezultate, saj jih dosegamo z investicijami v vrhunsko proizvodnjo in inovativne rešitve. Zato z ožjo ekipo tudi verjamemo v za marsikoga drzne investicije in inovacije, ena takšnih inovacij je razvoj izgorevalnega sistema, ki bo omogočil dekarbonizacijo z dodajanjem vodika. Sedaj smo v fazi, ko načrtujemo uporabo te tehnologije tudi na industrijski ravni. Ker smo pionirji na tem področju, bo faza implementacije zahtevala več časa. Veseli me tudi, da je to inovacijo prepoznala tudi vaša zbornica, ker je na regionalnem nivoju prejela zlato priznanje in se s tem uvrstila v izbor tudi na nacionalnem nivoju.

Kateri so nasploh glavni razlogi za uspešno poslovanje Steklarne Hrastnik v zadnjih letih, v kaj ste največ vlagali?

Odlične rezultate dosegamo zaradi premišljenega delovanja na ključnih področjih. Tako smo se na prodajnem področju v zadnjih treh letih usmerili na izgradnjo lastne prodajne mreže na treh ključnih trgih – Francija, Velika Britanija in ZDA. Na ta način smo utrdili odnose z lastniki blagovnih znamk, kar se odraža v povečanju novih razvojnih projektov. Tukaj bi še poudaril, da so naši okoljski rezultati cenjeni tudi

pri lastnikih blagovnih znamk, katerim je pomembna ne le sama kakovost steklenice, ampak tudi okoljski odtis, ki je pri tem nastal. Ob tem velja poudariti, da inovacije v učinkovite okoljske rešitve med ostalim prinašajo tudi znižanje stroškov proizvodnje zaradi manjše porabe energentov. Za dosego tega cilja so res potrebne večje začetne investicije, a dolgoročno prinašajo bonuse na številnih ravneh poslovanja steklarne.

V letu 2018 smo za investicije namenili skupaj 9,2 milijona evrov, skoraj dvakrat toliko kot v letu 2017, investirali pa smo predvsem v avtomatizacijo, digitalizacijo in robotizacijo. Z mednarodnim podjetjem Siemens smo pripravili strategijo prehoda v industrijo 4.0, ki jo po fazah že aktivno izvajamo. Leta 2019 je bilo sicer investicij nekoliko manj, znašale so 4,9 milijona evrov. Letos smo v proizvodnjo investirali 26,2 milijona evrov, kar je največ v zadnjih desetih letih. Vse to nam bo omogočalo pridobivanje novih naročil, utrditev in povečanje tržnega deleža v segmentu steklenic posebnih oblik najvišje kakovosti. Za naslednja leta načrtujemo nadaljnja investicijska vlaganja v tehnologijo, digitalizacijo in avtomatizacijo, ob vzporednem vlaganju v rešitve in inovacije za zagotavljanje minimalnega ogljičnega odtisa.

Zakaj je investicija v novo kisikovo peč za proizvodnjo embalažnega stekla, ker opuščate proizvodnjo manj donosnega namiznega stekla, ključna za obstoj podjetja?

Ta investicija je nujna za obstoj steklarne, saj se bo B peči v enoti Special v naslednjih dveh letih iztekla življenjska doba. V primeru, da bi se na tej peči zgodilo karkoli nepredvidljivega, dodatne peči pa ne bi imeli, bi Steklarna Hrastnik ostala brez peči. To bi pomenilo izgubo vseh delovnih mest in socialno bombo za Zasavje, kjer je steklarna med največjimi zaposlovalci. Z novim obratom za proizvodnjo embalažnega stekla tudi dvigamo kapaciteto proizvodnje na 285 ton stekla dnevno in stabiliziramo poslovanje z varnostnega vidika za lastnike blagovnih znamk, zato ker bomo lahko proizvajali embalažno steklo v dveh lokacijsko ločenih proizvodnih enotah.

Katere so še druge investicije, ki jih imate v bližnji prihodnosti v načrtu, ste letos katere investicije zaradi epidemije morali prestaviti?

Lani smo pričeli s pilotno-demonstracijskim projektom DEKORA za pametno dekoracijo in funkcionalizacijo steklenih izdelkov. Velik del projekta je posvečen ekološkemu dizajnu. Naš cilj je, da uporabljamo zgolj barve brez težkih kovin ter klasičnim barvilom vnesemo t. i. bio-dodatke in jih tako naredimo še bolj trajnostne. To bomo spremljali s platformo. V okviru projekta DEKORA bomo postavili novo avtomatsko linijo za dekoriranje in funkcionalizacijo izdelkov. Vse procese bomo natančno spremljali s pomočjo umetne inteligence in obogatene resničnosti (augmented reality) ter na ta način optimizirali uporabo uporabljenih surovin in energentov. Obe omenjeni rešitvi bosta doprinesli k povečanju uporabe okolju prijaznih procesov. Projekt bo zaključen v naslednjih dveh letih.

Drugi projekt vključuje prenos vodikove tehnologije za taljenje stekla na industrijsko raven. To bo prav gotovo eden večjih trajnostnih projektov ne le za Steklarno Hrastnik, ampak globalno v steklarski industriji. Na pilotnem nivoju smo razvoj te inovativne tehnologije, ki omogoča zamenjavo dela fosilne energije (zemeljski plin) z vodikom in posledično zniža okoljski odtis, zaključili že junija letos. Specifika tega projekta je, da je sistem možno implementirati na obstoječo tehnologijo steklarskih peči, ki uporabljajo kot gorivo zemeljski plin, ter to, da je sistem zelo prožen, saj omogoča dekarbonizacijo z vodikom v poljubni stopnji - glede na razpoložljive vire OVE. To pomeni, da lahko med samim procesom določamo razmerje med uporabo vodika in zemeljskega plina. Projekt pa predvideva tudi alternativno tehnološko rešitev za pridobivanje zelenega vodika. Na industrijski ravni pa načrtujemo pridobivanje zelenega vodika z elektrolizo vode, kot vir energije pa bomo uporabljali zeleno elektriko. Z realizacijo celotnega projekta v praksi načrtujemo 20-odstotno znižanje CO_2 na industrijski ravni v naslednjih petih letih. Zaradi epidemije smo glavnino projektov na področju digitalizacije, avtomatizacije in robotizacije prestavili na naslednje leto.

Letos smo v proizvodnjo investirali 26,2 milijona evrov, kar je največ v zadnjih desetih letih. Vse to nam bo omogočalo pridobivanje novih naročil, utrditev in povečanje tržnega deleža v segmentu steklenic posebnih oblik najvišje kakovosti.

Ali imate kakšne težave zaradi vpliva epidemije na logistiko?

Za nas je ključna dobava osnovnih surovin za pripravo zmesi stekla. V normalnih razmerah imamo zaloge za en teden. V začetku marca smo jo podvojili, kolikor nam dopušča število silosov, v katere lahko shranjujemo osnovne surovine. Zaenkrat do zamikov oziroma motenj ni prišlo in logistika poteka nemoteno.

Kako se spopadate z razmerami na globalnih trgih, kateri so vaši glavni trgi, kdo so glavni konkurenti?

Razmeram na globalnih trgih smo se zaradi omejenih možnosti potovanja prodajne ekipe prilagodili predvsem na področju promocije. Okrepili smo spletne aktivnosti, bolj aktivni smo na družbenih omrežjih, začeli smo pripravljati tudi webinarje s ciljem predstavitve zmožnosti in zmogljivosti naše steklarne, kaj vse lahko naredimo za naše stranke in kako smo pripravljeni tudi na trende, ki jih narekuje trg, katerim ne le sledimo, ampak jih tudi soustvarjamo. Seveda konstantno iščemo nove priložnosti. Nova peč nam je zagotovo dala dodaten zagon in nove prodajne argumente. Pričakujemo, da se bodo letošnje razmere v določenem obsegu podaljšale tudi v naslednje leto, zato smo z mislimi že v letu 2021, ko načrtujemo izvedbo serije podcastov z različnimi govorci. Računamo, da se bi lahko s to dodatno aktivnostjo še bolj približali potencialnim strankam in s tem za prodajno ekipo pridobili nove kontakte.

Pričakujemo, da se bodo letošnje razmere v določenem obsegu podaljšale tudi v naslednje leto, zato smo z mislimi že v letu 2021.

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

V Zasavju, kjer poslujete, imajo nekatera podjetja veliko težav pri odnosih z okoljskimi nevladnimi organizacijami in lokalnimi skupnostmi zaradi izpustov, hrupa, odpadkov. Kako v Steklarni Hrastnik sodelujete z njimi?

Steklarna Hrastnik se trudi in zavzema za jasno, odgovorno in transparentno komunikacijo, tako z lokalno skupnostjo kot nevladnimi organizacijami v našem okolju. Takšno sodelovanje je za steklarno zelo pomembno, ker se zavedamo, da je za uspešno delovanje podjetja nujna podpora lokalne skupnosti. Ne smemo pozabiti, da zaposlujemo tretjino vse delovno aktivne populacije v občini Hrastnik. Poleg tega se zavedamo, da živimo v meteorološko neugodnem področju, ki je zaradi čezmerne onesnaženosti zunanjega zraka uvrščeno v razred največje obremenjenosti. Da nam je mar, dokazujejo tudi redne naložbe in inovacije, ki so usmerjene prav v znižanje okoljskega odtisa. Zato s konstantnimi izboljšavami, predvsem na področju zraka dosegamo le tretjino dovoljenih mejnih vrednosti.

Da nam je mar, dokazujejo tudi redne naložbe in inovacije, ki so usmerjene prav v znižanje okoljskega odtisa.

Lokalno skupnost redno obveščamo o novih dosežkih, najmanj enkrat letno pripravimo dan odprtih vrat in predstavitev dogajanja pri nas. V internem časopisu je redna rubrika »eko kotiček«, kjer opišemo vsa prizadevanja na tem področju in skrbimo za okoljsko ozaveščenost naših zaposlenih. To kulturo iz delovnega okolja prenašamo v domače okolje in s tem dvigujemo okoljsko odgovornost tudi širše.

Da se z inovacijami načrtno ukvarja zunanja enota, ocenjujem kot zelo pozitivno, ker se ti ljudje ne ukvarjajo s tekočo problematiko, delom v steklarni, ampak se usmerjajo izključno na inovacije.

Kako se prilagajate zahtevam vse hitrejšega tehnološkega razvoja, digitalizacije?

Zavedamo se, da je prehod v industrije 4.0 ključen za naš obstoj. Zato smo od leta 2018 do danes investirali v digitalizacijo, robotizacijo in avtomatizacijo proizvodnje 40,3 milijona evrov. V tem procesu izbiramo najboljšo možno tehnologijo na trgu. Skupaj z našimi dobavitelji razvijamo tudi tehnološke rešitve, primerne za našo specifično proizvodnjo, v kateri dnevno izdelamo zelo raznolik portfelj izdelkov izjemno zahtevnih oblik, po najvišjih standardih kakovosti.

Kako spodbujate inovativnost med zaposlenimi, kako na področju inovacij, raziskav in razvoja sodelujete z znanstvenimi institucijami?

Inovativnost med zaposlenimi spodbujamo na več načinov. In sicer na dnevni ravni v medsebojni komunikaciji ter v obliki t. i. malih koristnih predlogov, v okviru katerih nam zaposleni lahko posredujejo svoje ideje za inovacije, izboljšave. Vse predloge preberemo, dobre tudi vpeljemo v našo proizvodnjo, inovatorje pa nagradimo.

Skupaj z več zasavskimi podjetji smo tudi ustanovili Razvojni Center Novi materiali (RCeNeM), ki je letos prejel mednarodno nagrado WIPO za Slovenijo na področju intelektualne lastnine. Ena od podružnic se ukvarja s steklarstvom in je v osnovi naš raziskovalno razvojni oddelek, ki se usmerja samo na inovacije. Da se z inovacijami načrtno ukvarja zunanja enota ocenjujem kot zelo pozitivno, ker se ti ljudje ne ukvarjajo s tekočo problematiko, delom v steklarni, ampak se usmerjajo izključno na inovacije. Sodelujejo s številnimi inštitucijami in fakultetami. Podružnica ima tudi več kot 10 mednarodnih patentov.

Kako si zagotavljate kadre?

Zadnja tri leta smo z namenom zagotavljanja kadra načrtno vlagali v izgradnjo znamke delodajalca (t.i. Employer branding) v Sloveniji. V okviru tega tudi aktivno sodelujemo z izobraževalnimi inštitucijami, da spodbudimo zanimanje med mladimi. Letos smo v okviru teh aktivnosti organizirali izziv za mlade - Idejatlon1860. Zaradi epidemioloških razmer smo ga sicer morali ustaviti, a to idejo bomo gradili naprej.

So dosedanji protikoronski ukrepi za vaše podjetje in gospodarstvo nasploh ustrezni, kaj predlagate za šesti sveženj?

Vlada je tokrat prisluhnila gospodarstvu, določeni ukrepi predvsem na področju kadrov, so bili dobrodošli tudi za steklarno. Izkoristili smo subvencije države po interventnem zakonu vezano na stroške dela (subvencije za čakanje, oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje …), moratorij odplačil dolgoročnih kreditov, odlog plačila davka od dobička. V sklopu šestega protikoronskega zakona pričakujemo zamrznitev dviga minimalne plače (pogovarjali smo se konec oktobra, op. a.). Ta ukrep bi v trenutku, ko podjetja intenzivno iščemo poti, da izplavamo iz krize, pomenil veliko razbremenitev.

Kaj glede na sedanje razmere gospodarstvo lahko pričakuje v letu 2021?

Stanje na svetovnem trgu je v tem trenutku zelo nepredvidljivo, zato je nemogoče in nehvaležno karkoli napovedovati. Nihče ne ve, kako močno bo prizadeto svetovno gospodarstvo, tudi težko ocenimo, kaj se bo dogajalo do konca leta v naši panogi. V Steklarni Hrastnik smo v preteklosti dokazali, da znamo hitro ukrepati, se prilagoditi. gg

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

skbbanka
otp group

SKB bančnik

Podpiramo poslovne podvige

Podjetnica - arhitektka

S pomočjo strokovnih skrbnikov predstavljamo oporo viziji in odločitvam podjetnikov in podjetij.

www.skb.si

SKB d.d., Ajdovščina 4, 1000 Ljubljana

Anže Predovnik, direktor družbe BSP:

»Ocenjujemo, da bodo rezultat poslovanja in finančni kazalniki družbe konec leta 2020 na enaki ravni kot leta 2019«

Poslanstvo družbe BSP je s svojo širitvijo in razvojem borzne dejavnosti slovenskemu trgu zagotavljati predvsem konkurenčno okolje energetskega trga, finančno varnost udeležencev trga ter učinkovito izrabo proizvodne in prenosne energetske infrastrukture. Da jim dobro uspeva, kaže rast deleža elektrike v slovenski porabi, s katero se trguje na njihovi borzi. Več nam je povedal direktor družbe, Anže Predovnik.

Delež elektrike v slovenski letni porabi, s katero se trguje na vaši borzi, se v zadnjih letih počasi povečuje. S čim pritegnete nove uporabnike svojih storitev?

Ta rast deleža je po eni strani potrditev, da so cene elektrike na slovenskem borznem trgu za deležnike konkurenčne oz. najboljše v danem trenutku, po drugi strani pa dajejo tudi naši borzi neposredno priznanje za visoko raven kakovosti naših storitev. Borza BSP članom omogoča trgovanje z električno energijo na trgu za dan vnaprej, znotraj dneva ter izravnalnem trgu in dolgoročnih avkcijah, na najnaprednejših trgovalnih platformah. S svojo široko bazo članov iz celotne Evrope in vpetostjo v mednarodne projekte na vseh segmentih trgovanja zagotavlja stabilen cenovni signal, člani pa jo prepoznajo kot zelo fleksibilno in odzivno organizacijo.

Kako pa epidemija zaradi virusa SARS-CoV-2 vpliva na vaše poslovanje?

Gotovo je naslednje: tako kot se je epidemija dotaknila vsakega izmed nas, tako ima vpliv tudi na poslovanje vseh gospodarskih subjektov v Sloveniji. Najprej smo seveda morali poskrbeti za organizacijo dela in poslovanje borze v popolnoma neznanih in nepredvidljivih razmerah. Pri tem smo na prvo mesto dali zdravje svojih zaposlenih in s tem varnost njih in njihovih bližnjih. V prvem valu nam je to vsekakor ob že povedanem uspelo v celoti. Dejstvo pa je, da je v aprilu in maju prišlo do približno 7-odstotnega padca obsega trgovanja na segmentu za dan vnaprej, kar se je v letnih mesecih kompenziralo s povečanjem trgovanja znotraj dneva. Pred samo razglasitvijo drugega vala epidemije smo tako z določeno verjetnostjo tudi napovedali, da bi bil lahko obseg trgovanja konec leta 2020 na enaki ravni kot leta 2019. Zato bodo primerljivi tudi rezultat poslovanja in finančni kazalniki družbe.

Kako pomembno je stabilno vodenje podjetja v tem trenutku?

Vodenje vsake družbe je že v normalnih razmerah zelo občutljivo področje. Menim, da je stabilnost vodenja v razmerah, ki jih živimo, ključna. Prav zaradi tega smo s sodelavci organizacijo svojega dela zastavili tako, da hkrati zagotavljamo nemoteno poslovanje borze in v največji možni meri skrbimo za zdravje in varnost svojih zaposlenih.

Kako bi opisali vaš način vodenja podjetja?

Pri vodenju podjetja zagovarjam strokovnost sodelavcev, njihove izkušnje in lojalnost podjetju. Za to, da bi lahko sledili navedenemu, so v podjetju, kot je naše, izredno pomembni odnosi. Vodenje

gradim na pozitivnem vzdušju in pri tem znam poslušati: predloge, pobude in mnenja sodelavcev, ki lahko prispevajo k izboljšavam pri samem delu in posledično k še boljšemu poslovanju podjetja. Moja meja tolerance je postavljena visoko, zagovarjam pa načelo: »Delo mora biti opravljeno strokovno in v roku!«

PROMO

Predelovalne dejavnosti

Največji izvozniki v predelovalnih dejavnostih z 58.000 EUR dodane vrednosti na zaposlenega

Največji izvozniki v predelovalnih dejavnostih so v 2019 beležili nižjo rast prodaje, vendar so beležili višje prihodke na zaposlenega kot v celotni predelovalni dejavnosti.

Darja Močnik, Analitika GZS

Pet največjih izvoznikov ustvarilo 37 % celotnega izvoza največjih 100 v predelovalnih dejavnostih

Med 100 gospodarskimi družbami v predelovalnih dejavnostih po vrednosti izvoza v 2019 prva družba Revoz predstavlja 11,5-odstotni delež, Krka 8,7-odstotni, Lek 7,2-odstotni in Gorenje 5,1-odstotni delež. Nad 100 mio EUR izvoza je ustvarilo 37 družb v predelovalnih dejavnostih, ki so skupaj ustvarile ¾ celotnega izvoza.

Top 100 izvozniki v predelovalnih dejavnostih ustvarijo višjo produktivnost dela

Prej naštetih 100 največjih izvoznikov je na tujem trgu ustvarilo 15,4 mrd EUR prihodkov, kar je predstavljalo skoraj 70 % izvoza vseh predelovalnih dejavnosti oz. kar 35,8 % vsega izvoza vseh gospodarskih družb v Sloveniji. V letu 2019 se je njihov izvoz povečal za 2,4 %, kar je bilo manj od povprečja rasti izvoza vseh predelovalnih dejavnosti. Ustvarili so 17 mrd EUR

Skupaj gradimo bolj trajnosten svet.

Od sklenitve kroga oskrbovalne verige s pomočjo oblikovanja, do zmanjševanja količine odpadkov in zaščite biotske raznovrstnosti naših gozdov. Naša strategija trajnostnega razvoja se osredotoča na trajnostne izzive današnjega časa in tiste, ki bodo vplivali na prihodnje generacije.

Z drugimi besedami: Preoblikujemo embalažo za spreminjajoči se svet.

Pomagajte nam graditi bolj trajnosten svet.
Začnite tu: dssmith.com/nownext

#ForNowForNext

The Power of Less®

DS Smith

Največji izvozniki (družbe) iz predelovalnih dejavnosti ustvarijo:

- **58 tisoč EUR dodane vrednosti na zaposlenega,**
- **zaposlujejo v povprečju (srednja vrednost) 519 zaposlenih,**
- **ustvarijo skoraj polovico dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti.**

prodaje oz. 54,8 % prodaje vseh družb v predelovalnih dejavnostih oz. 17 % celotne prodaje vseh družb. Največjih 100 izvoznikov v predelovalnih dejavnostih je beležilo višje prihodke na zaposlenega (226 tisoč EUR), ki so bili nad povprečjem vseh družb (193 tisoč EUR), ter vseh družb v predelovalnih dejavnostih (163 tisoč EUR). Ustvarili so višjo dodano vrednost na zaposlenega (58 tisoč EUR) kot predelovalne dejavnosti (47 tisoč EUR) ali kot vse slovenske družbe (47 tisoč EUR). Največjih 100 izvoznikov v predelovalnih dejavnostih je ustvarilo 49 % dodane vrednosti celotne predelovalne dejavnosti, zaposlovalo je 40 % vseh zaposlenih v predelovalnih dejavnostih ter ustvarilo 60 % dobička vseh predelovalnih dejavnosti. Ustvarili so nekoliko višjo EBITDA maržo (11,1 %) kot v predelovalnih dejavnostih (10,8 %) ter kot vse gospodarske družbe (9,7 %). Za investicije v opredmetena osnovna sredstva so namenili nekoliko nižji delež letnih prihodkov (5,9 %) kot predelovalne dejavnosti (7,2 %) ali kot družbe skupaj (7,6 %).

4/5 izvoznikov v predelovalnih dejavnostih izvozi več kot 85 % prodaje

Razpon med največjimi izvoznimi družbami v predelovalnih dejavnostih od največje do najmanjše družbe je visok (od 1,8 mrd EUR do 38 mio EUR). Delež prodaje na tujem trgu se je med temi družbami gibal od 25,9 do 100 %, sredinska vrednost (mediana) je znašala 93,2 %. 81 podjetij je na tujem trgu ustvarilo več kot 85 % prodaje. Pretežni del (93 %) teh izvoznikov je velikih družb, 7 je srednjih. Največ izvoznikov je registriranih v dejavnosti proizvodnje električnih naprav (16), sledijo izvozniki iz proizvodnje motornih vozil (12) ter proizvodnje izdelkov iz gum in plastike (10). gg

Foto: Depositphotos

T.P.G. = Trust, Personal care and Global presence

Podjetje T.P.G. Logistika d.o.o. je zasnovano in deluje po načelih, kateri so razvidni že iz samega imena podjetja, in sicer:
- na osnovi zaupanja strank (**Trust**),
- osebnega odnosa ter skrbnega prizadevanja do kvalitete naših storitev (**Personal care**)
- in seveda z globalno prisotnostjo s katero zadovoljujemo celovito pokritost storitev »door to door« (**Global presence**)

Smo dinamično hitro rastoče podjetje z izkušenim kadrom, ki s svojim znanjem in prizadevanjem strmi, da svojim komitentom poišče vedno najugodnejši ter najhitrejši način transporta. Na osnovi profesionalnosti in izkušenj pridobljenih skozi leta nudimo optimalne rešitve ter najkonkurenčnejšo ponudbo.

Osnovne storitve:
- Organizacija ladijskih, zbirniških, avio ter kamionskih prevozov
- Skladiščenje ter distribucija blaga
- Uvozno ter izvozno carinjenje znotraj podjetja (z lastno carinsko garancijo)
- Svetovanje strankam s skupnim doseganjem optimalnih rešitev

S hčerinskim podjetjem T.P.G. Agent d.o.o. nudimo možnost najema oz. rezervacije ladij za projektni, razsuti in kosovni tovor. Specializirani smo tudi za hitro pokvarljivo blago ter ostali temperaturno občutljivi tovor, pri čem predstavljamo enega največjih partnerjev Luke Koper d.d.

www.tpg.si

ZAKAJ TPG ?
- Ker smo dovolj veliki, istočasno pa dovolj majhni in fleksibilni za hitre odločitve ter hiter odziv.
- Ker smo uspešno podjetje z vsakoletno rastjo, kar dokazuje, da nam vedno več strank zaupa in raste z nami.
- Ker smo med vodilnimi logisti v Sloveniji po količini pretovorjenih kontejnerjev.
- Ker smo prisotni po celem svetu v sklopu naših logističnih združenj.
- Ker nudimo hiter in poenostavljen proces carinjenja, ki ga jamčimo s certifikatom AEO (Certificate IAEOCSI001000201131967).

T.P.G. Logistics ltd. | Vojkovo Nabrežje 30 A, 6000 Koper - SI | Tel.: +386 5 663 89 00 | Fax: +386 5 663 89 08 | info@tpg.si

TRINOS

IP65 continous-row luminaire

ZG Lighting d.o.o.
Štukljeva cesta 46
1000 Ljubljana
Tel: +386 1 56 09 820
info.si@zumtobelgroup.com

z.lighting

ZUMTOBEL

»Vsi gremo naprej, a nekatere države tečejo, mi pa hodimo«

Foto: Žiga Intihar

Slovenija je sicer solidno digitalizirana, a je še daleč od povsem digitalne družbe, ocenjuje predsednik poslovodstva družbe Telemach Adrian Ježina. »Svet postaja globalen, zato je treba nekatere stvari močno pospešiti,« opozarja.

Slovenija je po mnenju Adriana Ježine sicer solidno digitalizirana družba, a prepričan je, da je pred nami še dolga pot do prehoda v povsem digitalno družbo, saj da je digitalizacija veliko več kot zgolj brezpapirno poslovanje. Opaža, da sicer obstajajo podjetja, ki so to že storila, a da je še veliko takšnih, ki jih to še čaka. »Če se primerjamo Evropo, smo v dobrem položaju, a se moramo zavedati, da stara celina zaostaja za Azijo in Ameriko,« med drugim opozori sogovornik.

Velikokrat je slišati, da se družba brez močne telekomunikacijske osnove ne more razvijati in da vlaganja v telekomunikacije vplivajo tudi na rast BDP. Kakšna je po vaši oceni trenutna telekomunikacijska infrastruktura v Sloveniji? Kaj je dobro, kje šepamo?

Vsekakor drži, da se družba brez močne telekomunikacijske osnove ne more razvijati in če se želi Slovenja (še) hitreje razvijati v svetu, ki ga poganja industrijska revolucija 4.0, se mora družba hitreje digitalno preobražati. Za to pa potrebuje telekomunikacijsko infrastrukturo nove generacije. Ta čas je sicer telekomunikacijska infrastruktura v Sloveniji na visoki ravni. Pokritost s fiksnim omrežjem nove generacije (tako s kabelsko kot tudi optično infrastrukturo) je precej močna in se še razvija. Ravno tako imamo dobro pokritost z mobilnim omrežjem 4G in verjamem, da bo tako kmalu tudi s 5G. Infrastruktura je eden glavnih temeljev našega poslovanja in ponosni smo, da imamo omrežje nove generacije – GIGA omrežje ter najboljše 4G omrežje po uporabniški izkušnji.

Kaj bi bilo nujno spremeniti?

Pri Telemachu v infrastrukturo ves čas vlagamo in jo nadgrajujemo, spremljamo trende in inovacije in verjamemo, da bomo tako še naprej na vrhu. Glede na velikost Slovenije in njeno (ničelno) rast prebivalstva pa ni realno, da ima naša država štiri operaterje s svojo infrastrukturo, zato je pričakovati, da bo prej ali slej prišlo do poenotenja ali pa skupnega delovanja na tej ravni. Vprašanje je le, kdaj – po letu, petih, desetih …? To kažejo tudi svetovni trendi. Čas, ko vlagamo v 5G omrežje, je primeren, da o tem razmišljamo, ni pa nujno, da do tega pride. Skupna raba omrežij (network sharing) in združevanje več omrežij v eno (bodisi z akvizicijami ali pa drugimi združevanji) pa ne pomeni, da ne bo več nekaterih podjetij, ki bodo še vedno ponujala storitve na tej infrastrukturi in s tem ohranjale konkurenčno tekmo na trgu.

Kdo bi moral vlagati v digitalizacijo in koliko?

Ker je za razvoj in napredek družbe telekomunikacijska infrastruktura osnova, bi morala država spodbujati gradnjo infrastrukture (npr. z nižjo ceno za frekvence), s čimer bi po Sloveniji hitreje zagotovili fiksno in mobilno infrastrukturo nove generacije. Ta omogoča državi nadaljnji razvoj.

V zdajšnjem času zelo pride do izraza digitalizacija družbe in spremembe uporabniških navad, ki zahtevajo vse bolj zmogljivo omrežje. Kakšne so napovedi? Kako zmogljivo omrežje bomo potrebovali v bližnji prihodnosti?

Zaradi digitalizacije in sprememb uporabniških navad bodo potrebne vedno večje zmogljivosti omrežij. Priča smo, da se ta že skoraj vsako leto podvoji. Slovenija je sicer solidno digitalizirana družba, a je pred nami še dolga pot do prehoda v povsem digitalno družbo. Imamo svetle primere podjetij, ki so to že storila, veliko pa je takšnih, ki jih to še čaka, saj je digitalizacija mnogo več kot zgolj brezpapirno poslovanje. Če se primerjamo z Evropo, smo v dobrem položaju, a se moramo zavedati, da stara celina zaostaja za Azijo in Ameriko. Svet postaja globalen, zato je treba nekatere stvari močno pospešiti. Vsi gremo naprej, a nekatere države tečejo, mi pa hodimo. Na to bi se morali osredotočiti.

PROMO

Verjamem, da bi hitrejši in večji korak v to smer slovenski družbi kot celoti prinesel hitrejši napredek.

Kako daleč je Slovenija s pokritostjo 5G? Kakšne so vaše aktivnosti na tem področju?

Oprema, ki jo pri Telemachu kupujemo, je že leta pripravljena za 5G, prav tako že dalj časa pripravljamo vso potrebno infrastrukturo na vseh ravneh, saj, kot že rečeno, vanjo nenehno vlagamo. Že v začetku leta smo na našem omrežju uspešno testirali tehnologijo 5G in rekel bi, da smo povsem pripravljeni. V Sloveniji imamo prve znake razvoja 5G na obstoječem frekvenčnem spektru. Zdaj čakamo še na dražbo frekvenc, ko bi dobili potrebne dodatne zmogljivosti za popolno uporabo 5G in vseh njegovih prednosti.

Ali in kako na vaše poslovanje vpliva širjenje virusa SARS-CoV-2? Kaj pa na poslovanje vaših uporabnikov? Kako jim lahko v teh trenutkih olajšate življenje in delo?

Pandemija koronavirusne bolezni nas je spet opomnila, kako zelo pomembne so telekomunikacije za delovanje vseh institucij, pa tudi celotne družbe. IKT industrija se širi horizontalno in vertikalno, danes ne obstaja več industrija, ki lahko delovala brez nje. Seveda smo se soočili s kar nekaj izzivi, ko se je svet preselil na splet in se je promet izjemno povečal na vseh področjih, vendar pa smo bili vsem kos. Zelo hitro smo izvedli potrebne nadgradnje, podvojili zmogljivosti na mobilnem in fiksnem omrežju, tako da so naši uporabniki lahko nemoteno opravljali svoje obveznosti – ali se pač zgolj kratkočasili – prek spleta. Tako v prvem valu kot v drugem imamo za uporabnike nekatere odlične rešitve, kot so denimo virtualna poslovalnica, klepet v živo na naši spletni strani, poskrbeli smo, da lahko vse urejajo preko spleta, naše tehnične ekipe pa nemoteno opravljajo vsa vzdrževalna in servisna dela na terenu.

Posebej bi rad pohvalil naše zaposlene, ki so bili naši junaki in so v težkih časih, zlasti v času prve epidemije, s svojim predanim delom vsem našim uporabnikom omogočili nemoteno delo.

V teh težkih časih pa žal prihajajo do nas tako rekoč dnevno zgodbe posameznikov, ki zaradi pomanjkanja potrebne preme ne morejo normalno delovati v novi realnosti. Tudi njim skušamo po najboljših močeh pomagati z donacijami v obliki računalnikov, tablic, telefonov in internetnega dostopa.

Telemach je že dvakrat prejel certifikat za najboljše mobilno in fiksno omrežje glede na uporabniško izkušnjo, ki ga podeljuje mednarodno podjetje Umlaut na osnovi neodvisnih raziskav. Kaj vam ta certifikat pomeni? Kaj je tisto, kar počnete drugače od tekmecev?

Že en certifikat je bil za nas veliko priznanje, kaj šele dva, pri čemer smo v drugi raziskavi prednost pred tekmeci še povečali. V tej nagradi se zrcali ves trud, ki ga vlagamo zadnja leta, in sicer tako v omrežje, da je to stabilnejše in kakovostnejše, kot tudi v naše zaposlene, saj lahko le na ta način nudimo najboljšo uporabniško izkušnjo. In prav na slednjo se vedno znova še posebej osredotočamo, to je naša rdeča nit. Najpomembnejši za nas je uporabnik. Tako bo tudi v prihodnje, v ta namen pa bomo še naprej vlagali v lastno infrastrukturo, nadgrajevali ponudbo ter tako kot doslej narekovali trende. Certifikata BEST IN TEST sta resda priznanji za preteklo leto, a vsi se dobro zavedamo, da je vsako priznanje tudi zaveza za prihodnost.

telemach

Lestvica

Top 100 izvoznikov v predelovalnih dejavnostih, 2019

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu, v mio EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih
1	REVOZ d.d.	1.769,5	100,8	98,4	3.212
2	KRKA, d.d., Novo mesto	1.337,3	113,6	96,2	5.432
3	Lek d.d.	1.109,3	109,4	95,6	4.006
4	Gorenje, d.o.o.	780,7	102,9	93,1	4.245
5	IMPOL d.o.o.	640,9	96,7	82,4	47
6	ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto	398,5	103,9	98,6	1.054
7	HELLA SATURNUS SLOVENIJA d.o.o.	375,2	98,9	97,7	1.870
8	SIJ ACRONI d.o.o.	372,9	99,8	86,4	1.399
9	BSH HIŠNI APARATI d.o.o. Nazarje	310,6	108,3	91,5	1.138
10	LTH Castings d.o.o.	282,5	97,5	99,6	1.863
11	TALUM d.d. Kidričevo	266,4	88,0	83,2	1.109
12	TAB d.d.	256,8	99,5	92,3	710
13	MAHLE Electric Drives Slovenija d.o.o.	242,1	106,5	95,6	1.929
14	CARTHAGO d.o.o.	220,3	113,8	100,0	795
15	AquafilSLO d.o.o.	217,1	88,5	99,8	877
16	odelo Slovenija d.o.o.	206,7	103,4	99,8	1.365
17	HIDRIA d.o.o.	194,4	98,4	88,5	1.598
18	GOODYEAR DUNLOP SAVA TIRES d.o.o.	188,8	105,1	83,6	1.575
19	Helios TBLUS d.o.o.	182,0	105,1	86,1	779
20	CIMOS d.d.	177,5	82,4	96,0	719
21	KOLIČEVO KARTON, d.o.o.	157,2	101,9	92,1	394
22	UNIOR d.d.	157,0	103,0	89,5	1.756
23	CINKARNA Celje, d.d.	153,8	108,0	89,1	875
24	BOXMARK LEATHER d.o.o.	148,5	97,8	99,7	1.468
25	ISKRAEMECO, d.d.	142,7	117,9	96,2	734
26	KOLEKTOR GROUP d.o.o.	141,3	94,2	86,0	242
27	SIJ METAL RAVNE d.o.o.	140,0	101,3	72,9	1.026
28	DOMEL, d.o.o.	128,1	98,8	90,6	1.125
29	ADK d.o.o.	127,9	101,3	98,7	655
30	Akrapovič d.d.	127,8	116,0	98,9	1.101
31	KNAUF INSULATION, d.o.o., Škofja Loka	119,0	119,1	78,4	450
32	PALFINGER d.o.o.	116,2	112,8	95,8	698
33	DANFOSS TRATA, d.o.o.	111,5	96,7	93,8	496
34	NOVEM CAR INTERIOR DESIGN d.o.o.	109,7	89,1	99,9	868
35	Atlantic Droga Kolinska d.o.o.	109,2	99,9	63,9	465
36	GKN Driveline Slovenija, d.o.o.	103,6	104,0	96,3	413
37	Trelleborg Slovenija, d.o.o.	103,3	101,8	91,5	817
38	ELRAD INTERNATIONAL d.o.o.	99,4	110,9	91,1	547
39	KOLEKTOR ETRA d.o.o.	94,0	107,8	85,4	409
40	ETI, d.o.o.	93,2	108,7	87,1	787
41	PAPIRNICA VEVČE d.o.o.	92,2	89,4	90,1	31
42	VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.	90,4	104,1	90,5	339
43	Adient Slovenj Gradec d.o.o.	89,7	89,5	98,1	605

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu, v mio EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih
44	ISKRA MEHANIZMI, d.o.o.	83,2	105,6	90,9	527
45	FILC d.o.o.	81,4	101,6	92,9	371
46	PERUTNINA PTUJ d.o.o.	79,9	105,5	45,0	1.436
47	TRIMO d.o.o.	79,8	90,0	88,6	317
48	ŠTORE STEEL d.o.o.	75,7	80,6	67,1	529
49	INTERBLOCK d.d.	74,2	132,4	97,2	211
50	ARCONT d.d. Gornja Radgona	72,7	103,9	99,2	667
51	ContiTech Slovenija, d.o.o.	71,4	92,4	99,1	348
52	ebm-papst Slovenija d.o.o.	70,3	92,2	98,8	384
53	STARKOM d.o.o.	70,2	81,0	98,3	309
54	WEILER Abrasives d.o.o.	68,9	90,8	93,6	753
55	ELAN, d.o.o.	68,6	108,2	93,6	660
56	TPV AUTOMOTIVE d.o.o.	67,6	92,0	88,2	902
57	LJUBLJANSKE MLEKARNE d.o.o.	66,6	109,0	37,9	607
58	Paloma d.d.	66,3	97,1	82,4	515
59	GORIČANE, d.d. Medvode	65,3	99,7	88,4	211
60	SILKEM d.o.o.	64,0	90,2	92,1	231
61	STEKLARNA HRASTNIK d.o.o.	62,8	110,4	96,9	486
62	TBP d.d.	62,2	101,0	99,4	885
63	ITW Appliance Components d.o.o.	61,2	96,9	83,6	288
64	Frutarom Etol d.o.o.	60,8	108,1	86,7	215

PRED UPORABO NATANČNO PREBERITE NAVODILO! O TVEGANJU IN NEŽELENIH UČINKIH SE POSVETUJTE Z ZDRAVNIKOM ALI S FARMACEVTOM.

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu, v mio EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih
65	Titus d.o.o. Dekani	60,7	87,7	76,8	437
66	INCOM d.o.o.	59,1	118,2	90,4	397
67	SILIKO d.o.o.	58,8	117,7	84,0	387
68	TKK d.o.o.	58,2	102,0	88,5	233
69	DANI AFC d.o.o.	57,5	122,9	99,8	390
70	INOTHERM d.o.o. Prev.v nem.:INOTHERM GmbH	56,7	102,1	93,4	240
71	ISKRA, d.o.o.	54,8	93,7	56,1	946
72	FOTONA d.o.o.	54,4	103,9	98,9	275
73	SOGEFI FILTRATION d.o.o.	52,5	118,5	99,8	329
74	CABLEX-M d.o.o.	51,7	119,3	91,8	214
75	KOVINOPLASTIKA LOŽ d.o.o.	47,6	94,1	90,1	584
76	LESONIT d.o.o.	47,6	104,0	95,2	136
77	SEVEN REFRACTORIES d.o.o.	46,9	115,4	98,7	84
78	Walstead Leykam tiskarna d.o.o.	45,6	114,8	89,8	103
79	ISKRATEL, d.o.o., Kranj	45,6	92,9	59,3	524
80	GRAMMER AUTOMOTIVE SLOVENIJA d.o.o.	45,2	94,8	100,0	259
81	VIP VIRANT, d.o.o.	45,0	104,7	98,3	124
82	ETA d.o.o. Cerkno	43,6	91,2	97,5	805
83	INTERSOCKS d.o.o., Kočevje	42,9	119,8	95,1	140
84	GEBERIT proizvodnja d.o.o.	42,9	102,4	99,2	269
85	KLS LJUBNO d.o.o.	42,9	102,5	94,3	246

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu, v mio EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih
86	MELAMIN d.d. Kočevje	42,7	95,7	86,3	178
87	STEKLARNA ROGAŠKA d.o.o.	42,4	92,9	95,4	790
88	KOVIS d.o.o.	41,6	112,0	96,3	151
89	FARMTECH d.o.o.	40,7	98,6	86,0	338
90	Pivovarna Laško Union d.o.o.	40,6	101,5	25,9	605
91	BRINOX d.o.o.	40,4	145,7	81,9	232
92	LIVAR, d.d.	39,9	89,0	80,1	544
93	JUTEKS d.o.o.	39,7	109,0	95,9	154
94	BELIMED d.o.o.	39,3	102,3	96,6	223
95	MLM d.d.	38,9	106,5	96,0	471
96	Poclain Hydraulics d.o.o.	38,6	99,0	94,0	306
97	BOSCH REXROTH d.o.o.	38,5	92,9	99,4	243
98	PLAMA-PUR d.o.o.	38,3	87,8	81,4	224
99	HENKEL MARIBOR d.o.o.	38,2	99,5	98,5	538
100	ISOKON, d.o.o., Slovenske Konjice	38,1	100,6	94,7	228

Vir: GVIn, Ajpes
Opomba: Družbe (po nekonsolidiranih in nerevidiranih letnih poročilih) so registrirane v C - predelovalnih dejavnostih ter v 70.100 - dejavnosti uprav podjetja, rangirane po izvozu za leto 2019.

Ali veste, da je lahko v enem samem domovanju skritih tudi do 20 različnih ebm-papst izdelkov? Najsibo v pomivalnem stroju, pečici ali hladilniku, naši ventilatorji in mali motorji zmorejo opraviti katerokoli gospodinjsko opravilo zanesljivo, tiho, in energetsko učinkovito.
Ne morete jih videti, jih pa zagotovo občutite!

ebmpapst
The engineer's choice

ebm-papst Slovenija d.o.o. • Podskrajnik 16 • 1380 Cerknica • info@ebmpapst.si • www.ebmpapst.si

Egal, d. o. o.: »Trajnostna infrastruktura za bolje povezani svet«

Egal, d. o. o., Ljubljana je družinsko podjetje, katerega največja strast so podatkovni centri ter poslovna in industrijska omrežja. Letos praznujejo že 30 let delovanja. Od leta 1996 sodelujejo z ameriškim globalnim podjetjem Panduit, ki je vodilni proizvajalec infrastrukturnih rešitev za povezani svet. Panduit razvija in proizvaja opremo za fizično infrastrukturo v segmentu energetskih, komunikacijskih, računalniških, nadzornih in varnostnih sistemov.

Vsi smo povezani z digitalnim svetom – tako zasebno kot poslovno. Podatkovni centri so nepogrešljiv člen vsakodnevnih storitev. Število povezanih naprav se še vedno povečuje. S tem se bodo večale tudi potrebe po podatkovnih centrih. Na tem mestu je treba omeniti, kako pomembna je tudi močna omrežna infrastruktura. To se je pokazalo v letu 2020 – pri delu in šolanju od doma, naročanju storitev in proizvodov prek spleta in podobno.

Z leve: Peter Süssinger, poslovni direktor, Senad Bektaš, skrbnik ključnih strank, Una Süssinger, direktorica, Egon Süssinger, poslovni direktor v podjetju Panduit za Vzhodno Evropo, Srednji vzhod in Afriko, Suzana Hočevar, vodja pisarne, Aleš Süssinger, vodja razvoja poslovanja.

Za konkurenčnost podjetja nujna velika kapaciteta podatkov in visoka hitrost prenosa

Vsako podjetje uporablja digitalne storitve, ki brez podatkovnih centrov ne morejo delovati. Če želijo biti podjetja konkurenčna, morajo vzpostaviti veliko kapaciteto podatkov in visoko hitrost prenosa. Evolucija v omrežjih so robni podatkovni centri; njihove glavne prednosti so zmanjšana zakasnitev med končnim uporabnikom in računalniškim virom (oblak ali strežniki), izboljšana zmogljivost uporabe in optimizirani stroški prenosa. Podjetja so s Panduitovo kakovostno in inovativno fizično infrastrukturo zanesljivo pripravljena na hitro spreminjajočo se prihodnost. Z industrijsko in omrežno fizično infrastrukturo je podjetjem zagotovljena pametna, razširljiva in učinkovita povezljivost v celotni organizaciji, tudi v smislu industrije 4.0. Panduitove infrastrukturne rešitve nudijo zanesljivo in energijsko varčno delovanje podatkovnih centrov, s čimer pomagajo podjetjem, da so agilnejša, produktivnejša in bolj konkurenčna na tržišču.

»Z nenehnim učenjem in deljenjem znanja ustvarjamo boljši jutri«

V Egalu pravijo, da so v tridesetih letih delovanja doživeli že skoraj vse, kot večina družinskih podjetij. Letošnje leto je tudi zanje zelo posebno. »S hitrimi prilagoditvami na spremembe nam je uspelo odpreti nova delovna mesta v prvem in drugem valu t. i. koronakrize, prevzemali in odpirali pa smo tudi nove mednarodne trge. Rešitve iščemo kreativno, s čimer nadomestimo srečanja s poslovnimi partnerji v živo in še vedno ostajamo povezani,« pravi Peter Süssinger, poslovni direktor, kjer kot ključne vrednote izpostavijo odlične odnose s poslovnimi partnerji, etično poslovanje, kakovostno opravljene storitve in trajnostne proizvode, ki jih nudijo. Izjemno pomembni se jim zdijo medsebojno spoštovanje, močna vizija in medgeneracijsko sodelovanje ter iskanje najboljših rešitev. »V vseh teh letih smo verjeli in še vedno verjamemo, da z nenehnim pridobivanjem in deljenjem znanja lahko soustvarjamo boljši jutri. Predvsem pa delujemo v dobro družbe in smo vztrajni,« pravi Una Süssinger, direktorica. Letos načrtujejo selitev v večje poslovne prostore, zelo pa so ponosni tudi na prenovljen in razširjen demo show room, v katerem strankam pokažejo najnovejše trende v mrežni in elektro-industrijski infrastrukturi, ki povečujejo produktivnost in učinkovitost podjetij.

EGAL 30 YEARS

PANDUIT™

PROMO

20 let visokokakovostnih jezikovnih storitev
in celovitih informacijskih rešitev

Svetovanje Svetovanje Svetovanje

Inženiring in avtomatizacija obdelave informacij Inženiring in av

Informacijske storitve Informacijske storitve

Upravljanje sprememb Upravljanje sprememb

Inženiring vsebin
Pospešitev inovacijskih ciklov proizvodov

Korporativne jezikovne storitve
Dostop do globalnih trgov

Dostava vsebin
Prilagojena uporabniška izkušnja

V podjetju STAR prevajalske storitve d.o.o. Ljubljana nas veseli, da z visokokakovostnimi jezikovnimi storitvami in celovitimi informacijskimi rešitvami že več kot dvajset let uspešno povezujemo vaše vizije in tehnologije s potrebami in pričakovanji vaših strank. Z nami lahko načrtovane cilje vselej in zanesljivo dosegate v predvidenih rokih. Ob praznovanju te obletnice se zato še posebej veselimo ne le nadaljnjega sodelovanja z dolgoletnimi strankami, temveč tudi sklepanja novih partnerstev s podjetji, ki za uspešen nastop na domačem in tujih ciljnih trgih potrebujejo zanesljivega in inovativnega partnerja ter visokokakovostne storitve. Prijazno vabljeni!

STAR

Povezujemo vaše vizije, tehnologije in stranke

STAR prevajalske storitve d.o.o. Ljubljana
ljubljana@star-group.net
+386 1 232 10 10
www.star-group.net

Dodana vrednost

Rast dodane vrednosti v 2019 višja za desetino pri največjih družbah

Največjih 100 družb po dodani vrednosti je v 2019 ustvarilo 31,7 % celotne dodane vrednosti vseh družb.

Darja Močnik, Analitika GZS

Največje družbe po dodani vrednosti ustvarijo:

- **67 tisoč EUR dodane vrednosti na zaposlenega,**
- **zaposlujejo 22,3 % vseh oseb med vsemi družbami,**
- **ustvarijo skoraj polovico prodaje ustvarijo na tujih trgih.**

Predelovalne dejavnosti sektorsko najbolj zastopane med največjimi 100 družbami

Razpon med največjimi družbami po dodani vrednosti od največje do najmanjše družbe je širok (od 648 mio EUR do 29 mio EUR, s sredinsko vrednostjo pri 50 mio EUR). Mediana dodane vrednosti na zaposlenega je pri največjih družbah znašala 65 tisoč EUR. Med 100 največjimi družbami po dodani vrednosti je bilo 45 podjetij iz predelovalnih dejavnosti. Te so ustvarile 45,2 % celotne dodane vrednosti. Med temi sta največ dodane vrednosti ustvarili dve družbi v farmaciji, sledijo družbe iz elektro industrije, proizvodnje motornih vozil ter kovin. Pretežni del družb (98) je velikih, dve sta srednji podjetji. Domači izvor kapitala je imelo 55 družb, ki so ustvarile 53,6 % celotne dodane vrednosti. Sledilo je 35 družb s tujim kapitalom, ki so ustvarile tretjino dodane vrednosti, ter 10 družb z mešanim kapitalom, ki so ustvarile 13,3 % dodane vrednosti.

Največje družbe po dodani vrednosti ustvarijo za 40 % višjo dodano vrednost na zaposlenega

Največjih 100 družb po dodani vrednosti je v 2019 ustvarilo 7,7 mrd EUR dodane vrednosti, kar je predstavljalo 31,7 % dodane vrednosti vseh družb Slovenije. V 2019 se je dodana vrednost pri teh družbah povečala za 10,7 %, kar je bilo za 2 o.t. več kot pri vseh družbah. Ustvarile so 31 mrd EUR prodaje oz. 30,9 % prodaje vseh družb, zaposlovale pa so slabih 116 tisoč zaposlenih oz. 22,3 % vseh. Realizirale so 1,5 mrd EUR dobička oz. 33 % celotnega dobička vseh družb. Največjih 100 družb je beležilo višjo dodano vrednost na zaposlenega (67 tisoč EUR) kot vse slovenske družbe (47 tisoč EUR). gg

Žitov znak zanesljivega dobavitelja odraža kakovostno oskrbo z živili

Trajnostna naravnanost, preverjeni dobavitelji, lokalne sestavine, ki se povežejo v kakovostne in varne izdelke ter zanesljiva dostava. To so lastnosti, ki opisujejo poslovanje Žita. V podjetju so jih izpostavili z znakom zanesljivega dobavitelja.

V Žitu so zavezani proizvodnji in dobavi varnih izdelkov. Da izpostavijo svojo zavezo trajnosti in zanesljivosti v odnosu do kupcev in poslovnih partnerjev, so kot dodaten pečat in simbol kredibilnosti podjetja Žito na slovenskem trgu zasnovali znak zanesljivega dobavitelja.
Tako preko enotnega simbola in dveh različnih sloganov izkazujejo svojo skrb za nemoteno dobavo kakovostnih izdelkov. S sloganom »Vaš obrok, naša skrb iz Slovenije« potrošnikom sporočajo, da sta trajnost in zaveza kakovosti dve izmed najpomembnejših vrednot.
S sloganom »Trajno in varno skrbimo za najljubše okuse iz Slovenije« nagovarjajo svoje poslovne partnerje in dobavitelje. V Žitu namreč zaradi svoje lokalizirane in razvejane infrastrukture zagotavljajo visoko fleksibilnost ter hitre in kratke dobavne poti pri dnevni dostavi. Znak je hkrati način, s katerim želijo v Žitu utrditi dolgoročne in stabilne partnerske odnose.

Žito®

www.zito.si

Tinex – ker je digitalizacija stvar vaše odločitve in naših izkušenj

Za pravočasno sledenje stroki na področju vzdrževanja in nemoteno zagotavljanje in optimizacijo skladiščnega poslovanja vam podjetje Tinex nudi celovito rešitev

Tinex – Digitalization is a matter of your decision and our experiences

Tinex offers you a complete solution to stay informed up to date on field of maintenance, smooth delivery and optimization of warehousing operations

www.tinex.si

Sledimo dobi digitalizacije

We follow the age of digitalization

TINEX

TINEX, d.o.o., Šenčur, Slovenija

SCHAEFFLER · FAG · INA · NTN · SNR · ORIGINAL PERMAGLIDE® · BECO · NADELLA · ISB · FREUDENBERG · DICHTOMATIK · CORTECO The Perfect Change. · Garlock · TEXPACK · Burgmann Packings · Continental · PIZZIRANI · Link-Belt · REXNORD · elbe · elso · DONGHUA · BEA · sit · EVOLMEC · THK The Mark of Linear Motion · LOCTITE · WÜRTH · NORD-LOCK Bolt securing system · FESTO · AEGIS

2020 AAA Platinasta odličnost

RIHTER 30 LET

Bivanja v sožitju

ZERO ENERGY

PRIVOŠČITE SI UDOBJE, KI BO ODRAŽALO VAŠO INDIVIDUALNOST.

Podjetje Rihter je specializirano za izdelavo individualnih nič energijskih in plus energijskih objektov, ki so grajeni po najboljših energetskih standardih. Naše hiše stanovalcem s pomočjo odlične toplotne izolacije zagotavljajo minimalno porabo energije in maksimalno udobje bivanja. Skupaj z vami in za vas ustvarimo dom, v katerem lahko brezskrbno uživate vse dni v letu.

www.rihter.si

Lestvica

Top 100 gospodarskih družb po dodani vrednosti, 2019

Rang	Podjetje	Dodana vrednost, v mio EUR	Indeks 19/18	Čisti prihodki od prodaje, v mio EUR	Št. zaposlenih po del. urah
1	KRKA, d.d., Novo mesto	648,2	120,8	1.390,2	5.432
2	Lek d.d.	477,3	111,9	1.160,0	4.006
3	DARS d.d.	467,3	106,6	480,8	1.212
4	TELEKOM SLOVENIJE, d.d.	271,1	111,7	602,2	2.102
5	MERCATOR, d.d.	248,9	106,3	1.230,2	8.007
6	PETROL d.d., Ljubljana	200,6	101,0	3.532,9	1.947
7	REVOZ d.d.	190,3	96,4	1.799,1	3.212
8	POŠTA SLOVENIJE d.o.o.	163,4	102,8	236,0	5.451
9	SPAR SLOVENIJA d.o.o.	152,0	114,5	751,3	4.313
10	LUKA KOPER, d.d.	142,2	92,5	224,7	1.487
11	SIJ d.d.	127,1	677,4	13,0	99
12	HOFER trgovina d.o.o.	122,3	148,5	528,1	1.232
13	LTH Castings d.o.o.	113,6	101,0	283,7	1.863
14	Telemach d.o.o.	101,1	114,1	229,4	597
15	HELLA SATURNUS SLOVENIJA d.o.o.	101,0	96,5	384,2	1.870
16	NEK d.o.o.	88,1	124,0	162,4	620
17	Gorenje, d.o.o.	87,4	121,2	838,9	4.245
18	SŽ - Infrastruktura, d.o.o.	87,0	106,9	157,1	2.164
19	SŽ - VIT, d.o.o.	83,8	105,2	119,6	1.989
20	ELES, d.o.o.	83,8	103,5	162,4	542
21	A1 Slovenija, d. d.	82,1	132,0	209,1	561
22	HSE d.o.o.	80,7	122,6	1.740,2	169
23	SIJ ACRONI d.o.o.	78,6	111,6	431,5	1.399
24	ELEKTRO LJUBLJANA d.d.	78,6	99,1	86,8	836
25	HIT d.d. Nova Gorica	78,4	111,4	135,0	1.620
26	GOODYEAR DUNLOP SAVA TIRES d.o.o.	77,8	102,5	225,9	1.575
27	ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto	77,4	97,3	404,1	1.054
28	SŽ - Tovorni promet, d.o.o.	74,1	109,7	174,0	1.202
29	HIDRIA d.o.o.	73,4	105,8	219,7	1.598
30	ENGROTUŠ d.o.o.	72,6	129,4	476,0	2.743
31	LIDL Slovenija d.o.o. k.d.	69,5	116,7	426,3	1.392
32	CINKARNA Celje, d.d.	67,9	86,0	172,6	875
33	Pivovarna Laško Union d.o.o.	67,8	106,2	156,5	605
34	UNIOR d.d.	65,6	101,3	175,3	1.756

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Rang	Podjetje	Dodana vrednost, v mio EUR	Indeks 19/18	Čisti prihodki od prodaje, v mio EUR	Št. zaposlenih po del. urah
35	Akrapovič d.d.	65,2	115,5	129,2	1.101
36	ELEKTRO MARIBOR d.d.	64,6	97,8	60,0	811
37	ADECCO H.R. d.o.o.	63,4	88,5	69,8	2.639
38	Sandoz d.d.	63,3	122,1	366,2	987
39	BSH HIŠNI APARATI d.o.o. Nazarje	62,7	105,9	339,3	1.138
40	odelo Slovenija d.o.o.	59,3	101,6	207,1	1.365
41	PREMOGOVNIK VELENJE, d.o.o.	58,6	93,5	105,9	1.163
42	PERUTNINA PTUJ d.o.o.	58,1	119,0	177,4	1.436
43	TEŠ d.o.o.	57,0	159,5	225,9	310
44	Sava Turizem d.d.	55,9	146,7	104,7	1.609
45	Centrice Real Estate Ljubljana d.o.o.	55,5	185,9	24,6	0
46	TAB d.d.	53,8	97,5	278,3	710
47	MAHLE Electric Drives Slovenija d.o.o.	52,8	98,4	253,4	1.929
48	KARIERA d.o.o.	51,4	115,4	54,3	2.308
49	ELEKTRO CELJE, d.d.	50,5	97,6	50,8	616
50	MERKUR trgovina, d.o.o.	50,4	118,8	236,5	1.491
51	Helios TBLUS d.o.o.	48,9	112,0	211,4	779
52	TALUM d.d. Kidričevo	48,7	122,5	320,4	1.109
53	KOLIČEVO KARTON, d.o.o.	47,8	115,1	170,7	394
54	KNAUF INSULATION, d.o.o., Škofja Loka	47,6	123,4	151,8	450
55	OMV Slovenija, d.o.o.	46,7	113,3	801,9	69
56	DOMEL, d.o.o.	46,6	109,7	141,4	1.125
57	SŽ - Potniški promet, d.o.o.	46,3	109,4	37,2	551
58	SIJ METAL RAVNE d.o.o.	46,0	90,1	192,1	1.026
59	Trelleborg Slovenija, d.o.o.	43,8	101,2	112,9	817
60	Atlantic Droga Kolinska d.o.o.	43,1	109,8	171,0	465
61	DANFOSS TRATA, d.o.o.	40,6	110,7	118,9	496
62	ELEKTRO PRIMORSKA d.d.	39,3	103,8	40,0	455
63	ENERGETIKA LJUBLJANA, d.o.o.	37,8	103,4	143,4	553
64	AquafilSLO d.o.o.	37,4	91,4	217,6	877
65	ISKRA, d.o.o.	36,5	97,1	97,8	946
66	JP VOKA SNAGA d.o.o.	36,4	202,0	89,5	726
67	NOMAGO d.o.o.	36,2	118,2	51,8	835
68	GEN d.o.o.	36,0	112,2	206,1	57
69	Fraport Slovenija, d.o.o.	35,9	103,3	45,3	467
70	GEN-I, d.o.o.	35,7	130,4	2.199,7	349
71	DEM d.o.o.	35,6	109,5	65,0	228
72	ISKRAEMECO, d.d.	35,3	99,1	148,3	734
73	BTC d.d.	34,5	113,6	71,7	479
74	T - 2 d.o.o.	34,4	139,2	87,2	330
75	LPP d.o.o.	33,9	137,6	31,4	870

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Rang	Podjetje	Dodana vrednost, v mio EUR	Indeks 19/18	Čisti prihodki od prodaje, v mio EUR	Št. zaposlenih po del. urah
76	KZPS, d.o.o.	33,9	106,3	41,8	223
77	PLINOVODI d.o.o.	33,6	104,7	43,5	140
78	Comtrade d.o.o.	33,4	126,0	63,6	472
79	LES-MMS d.o.o.	33,3	109,9	114,5	621
80	LJUBLJANSKE MLEKARNE d.o.o.	32,9	107,8	175,6	607
81	FILC d.o.o.	32,7	100,0	87,6	371
82	ADK d.o.o.	32,2	107,7	129,5	655
83	STEKLARNA HRASTNIK d.o.o.	31,7	112,1	64,9	486
84	PRO PLUS d.o.o.	31,6	120,2	72,2	305
85	MUELLER DROGERIJA d.o.o.	31,4	102,3	122,3	481
86	ELEKTRO GORENJSKA, d.d	30,9	98,3	33,4	278
87	TPV AUTOMOTIVE d.o.o.	30,6	84,0	76,7	902
88	ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA BLAGOVNE REZERVE	30,5	51,8	122,2	61
89	INTERBLOCK d.d.	30,5	106,8	76,3	211
90	JAGROS, d.o.o.	30,3	115,1	145,5	725
91	CIMOS d.d.	30,0	86,5	184,9	719

CONSTANTIA PRIMIA d.o.o. je podjetje s tradicijo, ki od leta 1993 na slovenskem trgu zagotavlja zanesljive in neodvisne storitve revidiranja računovodskih izkazov in sorodne storitve.

Naša ekipa usposobljenih strokovnjakov, z uporabo sodobne in računalniško podprte metodologije revidiranja, zagotavlja učinkovito revidiranje, vsakokrat prilagojeno specifični situaciji naših naročnikov. Naš cilj je s kvalitetnimi storitvami prispevati k zmanjševanju tveganj naših naročnikov in njihovih deležnikov.

STROKOVNOST, NEODVISNOST, ZAUPNOST

To so naše vrednote, ki jim sledimo na poti zagotavljanja kakovostnih in učinkovitih storitev našim naročnikom, pod konkurenčnimi pogoji. Smo tradicionalno podjetje, ne sprejemamo visokih tveganj in našim naročnikom ponujamo varne, dolgoročne rešitve. Sodelujemo z različnimi visoko strokovno usposobljenimi strokovnjaki s področja ocenjevanja vrednosti, notranje revizije in informacijske tehnologije. Odlikuje nas hiter odziv na potrebe naročnikov in njihova individualna obravnava.

REVIZIJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV | RAČUNOVODSKO SVETOVANJE
DAVČNO SVETOVANJE | DRUGI POSLI DAJANJA ZAGOTOVIL

Constantia Primia d.o.o., Ogrinčeva ulica 4, 1000 Ljubljana | www.constantiaprimia.si
M: 040 530 775 (tajništvo), M: 041 779 335 (Barbara), M: 031 341 383 (Primož)
E: info@constantiaprimia.si, E: barbara.nose@constantiaprimia.si, E: primoz.koder@constantiaprimia.si

Rang	Podjetje	Dodana vrednost, v mio EUR	Indeks 19/18	Čisti prihodki od prodaje, v mio EUR	Št. zaposlenih po del. urah
92	PALFINGER d.o.o.	29,9	102,0	121,3	698
93	SALONIT ANHOVO, d.d.	29,8	110,5	76,1	200
94	ETI, d.o.o.	29,7	109,9	107,0	787
95	CGP, d.d.	29,7	115,4	155,0	560
96	KLS LJUBNO d.o.o.	29,4	101,9	45,5	246
97	IMPOL d.o.o.	29,0	90,8	778,1	47
98	INTEREUROPA d.d.	29,0	100,1	111,8	582
99	SŽ, d.o.o.	29,0	125,6	20,8	442
100	KOLEKTOR ETRA d.o.o.	28,9	125,0	110,1	409

Vir: GVIn, Ajpes
Opomba: Nekonsolidirana in nerevidirana letna poročila družb, rangirana po dodani vrednosti za leto 2019.

MERKUR
VSE UREJENO
ZA PRAZNIKE
VREDNE
OBČUDOVANJA
OKRASITE DOM
Z NOVIMI
TRENDI
2021
www.merkur.si/novoletni-trendi
NAKUPUJTE NA
merkur.si
MERKUR trgovina, d.o.o., Cesta na Okroglo 7, 4202 Naklo

Halcom: pionir na področju razvoja sodobnih rešitev za plačilne sisteme

Digitalizacija je v poslovnem svetu izjemnega pomena. Podjetjem omogoča tako finančne kot časovne prihranke. Pomemben del digitalizacije so plačilni sistemi in pionir na področju razvoja sodobnih rešitev za plačilne sisteme v osrednji in jugovzhodni Evropi je podjetje Halcom, ki bo kmalu praznovalo 30 let delovanja.

Halcom je mednarodno podjetje, ki razvija produkte in storitve za finančne ustanove. Njihovi strokovnjaki svoje poznavanje plačilnih sistemov, tehnično znanje in dolgoletne izkušnje pretvarjajo v napredne rešitve, produkte in storitve. Halcom svojim uporabnikom nudi pester nabor rešitev za dostop do bančnih računov in oddaljeno identifikacijo. »Z uporabo Halcomovih rešitev za identifikacijo, kot so kvalificirano digitalno potrdilo v obliki pametne kartice, USB ključka ali OneSign potrdila v oblaku je lahko posameznik prepričan, da je njegova elektronska identiteta vedno zavarovana z najvišjo možno zaščito,« zagotavljajo v podjetju.

OneSign – rešitev, ki prihrani tako stroške kot čas

Za uporabnike je posebej zanimiv OneSign, saj omogoča enostavno podpisovanje dokumentov, enostavne prijave v spletne portale, obveščanje uporabnikov ter hitro in zaupanja vredno registracijo oz. prijavo k ponudnikom storitev. Konkreten primer opišejo v praksi: »Na primer zavarovalnica lahko novega zavarovanca pridobi tako, da ta s pomočjo OneSign deli svoje podatke. Zavarovalnica ga na ta način registrira v svoj sistem, saj z najvišjo stopnjo zaupanja ve, da je res zavarovalec tisti, ki uporablja OneSign. S pomočjo OneSign lahko zavarovancu tudi takoj pošlje zavarovalno polico v podpis. Ko jo zavarovanec s pomočjo svoje mobilne naprave podpiše, pa ga zavarovalnica preko OneSign sporočilnega sistema enostavno obvesti o začetku zavarovalnega obdobja.« Z uporabo te rešitve podjetja prihranijo pri stroških obdelave dokumentacije in pri času, ki je potreben za izvedbo nekega posla. S podpisovanjem dokumentov z najvišjo stopnjo zaupanja v identiteto podpisovalca pa se podjetja lahko izognejo tudi morebitnemu dokazovanju veljavnosti neke pogodbe ali drugega dokumenta. Alternativa oddaljenemu in digitaliziranemu poslovanju npr. zavarovalnice pa je, da pride zavarovanec v zavarovalniško poslovalnico ali da ga obišče zavarovalni zastopnik in skleneta zavarovalniški posel. V obeh primerih je proces sklepanja zavarovanja dolgotrajnejši in obstaja več možnosti, da do sklenjenega zavarovanja ne pride. Prav tako je proces dražji za zavarovalnico, ki mora zagotoviti svoje osebje za sklepanje posla.

Vse gre v smer še bolj enostavne uporabe

Če ne prej, pa je v teh kriznih časih, ko se veliko povezujemo na daljavo, vsako podjetje spoznalo nenadomestljivost digitalizacije. »Potrebno je na uporabnikom enostaven način digitalno povezati posameznike, podjetja, javno upravo in vsem udeležencem nuditi celovito rešitev, ki omogoča digitalizacijo na vseh ravneh, ki jih udeleženec potrebuje. Nujno je tesno povezovanje med ponudniki različnih rešitev za digitalizacijo poslovanja,« pravijo v podjetju Halcom, kjer nenehno dopolnjujejo obstoječe produkte, vse v smeri še enostavnejše uporabe. V prvi polovici naslednjega leta tako napovedujejo uvedbo še enostavnejšega procesa pridobivanja elektronske identitete.

halcom
POGLED V PRIHODNOST

PROMO

DH Ponudba za pravne osebe

Podpiramo podjetnost

DH Poslovni paket dobrodošlice*

- 9 mesecev brezplačno vodenje poslovnega računa in uporaba elektronske in mobilne banke
- brez pristopnine za elektronsko in mobilno banko
- polovični stroški odobritve limita
- ter poslovna debetna kartica Debit Mastercard, ki omogoča spletna plačila

DH Financiranje

- financiranje tekočega poslovanja, razvoja ter širitve poslovanja
- odkup terjatev
- hitri krediti in hitri limiti
- storitvene in plačilne garancije

* Akcija velja za podjetja, samostojne podjetnike in zasebnike ter traja do 31.12.2020.

Več na www.dh.si ali v poslovnih enotah hranilnice.

Delavska Hranilnica

Enostavno prava izbira.

Lestvica

Top 100 družb malega gospodarstva, 2019

Rang	Podjetje	Dodana vrednost, v 000 EUR	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Indeks 19/18	Št. zaposlenih po del. urah
1	Centrice Real Estate Ljubljana d.o.o.	55.547	24.586	89,7	0
2	KZPS, d.o.o.	33.858	41.818	105,8	223
3	HTZ Velenje, I.P., d.o.o.	26.826	24.806	105,7	754
4	TRENKWALDER, d.o.o.	22.812	26.756	92,6	1.086
5	SENG d.o.o.	22.104	37.225	105,2	123
6	INEL d.o.o.	21.090	25.478	91,6	160
7	SINTAL d.o.o.	18.974	30.605	101,4	806
8	TUŠ NEPREMIČNINE d.o.o.	18.463	17.710	78,2	18
9	Ekipa2 d.o.o.	18.401	20.324	122,9	259
10	GORENJE I.P.C., d.o.o.	18.306	31.903	99,2	739
11	BANKART d.o.o., Ljubljana	18.169	32.368	109,7	196
12	EUROMARKT Center d.o.o.	17.836	29.938	111,9	0
13	IBM Slovenija d.o.o.	16.009	39.335	-	169
14	AKTIVA VAROVANJE d.d.	15.625	23.795	101,3	755
15	MAGNA STEYR d.o.o.	15.096	8.132	-	196
16	RLS d.o.o.	15.084	24.215	91,9	189
17	BRINOX d.o.o.	15.065	49.370	130,6	232
18	TEDi BETRIEBS d.o.o.	14.919	32.078	123,1	282
19	NATON d.o.o.	14.421	15.354	84,7	785
20	SIBO G. d.o.o.	14.417	40.267	109,1	209
21	DEWESoft d.o.o.	14.357	25.813	134,9	85
22	ADRIA DOM d.o.o.	14.305	35.322	116,1	236
23	ISS FACILITY SERVICES d.o.o.	14.266	27.152	98,4	768
24	Sovita d.o.o.	14.180	28.412	102,4	543
25	S&T Slovenija d.d.	13.311	36.161	113,9	204
26	DEICHMANN d.o.o.	13.033	25.518	99,6	197
27	Aluminium Kety Emmi d.o.o.	12.665	29.162	97,4	384
28	DIFA d.o.o.	12.658	29.574	107,8	233
29	HRC d.o.o.	12.529	13.420	166,5	124
30	NIL d.o.o.	12.500	31.563	98,1	150
31	LESTRO-LEDINEK d.o.o.	12.480	25.421	123,1	219
32	MERKSCHA d.o.o.	12.369	22.184	102,4	184
33	SLOREST d.o.o.	12.362	25.105	98,4	581
34	METREL d.d.	12.259	20.404	116,8	215
35	SIP, d.d. Šempeter v Savinjski dolini	12.149	33.570	117,4	238
36	LEDINEK ENGINEERING d.o.o.	12.139	36.992	86,4	157
37	Kuehne + Nagel d.o.o.	12.097	38.793	-	198
38	ISOKON, d.o.o., Slovenske Konjice	12.072	40.208	100,8	228
39	PLASTOFORM ŠMARJETA d.o.o.	11.973	27.497	98,1	226

Rang	Podjetje	Dodana vrednost, v 000 EUR	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Indeks 19/18	Št. zaposlenih po del. urah
40	NEW YORKER d.o.o.	11.871	29.142	97,5	145
41	IPPS d.o.o.	11.659	9.544	108,2	419
42	ADRIA TEHNIKA, d.o.o.	11.477	32.131	133,1	247
43	SRC d.o.o.	11.249	28.178	104,2	190
44	PIŠEK - VITLI KRPAN, d.o.o.	11.214	29.273	86,0	230
45	BITSTAMP d.o.o.	11.201	12.313	-	157
46	D.S.U., d.o.o.	11.156	13.909	113,5	29
47	CNC P&K-PUŠNIK d.o.o.	11.019	20.326	96,8	274
48	AKTIVA ČIŠČENJE d.o.o.	10.966	16.478	98,9	672
49	MASS, d.o.o.	10.944	45.083	92,4	172
50	MAROVT d.o.o.	10.917	30.867	118,1	262
51	ARRIVA ŠTAJERSKA d.d.	10.844	8.665	100,6	278
52	TEB d.o.o.	10.808	17.226	117,3	100
53	Mercator IP, d.o.o.	10.678	16.868	111,5	329
54	KIK TEXTILIEN UND NON-FOOD d.o.o.	10.643	31.547	-	251
55	SAUBERMACHER SLOVENIJA d.o.o.	10.593	32.731	106,7	218
56	METRO, d.d.	10.477	32.992	102,8	262
57	ADRIAPLIN d.o.o.	10.470	37.560	92,3	34
58	MANPOWER d.o.o.	10.389	11.843	-	497
59	SUMIDA SLOVENIJA, d.o.o.	10.355	32.068	110,6	357
60	OPLAST, d.o.o.	10.295	19.733	95,7	213
61	MICROSOFT d.o.o., Ljubljana	10.184	14.307	100,4	54
62	OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana	10.055	25.263	106,5	268
63	KOVIS d.o.o.	10.038	43.157	112,2	151
64	Varis Lendava d.o.o.	10.022	31.424	174,5	226
65	INTRA LIGHTING d.o.o.	9.995	33.503	108,0	120
66	TRANSPORT FINEC d.o.o.	9.962	25.278	99,4	217
67	BELIMED d.o.o.	9.877	40.704	103,0	223
68	REM d.o.o.	9.785	35.956	123,2	178
69	COCA-COLA HBC SLOVENIJA d.o.o.	9.728	35.532	107,0	109
70	WILLY STADLER d.o.o.	9.582	23.238	67,7	141
71	IBE d.d.	9.559	14.685	112,0	159
72	KOBAL TRANSPORTI d.o.o.	9.446	23.134	112,1	390
73	ARRIVA DOLENJSKA IN PRIMORSKA d.o.o.	9.397	9.506	104,3	234
74	MONTER DRAVOGRAD d.o.o.	9.353	21.276	102,6	237
75	TEM Čatež, d.o.o.	9.343	16.729	115,7	134
76	WRIGLEY d.o.o.	9.319	11.117	107,4	0
77	PREDILNICA LITIJA d.o.o.	9.253	33.339	103,2	239
78	KOLEKTOR ASCOM d.o.o.	9.241	28.140	115,2	191
79	KOROTAJ d.o.o.	9.152	9.915	115,0	429
80	SAVSKE ELEKTRARNE LJUBLJANA d.o.o.	9.087	14.700	103,9	96
81	URSA SLOVENIJA, d.o.o.	9.084	29.367	105,0	128
82	HERVIS d.o.o.	9.083	36.920	-	215
83	Gorenje Orodjarna, d.o.o.	8.994	18.125	107,6	257

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Rang	Podjetje	Dodana vrednost, v 000 EUR	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Indeks 19/18	Št. zaposlenih po del. urah
84	M SORA d.d.	8.875	32.507	112,6	196
85	Javno podjetje Marprom d.o.o.	8.871	7.846	-	269
86	TOBAČNA LJUBLJANA, d. o. o.	8.817	28.978	92,7	46
87	TERMOPLASTI-PLAMA d.o.o., Podgrad	8.814	32.221	103,3	126
88	PRIGO, d.o.o., Brezovica	8.771	43.130	110,5	177
89	REFLEX Gornja Radgona d.o.o.	8.763	21.355	-	260
90	PODKRIŽNIK d.o.o.	8.762	18.973	123,6	167
91	NEKTAR NATURA d.o.o.	8.732	25.146	117,2	100
92	Salesianer Miettex Periteks d.o.o.	8.688	14.543	107,0	194
93	COSYLAB d.d.	8.674	11.508	85,4	151
94	BIA SEPARATIONS d.o.o.	8.646	12.181	-	70
95	MAHLE Electric Drives Bovec d.o.o.	8.610	34.850	96,7	285
96	FLUIDMASTER d.o.o.	8.598	30.213	115,6	172
97	ZVD d.o.o.	8.580	10.730	108,0	90
98	INTERSOCKS d.o.o., Kočevje	8.520	45.150	-	140
99	Raycap d.o.o.	8.476	30.696	-	108
100	JYSK d.o.o.	8.467	36.861	-	189

Vir: GVIn, Ajpes
Opomba: Nekonsolidirana in nerevidirana letna poročila srednjih, majhnih in mikro družb, rangirana po dodani vrednosti za leto 2019.

ŽGP

www.sz-zgp.si

SŽ-Železniško gradbeno podjetje Ljubljana d.d.

V desetletjih obstoja smo bili glavni izvajalci večine gradbenih projektov na slovenski železniški infrastrukturi, naše delo je pustilo viden pečat pri gradnji novih železniških prog kot tudi pri tekoči in investicijski obnovi slovenskega železniškega omrežja. S kvalitetnimi izvedbami del smo si pridobili zaupanje države kot lastnice javne železniške infrastrukture, svoje bogate izkušnje, strokovno znanje in kvaliteto pa dokazujemo tudi pri vzdrževanju zasebnih železnih cest.

OBNAVLJAMO.
VZDRŽUJEMO.
GRADIMO NOVE POVEZAVE.

Lunos
energy-efficient

Vrhunski decentralni prezračevalni sistemi za novogradnje in sanacije.

10 LET Z VAMI

HVALA ZA ZAUPANJE!

10x PONY KOLO

10.000 X MAJICA

MINEVA 10 LET OD ZAČETKA NAŠE ZGODBE.

10 let, odkar smo na slovenski trg pripeljali inovativne, učinkovite in preverjene prezračevalne sisteme blagovne znamke **LUNOS**.
Naši sistemi zagotavljajo varno, ekonomično in zdravo kulturo bivanja ter so hkrati trajna rešitev za vse težave z odvečno vlago in plesnijo.

Ob naši deseti obletnici pa tudi nismo pozabili naših **zvestih strank**, ki ste nam stale ob strani in verjele v nas. Zato smo se odločili, da vas, drage stranke, obdarimo. **Kako?** Enostavno. Vse, kar morate storiti, je, da naš LUNOS prezračevalni sistem priporočite **vsaj trem** prijateljem ali znancem in obdarili vas bomo z majico LUNOS.
Več informacij o sami akciji najdete na spletni strani **www.lunos.si**.

To pa še ni vse! Med vsemi, ki boste LUNOS sistem priporočili, bomo izbrali **10 najbolj izvirnih in duhovitih priporočil**, katerih avtorji bodo prejeli **PONY KOLO**.

GERMAN DESIGN AWARD WINNER 2018 · Excellent · AAA Boniteta odličnosti · EKO SKLAD

PE LJ 080 73 13 **PE MB** 080 71 86 **PE MS** 080 35 20 **www.lunos.si**

Lestvica

Top 50 najhitreje rastočih majhnih podjetij

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Rast v % 2019/2018	Št. zaposlenih po del. urah	Delež prodaje na tujih trgih (%)
1	B&B HOTELS Ljubljana d.o.o.	3.646	780,6	18	0
2	MIH WORK d.o.o.	5.066	259,0	24,7	99,4
3	ANTILA d.o.o.	6.199	173,1	18,3	0
4	HOMPLAN d.o.o.	3.476	160,2	18,7	8
5	INEOR d.o.o.	1.653	158,6	20,8	100
6	MAGODA d.o.o.	2.034	158,6	18,3	0
7	CLS TRANSPORTI d.o.o.	1.308	154,9	16,8	0
8	NARAJAN d.o.o.	7.214	153,0	25,2	90,6
9	DIH Technology d.o.o.	23.227	128,3	18,3	99,6
10	MEGASPLET d.o.o.	13.503	114,6	20,2	89,5
11	GRADNJE MARGUČ d.o.o.	899	108,2	17,7	0
12	HIBRID SKUPINA d.o.o.	2.978	107,5	15	99,8
13	KOMO d.o.o.	2.203	99,8	27,9	6,1
14	JFK PRO d.o.o.	1.906	99,7	25,5	94,4
15	GRADBENIŠTVO KALAJDŽI d.o.o.	2.815	96,6	30	4,2
16	DATAPAN d.o.o.	1.908	95,2	15,2	96,6
17	Iskra Medical, d.o.o.	3.082	92,4	15,4	90,9
18	TRADEXTRANS d.o.o.	4.827	91,8	27	98
19	DOTATUS d.o.o.	1.133	91,1	18,3	100
20	IRGO CONSULTING d.o.o.	7.303	89,6	27,3	1,2
21	VESELI d.o.o.	1.887	89,2	18,4	0
22	HERMES GP, d.o.o.	4.177	89,1	17,4	0
23	SVEČARSTVO JURKOVIČ d.o.o.	4.199	84,7	18,7	64,2
24	BKS-leasing, d.o.o.	2.087	84,2	20	0
25	GANADOR d.o.o.	1.621	83,4	19,6	77,4
26	NHD Industrie Montage d.o.o.	1.971	80,9	26,2	100
27	MIKOMI d.o.o.	2.786	80,6	15,1	0,8
28	LUNOS d.o.o.	4.750	80,3	15,7	1,4
29	INNA d.o.o.	2.244	80,2	25	13,5
30	PROPIP d.o.o.	1.616	78,5	15,6	1,3
31	ALDA ALDI d.o.o.	3.150	76,3	19,9	0
32	DPF d.o.o.	1.719	76,0	16,3	0,9
33	JOŠT HOTEL INTERIER d.o.o.	3.096	75,7	28,8	92,4
34	INTEKO d.o.o.	4.016	75,3	15,4	90,5
35	m2 Centermanagement d.o.o.	1.964	74,9	18	17,7
36	ŽEJN, d.o.o.	984	74,7	18,1	17,6
37	ANCORA d.o.o. Ljubljana	2.574	73,2	23,9	32,6
38	SAMAL d.o.o.	4.650	70,9	18	0,5

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Rast v % 2019/2018	Št. zaposlenih po del. urah	Delež prodaje na tujih trgih (%)
39	ELITA NAGODE d.o.o.	3.589	69,3	17,6	0
40	METEORIT PLUS d.o.o.	2.845	68,3	27,8	84,2
41	GRAČIČ d.o.o.	1.216	67,1	16,1	0
42	XENYA, d.o.o.	5.628	66,8	17,3	8,4
43	MEGA TEKSTIL, d.o.o.	5.871	66,7	28,9	86,3
44	C - TEHNOLOGIJA d.o.o.	2.190	65,2	26,2	55
45	Abelium d.o.o.	610	64,2	15,5	1,8
46	VODEJA d.o.o.	3.515	63,8	15,6	0
47	EM ELEKTRO BREČKO d.o.o.	1.712	63,1	30	74
48	BELES d.o.o.	2.583	63,1	16,9	45,5
49	SKUPINA P&P d.o.o.	3.365	62,4	21,1	57
50	ZIBA d.o.o.	1.804	61,6	18,6	0

Vir: GVIn, Ajpes podatkovna baza
Kriterij: 50 najhitreje rastočih majhnih gospodarskih družb s 15 do 30 zaposlenimi. Rangiranje 50 najhitreje rastočih mikro družb po realativni spremembi čistih prihodkov od prodaje v 2019 v primerjavi z letom 2018 ter izkazanim dobičkom in pozitivno dodano vrednostjo.

Uvoz in distribucija klimatskih naprav, toplotnih črpalk in sistemov za prezračevanje z rekuperacijo toplote
VITANEST d.o.o., NOVA GORICA | tel.: 05 338 49 99 | e-pošta: vitanest@vitanest.si

Komponente in sestavi po vaši meri.

elvez.si

ELRAD - Odličnost v vsem kar počnejo

Skupino Elrad sestavljajo visokotehnološka podjetja z lastnim razvojem.

Glavna dejavnost skupine je proizvodnja elektronskih sklopov ali EMS (electronic manufacturing services). Skupina, ki zaposluje več kot 1600 sodelavcev, je v letu 2019 realizirala 150 milijonov EUR prodaje ter 10 milijonov EUR dobička. So tudi prejemniki letošnje nagrade Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne podjetniške in gospodarske dosežke v letu 2019.

Na trgu so prisotni v globalnem merilu. Rezultat partnerstva in celostnega pristopa v sodelovanju s kupci in poslovnimi partnerji je širitev skupine Elrad po svetu. Danes so s svojimi proizvodnimi podjetji prisotni v Evropi, Aziji, Severni in Južni Ameriki.

Skupina Elrad je v letošnjem letu prenovila svojo organizacijsko strukturo. Vzpostavili so enotno krovno upravljanje hčerinskih družb, kar je po novem vloga družbe Elrad International. S postopkom izčlenitve je nastalo novo podjetje Elrad Electronics, ki je v celoti prevzelo dosedanje dejavnosti Elrad International - celotno proizvodno dejavnost, vključno z vsemi zaposlenimi.

Sedež skupine Elrad je v Gornji Radgoni, kjer je locirana tudi proizvodna družba Elrad Electronics. Ostale hčerinske proizvodne družbe so v Srbiji, na Kitajskem in v Mehiki. Vse družbe imajo v proizvodnji enako oziroma primerljivo tehnologijo, saj tako lahko kupcem kjerkoli na svetu zagotavljajo izdelke enake kakovosti.

Z lastnim razvojem, ki je prav tako lociran v Sloveniji, zagotavljajo naročnikom celoten življenjski cikel od zasnove do dostave izdelkov, vključno s poprodajnimi aktivnostmi. Z leti so postali prednostni dobavitelj več svetovno znanim podjetjem. Njihovi kupci so »world wide best in class« na področju »power tools« in lawn and garden«, pa tudi na področju malih gospodinjskih aparatov, bele tehnike, avtomobilske ter industrijske dejavnosti. Med drugim bi lahko rekli, da je Elrad s svojimi komponentami prisoten v velikem številu domov pri nas in po svetu.

Celovito ponudbo razvoja in proizvodnje elektronskih sklopov dopolnjujejo v skupino Elrad povezane partnerske družbe: Elrad Wire Systems in Dafra.
Elrad Wire Systems v Srbiji razvija in proizvaja kabelske sete in snope, Dafra Slovenija pa je specialist na področju kontaktne tehnologije oziroma kombiniranih izdelkov iz kovine in plastike.

Elrad ima pridobljene certifikate za standarde IS0 9001, ISO 14001, ISO 45001 ter IQNet SR 10.

»Odličnost v vsem kar počnemo« je njihovo vodilo že od ustanovitve leta 1996. Temu vodilu očitno nenehno sledijo in tako dosegajo odlične rezultate na zahtevnem globalnem trgu.

Foto: Depositphotos

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Strategija

Samooskrba zagotavlja varnost za obdobje ekonomskih kriz

Spodbujanje kratkih oskrbnih verig ter lokalne hrane sta ena od prioritet skupne kmetijske politike EU in tudi strateška usmeritev slovenske kmetijske politike.

Barbara Perko

Ob pojavu epidemije se je povečalo zavedanje pomena lokalno pridelane hrane in kratkih, povezanih oskrbnih verig. »To poudarjamo tudi v novi Resoluciji Naša hrana, podeželje in naravni viri po letu 2021, ki je bila sprejeta januarja letos,« pravijo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS. »Samooskrba z lokalnimi živili je velikega pomena, saj zagotavlja državno varnost za obdobje ekonomskih kriz ter zmanjšuje odvisnosti od zunanje trgovine, kar je pomembno predvsem v času motene globalne oskrbe. Spodbujanje kratkih oskrbnih verig ter lokalne hrane sta ena od prioritet skupne kmetijske politike EU in tudi strateška usmeritev slovenske kmetijske politike. Predvidene ciljno naravnane intervencije v strateškem načrtu 2021-2027 naslavljajo vprašanje povečevanja stopnje samooskrbe tam, kjer je to smiselno in mogoče, zlasti na področju rastlinske pridelave. Enako velja za predvideno prenovo zemljiške politike ter prenovo Zakona o kmetijstvu, ter programiranje Programa razvoja podeželja 2014-2020 s ciljno naravnanimi investicijskimi razpisi, ter proizvodno vezana plačila prvega stebra Skupne kmetijske politike.«

Osveščanje potrošnikov o pomenu lokalno pridelane hrane

Velike napore se vlaga v osveščanje potrošnikov o slovenski hrani, lokalno pridelanih in predelanih proizvodih ter o njihovem pomenu tako za slovensko kmetijstvo kot tudi za živilskopredelovalno industrijo. Med drugim to počnejo z mehkimi ukrepi – izobraževanjem ter ozaveščanjem v okviru svetovnega dne

Zaradi epidemije se je povečalo zavedanje pomena lokalno pridelane hrane in kratkih oskrbnih verig.

Stopnje samooskrbe medletno precej nihajo

Po zadnjih podatkih Kmetijskega inštituta Slovenije so bile stopnje samooskrbe, ki zaradi sprememb v obsegu pridelave in porabe med leti precej nihajo, leta 2019 višje kot leto prej pri žitu in zelenjavi, znižale pa so se pri sadju, krompirju, mleku in medu, navajajo na ministrstvu. Več kot porabimo, smo pridelali mleka (127 %), govejega (103 %) in perutninskega (110 %) mesa. Povečala se je samooskrba z drobnico (93 %) in s svinjskim (40 %) mesom. Na ravni predhodnega leta je bila samooskrba z jajci (95 %), izjemno slaba letina je vplivala na nižjo stopnjo samooskrbe z medom (41 %). Med najvišjimi v zadnjih desetih letih je bila stopnja samooskrbe z žitom (74), najnižja do zdaj pa je bila stopnja samooskrbe s krompirjem (45 %). Samooskrba z zelenjavo se je nekoliko zvišala (44 %), slaba letina je vplivala na znižanje samooskrbe s sadjem (30 %).

Foto: Pivka

Shema Izbrana kakovost - Slovenija se je izkazala kot uspešno orodje, ki je prvič povezalo vse deležnike v sektorjih govejega in perutninskega mesa, mleka in sadja.

hrane (16. oktober), dneva slovenske hrane in projekta Tradicionalni slovenski zajtrk ter ukrepa Šolska shema z vsemi spremljevalnimi aktivnostmi.

Kot uspešno orodje se je izkazala shema Izbrana kakovost – Slovenija. »Cilj vzpostavitve te sheme je bil, da se v celoto poveže primarne pridelovalce in predelovalce, pa tudi trgovino, z namenom vzpostavitve skupnih, dogovorjenih pravil, ki so zapisana v specifikaciji,« pojasnjujejo na ministrstvu. Shema se je kljub začetnim dvomom izkazala kot uspešno orodje, ki je prvič povezalo vse deležnike v sektorjih govejega in perutninskega mesa, mleka in sadja. Omogočila je vstop široki skupini pridelovalcev in predelovalcev. »Skozi aktivnosti promocijskih kampanj je dosežena višja stopnja prepoznavnosti sheme, ki zagotavlja lokalno pridelavo oz. rojstvo in rejo živali ter predelavo, opozarja na posebne lastnosti surovine ali proizvodov ali druge specifične lastnosti pridelave, predelave. Hkrati se je povečalo razumevanje in ozaveščenost potrošnikov, dvignil se je delež potrošnikov, ki posegajo po lokalni hrani in razumejo pomembnost tovrstnih nakupnih odločitev za nacionalno kmetijstvo ter gospodarstvo,« dodajajo.

Kampanje so zelo dobrodošle

Perutnina Ptuj je ponosni partner v nacionalni shemi Izbrana kakovost. »Kampanje spodbujamo in jih razumemo kot orodje, s katerim osveščamo slovenske potrošnike o pomembnosti domače prireje in proizvodnje, ki poleg odlične kakovosti izdelkov, ki jo zagotavlja certifikat, ter na naše okolje zaradi kratkih poti delujeta trajnostno. Ne nazadnje, pa ne pozabimo, da imamo v Sloveniji odlično meso, katerega kakovost se meri tudi s količino uporabljenih antibiotikov na kilogram mesa v reji živali, pri čemer smo slovenski rejci z minimalno uporabo v samem evropskem vrhu, takoj za skandinavskimi državami,« pove David Visenjak, direktor trženja v Perutnini Ptuj.

»Slovenija je idealno tržišče za viške mesa, ki se občasno pojavijo v naši okolici, zato je seveda kampanja zelo dobrodošla in koristna slovenskim kmetom kot tudi živilski industriji, ker se težko upremo cenovnemu dampingu izdelkov, ki prihaja iz tujine,« pravijo v Celjskih mesninah. »Potrošnik tako lažje prepoznava slovensko meso kot bolj varno, ki je bolj pod nadzorom, in ne nazadnje z nakupom krepi nacionalno ekonomijo.« V Celjskih mesninah, kjer celotno goveje meso označujejo z označbo Izbrana kakovost, se zavedajo, da je kakovost proizvodov na prvem mestu.

Garancija za kakovost sta nadstandard in nadzor

»Kampanje, ki vzpodbujajo k nakupu lokalnih izdelkov, tudi nas vzpodbujajo, da podpiramo domače kmete in lokalna živilskopredelovalna podjetja, ki tem izdelkom dodajajo dodatno uporabno vrednost in konkurenčno prednost. S tem ohranjamo delovna mesta in vlagamo v razvoj domače dežele,« poudarja član uprave Pivka perutninarstva in direktor Delamarisa Aleksander Debevec. Samo oglaševanje »domačega« še ne pomeni nujno kakovosti. »Garancija je, če za tem stojita nadstandard in nadzor. Izbrana kakovost se od ostalih oglaševalskih akcij razlikuje ravno po tem, da ima certifikat neodvisnega organa. Meso z znakom Izbrana kakovost - Slovenija ima predpisan postopek pridelave in predelave, kar nadzirajo neodvisni strokovnjaki. Znanih je sedem prednosti take proizvodnje, h katerim smo se zavezali: pridelava in predelava tega izdelka poteka v Sloveniji, rastlinska krma je brez živalskih proteinov in umetnih dodatkov ter antibiotikov, razdalja od reje do klavnice je največ 200 km, sledljivost zagotavljamo do končnega izdelka in končnega potrošnika, kar je razvidno tudi z oznako tega izdelka na računu in embalaži, zagotavljamo dodaten nadzor, notranje kontrole in kontrole zunanjih neodvisnih presojevalcev ter o vsem informiramo potrošnike,« pojasnjuje Debevec.

»Takšne kampanje podpiramo, saj verjamemo, da so slovenski izdelki kakovostni in vredni dodatne promocije,« so prepričani v Žitu in Podravki Ljubljana. »Sami sicer sodelujemo v delovni skupini, ki v okviru Kmetijske zbornice in GZS pripravlja parametre za shemo Izbrana kakovost Slovenije za pšenico. Za zadostitev tem kriterijem morajo biti, med drugim, izdelki oziroma njihove sestavine (ne samo moka)

#Izberislovensko

Na pomen podpore slovenskega kmetijstva in živilske industrije je s kampanjo »#izberislovensko« opozorila GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij. Namen kampanje je prek socialnih omrežij uporabnike obveščati o pomenu ohranitve delovanja oskrbnih verig hrane. V letošnjem letu se je namreč pokazalo, kako pomembno je podpreti slovensko kmetijstvo in živilsko industrijo. »Pridelovalci in podjetja se trudijo, da imamo kakovostno slovensko hrano vsak dan v trgovinah, bolnišnicah, domovih za ostarele in tudi v državnih blagovnih rezervah. Podprimo jih in izberimo slovensko,« pozivajo.

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

pridelani in predelani v celoti v Sloveniji. Pri tej shemi ocenjujemo, da bo, glede na doma pridelane letne količine visokokakovostne pšenice, obseg krušnih oziroma pekovskih izdelkov, ki bodo zadostili tem kriterijem, majhen.«

Kampanje kot posrečen poskus vidijo tudi v Mlinotestu, a dodajajo, da »manjka strateškega upravljanja in primerne prezence v komunikacijskem spletu«. »Številne korporacijske kampanje (trgovske verige) so povzele samo idejo in sedaj izvajajo na teh temeljih svojo promocijo lokalne hrane, kar je sicer povsem legitimno, hkrati pa so z visoko frekvenco zasenčile sporočilnost nacionalne kampanje. Gre za specifičen pojav, ki se je zgodil zaradi drobljenja sredstev in idejnega potenciala,« še pravijo. »Ves čas snovanja nacionalne promocije hrane smo si predstavljali, da bo Slovenija znala metodološko postaviti to promocijo na način, kakršnega spremljamo v podobnih primerih pri članicah EU.«

Foto: Žito

Kje so še priložnosti?

Na ministrstvu priložnosti za podjetja živilskopredelovalne industrije vidijo v sodelovanju podjetij in pri specializaciji predelave, kar bi lahko imelo za posledico večje serije ter tako nižje stroške predelave. »Potencial za razvoj vidimo tudi v prodaji prehrambenih proizvodov na tuje trge, kar je opazno predvsem pri povečevanju izvoza. Potencial na tem področju vidimo tudi pri enotnem nastopanju podjetij na tujih trgih predvsem pri dvigu blagovne znamke Slovenije, kar gotovo pripomore k boljšemu pozicioniranju ter s tem doseganju višjih cen.«

Med glavnimi cilji za naslednje obdobje je tudi izkoriščanje digitalnih potencialov in priložnosti, ki jih prinaša četrta industrijska revolucija.

V pripravi strategija za naslednje obdobje

Na ministrstvu pripravljajo predlog Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2021-2027, pri pripravi katerega upoštevajo Strategijo Razvoja RS do leta 2030. »Glavni cilji so vezani na zviševanje produktivnosti in ustvarjanje višje dodane vrednosti na zaposlenega, ki bodo podprti z inovacijami, raziskovanjem, spodbujanjem ustvarjalnosti in izkoriščanjem digitalnih potencialov ter vseh priložnosti, ki jih prinaša četrta industrijska revolucija. Živilskopredelovalna industrija je vključena v Specifičnem cilju 2 - Krepitev tržne usmerjenosti in povečanje konkurenčnosti, tudi z večjim poudarkom na raziskavah, tehnologiji in digitalizaciji. Na podlagi analize stanja se pripravlja širša analiza, ki bo služila za pripravo analize potreb in bodočih intervencij. Kot pomembni intervenciji se izkazujeta Tehnološki razvoj živilsko-predelovalne panoge, vključno z digitalizacijo in prehodom v krožno gospodarstvo ter Prenos inovacij in znanja v prakso,« napovedujejo na ministrstvu. gg

V Sloveniji pridelana in predelana hrana je super

To sporočilo želijo na ministrstvu prek komunikacijskih kampanj prenesti potrošnikom o slovenski hrani, lokalno pridelanih in predelanih proizvodih. Od leta 2016 to gradijo na komunikacijski platformi Naša super hrana. Promocije potekajo sektorsko (sektor mleka, mesa in sadja) in splošno, na primer s shemami kakovosti. Kampanje prispevajo k dvigu informiranosti potrošnika, pa tudi k dvigu pomena lokalne pridelave in predelave pri potrošniki, hkrati pa spodbujajo ponudbo lokalnih/sezonskih proizvodov na slovenskih policah.
Konec oktobra je stekla kampanja Naše super sadje – najboljše imamo doma, ki se bo izvajala od jeseni 2020 do konca leta 2021 v štirih časovnih obdobjih (26. 10. – 25. 11. 2020, 15. 1. – 20. 2. 2021, 1. 5. – 15. 6. 2021, 20. 8. – 15. 11. 2021). Glavni cilji kampanje so okrepiti zaupanje v sadje, označeno z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«, ter njegovo prepoznavnost na vseh vrstah lokalnega sadja; okrepiti zavedanje o pomenu uživanja svežega sezonskega sadja in okrepiti nakup sadja, ki nosi oznako »izbrana kakovost – Slovenija«.

Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

INŠTITUT ZA HMELJARSTVO IN PIVOVARSTVO SLOVENIJE
Slovenian Institute of Hop Research and Brewing

Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije je raziskovalna, strokovno-razvojna in izobraževalna organizacija. V svoji strukturi ima 5 oddelkov, ki s svojimi dejavnostmi pokrivajo področja pivovarstva, ugotavljanja skladnosti in kvalitete kmetijskih in živilskih proizvodov, okoljske problematike, varstva rastlin, fitopatologije, žlahtnjenja rastlin, sodobne kmetijske pridelave, pridelave zdravilnih in aromatičnih rastlin in prognostične službe.

Na inštitutu je 54 zaposlenih, od tega 9 raziskovalcev z doktoratom, ki so organizirani v lastni raziskovalni skupini. Razpolagamo s sodobno opremljenimi laboratoriji za agrokemijo in pivovarstvo, za biotehnologijo, fitopatologijo, pedologijo ter mikrobiologijo (GC, GC-MS, HPLC, UV-Vis, ELISA, RT-PCR, AAS).

Že 45 let na IHPS obratuje mikropivovarna, katere glavni nameni so določanje pivovarske vrednosti genotipov hmelja, strokovno – raziskovalno delo na področju pivovarske tehnologije, izobraževanje v obliki NPK pivovar/ka, svetovanje pivovarnam.

DELO NAŠIH ODDELKOV:

RAZISKOVALNO Preko raziskovalnih programov, temeljnih in aplikativnih ter ciljnih raziskovalnih projektov, objavljanja znanstvenih in strokovnih člankov, usposabljanja mladih raziskovalcev, študentov, dijakov in neposrednih uporabnikov

STROKOVNO Preko nalog javnih služb zdravstvenega varstva rastlin, žlahtnjenja novih sort hmelja, genske banke, ocenjevanja fitofarmacevtskih sredstev, certificiranja pridelka hmelja, vzgoje in certificiranja sadik hmelja, pridelave zdravilnih in aromatičnih zelišč, gnojilnih nasvetov in gnojilnih načrtov na podlagi analize tal

TRŽNO V obliki izvajanja analiz v akreditiranem laboratoriju za potrebe naših raziskovalcev in za zunanje naročnike, opravljanje poskusov in analiz učinkovitosti FFS v skladu z dobro poskusno prakso (GEP) in poljskih poskusov za namene tehnologije pridelave poljščin, zelenjave, sadja, zelišč. Z živilskimi podjetji sodelujemo preko izvajanja analiz sestave in skladnosti živilskih proizvodov ter svetovanja.

Cenik storitev je dostopen na spletni strani www.ihps.si

ŠTARTAJ SLOVENIJA

SAMI ZMOREMO VELIKO, SKUPAJ ZMOREMO VSE!
SKUPAJ Z VAMI ŽE 5. LETO PODPIRAMO SLOVENSKO PODJETNIŠTVO.

SPAR INTERSPAR

Trendi

Trendi v prehranski industriji

Sodobni potrošniki cenijo lokalno, tradicionalno, zaupanja vredno, okolju prijazno. Proizvajalci so se na to odzvali.

Barbara Perko

Globalni trendi v industriji vodijo v vse večjo transparentnost in trajnostno naravnano rejo in proizvodnjo.

Podjetja v živilskopredelovalni panogi morajo ves čas slediti trendom na področju prehrane in obenem prisluhniti željam kupcev, rezultat česar so številni novi izdelki. Letos so se morali prilagajati tudi zaradi sprememb, ki jih je povzročila pandemija covida-19.

V Perutnini Ptuj so tako pripravili izdelke v večjih formatih pakiranja narezkov (Slim & Fit Dimljene puranje prsi in Dimljena puranja šunka, Poli mega pack) in razširili ponudbo jedi z dodano vrednostjo. »Na trgu pa ravnokar predstavljamo novo linijo izdelkov, s katero odpiramo novo kategorijo v naši ponudbi. Gre za kategorijo ohlajenih pripravljenih jedi, ki so pripravljene iz kakovostnih sestavin in omogočajo hitro in preprosto pripravo, ki jih potrošnikom ponujamo v novi, okolju bolj prijazni embalaži,« o novostih pove direktor trženja v podjetju David Visenjak.

Potrošniki so zaradi pandemije v ospredje postavili vrednote, kot so lokalno, zaupanja vredno in varno. Predvsem slednje je postalo še posebej pomembno, zato se v Perutnini Ptuj, kjer zagotavljajo varnost na vsakem koraku od njive do vilice, v zadnjih pol leta niso odločali za korenite spremembe in pretirane inovacije, ampak so ponudbo prilagodili spremenjenim navadam potrošnikov.

Globalni trendi v industriji jih vodijo tudi v vse večjo transparentnost in trajnostno naravnano rejo in proizvodnjo. »Transparentnost je eden izmed ključnih trendov, ki pomaga potrošniku pri izbiri, tudi kadar se odloči za obrok v restavracijah in gostilnah.

Foto: Perutnina Ptuj

Tukaj vidimo vlogo države, ki bi z uvedbo obveznega označevanja porekla mesa v jedilnih listih to morala podpreti. Gostinski sektor je namreč prostor, kjer se proda največ mesa iz uvoza iz tretjih držav« meni Visenjak.

Prilagodili so se sodobnemu potrošniku

V Pivki Perutninarstvu in Delamarisu so letos predstavili več novosti. »Razvijamo nove okuse piščančjih izdelkov, ki so že pripravljeni za žar in peko, pa tudi nove mesne izdelke – narezane salame, s katerimi se prilagajamo sodobnemu potrošniku, ki išče manjša priročna pakiranja,« pravi član uprave Pivka perutninarstvo in direktor Delamaris Kal, Aleksander Debevec. Med novimi izdelki izpostavlja piščančje odščipance, prvi piščančji burger, piščanec izpod peke (z zelenjavo, pripravljen v embalaži za v pečico), piščančje polpete, narezano salamo z okusom curryja, popra in druge. »Delamaris je razvil odlično tuno v oljčnem olju, ki je prvi in edini tovrstni slovenski proizvod, v ponudbi imamo odslej tudi školjke v paradižnikovi omaki in druge skuše z zelenjavo brez paradižnikove omake. Tako s Pivko kot Delamarisom smo specialisti za že pripravljene jedi, ki so lahko vedno pri roki.«

Meso in ribe ostajajo pomemben del prehrane. Povpraševanje po piščančjem mesu narašča. Debevec poudarja, da je to pozitivno, »saj ima proizvodnja piščančjega mesa kar nekajkrat manjši ogljični odtis v primerjavi s proizvodnjo drugih vrst mesa, v skrbi za naravo pa vsi dodajamo vedno nove ukrepe. Vse bolj se zavedamo tudi, da so za našo prehrano pomembne omega 3 maščobne kisline, ki jih moramo nujno pridobiti s prehrano. Med drugim pa je pomemben tudi trajnostni ribolov«.

Novi izdelki s tradicionalnimi sestavinami

V Mlinotestu so pred letom dni podpisali zavezi o zmanjšanju vsebnosti soli in uporabe polnozrnatih mlevskih surovin v njihovih pekarskih izdelkih, ki sta sestavni del aktualnih razvojnih projektov. Pri kruhu so zmanjšali povprečne prodajne gramature in s tem odgovorili na pričakovanja potrošnikov, ki hkrati želijo še širši asortiman in vedno svež kruh. »Zato naše nove izdelke, ki jih je na tem področju veliko (naštejmo samo nekaj uspešnic zadnjih mesecev: Kruh za žar, Kruh z vitaminom D, Kruh z orehi, medom in grškim jogurtom, Štruca s čebulo, Kruh s krom-

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Foto: Ljubljanske mlekarne

pirjem, Hlebček z ocvirki) odlikujejo raznovrstnost in prilagojenost različnim okusom, tudi različnim priložnostim, družinam in hkrati želji po svežini ter zato bolj pogostem nakupu kruha. Na trg dajemo tudi nekatere izdelke s funkcionalnimi prednostmi (na primer kruh z vitaminom D, ki je posebej prilagojen potrebam športnikov).«

V prihodnjih mesecih napovedujejo veliko novosti. Na področju testenin krepijo blagovno znamko Divita, ki so se ji pridružili Divita pirini polži, Divita polentni njoki, Divita pirini tortelini s pršutom, pirina polenta. Letošnji hit med potrošniki je pira, kar je dokaz, da si potrošniki »želijo novih izdelkov s tradicionalnimi sestavinami. Izdelki so hkrati usklajeni z vsemi zahtevanimi standardi, so brez konzervansov, imajo višjo vsebnost prehranskih vlaknin in beljakovin, omogočajo hitro pripravo, so v ekonomičnem pakiranju in izpolnjujejo še mnoga druga pričakovanja.«

Lokalno pridelano in sveže

Ljubljanske mlekarne so jeseni na trga dale kar nekaj novosti. Med drugim so tako na voljo Mu Cuisine bio skuta polnega okusa, nova okusa Mu Muki skute – borovnica in malina – ter jogurti Ego Slim & Vital z novo izboljšano recepturo, pri kateri so zmanjšali vsebnost sladkorja in zamenjali dva okusa. »Na Mercatorjevih policah je po novem omejena serija Alpskega zlatega mleka s kurkumo. Novembra pa bodo potrošniki lahko preizkusili tudi zimski okus grškega jogurta Mu Athentikos, in sicer jabolko-oreh-mak,« dodajajo. Kot opažajo, so med potrošniki še naprej priljubljeni eksotični okusi. Potrošnikom veliko pomenijo tudi lokalno pridelana živila in povezava lokalnosti s svežino in okusom.

Izdelek, kot ga še ni bilo

V Celjskih mesninah so letos več pozornosti namenili zorjenemu mesu v novemu načinu pakiranja. »Na trg smo tako lansirali artikle v skin pakiranju, in sicer zorjeni pljučni medaljoni, zračno zorjeni t-bone, picanha, rib-eye. Prav tako pa smo razvijali nove suho mesnate izdelke in sicer suho domačo salamo s tartufi, bučnimi semeni in orehi,« naštejejo.

Radgonske gorice so lansirale prvo peneče vino na svetu, ki se proizvaja, prodaja in okuša v popolni temi.

»Podjetje Radgonske gorice d.o.o., kot del Skupine Celjske mesnine so letos uradno lansirale novo penino, imenovano Untouched by Light. Prvo peneče vino na svetu, ki se proizvaja, prodaja in okuša v popolni temi. Raziskave kažejo, da izpostavljenost vina dnevni ali umetni svetlobi povzroča spremembe v aromi. Moto te penine je, da se najboljše stvari dogajajo v temi,« opišejo novost.

Manj aditivov in alergenov

V Žitu in Podravki Ljubljana upoštevajo trende na trgu usmeritve zdrave in uravnotežene prehrane. »Med trendi je tako na primer povečanje naravno prisotnih funkcionalnih sestavin v izdelkih, kot so npr. prehranske vlaknine, povečana vsebnost beljakovin, mineralov, ter izdelovanje manj kompleksih, a kakovostnih izdelkov z enostavnimi deklaracijami. Vpeljujemo tudi uporabo stročnic in izdelkov iz ekološko pridelanih surovin,« pravijo. Skrbni so pri uporabi aditivov, zmanjšujejo uporabo alergenih snovi in upoštevajo usmeritve zdrave prehrane o zmanjšanem vnosu sladkorja in soli. »V Žitu smo, kot član sekcije za pekarstvo, ki deluje v okviru GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, pristopili k podpisu listine »Zaveze odgovornosti«. S podpisom listine smo se zavezali, da bomo do leta 2022 zmanjšali vsebnost dodane soli v kruhu za 5 %, hkrati pa povečali vsebnost polnozrnatih sestavin v naših pekovskih izdelkih, na tem tudi aktivno delamo. Prav tako razvijamo izdelke z zmanjšano vsebnostjo sladkorja, na primer bonboni Šumi in Herba s 30 % manj sladkorja ter Herba trdi bonboni brez sladkorja. Na nivoju Podravke imamo Čokolino Fitness z manj sladkorja, pravkar lansiramo proteinski Čokolino.«

Pri pripravi izdelkov izbirajo stara žita, kot so ajda, kvinoja in pira. Vračajo se k starim tehnologijam, kot so uporaba kvasnih nastavkov, podaljšana fermentacija in uporaba kislega testa.

Pri pripravi izdelkov izbirajo stara žita, kot so ajda, kvinoja in pira. Vračajo se k starim tehnologijam, kot so uporaba kvasnih nastavkov, podaljšana fermentacija in uporaba kislega testa. Še vedno je aktivna dopeka kruha in pekovskega peciva na prodajnih mestih ter program polpečenih zamrznjenih izdelkov.

Med letošnjimi novostmi izpostavljajo Kruh roza oktober, ki so ga prodajali v oktobru - mesecu ozaveščanja za raka na dojkah v Lidlu in skupaj s trgovcem del denarja od prodaje namenili Europa Donna, linijo brezglutenskih kruhov BeFree, kruh Zlato zrno, linijo sendvičev Bon Apetit ter dve mešanici mok za kruh, in sicer za ovseni kruh s semeni ter kruh 5 žit, mešanice za kolače brez glutena iz Dolcele, Žito veggie nuggets, Žito slani prigrizki Snack, čokolado Gorenjka Mistica pomaranča & kurkuma ter višnja & mentol, tri nove okuse sadnih čajev 1001 CVET – mango breskev, brusnica malina ter divja jagoda acai, tri nove okuse bonobnov Šumi – Herba ice in evkaliptus, Herba pomaranča in mentol ter Herba črni ribez in bezeg. Letošnja novost je tudi Sol Salut z manj natrija.

Potrošniki zaupajo močnim in prepoznanim znamkam

»Navade potrošnikov se spreminjajo predvsem zaradi hitrejšega tempa življenja in sledenja smernicam uravnotežene prehrane. Tako si želijo kakovostne izdelke, ki jih lahko hitro pripravijo, a so izdelani v skladu s smernicami uravnotežene prehrane. Na njihove želje odgovarjamo z razvojem inovativnih in vrhunskih izdelkov, ki jih lahko zaužijejo takoj oz. so ti lahko hitro pripravljeni, ter prilagajanjem prodajnih poti,« pravijo v Žitu in Podravki Ljubljana.

V Ljubljanskih mlekarnah so v zadnjem času opazili porast povpraševanja po njihovih blagovnih znamkah s tradicijo, kar kaže, da se potrošnik zateka k tistemu, kar pozna in čemur zaupa. Eden od dejavnikov, ki vpliva na trenutne trende in navade potrošnikov, je gotovo pandemija covida-19. »Potrošniki preživimo veliko časa doma, s čimer se poveča tudi številka obrokov, ki jih zaužijemo doma,« pojasnjujejo.

Da se je spremenila količina, koliko kdaj kupimo in da so se spremenili časi nakupov, pritrjujejo tudi v Perutnini Ptuj. Zaradi epidemije potrošniki nakupujejo manjkrat v večjih količinah. »Zagotovo pa se ni

Foto: Pivka

spremenilo to, da potrošniki zaupajo močnim in prepoznanim, zaupanja vrednim blagovnim znamkam, raje izbirajo lokalne izdelke,« pravi David Visenjak. »Zaradi zaprtja segmenta HoReCa se je povečala prodaja perutninskih izdelkov in pripravljenih jedi.«

»Slovenski potrošnik pravzaprav želi vedno bolj kupovati hrano, ki ima znano poreklo, ki je kvalitetna in prihaja iz bližine. Predvsem pa vedno raje kupujejo izdelke, ki imajo manj dodatkov, zato se seveda tem željam prilagajamo in razvijamo artikle, ki imajo manj dodatkov, manj soli itn,« dodajajo v Celjskih mesninah.

Hrana je trendovski element

Fotografije na raznih socialnih omrežjih in množica receptov, ki krožijo po medmrežju, dokazujejo, kako pomemben trendovski element je hrana. V zadnjih mesecih je tega še več in pričakovati je, da se bo trend nadaljeval tudi v prihajajočih mesecih. »Veliko družin je začelo peči kruh, delati testenine in predvsem kuhati doma. Kuhajo in pečejo tudi v družinah, ki tega v preteklosti niso nikoli počele. Pri tem se ne ogibajo na primer niti zahtevni peki z drožmi,« opažanja opišejo v Mlinotestu.

Čedalje večji je delež potrošnikov, ki želijo izčrpne informacije o kupljenih živilih in njihovem izvoru, vse bolj se zavedajo pomena prehrane za njihovo zdravje, vse večji poudarek je na hrani lokalnega izvora. »Zdrava in funkcionalna hrana je trend, ki temelji na spremembah prehranskih navad in določa modne prehranske smernice. V tujini se že pojavljajo aplikacije, ki pomagajo sestaviti nakup živil in izdelkov v akciji ter hkrati izpolnjujejo zahtevne standarde zdrave hrane. Spletni zemljevidi nakupa živil, ki v danem trenutku izpolnjujejo določene kriterije (od cene do vsebnosti sestavin), niso več tako zelo oddaljeni od naših telefonov,« navedejo.

Na nakupne odločitve potrošnikov močno vpliva tudi embalaža, ki s pojavom covida hitro pridobiva na pomenu. »Pravo ravnovesje med primernostjo embalaže in trendi bo v prihodnje izjemno pomembno za nakupne odločitve vse večjega števila potrošnikov,« so prepričani v Mlinotestu.

Hrana odraža življenjski stil

Da je hrana v zadnjih letih tudi fotografski motiv, pritrjujejo tudi v Pivki perutninarstvu in Delamarisu. »Odraža naš življenjski stil, če smo v družbi ali sami,« pravi Debevec. Pomemben dejavnik, ki vpliva na vedenje potrošnikov, je tudi pomanjkanje časa za pripravo hrane. Potrošniki zato iščejo hrano, ki je že pripravljena, a hkrati zdrava, mora biti prvinska in naravna, a kljub temu vrhunska. Obenem mora biti jed barvita in sočasno proizvedena na trajnostni način.

V Pivki tako razvijajo izdelke za žar in peko, ki so hitro pripravljeni, lahkotnega okusa in v priročni embalaži. Prvi na slovenskem trgu so pripravili piščančjo različico priljubljenega burgerja, ki je narejen iz kakovostnega lahkega mesa izbrane kakovosti in preverjenega porekla. »Ocenjujem, da bomo potrošniki v prihodnosti izbirali meso in ribe, ki so predvsem kakovostne in zdrave ter temu dodali veliko zelenjave. Takšne so že naše tradicionalne skuše z zelenjavo, ki so že pripravljen obrok, ki ga imamo lahko vedno pri roki,« dodaja Debevec. gg

Potrošniki iščejo hrano, ki je že pripravljena, a hkrati zdrava.

Pri nakupu mesa naj bo poreklo prvo merilo za izbiro

Ana Ahčin, generalna sekretarka, GIZ Mesne industrije Slovenije

O tem, da sta naše zdravje in dobro počutje v veliki meri odvisna od načina našega prehranjevanja, skoraj ni več treba izgubljati besed. Zavedamo se tudi, da je meso pomemben del uravnotežene prehrane in dragocen vir beljakovin, železa, cinka, mineralov in vitaminov, ki naš organizem ohranjajo v ravnovesju in mu dajejo energijo.

V široki ponudbi svežega mesa in mesnih izdelkov, ki so na voljo v trgovinah, smo marsikdaj v dilemi, kaj kupiti in na podlagi česa se odločiti za nakup. Cenovno ugodne akcije lahko kupce dokaj hitro prepričajo v nakup, za katerega bodo morda odšteli kakšen evro manj, kar pa se bo zelo verjetno odrazilo v slabši kakovosti. Vedeti moramo, da ni vsako meso enako kakovostno, kar zlasti velja za meso, ki prihaja iz držav z nižjimi standardi pridelave, predelave in nadzora. Zato naj bo prvo merilo pri izbiri varne in kakovostne hrane, da je proizvedena čim bližje krožniku, vsekakor pa v lokalnem okolju. Vsakokrat, ko kupujemo meso, pred nakupom preverimo poreklo mesa. Slovenija po kakovosti mesa v primerjavi s številnimi drugimi državami izstopa, kar je rezultat odličnih rejskih praks, visokih proizvodnih standardov in učinkovitega nadzora nad varnostjo hrane. Če prisegate na kakovost, je odločitev za nakup slovenskega mesa zagotovo prava izbira. Pri tem se je dobro zavedati tudi drugega zelo pomembnega vidika nakupnih odločitev; z nakupom domačega mesa in mesnih proizvodov podpiramo lokalne rejce in domačo mesno industrijo, s čimer pomembno prispevamo k razvoju kmetijstva, podeželja in ohranjanju domačih delovnih mest. Slovenskega mesa pa ne odlikuje samo odlična kakovost; zaradi kratkih transportnih poti sta pridelava in predelava okolju prijazni, meso na naših krožnikih pa sveže in sočno.

Dobro je vedeti tudi, da se tako v svetu kot državah članicah EU pri vzreji živali še vedno pogosto in preventivno uporabljajo antibiotiki, Slovenija pa sodi med države z njihovo najnižjo porabo, izključno za individualno zdravljene živali, po principu 'čim manj, vendar toliko kot je nujno' z vidika zdravstvenega varstva živali. Slovensko poreklo mesa je torej garancija za kakovostno in varno živilo, z visoko stopnjo transparentnosti in zagotavljanjem sledljivosti od rejca do kupca.

Dileme, kaj kupiti, so torej odveč. Na prodajnih mestih poiščite slovensko meso, skrbno pridelano in predelano v domačem okolju. Da ga boste lažje prepoznali sledite znaku 'Izbrana kakovost Slovenija', ki ga boste našli na embalaži govejega in piščančjega mesa oz. v vitrini pri mesarju. Znak 'Izbrana kakovost Slovenija' ne dopušča dvomov o poreklu – vzreja živali in proizvodni procesi potekajo pod posebnimi pogoji in v naši neposredni bližini. Pred nakupom prašičjega mesa pa na prodajnem mestu vedno zahtevajte informacijo o poreklu. V zelo raznoliki ponudbi mesa pa raje ne tehtajte med ceno in kakovostjo, predvsem pa ne med slovenskih in tujim poreklom.

GIZ MESNE INDUSTRIJE SLOVENIJE

PROMO

ROTOPRINT

Podoba vaših izdelkov

Najpomembnejši izdelek našega podjetja je tankostenska embalaža za živilsko industrijo. Embalaža podjetja Rotoprint izstopa zaradi svoje sodobne zasnove, preproste uporabe, vodoodpornosti in prepustnosti za zrak. Primerna je za vse načine pakiranja, ročne in strojne, ter je na voljo v vseh barvah, tudi po meri. Vsa zapirala so izvedena tako, da so vidni morebitni posegi vanje, zato so lahko kupci vedno prepričani, da so prvi, ki odpirajo embalažo. Kot proizvajalca embalaže nas slovenska zakonodaja o živilski higieni ne zadeva, vendar jo vseeno upoštevamo, saj zadeva naše stranke.

Leta 1997 smo začeli robotizirati svojo proizvodnjo z uvozom dveh najsodobnejših strojev.

Ti napravi embalažo vzameta z orodja in odložita na tekoči trak. S tem smo še poostrili že sicer strog nadzor higienskih zahtev, ki je skladen tudi z zahtevami HACCP.

Tehnologija IML

Tehnologija IML je trenutno najsodobnejši in najbolj čist način proizvodnje embalaže ter s tehničnega vidika najprimernejši proces za oblikovanje embalaže iz umetnih mas. Deluje tako, da se vnaprej pripravljene polipropilenske IML etikete med postopkom brizgalnega procesa z robotom neposredno vložijo v orodje. Tako je mogoče v le enem koraku izdelati končni izdelek, ki ne potrebuje dodatnega označevanja. V letu 2019 smo si pridobili tudi ISO 22000.

Dol pri Ljubljani 28b, 1262 Dol pri Ljubljani, Slovenija / Tel: +386 1 5639 200 / Tel: +386 1 5639 205 / E-Mail: rotoprint@siol.com / www.rotoprint.si

Epidemija in izzivi

Koronavirus pretresel panogo, a izzivi ležijo tudi drugje

Podjetja so se morala hitro odzvati na spremembe, ki jih je prinesla pandemija.

Barbara Perko

Preskrba s hrano tudi v drugem valu ne bo motena in ogrožena, zagotavljajo na ministrstvu.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS je že v času prvega vala epidemije covid-19 budno spremljalo razmere v verigi preskrbe s hrano. »V prvem valu epidemije je takratno stanje v državi vplivalo na agroživilsko verigo ter na nekatera druga področja, povezana s kmetijstvom. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je s hitrimi in učinkovitimi ukrepi uspelo preprečiti ali zmanjšati negativne posledice epidemije mnogim kmetom, živilskim podjetjem in drugim, nazadnje tudi z določbami v PKP5 protikorona paketu. Zaradi resnega stanja okužb in potrebnih ukrepov za zajezitev ministrstvo pozorno spremlja dogajanje na področju preskrbe s hrano v Sloveniji. Preskrba s hrano tudi v drugem valu epidemije ne bo motena in ogrožena,« zagotavljajo.

»Vsaka kriza je lahko hkrati tudi priložnost. Epidemija covid-19 je določenim panogam živilskopredelovalne industrije prinesla veliko težav, predvsem tistim, ki so bile vezane na prodajo svojih proizvodov v segmentu HORECA ter javnim zavodom. V tem segmentu ponudniki beležijo veliko znižanje dobav. Na drugi strani pa so podjetja, ki svoje proizvode prvenstveno prodajajo v živilskih trgovinah ter imajo njihovi proizvodi pogosto daljši rok trajanja, občutila to krizo predvsem kot porast prodaje svojih proizvodov,« o razmerah, ki jih kroji epidemija covida-19, pravijo na pristojnem ministrstvu. »Mnoga podjetja pa so čas epidemije izrabila tudi za nove poslovne priložnosti. Kot pozitiven primer lahko na tem mestu izpostavimo sodelovanje podjetja Tuš in Ane Roš, v času prve epidemije je nastal nov proizvod, v celoti rezultat domačega znanja, povezave med rejci, industrijo in trgovino.«

Foto: Pivka

Izziv so spremenili v priložnost

Zaradi epidemije covida-19 se je mlekarska panoga spomladi soočila s težavami zaradi omejitev pri prehajanju meja, ki so vplivale na sicer nemoteno delovanje dobavnih verig. V Ljubljanskih mlekarnah so skozi celo leto opažali občutno manjšo porabo na trgih, kjer je generator prodaje turizem, kot sta na primer Grčija in Hrvaška. »Seveda se je zmanjšala tudi poraba vrtcev, šol, gostinskih obratov itd. Po drugi strani se je povpraševanje povečalo pri trgovcih: kar bi otroci pojedli v vrtcih, šolah, gostje v gostilnah in drugod, so morali pripraviti doma. Izziv, ki smo ga spremenili v priložnost, je povezovanje slovenskih mlekarn in trgovcev, ki smo ga uresničili v kampanji Slovensko mleko povezuje,« povedo.

Zaradi epidemije je še posebej prišlo do izraza zavedanje, kako pomembna je za državo samooskrba in podpora domačih proizvajalcev. »V mlekarski industriji imamo to srečo, da je Slovenija popolnoma samooskrbna, slovenski mlečni izdelki pa tako dostopni vsakomur,« poudarjajo. Spomladi v času epidemije so se tako slovenske mlekarne združile in skupaj ublažile tveganje, da bi na trgu prišlo do pojava viškov surovega mleka. Namen kampanje je bil spodbuditi potrošnike, da posežejo po domačem izdelku in s tem doprinesejo k stabilnosti mlekarske verige.

Največji izzivi, povezani s koronavirusom

V Pivki perutninarstvo so močno občutili posledice pandemije covida-19. »Naše poslanstvo je zagotavljanje zdrave in varne hrane, ki bi bila dosegljiva vsem. V tem letu so naši največji izzivi tudi zagotavljanje preventivnih ukrepov za preprečevanje koronavirusa ter ohranitev proizvodnje. Naša skupina je to močno občutila septembra, ko je bilo v posameznih dneh odsotnih več kot 100 zaposlenih. Na pomoč smo takrat v proizvodnjo priskočili zaposleni drugih oddelkov in režije. S sodelovanjem smo tako

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

uspeli zagotoviti glavnino pogodbeno dogovorjenih količin mesa. Višje stroške pa prinašajo tudi preventivni ukrepi, kot so zaščitna sredstva in prilagoditve proizvodnje,« o minulem dogajanju pove član uprave Pivka perutninarstvo in direktor Delamaris Kal, Aleksander Debevec. Spomladi so imeli nekaj težav pri izvozu mesa, zmanjšala se je prodaja za gostinstvo in turizem, tudi v šole in vrtce. Na tujih trgih se je povpraševanje po ribah povečalo predvsem spomladi, a se je kasneje umirilo.

Dodaten izziv predstavlja iskanje ravnotežja med zagotavljanjem visoke kakovosti ter med pritiski na nižanje cen mesa. »Na cenovno politiko vpliva uvoz mesa nepreverjenega porekla, kar zmanjšuje našo konkurenčnost in prinaša na naše krožnike živila, ki so bila pripravljena z manj striktno regulativo ter korona, ki spreminja ustaljene prodajne poti,« razloži Debevec. Odnos z rejci je v Sloveniji urejen tako, da imajo proizvajalci stalen nadzor nad pogoji reje in odločajo o izbiri kakovostne krme. V Skupini Pivka si prizadevajo ohraniti lokalno proizvodnjo in nadzor nad celotno verigo priprave hrane. K sodelovanju vabijo slovenske družinske kmetije, ki iščejo dodatno dejavnost ter se zavzemajo za odgovorno ravnanje z živalmi in visoke higienske pogoje. Zanje imajo pripravljene finančne vzpodbude in program svetovanja.

V času pandemije so naredili še dodaten korak naproti potrošnikom z novo spletno trgovino Delamaris. »Čeprav so naši izdelki dostopni v vseh prodajalnah, se številni zdaj odločajo tudi za to možnost,« pravi Debevec.

Novim razmeram so se hitro prilagodili

V Žitu in Podravki Ljubljana so v času karantene s strani potrošnikov beležili povečan obseg povpraševanja po osnovnih živilih in trajnih izdelkih. Obenem pa so beležili nižjo prodajo svežega kruha in pekovskega peciva, saj so se potrošniki redkeje odpravili po nakupih. Precejšnje zmanjšanje prodaje so utrpeli tudi na račun odpovedi skoraj vseh naročil za šole in vrtce, hotele, menze in gostinske lokale. Deloma so poskušali ta padec ublažiti s povečano prodajo trajnih in osnovnih živil. Nadejajo se, da bodo trenutno pozitivnih in dobri rezultati taki tudi ob koncu letošnjega poslovnega leta.

Pri izzivih, povezanih z epidemijo koronavirusa, pričakujejo »podporo s strani ministrstva v obliki sredstev za promocijo v pekarstvu ter tudi pri vsaj delni nadomestitvi stroškov za zdravstveno zaščito, transport delavcev, testiranj delavcev in podobnih nastalih stroških, ki smo jih deležni v panogi v času epidemije covida-19. Od ministrstva pričakujemo tudi

V času karantene so beležili povečan obseg povpraševanja po osnovnih živilih in trajnih izdelkih, hkrati pa nižjo prodajo svežega kruha in pekovskega peciva.

Nova, ekskluzivna linija lokalnih izdelkov

Predanost obrodi najboljše sadove. Zato vam s ponosom predstavljamo **56 novih domačih izdelkov** iz različnih krajev po Sloveniji.

Nova linija je nastala v sodelovanju z lokalnimi partnerji, s katerimi nas druži predanost zemlji, domačim kmetovalcem in lokalnim okusom.

Novi izdelki pod skupno blagovno znamko bodo obogatili našo ponudbo **1.400 vrst lokalnih izdelkov** v prodajalnah po vsej Sloveniji.

Mercator
moj najboljši sosed

Mercator, d. d., Dunajska 107, 1000 Ljubljana

Foto: Mlinotest

V Žitu so kot dodaten pečat in simbol kredibilnosti podjetja Žito na slovenskem trgu v letošnjem letu zasnovali znak zanesljivega dobavitelja.

posluh pri vključitvi razvojno in izvozno usmerjene pekarske panoge kot pomembnega člena v prehrambni in samooskrbni verigi v prihodnjo strategijo razvoja kmetijstva.«

Na situacijo so se prilagodili tako, da so na trg lansirali svoje najbolj priljubljene in prepoznavne kruhe (Jelenov temni in beli, Stoletni in Hribovc) v pakirani obliki, ovite v zaščitno folijo, kar omogoča nekoliko daljše shranjevanje kruha doma in dodatno svežino več dni. Sredi maja so predstavili novo linijo brezglutenskih kruhov BeFree (pečeni na prodajnem mestu v posebni embalaži), najboljše pekovske izdelke so ponudili v zamrznjeni obliki, kupci pa so ga doma le še dopekli.

Potrošnikom so se dodatno približali z lansiranjem lastne spletne trgovine z dostavo izdelkov na dom, za dostavo svežega kruha in pekovskih izdelkov so se povezali z Woltom in dostavljali izdelke sveže na dom. Proizvodnjo skušajo čim bolj racionalizirati glede na povpraševanje na trgu in razmere. »V Žitu smo zavezani proizvodnji in dobavi varnih, certificiranih izdelkov, ki so v največji možni meri proizvedeni iz lokalnih surovin za domač okus ter dobavljeni s strani preverjenih dolgoletnih dobaviteljev. Da izpostavimo svojo zavezo trajnosti in zanesljivosti v odnosu tako do kupcev kot poslovnih partnerjev, smo kot dodaten pečat in simbol kredibilnosti podjetja Žito na slovenskem trgu v letošnjem letu zasnovali znak zanesljivega dobavitelja,« še povedo.

Poleg tega v Žitu in Podravki Ljubljana izpostavljajo še nekatere druge izzive, s katerimi se soočajo v panogi. »Zagotovo so to deficitarni poklici, saj naša panoga zaposluje poklice, kot so na primer pek, živilski delavec in vzdrževalec, ki so že vrsto let med najbolj iskanimi in jih na trgu dela primanjkuje. Izziv je tudi trajnostni razvoj panoge in dobavnih verig, kjer je med pomembnejšimi temami (ne)samozadostnost z osnovnimi surovinami. Prav tako je panoga, predvsem pekarstvo in mlinarstvo, pred izzivom konsolidacije. Pomemben je tudi razvoj novih kakovostih in inovativnih izdelkov, ki bodo še vedno cenovno dostopni za potrošnike.«

Vloga države pomembna tudi v času pandemije

Pandemija covida-19 je že doslej pomembno vplivala na prestrukturianje, pravijo v Mlinotestu, veliko sprememb jih še čaka. »Naša naloga je, da svoje poslovanje prilagodimo novim okoliščinam, država pa bi morala poskrbeti, da okoliščine, na katere nismo imeli nobenega vpliva, ne bi odločilno vplivale na izvajanje poslovnih funkcij,« o tem, kakšno vlogo bi morala odigrati država pri obvladovanju posledica pandemije pravijo v Mlinotestu. Vpliv drugega vala na gospodarstvo, še posebej prehransko industrijo, je zares velik, poudarjajo.

Naloga države je po njihovem mnenju zagotavljati mednarodno primerljive pogoje za delovanje gospodarstva. Najbolj pogrešajo njeno vlogo pri »zmanjševanju razkoraka med kakovostjo v Sloveniji pridelane in pripravljene hrane in njenih cenenih primerkov, ki neovirano krožijo na enotnem evropskem trgu. Ti ne samo da negirajo vse tisto, kar bi želeli potrošniki in gospodarstvo, ampak z dampinškimi napadi tako malega tržišča, kakršno je slovensko, rušijo tudi cenovne parametre,« pojasnjujejo.

»Vsakodnevno zagotavljanje živilskih izdelkov je izziv za vsako področje predelovalne dejavnosti.

Potrošniki se vsak dan veliko ukvarjajo z zadovoljevanjem svojih prehranskih potreb in vse bolj se uveljavlja načelo, da prehranjevanje ni zgolj biološka potreba organizma, ampak splet psiholoških, socialnih in mnogih drugih okoliščin. Fizično nadomeščanje življenjske energije in kondicije izgublja med elementi nakupnih odločitev, pridobiva pa ustvarjanje občutkov zadovoljstva, elementi vpliva na zdravje, dobro počutje in ne nazadnje prispevanje k družbeni odgovornosti. Ta se kaže pri celostnem dojemanju priprave zdravih obrokov iz sonaravno pripravljenih surovin,« navedejo izzive, pred katerimi je panoga.

Priložnost, da izkoristijo, kar so do zdaj gradili

V času izrednih razmer v ospredje stopijo dolgoletna in močna partnerstva, ki jih gradijo s kupci, dobavitelji, kooperanti in potrošniki, pravi direktor trženja v Perutnini Ptuj David Visenjak. »Zaradi razmer trenutno »igramo« na omejenem prostoru, delamo s tem, kar imamo, ter poglabljamo odnose in partnerstva. V tem času, ko je status quo, želimo na določenih segmentih narediti korak naprej in tukaj iščemo priložnosti. Sedaj je, bolj kot prej, potrebno strukturirati procese, se zavedati tega, kar imamo in to je zagotovo priložnost, da še bolj izkoristimo to, kar smo do sedaj gradili,« poudarja Visenjak.

Izziv tudi pomanjkanje delovne sile

Pandemija je tudi Celjskim mesninam vzela del prihodkov in jim povzročila obilo preglavic zaradi padca prodaje in zaprtja gostiln ter celotne HORECO. »Še najbolj se pozna na vinskem področju (zaprtje hotelov, restavracij itn.). Zaradi zagotavljanja varnosti in zdravja vseh zaposlenih, pa je povzročila povečanje stroškov,« pravijo. Upad se pozna tudi pri izvozu, saj so tudi na tujih trgih sprejeli določene ukrepe, ki so povzročili škodo, pozna se tudi padec turizma.

Izzivov pa ne prinaša samo pandemija. V Celjskih mesninah opozarjajo na pomanjkanje ustrezne delovne sile. »Sami postopki za pridobitev ustreznih dovoljenj so predolgi in prav tukaj bi nam država morala priti konkretno naproti. Velik izziv je tako mesni kot tudi vinski industriji sivi trg. »Država bi morala narediti red z večjo kontrolo pri zmanjševanju sivega trga, pobrati ustrezne davke in kar je najbolj pomembno, zavarovati potrošnika,« so prepričani. gg

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Z novo embalažo korak v smeri večje trajnosti

V Skupini Perutnina Ptuj so z izdajo prvega nefinančnega poročila nakazali resen pristop in strateško usmerjenost k trajnostnemu razvoju. V poročilu poročajo o svojih ekonomskih, okoljskih in družbenih vplivih, z embalažo, ki so jo predstavili z novo linijo pripravljenih ohlajenih izdelkov, pa svoje usmeritve dokazujejo z dejanji.

Kot poročajo v nefinančnem poročilu za leto 2019, uporabljajo vedno več obnovljivih materialov. Letos so naredili dodaten korak v tej smeri in za novo linijo ohlajenih pripravljenih izdelkov izbrali novo obliko in vrsto embalaže. Gre za embalažo, ki je sestavljena iz dveh materialov, kartona in plastike, in vsebuje kar 80 % manj plastike kot primerljive alternativne embalaže na osnovi plastike. Uporabljeni materiali s svojo sestavo ustrezajo zahtevam krožne ekonomije recikliranja: kartonski podstavek, ki je biorazgradljiv, se odvrže v zabojnik za papir; plastična folija, ki je deklarirana kot mono-material, pa v zabojnik za plastiko. Ne nazadnje je skupna teža embalaže nižja za 14 %, kar po zaključeni uporabi pomeni tudi manjšo količino odpadkov.

Odgovorno do okolja

Glede na objavljene rezultate v nefinančnem poročilu je Skupina Perutnina Ptuj v letu 2019 zmanjšala porabo neobnovljivih materialov za 1 odstotno točko v primerjavi z letom 2018, kljub temu da so skupaj porabili za 2 odstotni točki več materialov. V primerjavi z letom prej so povečali tudi porabo goriva iz obnovljivih virov za 2 odstotni točki ob tem, da je bila skupna poraba goriv za 1 odstotno točko večja. Tako so za 107 ton zmanjšali svoje toplogredne emisije CO_2 v primerjavi z emisijami leta 2018.

Vir: www.perutnina.com/nefinancno-porocilo-skupine-perutnina-ptuj

Foto: Žito

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Inovativnost

Razvoj mora biti hiter in učinkovit

Inovativnost tako na področju izdelkov kot embalaže in delovnih procesov igra pomembno vlogo tudi v živilskopredelovalni industriji. Podjetja se na potrebe aktivno odzivajo na vseh področjih.

Barbara Perko

»Pivka perutninarstvo si je kot prva zadala višje standarde priprave mesa, za kar imamo tudi dodatni nadzor in smo prejeli certifikat. Gre za nacionalno priznane prednosti mesa, ki imajo dokazane koristi na ugodno sestavo mesa in zdravje človeka. To sta Pivški piščanec z omega 3, ki je v naši proizvodnji že od leta 2008, ter certifikat za antioksidant selen od leta 2013,« našteje član uprave Pivka perutninarstvo in direktor Delamaris Kal, Aleksander Debevec. »Vedno znova razvijamo tudi nove okuse in prilagajamo embalažo. Delamaris je tako prešel na aluminij embalaže, ki se v celoti reciklirajo, njihov premaz je brez BPA. Sočasno smo zmanjšali porabo kartona, saj je potiskana že konzerva.«

Načrtujejo že leto vnaprej

V Žitu in Podravki Ljubljana poudarjajo pomen hitrega reagiranja, če se opazi vrzel na trgu. »Zato je nujno, da smo pri razvoju hitri in učinkoviti. Ključno vlogo ima tako tudi naš lasten razvojni izdelek, prek katerega sami spremljamo prehranske trende in potrebe trga pa tudi nove tehnologije in rešitve,« pravijo. Glavne razvojne naloge planirajo že leto poprej in so postavljene glede na trenutne in prihajajoče trende v regiji in svetu. Mesečno pregledujejo potek razvoja, degustirajo različne variacije in izbirajo najboljše rešitve za nadaljnje prilagoditve.

»Še posebej spodbujamo inovativnost tudi med zaposlenimi, saj vsako leto izvedemo natečaj za najbolj inovativen kruh in pekovsko pecivo med zaposlenimi po Žitovih pekarnah. Najboljše izdelke lansiramo na tržišče in nagradimo,« dodajo.

Nove izdelke razvijajo v okviru programa Food4future, kjer skupaj s 15 partnerji raziskujejo nove izdelke z izboljšano prehransko vrednostjo, in take, za potrošnike s posebnimi prehranskimi zahtevami. V okviru raziskovalnega projekta AB Free – Izločanje antibiotikov iz prehranske verige opravljajo raziskave o nadomeščanju sintetičnih antibiotikov z naravnimi antimikrobnimi učinkovinami v prehrani živali.

Inovativni tudi, ko gre za embalažo

»Inovativnost je gonilo razvoja v vsakem poslu. Tudi v Ljubljanskih mlekarnah smo inovativno naravnani. Kar se tiče izdelkov, lahko izpostavimo npr. skyr Siggi's, ki je prejel nagrado Inovativno živilo leta 2020, ki jo podeljuje Inštitut za nutricionistiko. V delovnem procesu pa so odraz tega, da želimo biti v koraku s časom, investicije v naši proizvodnji,« pravijo. Letos so

V Žitu in Podravki Ljubljana spodbujajo inovativnost med zaposlenimi, katerih najboljše izdelke lansirajo na tržišče.

Foto: Celjske mesnine

V Ljubljanskih mlekarnah so zaprli snovno zanko za embalažo Tetra Pak.

investirali v številne izboljšave, povečali so proizvodne in skladiščne kapacitete ter zagotovili boljši nadzor in avtomatizacijo. »Inovativna rešitev, ki smo jo vpeljali ob izteku leta 2019, je tudi zaprtje interne snovne zanke za embalažo Tetra Pak. Prvi izdelki, ki so nastali iz odpadne embalaže iz našega obrata, so bili izdelani letos.«

Razvojni oddelek Perutnine Ptuj nenehno spremlja novosti na trgu, tako na področju tehnologij kot prehranskih navad in pakiranj. »Z novimi izdelki in novimi oblikami pakiranj želimo vsako leto ustvariti določeno dinamiko na prodajni polici, kjer po njih posegajo potrošniki in tako opravičiti njihovo zaupanje in zvestobo,« pravi David Visenjak, direktor za trženje v Perutnini Ptuj.

Do boljše produktivnosti z novimi tehnologijami

V Celjskih mesninah stalno investirajo v novo tehnologijo in se izobražujejo na vseh področjih, predvsem na področju uvajanja novih tehnologij in na področju higiene. »Tudi naše podjetje veliko vlaga v digitalizacijo. Z novimi tehnologijami želimo narediti delovne procese bolj produktivne in z manj delovne sile, zato veliko vlagamo in investiramo v nove tehnološke procese in linije,« pravijo v podjetju. »V letošnjem letu bomo v Pršutarno Lokev s´krasa investirali v nove tehnološke postopke in večanje kapacitet v vrednosti 5.000.000 evrov. V letu 2021 bomo investirali v podjetje Celjske mesnine d.o.o. v vrednosti 8.000.000 evrov.« gg

Sledenje

Sledljivost vpliva tudi na potrošnikovo odločitev o nakupu

S sistemi za sledljivost do boljšega nadzora nad stroški, hitrejše odzivnosti, zmanjšanja napak, reklamacij in sledljivosti posameznega izdelka skozi vso preskrbovalno verigo. Sledljivost vpliva tudi na potrošnika.

Barbara Perko

Sledljivost za vsa živila, pijače in krmila je nujna za vse partnerje vzdolž preskrbovalne verige – od proizvajalca do trgovca. Ne nazadnje to članom verige nalaga Uredba (ES) št. 178/2002. »Sledljivost pomeni, da je na vsaki točki transporta mogoče ugotoviti, kje se nahaja posamezna prodajna enota in kaj se je z njo dogajalo kjer koli v preskrbovalni verigi. Pri sledljivosti je zato bistvena povezava med dejanskim tokom dobrin in tokom podatkov, ki se nanašajo na dobrine,« pojasni Matjaž Martini, tehnični svetovalec pri GS1 Slovenija.

»Standardi GS1 omogočajo, da vsi partnerji v preskrbovalni verigi govorijo isti jezik in tako pomagajo izboljšati ter racionalizirati poslovne procese. Sledljivost se običajno izvaja na osnovi skupine izdelkov, ki so šli skozi enak način transformacije, transporta in skladiščenja. Po priporočenih GS1 standardih so tako nujni podatki o globalni trgovinski številki izdelka (GTIN) in zaporedna koda zabojnika (SSCC), ki ju v Sloveniji dodeljujemo v organizaciji GS1 Slovenija,« dodaja Martini.

Sledljivost vpliva tudi na odločitev potrošnika

Sistemi za sledenje podjetjem omogočajo boljši nadzor nad stroški, hitrejšo odzivnost, zmanjšanje napak, reklamacij in omogočajo sledljivost posameznega izdelka skozi vso preskrbovalnbo verigo. »Ob pravilni uporabi mednarodnih standardov GS1, torej z enoznačnim sistemom označevanja prodajnih enot, je možnost za nastanek morebitnih težav pri transportu živil od proizvajalca do prodajalca bistveno manjša,« pravi sogovornik. Standardi zagotavljajo varnost v celotni preskrbovalni verigi. Pri vsem tem pa ne gre pozabiti še na en zelo pomemben vidik. Martini izpostavlja, da »možnost sledljivosti vpliva tudi na potrošnikovo odločitev pri nakupu in pri njem ustvarja stopnjo zaupanja«.

Digitalizacija ima neomejen pomen

Pandemija covida-19 je povzročila številne spremembe, med drugim skokovito povečanje uporabe digitalnih tehnologij. Spremembe so vidne na vseh področjih – od komuniciranja, dela od doma, študija na daljavo do spletnega nakupovanja in storitev. »Digitalizacija ima neomejen potencial, vendar le, če lahko zaupamo, da so podatki v ozadju verodostojni in ažurni. In prav kakovostni podatki so bistvo globalnih standardov GS1. Imamo strokovno znanje in izkušnje, ki pomagajo pri povezovanju fizičnih in digitalnih svetov v poslovanju,« poudarja Martini. »Naši standardi zagotavljajo enotni jezik komunikacije za vsakogar v delovnem okolju. Z njimi smo pripravljeni na nove izzive, ki jih prinaša globalna kriza, in sodelovali bomo pri iskanju izboljšav pri odzivanju, transparentnosti in agilnosti vzdolž celotne preskrbovalne verige.«

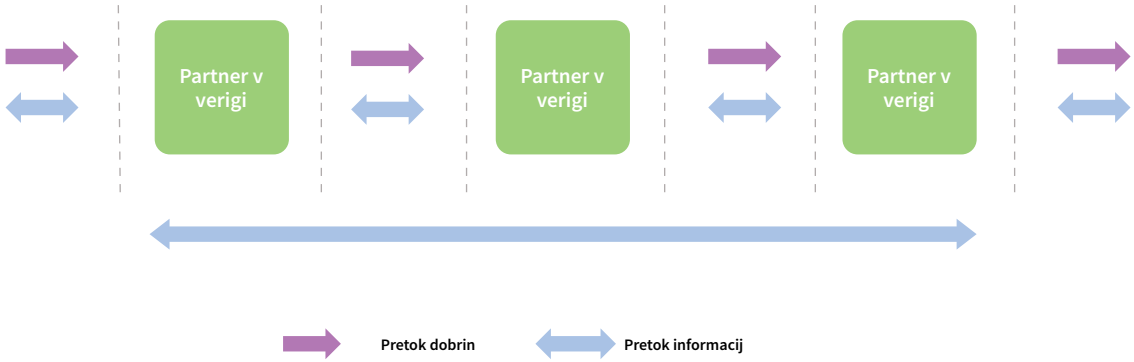
»Znotraj posameznega sektorja (živilska industrija, spletna prodaja, zdravstveni sektor, logistika in transport …) morajo biti proizvodi in pošiljke jasno in enoznačno označeni, identificirani. Le tako lahko uspešno in v najkrajšem možnem času dosežejo svoj cilj. Poleg tega pa morajo biti podatki o proizvodu posodobljeni in na voljo takrat, ko jih partner v preskrbovalni verigi potrebuje,« našteje, za kaj vse mora biti poskrbljeno.

»Ob pravilni uporabi mednarodnih standardov GS1, torej z enoznačnim sistemom označevanja prodajnih enot, je možnost za nastanek morebitnih težav pri transportu živil od proizvajalca do prodajalca bistveno manjša,« pravi Matjaž Martini, tehnični svetovalec pri GS1 Slovenija.

Foto: Depositphotos

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Višja kakovost matičnih podatkov občutno izboljša in okrepi upravljanje vzdolž preskrbovalne verige, še posebej na segmentu sadja in zelenjave, kjer je veliko spremenljivk.

Skupaj s sestrskimi organizacijami po Evropi opažajo, da se je v zadnjem času izboljšala kakovost matičnih podatkov. »Višja kakovost matičnih podatkov občutno izboljša in okrepi upravljanje vzdolž preskrbovalne verige, še posebej na segmentu sadja in zelenjave, kjer je veliko spremenljivk. Trendi, ki jih opažamo, so še večji nabor potrebnih podatkov in hkratna uvedba 2D simbolov, ki bodo v fazi distribucije zmanjšali zahteve po ročnih vnosih (primer vrste zakonsko potrebnih podatkov za ribe in ribje proizvode, ki jih zahteva zakonodaja, obstoječi linearni simboli črtne kode pa jih ne prenesejo); sledljivost do blagajne (sveži izdelki, ribe), kar je pogojeno s spremembo tako kodnih simbolov na maloprodajnih enotah kot tudi informacijskih sistemov na POS terminalih.«

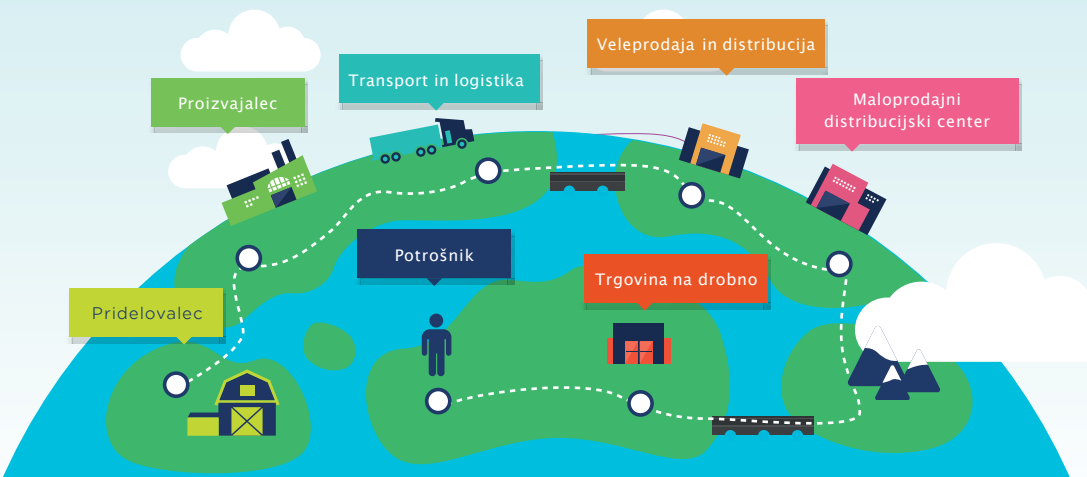
Poskrbijo za pravilno uporabo standardov GS1

Dejavnosti GS1 Slovenija segajo z globalnega nivoja na lokalnega in zajemajo koordinacijo aktivnosti na nacionalni ravni (npr. delovna skupina za sledljivost, ki povezuje proizvajalce in trgovce) in pri pripravi enotnih priporočil, individualno pa tudi s svetovanjem posameznim podjetjem pri pravilni uporabi standardov GS1. Podjetja lahko opravijo tudi postopek verifikacije, to pomeni, da preverijo ustreznost črtne kode in 2D simbolov. Simboli, ki pri verifikaciji dosežejo oceno »ustrezno«, so zagotovilo, da pri skeniranju kode ne bo težav. gg

GS1 Slovenija
Globalni jezik poslovanja

www.gs1si.org

Zagotovite popolno sledljivost s standardi GS1.

Lestvica

Največjih 50 družb v živilskopredelovalni industriji v letu 2019

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Indeks 19/18	Dodana vrednost, v 000 EUR	Št. zaposlenih po del. urah	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
1	PERUTNINA PTUJ d.o.o.	177.376	107,6	58.102	1.435,9	45,0	40.463
2	LJUBLJANSKE MLEKARNE d.o.o.	175.650	104,2	32.856	607,4	37,9	54.092
3	Atlantic Droga Kolinska d.o.o.	170.963	101,0	43.090	464,9	63,9	92.691
4	Pivovarna Laško Union d.o.o.	156.492	102,2	67.825	604,6	25,9	112.176
5	ŽITO d.o.o.	102.642	100,3	27.378	736,6	28,0	37.170
6	CELJSKE MESNINE d.o.o.	87.707	103,1	10.223	355,2	14,8	28.778
7	JATA EMONA d.o.o.	74.191	102,4	13.829	253,5	6,3	54.560
8	Panvita MIR d.d	65.498	105,9	9.078	308,4	6,0	29.439
9	INCOM d.o.o.	65.365	118,7	19.465	397,0	90,4	49.031
10	MLEKARNA CELEIA, d.o.o.	61.938	101,2	7.561	216,2	22,3	34.969
11	MLINOTEST d.d.	59.791	108,1	17.025	529,5	17,2	32.157
12	PIVKA d.d.	45.029	102,5	11.205	415,5	18,8	26.966
13	FRUCTAL d.o.o.	44.025	109,8	15.476	300,8	44,0	51.454
14	KRAS d.o.o.	39.861	99,8	4.843	163,5	12,9	29.617
15	RADENSKA d.o.o.	38.151	95,0	15.920	267,2	19,8	59.583
16	PEKARNA PEČJAK d.o.o.	37.659	106,0	14.485	349,4	14,1	41.455

Certifikacijski organ RINA

Z VEČ KOT 150 LETNIMI IZKUŠNJAMI ponuja RINA širok nabor storitev v energetiki, pomorstvu, certifikaciji, transportu & infrastrukturi ter industriji. Poslujemo v globalni mreži več kot 170 izpostav v 65 državah sveta. RINA je član ključnih mednarodnih organizacij in pomemben člen pri razvoju standardov in smernic v industriji.

RINA

www.rina.org / bucharest.certification@rina.org

140+ shem certificiranja

970+ izdanih certifikatov v živilskem sektorju

1.500+ certificiranih podjetij v živilskem sektorju

28.000+ izdanih certifikatov sistemov kakovosti

36.000+ izdanih certifikatov za proizvode

150.000+ laboratorijskih testov

40.000+ izdanih certifikatov iz področja kadrov & procesov

1.000+ izdanih certifikatov za področje emisij in zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov širom sveta

500+ izdanih certifikatov v avtomobilski industriji in TIER1 dobaviteljev

okoli 90 izdanih certifikatov v zdravstvenem sektorju

RINA je sklenila dolgoročni dogovor o sodelovanju z IKC – Institutom za kontrolo in certifikacijo UM.
V Sloveniji skupaj ponujamo postopek certificiranja različnih sistemov kakovosti. Več informacij na www.ikc-um.si

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Indeks 19/18	Dodana vrednost, v 000 EUR	Št. zaposlenih po del. urah	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
17	POMURSKE MLEKARNE d.d.	35.481	100,5	5.410	133,8	14,5	40.423
18	Don Don d.o.o.	34.419	109,6	12.353	316,0	12,1	39.091
19	PANVITA KMETIJSTVO d.o.o.	34.264	104,8	2.767	63,6	5,5	43.472
20	MESO KAMNIK d.d.	34.211	104,5	3.674	132,8	10,5	27.668
21	PP MI ZALOG d.o.o.	31.731	121,8	5.779	211,0	0,0	27.390
22	GEA d.o.o.	30.626	121,9	3.743	90,3	43,7	41.455
23	MESARSTVO OBLAK d.o.o.	26.313	120,6	3.113	83,3	14,8	37.357
24	Loške mesnine d.o.o.	25.992	105,5	3.183	98,4	15,1	32.352
25	NEKTAR NATURA d.o.o.	25.146	117,2	8.732	99,7	65,6	87.605
26	ETA Kamnik, d.o.o.	20.255	99,6	7.207	135,5	7,5	53.197
27	MERCATOR-EMBA, d.d.	19.102	104,2	6.826	113,7	84,5	60.016
28	KOTO d.o.o.	18.867	-	5.618	112,2	51,0	50.086
29	Dana, d.o.o.	17.102	101,6	5.301	107,8	33,3	49.184
30	HOČEVAR d.o.o.	14.641	112,4	1.739	34,1	87,7	51.007

IKC
Inštitut
za kontrolo
in certifikacijo
UM

Neodvisnost - Kompetentnost
Zanesljivost - Odgovornost

Vaš partner v postopku certificiranja:

- Ekološko kmetijstvo - pridelava
- Ekološko kmetijstvo - predelava, prodaja
- Mednarodni standard DEMETER
- Zaščiteni kmetijski pridelki in živila (ZTP, ZGO, ZOP, VK)
- Izbrana kakovost
- Integrirana pridelava
- Zasebni standardi IKC UM: »Pridelano/proizvedeno brez GSO- brez gensko spremenjenih organizmov« ©, »Naravna in ekološka kozmetika«©, »Seneno meso«©
- IFS, BRC, HALAL, GLOBALG.A.P.*
- ISO 9001, ISO 22000*
- V-label**

* NOVO v sodelovanju z mednarodnim podjetjem in certifikacijskim organom RINA
** NOVO v sodelovanju z inštitutom Padma

IKC UM
Pivola 8, 2311 Hoče,
Tel.: 02 613 08 31, -32
www.ikc-um.si
info@ikc-um.si

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Indeks 19/18	Dodana vrednost, v 000 EUR	Št. zaposlenih po del. urah	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
31	NIMROD d.o.o.	14.302	91,4	2.548	59,5	88,2	42.857
32	POSTOJNSKE MESNINE, d.o.o.	14.064	109,3	1.971	69,4	8,3	28.392
33	HLEBČEK d.o.o.	13.856	110,6	5.672	203,5	4,3	27.874
34	MEDEX d.o.o.	13.153	107,1	5.288	79,1	24,1	66.853
35	EKOLAT d.o.o.	12.075	105,4	1.564	31,3	96,9	49.985
36	KOŠAKI TMI d.o.o.	11.325	89,9	2.227	72,3	4,3	30.791
37	ŠUMI BONBONI d.o.o.	11.112	97,3	3.023	96,1	50,5	31.466
38	MESARSTVO BLATNIK d.o.o., Ljubljana	10.974	104,5	2.250	63,9	0,1	35.219
39	MLEKARNA PLANIKA d.o.o. Kobarid	10.404	92,1	2.777	70,0	5,3	39.645
40	MLINOPEK d.d. Murska Sobota	9.923	101,0	3.641	134,1	2,4	27.157
41	PEKARNA BRUMAT d.o.o.	9.751	91,1	3.078	116,8	29,2	26.346
42	VINAKOPER, d.o.o. Koper	9.314	102,8	5.038	92,1	7,1	54.691
43	MESNINE ŠTAJERSKE d.o.o.	8.769	106,0	1.263	45,0	0,0	28.061
44	LEDAS, d.o.o., Celje	8.541	114,2	1.250	57,2	1,1	21.848

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v 000 EUR	Indeks 19/18	Dodana vrednost, v 000 EUR	Št. zaposlenih po del. urah	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
45	MLIN KATIĆ d.o.o.	7.882	92,3	1.201	25,0	45,9	47.958
46	PROCONI d.o.o.	7.800	91,6	1.417	73,6	78,2	19.268
47	NARAJAN d.o.o.	7.214	253,0	1.436	25,2	90,6	56.896
48	LEK VETERINA d.o.o.	6.505	100,6	1.475	31,5	63,6	46.872
49	PELOZ d.o.o.	6.216	103,6	1.270	53,6	3,1	23.689
50	HALAL GUDA DONER KEBAP d.o.o.	6.211	118,2	1.131	31,4	82,6	36.006

Vir: GVIn, Ajpes
Opomba: Nekonsolidirana in nerevidirana letna poročila družb, registrirane v dejavnostih C10-proizvodnji živil in C11-proizvodnja pijač, rangirane po čistem prihodku od prodaje v letu 2019.

MLINOTEST
DIVITA
NOVO!

INOVATIVNI OKUSI ŽE VEČ KOT 50 LET
Sveže testenine in njoki Divita navdušujejo zaradi zmagovalne kombinacije vsebnosti vitalnih žit, odličnega okusa in hitre priprave. Bogatijo jih gurmanski, vedno sveži nadevi iz skrbno izbranih sestavin. Pripravljamo jih po sodobnih tehnoloških metodah, da ohranimo pristne okuse, brez dodanih konzervansov in umetnih arom. Kot vodilni v tem segmentu kupce vsako leto razveseljujemo z novimi, inovativnimi okusi.
Mlinotest Živilska industrija d. d., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina

Vaša vrata do lige prvakov

EFAFLEX
hitra in varna vrata

Vodilni v tehnologiji in pobudniki razvoja hitrotekočih vrat

EFAFLEX že več kot 40 let razvija in oblikuje visoko učinkovita hitrotekoča vrata. EFAFLEX z inovativno tehnologijo in pionirskimi rešitvami za posebne zahteve uporabnikov nenehno uvaja nove spodbude na svetovnem trgu. Podjetje gradi prepoznavnost s pomočjo izjemne tehnologije, najboljše kakovosti in najvišje stopnje varnosti. Več kot 1000 zaposlenih zagotavlja izpolnjene najvišje standarde po vsem svetu.

Vedno z vami širom sveta.

EFAFLEX
hitra in varna vrata

EFAFLEX inženiring d.o.o., Devova ulica 5, SI-1000 Ljubljana
Prodaja, servis in razvoj avtomatskih vrat za industrijsko in zasebno rabo
Tel +386/1 51 40 430, Fax +386/1 51 40 456, prodaja@efaflex.si, www.efaflex.si

Willy Stadler d.o.o: »Inovacije so nam izjemno pomembne«

Osnovna dejavnost podjetja Willy Stadler, d. o. o. je tehnologija za obdelavo vseh vrst odpadkov. Podjetje se je iz majhnega razvilo v srednje veliko, ultra moderno podjetje, ki je zelo mednarodno usmerjeno. V Sloveniji (v Krškem) uspešno deluje že več kot 23 let.

Katera je vaša glavna dejavnost?

Naša osnovna dejavnost je tehnologija za obdelavo vseh vrst odpadkov. To pomeni, da načrtujemo in gradimo sortirnice za predelavo mešanih komunalnih odpadkov, industrijskih odpadkov, gradbenih odpadkov, mešanih kosovnih odpadkov, mešane papirnate odpadne embalaže, mešane odpadne embalaže, odpadne električne in elektronske opreme. Poleg tega večino opreme in naprav, kot so na primer sejalni bobni, balistični separatorji, transportni trakovi, odstranjevalec etiket, jeklena konstrukcija, programska in elektro oprema, proizvedemo v lastni proizvodnji.

Katera je največja razlika med vašim podjetjem in konkurenco?

V podjetju imamo preprost slogan: biti blizu stranki, izdelku in zaposlenemu. Biti blizu stranki pomeni, da poskušamo zadovoljiti vse stranke. Če imajo težave, jim pomagamo. Držimo svoje obljube. Biti blizu izdelku pomeni, da v svoji panogi želimo biti ne samo vodilni na trgu, temveč tudi vodilni v tehnologiji. Inovacije so nam izjemno pomembne in imamo dva obsežna oddelka za raziskave in razvoj – v Nemčiji in Sloveniji. Biti blizu zaposlenemu pa pomeni, da so naši zaposleni naš najdragocenejši vir.

Kateri trgi so vam najpomembnejši?

Poslujemo po vsem svetu. Naša stopnja izvoza vsako leto niha med 80 in 90 %. Najpomembnejši trgi so države, kjer imamo lastna prodajna predstavništva, na primer Nemčija, Grčija, Španija, Združeno kraljestvo, Italija ali Severna in Južna Amerika, pa tudi Slovenija.

Ali virus SARS-CoV-2 na kakršen koli način vpliva na vaše poslovanje?

Virus SARS-CoV-2 močno vpliva na poslovanje. Povsod moramo biti izredno pazljivi in upoštevati ukrepe. Sprejeli smo množico ukrepov, naša največja težava pa je montaža. Trenutno tovarne za sortiranje gradimo v Mehiki, Rusiji, Belgiji, Španiji, Nemčiji, na Nizozemskem in v Franciji. Vse te države so tvegana območja, vseeno pa moramo tam nadaljevati z delom. Večina naših inženirjev in tehnikov za montažo je iz Slovenije. Niso samo izjemno usposobljeni in motivirani, pač pa tudi zelo disciplinirani in se izogibajo kakršnemu koli tveganju glede pandemije. Na njih smo izjemno ponosni.

Koliko vlagate v nove izdelke?

V letu 2020 smo v Sloveniji vložili v nove stroje, kot je popolnoma nov laserski rezalni stroj z robotom. Zgradili smo nov proizvodni obrat, kjer opravljamo vse varilne postopke. V Krškem gradimo nov center za inovacije in raziskave, kjer bodo lahko podjetja z vsega sveta preskušala svoje materiale. Zahvaljujoč partnerstvu z nemškim podjetjem Krones lahko strankam ponudimo obrate za recikliranje plastike na ključ, ki reciklirane materiale proizvajajo v »deviški« kakovosti. Prispevamo h krožnemu gospodarstvu ter zniževanju emisij CO_2 in toplogrednih plinov. V Krškem smo razvili nov odstranjevalnik nalepk, ki samodejno odstranjuje nalepke s plastenk. Želimo vstopiti tudi na področje recikliranja odpadne električne in elektronske opreme. Zaradi tega je Stadler kupil večinski delež švicarskega podjetja weee-Swiss Technology.

PROMO

STADLER®
Engineering at its best

Foto: Depositphotos

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Odpadki

Nova sistemska ureditev ravnanja z odpadno embalažo

Proizvajalci so v skladu z novelo zakona o varstvu okolja finančno odgovorni za izpolnitev obveznosti ravnanja z odpadki, če jih ne izpolni »njihovo« združenje oziroma gospodarska družba.

Darja Kocbek

Sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti je med tremi vsebinskimi področji, ki jih ureja pravkar sprejeta novela zakona o varstvu okolja. V njej je jasno določeno, da proizvajalci izdelkov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, organizacijsko in praviloma v celoti tudi finančno odgovarjajo za ravnanje z vsemi odpadki, ki na območju Republike Slovenije nastanejo iz izdelkov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, razlagajo na Ministrstvu za okolje in prostor RS.

Z njimi se strinja Rudolf Horvat, direktor podjetja Saubermacher Slovenija. »Pravkar sprejeto novelo zakona o varstvu okolja zelo dobro poznamo in jo tudi v celoti podpiramo, saj smo mnenja, da je skrajni čas, da pride do nove sistemske ureditve področja. Le tako bomo lahko na ravni celotne države izvajali dosledno, urejeno in konsistentno ravnanje z odpadki,« nam je povedal.

Določba o proizvajalčevi razširjeni odgovornosti predstavlja temelj za dokončno sistemsko spremembo sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti in ureditev omenjenega področja. »Akt je tako velikega pomena za ureditev našega področja in nam dolgoročno predstavlja temelj za lažje in strateško urejeno opravljanje našega dela,« nam je pojasnil Horvat.

Obveznost, ki izhaja iz proizvajalčeve razširjene odgovornosti, proizvajalec lahko izvaja bodisi sam (samostojno) bodisi skupaj z drugimi proizvajalci (skupno). Slednje pomeni, da za to pooblasti združenje proizvajalcev izdelkov ali drugo gospodarsko družbo. Če je slednjih več, je že na zakonski ravni predvideno, da posamezno združenje oziroma gospodarska družba te obveznosti v svojem imenu in na račun proizvajalcev opravlja v ustreznem deležu. Proizvajalci ostanejo finančno odgovorni za izpolnitev obveznosti ravnanja z odpadki v primeru, če jih ne izpolni »njihovo« združenje oziroma gospodarska družba.

Ta sprememba zakona po razlagi ministrstva vpliva na predpise, ki urejajo ravnanje z odpadno embalažo, odpadnimi baterijami in akumulatorji, odpadno električno in elektronsko opremo, izrabljenimi motornimi vozili, izrabljenimi pnevmatikami, odpadnimi zdravili, odpadnimi nagrobnimi svečami ter odpadnimi fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne

Določba o proizvajalčevi razširjeni odgovornosti predstavlja temelj za dokončno sistemsko spremembo sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti in ureditev omenjenega področja.

snovi. Za vse te tokove odpadkov je namreč s podzakonskimi predpisi določena proizvajalčeva razširjena odgovornost.

Ker je od vseh omenjenih tokov odpadkov največ problemov s sistemom ravnanja z odpadno embalažo, imajo na ministrstvu že pripravljen tudi predlog podzakonskega predpisa, s katerim nameravajo v najkrajšem možnem času pravila ravnanja z odpadno embalažo uskladiti s spremembo zakona.

Nedvomno se bodo s spremembo sistemov proizvajalčeve razširjene odgovornosti povečali stroški proizvajalcev, saj evropska direktiva predpisuje širši nabor stroškov, pravi Antonija Božič Cerar, direktorica Službe za varstvo okolja na GZS

Stroški proizvajalcev se bodo nedvomno povečali

Spremembe, ki so bile uzakonjene z novelo zakona o varstvu okolja, so usmerjene v reševanje težav obstoječega sistema in so le prvi korak v okviru prenosa evropske direktive o odpadkih iz leta 2018 v slovenski pravni red. Predvsem je bistven njen 8.a člen, ki še ni v celoti prenesen in podrobno govori o stroških, ki jih morajo pokriti proizvajalci. Opredeljuje še pogoje delovanja organizacij, ki delajo v imenu proizvajalcev. Nedvomno se bodo s spremembo sistemov proizvajalčeve razširjene odgovornosti povečali stroški proizvajalcev, saj evropska direktiva predpisuje širši nabor stroškov, nam je pojasnila Antonija Božič Cerar, direktorica Službe za varstvo okolja na GZS.

Na ministrstvu za okolje in prostor so nam pojasnili, da so težave z odpadno embalažo v javnosti najbolj znane, ker je država z interventnimi ukrepi, ki jih je sprejela v zadnjih letih, zagotovila in se še vedno zagotavlja finančna sredstva za izvedbo postopkov prevzema in obdelave odpadne embalaže, za katero družbe za ravnanje z odpadno embalažo niso zagotovile predpisanega ravnanja.

Odvoz v skladiščih nakopičene embalaže bo do konca letošnjega leta še krila država. Za to je v proračunu zagotovljenih 14,8 milijona evrov.

K temu je po njihovih besedah pripomoglo tudi upravno sodišče, ki je presodilo, da družbam za ravnanje z odpadno embalažo ni mogoče naložiti, da so dolžne prevzeti vso odpadno embalažo, ki nastane na ozemlju Slovenije. Po teh sodbah je posamezna družba dolžna prevzeti le tisto količino odpadne embalaže, ki ustreza količini (kilogramom) dane embalaže na trg v Sloveniji. Takšna razlaga onemogoča racionalno normativno urejanje področja proizvajalčeve razširjene odgovornosti in ukrepanje države, so nam pojasnili na ministrstvu.

Poleg tega je po njihovih besedah takšna razlaga v nasprotju z evropsko direktivo o embalaži in odpadni embalaži, ki velja za vso odpadno embalažo, ki izhaja iz industrijskega, komercialnega, pisarniškega, trgovinskega, storitvenega, gospodinjskega ali katerega koli drugega okolja. »Zato je bilo treba določbo v zakonu napisati tako jasno, da se v prihodnje prepreči možnost drugačnih razlag v nasprotju s to in drugimi direktivami, ki urejajo proizvajalčevo razširjeno odgovornost,« razlagajo na ministrstvu. Zaradi tega je v noveli zakona o varstvu okolja eksplicitno določeno, da proizvajalci izdelkov, za katere velja razširjena proizvajalčeva odgovornost, organizacijsko in pravilloma v celoti tudi finančno odgovarjajo za ravnanje z vsemi odpadki, ki na območju Slovenije nastanejo iz izdelkov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost.

Podlaga za ureditev obveznosti glede rabljenih izdelkov

Večina veljavnih uredb, ki urejajo izdelke, za katere velja razširjena proizvajalčeva odgovornost, po razlagi ministrstva določa ravnanje z odpadki, ki nastanejo iz teh izdelkov. Zakon pa daje podlago tudi za ureditev obveznosti glede rabljenih izdelkov.

Ob tem še opozarjajo, da se je v javnosti razširilo povsem napačno prepričanje, da embalažnine ne plačuje noben subjekt, ki v Sloveniji daje na trg manj kot 15 ton embalaže. »To ni res, saj embalažnino plačujejo vse osebe, ki dajejo na trg embalažo (tudi manj kot 15 ton), v katero je embalirano nevarno blago (s spremembo definicije nevarnega blaga se je močno razširil nabor teh oseb), embalažo iz PVC ter plastične nosilne vrečke. Poleg tega embalažnino plačujejo tudi podjetja, ki embalaže ne dajejo na trg, ampak izključno za lastno uporabo pridobijo iz držav EU ali uvozijo iz tretjih držav embalirano blago, kadar je te embalaže na letni ravni vsaj 15 ton,« razlagajo na ministrstvu.

Višina embalažnine se ne določa s predpisom, ampak je stvar pogodbenega odnosa med proizvajalcem in družbo za ravnanje z odpadno embalažo. Z uredbo pa bo na novo določeno, kako se stroški, ki jih ima družba za ravnanje z odpadno embalažo z zagotavljanjem predpisanega ravnanja z odpadno embalažo, delijo med osebe, ki z njo podpišejo pogodbo.

Odvoz v skladiščih nakopičene embalaže bo do konca letošnjega leta še krila država. Za to je v proračunu zagotovljenih 14,8 milijona evrov. Po oceni izvajalcev javnih služb bo treba interventno prevzeti še 35 tisoč ton komunalne odpadne embalaže. gg

Foto: Depositphotos

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

ZAKON PRAVI:
EMBALAŽNINA ZA VSE.
DINOS PRAVI: BREZ SKRBI.

Vsa podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji, ki na trg RS dajete embalažo ali embalirano blago, boste po novi Uredbi o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo zavezanci za ravnanje z odpadno embalažo.

Uredba stopi v veljavo predvidoma 1. 1. 2021.

Ob tem vas čakajo naslednje obveznosti:

- redno vodenje evidence o dani embalaži na trg RS
- sklenitev pogodbe z družbo za ravnanje z odpadno embalažo (DROE) in prenos obveznosti na DROE (embalažnina)
- kvartalno poročanje DROE o dani embalaži na trg RS

Ne veste, kje začeti?

Brez skrbi, Dinos je z vami na vsakem koraku.

Vse informacije o novi uredbi, enostavno rešitev za vaše obveznosti in strokovno obravnavo smo zbrali na enem mestu.

Ne odlašajte in ne kopičite si skrbi.
Obiščite **uredi-embalazo.si!**

UREDI-EMBALAŽO.SI

dinos

Slopak – najboljši partner pri izpolnjevanju proizvajalčeve razširjene odgovornosti

V vseh državah EU, tudi v Sloveniji, poteka proces prenosa določil v letu 2018 spremenjene EU Direktive o odpadkih. Prenesena v nacionalni pravni red bodo povečala okoljsko odgovornost proizvajalcev in močno povečala njihove finančne obveznosti.

Evropska Direktiva o odpadkih bo vplivala na spremembo Zakona o varstvu okolja, ki je v noveli ZVO-1J delno že prinesla pomembne novosti in nove odgovornosti za gospodarstvo. Največje spremembe so povezane s proizvajalčevo razširjeno odgovornostjo (PRO), ki proizvajalcem nalaga odgovornost za celoten življenjski krog izdelka. Ključna novost, da so proizvajalci subsidiarno finančno odgovorni v primeru, da družba, ki v njihovem imenu skupno izpolnjuje obveznosti PRO, teh obveznosti ne zagotavlja.

V praksi PRO pomeni, da je proizvajalec vsako podjetje, ki je odgovorno za načrtovanje, zasnovo, proizvodnjo in distribucijo izdelka na tak način, ki omogoča čim večjo ponovno uporabo in recikliranje, ko izdelek postane odpadek.

Princip PRO je v Sloveniji uveljavljen za več vrst odpadkov: za embalažo, električno in elektronsko opremo, baterije in akumulatorje, gume motornih vozil, zdravila, fitofarmacevtska sredstva, motorna vozila in nagrobne sveče.

Največje spremembe lahko pričakujejo podjetja, ki na slovenski trg dajejo izdelke v embalaži. Ukinja se vstopni prag 15 ton, ki je odgovornost za financiranje ravnanja nalagal le podjetjem, ki so v enem letu na trg Slovenije dala več kot 15 ton embalaže. V letu 2021 bodo morala vsa podjetja, ne glede na količino dane embalaže na trg, prevzeti finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje z embalažo. Podjetja to lahko storijo tudi s sklenitvijo pogodbe z družbo za ravnanje z odpadno embalažo Slopak.

Prva in najstarejša družba za ravnanje z embalažo v Sloveniji je družba Slopak, ki za proizvajalce poleg celovitega ravnanja z embalažo zagotavlja tudi ravnanje z električno in elektronsko opremo, baterijami in akumulatorji ter zdravili. Kot edina v Sloveniji je upravljavec sistema za ravnanje z izrabljenimi gumami in ostanki fitofarmacevtskih sredstev. Družba Slopak je članica mednarodnih organizacij EXPRA in PRO Europe ter s tem nosilka izključne pravice uporabe okoljskega znaka Zelena pika v Sloveniji.

Družba Slopak svetuje, da podjetja pozorno spremljajo spremembe zakonodaje in se pravočasno pripravijo na prihajajoče obveznosti. Za več informacij se lahko obrnejo na družbo Slopak. S svojimi dolgoletnimi izkušnjami bodo podjetjem svetovali, kako izvajati obveznosti, ki jih prinaša nova zakonodaja.

Podjetja lahko z družbo Slopak uredijo vse svoje obveznosti, ki izhajajo iz zahtev PRO in druge obveznosti iz zakonodaje. Slopak podjetjem nudi:

- enak cenik in enako obravnavo ne glede na količino proizvodov (embalaže, gum, elektronske opreme, zdravil ...), danih na trg ;
- izpolnjevanje vseh obveznosti ravnanja s posamezno vrsto odpadka (embalaža, odpadna EE oprema, baterije, gume, zdravila, fitofarmacevtska sredstva);
- svetovanje pri poročanju;
- poročanje preko spletne aplikacije;
- poročanje na FURS;
- uporabo znaka Zelena pika na embalaži.

SLOPAK
ŽIVIMO Z OKOLJEM.

Vodovodna cesta 100, Ljubljana
slopak@slopak.si / 01 5600 250
www.slopak.si

PROMO

Konferenca reciklažne industrije REC 2020

Novi izzivi na področju ravnanja z odpadki

Za odpadke je treba poskrbeti, ob ustrezni zakonodaji, ki naj bo stroga, vendar praktično in finančno izvedljiva.

Jure Fišer, predsednik Sekcije zbiralcev kovinskih in nekovinskih materialov, foto: Kraftart

Sekcija zbiralcev kovinskih in nekovinskih materialov, ki deluje v okviru GZS, je v oktobru organizirala on-line dvodnevno konferenco reciklažne industrije na temo Nova zakonodaja - novi investicijski izzivi na področju ravnanja z odpadki.

Zadnja leta smo podjetja, ki se ukvarjamo s predelavo odpadkov, večkrat postavljena na preizkušnjo. Zaradi narave naše dejavnosti smo pod drobnogledom tako državnih, inšpekcijskih organov kot, včasih celo strožje, splošne javnosti. Ob tako že nezavidljivih situacijah, ki so (velikokrat) posledica vpliva tujine, ki zaradi naše nesamooskrbe ravnanja z odpadki (pre)večkrat vpliva na stanje trga in ravnanja z odpadki pri nas, nas bremenijo nova vprašanja, ki lahko vprašanje trenutne učinkovitosti ravnanja z odpadki v Sloveniji še dodatno postavijo pod vprašaj.

Ob polnih skladiščih odpadne embalaže, ki se je zaradi pomanjkljivosti v sistemu z leti nabrala pri izvajalcih javne službe, nedvomno pozdravljamo predvidene spremembe na področju ravnanja z odpadno embalažo. Slednje prinašajo tako novosti pri proizvajalcih, predelovalcih kot družbah za ravnanje z odpadno embalažo. Za dosego namena oziroma cilja, ki ga predlog uredbe zasleduje, bo potrebno v prihodnje konkretno zavihati rokave.

Problematika požarne ogroženosti

Prav odpadna embalaža pa je tudi ena izmed delčkov mozaika problematike požarne ogroženosti predelovalcev odpadkov, ki se rešuje z Uredbo o skladiščenju trdnih gorljivih odpadkov na prostem, o kateri smo govorili na okrogli mizi. Predstavniki branže si že leta ne zatiskamo oči. Požari v naši branži so. In bodo. Na nas pa je, da poskrbimo za ustrezno okolje predelave odpadkov, ki bo predstavljalo minimalno stopnjo požarne ogroženosti oziroma ustrezne vzvode, ki bi v primeru požara možnost okoljske katastrofe zniževala na minimalno raven. Na okrogli mizi smo govorili o možnostih, ki jih ta branža in naša sekcija lahko tudi uporabi. Vsi skupaj se zavedamo, da nam verjetno v predvidenem roku ne bo uspelo doseči te skladnosti, saj gre za zelo zahtevne postopke umeščanja v prostor, zagotavljanje pravočasnih financ za takšne investicije, zato je tudi že šla na vlado pobuda o podaljšanju roka za skladnost s to uredbo s strani gospodarske zbornice, vseh združenj in pa tudi komunalne zbornice, ki imajo podobne probleme. Eno izmed ključnih vprašanj okrogle mize je bilo, ali poleg samega roka za izpolnitev teh skladnosti potrebujemo tudi kakšne druge spremembe na tem področju.

Prihodnje leto velika sprememba

Na konferenci smo se seznanili tudi z Uredbo o radioaktivnih pošiljkah. Tudi s tega vidika imamo veljavno uredbo, ki jo moramo spoštovati. To seveda zahteva velike organizacijske podvige, tudi v smislu strojne opremljenosti, kajti zahtevano je dobesedno preverjanje vseh pošiljk odpadkov z vidika radioaktivnosti, tistih, ki gredo v tujino, in tudi tistih, ki so namenjene za domači promet.

Nadaljnja sprememba, ki bo imela zelo velik vpliv na naše delovanje v naslednjem letu, je sprememba Uredbe 1013/2006 v zvezi s pošiljanjem odpadne plastike. To bo velika sprememba, saj bodo potrebne notifikacije za skoraj večino plastičnih reciklatov, ki jih pošiljamo v tujino. To pomeni enormen pritisk na sektor IROSP za izdajo teh notifikacijskih dovoljenj in tu se bodo seveda roki bistveno podaljšali. Tako bo za nemoteno trgovino potrebno pravočasno vlagati notifikacije, zato je ključna seznanitev s točnim datumom pričetka veljavnosti. Predviden je januar 2021.

Podjetja, ki se ukvarjamo s predelavo odpadkov, smo pod drobnogledom tako državnih, inšpekcijskih organov kot, včasih celo strožje, splošne javnosti.

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Na vlado je šla pobuda o podaljšanju roka za skladnost z Uredbo o skladiščenju trdnih gorljivih odpadkov na prostem.

Gospodarsko sliko, kaj se in kaj se bo dogajalo v gospodarstvu, nam je podal prof. dr. Matej Lahovnik. Iz njegove predstavitve smo povzeli zmeren optimizem, v smislu tega, da bo v drugem letu gospodarska rast, ki bi naj bila večja od 5 %. Je pa dejansko nepredvidljivost, ki je povezana s samim covidom-19 tako velika, da pravzaprav noben z gotovostjo ne more trditi, kaj se bo dogajalo, zato moramo biti pripravljeni na vse scenarije. Dobra novica je, da bo država še nadalje intervenirala z zagotavljanjem paketov pomoči za gospodarstvo in prebivalstvo. Pa ne samo na nivoju Slovenije, ampak celotne EU, tako da predvidevamo, da bo to povzročitelj tega, da padci v gospodarstvu ne bodo preveliki.

Prihodnje leto bodo za skoraj večino plastičnih reciklatov, ki jih pošiljamo v tujino, potrebne notifikacije.

Zakonodaja naj bo stroga, a izvedljiva

Vse navedeno in v prihodnje predvideni predpisi, ki urejajo različne segmente področja ravnanja z odpadki, pa nedvomno občutno vplivajo na poslovanje podjetij, ki smo podvržena njihovim določbam. V le manjšem odstotku primerov vplivajo na nas z manjšimi prilagoditvami. Večina zahteva več. Veliko več. Zahteva večje spremembe, ki pomenijo tako operativno spremembo poslovanja kot posledično veliko investicijsko vrednost.

Vsako leto nova uredba, nove obveznosti, nove investicije. Želimo poslovati skladno s predpisi. Zato se trudimo in poslovanje usklajujemo z novimi, večinoma tudi finančno zahtevnimi zahtevami.

Pa v bodoče?

Predani smo svojim ciljem in družbeno odgovorni. Za odpadke je potrebno poskrbeti, tega se zavedamo. In k temu bomo stremeli tudi v prihodnje. Ob ustrezni zakonodaji, ki naj bo stroga, vendar (praktično in finančno) izvedljiva, mi pa si bomo še naprej prizadevali za zagotavljanje čistega in varnega okolja. gg

Zanesljiv kot preverjena kakovost.

KREDIT ZA PODJETJA

LON. Lahko.

Za **premostitev trenutnih finančnih težav** vam LON s svojo ponudbo kreditov pomaga doseči vaše poslovne cilje. Kontaktirajte nas in z veseljem vam bomo pomagali do najustreznejše rešitve za vas in vaše podjetje.

04 28 00 777

lon.si | info@lon.si |

Obrtniki in podjetniki pozor! Poročati boste morali o embalaži, dani na trg Slovenije.

Na tisoče malih in srednjih podjetij bo moralo po novem finančno in organizacijsko odgovarjati za embalažo, dano na trg RS.

Če so do zdaj ravnanje z odpadno embalažo plačevala samo tista podjetja, ki so na trg RS dala več kot 15 ton embalaže, bo s 01.01.2021 vse drugače. Če bo sprejet predlog Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, bodo morala ravnanje z odpadno embalažo plačati čisto vsa podjetja, ki kakor koli uvozijo embalažo, pakirajo izdelke v embalažo ali dajo na trg RS embalirane izdelke. Plačati boste morali tako imenovano EMBALAŽNINO – dajatev, ki pokriva strošek ravnanja z odpadno embalažo.

Vsi podjetniki in obrtniki boste morali voditi evidence o količinah in vrsti embalaže. Sprememba Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo tako prinaša nove administrativne obveznosti podjetjem. Poročanje bo potekalo štirikrat letno, da pa boste sploh lahko poročali, boste morali vzpostaviti evidenco o embalaži, kar pa niti ni tako enostavno. Vaša obveznost glede zagotavljanja ravnanja z odpadno embalažo bo finančna in organizacijska.

Embalažnino boste plačali družbam, ki organizirajo ravnanje z odpadno embalažo. Družba RECIKEL s pogodbenimi podizvajalci organizacijsko soupravlja trg ravnanja z odpadno embalažo od leta 2013 in zavzema pomembno vlogo kot družba za ravnanje z odpadno embalažo v Sloveniji. Opravljanje storitve nam zaupa več kot 230 podjetij vseh panog iz celotne Slovenije. Svojim poslovnim partnerjem zagotavljamo redno izobraževanje in podporo pri vzpostavitvi ustrezne evidence, ki bo podlaga za izdelavo poročil o embalaži. Zagotavljamo ravnanje z odpadno embalažo skladno z direktivami EU in s slovensko zakonodajo. Svoje poslovne partnerje redno obveščamo o spremembah zakonodaje s področja ravnanja z odpadno embalažo. Skupaj z nami ste na varni strani.

PROMO

JE VAŠ IZDELEK V EMBALAŽI?

POTEM BOSTE MORALI PLAČATI RAVNANJE Z EMBALAŽO.

Kliknite na
www.embalaznina.si
in bodite obveščeni.

RECIKEL je vaš zanesljiv partner, ki vam ponuja strokovno podporo pri vzpostavitvi evidence in poročanju o embalaži, dani na trg RS. Z našo pomočjo boste izpolnili obveznosti, ki vam jih nalaga zakonodaja.
ZA VEČ INFORMACIJ POKLIČITE NA 01/588 08 58.

Foto: Kemis

Ravnanje z odpadki

Odločba inšpekcije Kemisu je nerazumna in škodljiva

Če se prekine tok obdelave odpadkov, lahko traja nekaj mesecev, preden se vzpostavi nadomestna rešitev, opozarja GZS.

Darja Kocbek

Inšpektorat za okolje in prostor je podjetju Kemis z odločbo prepovedal opravljati poslovno dejavnost v glavni stavbi reciklažnega centra na Vrhniki, ker naj bi bil »pomemben del objekta« nelegalna gradnja. »Kemis bo spoštoval odločbo,« je javnosti sporočil direktor Boštjan Šimenc. Ob tem je izrazil ogorčenje nad ravnanjem inšpekcijskih služb, saj je gradbena inšpekcija dve leti spremljala sanacijo in na izvedbo ni imela pripomb. Ob tem v Kemisu poudarjajo tudi, da bo Slovenija ostala brez pomembnega objekta za ravnanje z odpadki, na kar v času boja zoper COVID-19 opozarjajo tudi mnoge bolnišnice in ostale zdravstvene ustanove.

Odločba inšpekcije je po njihovi oceni v nasprotju s širšimi interesi javnosti v državi, kjer imamo že zdaj omejene zmogljivosti za varno, sprotno in brezhibno ravnanje z odpadki, ki jih ustvarimo.

Tako Kemis od sredine oktobra na Vrhniko ne dovaža več novih nevarnih odpadkov, svojo dejavnost bo izvajal le do odstranitve vseh odpadkov, ki jih je pripeljal pred prevzemom inšpekcijske odločbe in jih še mora predelati. Tudi gospodarstvo je zaskrbljeno, opozarja GZS v izjavi, pod katero so se podpisali direktor Zbornice komunalnega gospodarstva Sebastijan Zupanc, direktorica Združenja kovinskih materialov in nekovin Vesna Nahtigal, direktorica Združenja kemijske industrije Darja Boštjančič, direktor Zbornice elektronske in elektroindustrije dr. Marjan Rihar in direktorica Združenja za papirno in papirno predelovalno industrijo Petra Prebil Bašin.

»Varno ravnanje z odpadki, še posebej nevarnimi, je nepogrešljiv del infrastrukture sodobne družbe. Na GZS že vrsto let opozarjamo na pomanjkljivo infrastrukturo in moteno delovanje sistema ravnanja z odpadki, zaradi česar prihaja do nezaželenega kopičenja različnih vrst odpadkov po vsej Sloveniji, kar povzroča vrsto težav, tudi zelo nevarnih,« navajajo podpisniki izjave. Odločba inšpekcije je po njihovi oceni v nasprotju s širšimi interesi javnosti v državi, kjer imamo že zdaj omejene zmogljivosti za varno, sprotno in brezhibno ravnanje z odpadki, ki jih ustvarimo. Zato nasprotujejo »taki nerazumni in škodljivi odločbi, ki je bila sprejeta še pred zaključkom postopkov za legalizacijo posodobljenih objektov«.

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Odločba posega v ustaljene poslovne odnose

Odločba prekinja tekoče zbiranje in predelavo tokov nevarnih odpadkov, ki jih od podjetij prevzema in predeluje Kemis. S tem posega v ustaljene poslovne odnose, prekinja potek tokov odpadkov in njihovo urejeno in sprotno obdelavo. Dogovori za odvoz nevarnih odpadkov v tujino lahko trajajo tudi nekaj mesecev, ker je obdelava odvisna od poslovnih odnosov med prevzemnikom odpadka pri nas in prevzemnikom v tujini, so nam še dodatno pojasnili podpisniki izjave. »Vse se izvaja na podlagi dovoljenj, pri katerih izdajanje sodelujejo organi obeh držav in tudi tistih držav, preko katerih odpadki samo potujejo oziroma poteka tranzit. Postopki so lahko dolgotrajni, včasih mine tudi šest mesecev od prvega dogovarjanja med podjetji in do končnega odvoza. Take postopke ni moč kar tako nadomestiti z danes na jutri,« so razložili postopek.

Kemis je svojo lokacijo za ravnanje z odpadki po hudem požaru opremil z najsodobnejšo opremo na področju požarne varnosti. Za varnost dodatno skrbijo izkušeni in strokovni kadri, ki so usposobljeni za ravnanje z odpadki in obvladovanje tveganj, ki se pri tem pojavljajo. Pristojna inšpekcija v odločbi zahteva takojšnjo zaustavitev sprejemanja nevarnih odpadkov, zaradi česar se bo po prepričanju podpisnikov izjave povečalo tveganje za nastajanje nesreč po vsej Sloveniji. Tako bo lahko prihajalo do kopičenja potencialno nevarnih odpadkov na mestih, ki ne izpolnjujejo osnovnih tehničnih zahtev za njihovo skladiščenje. Ravno tako se bo povečalo tudi tveganje, da se bi odpadki, ki jih sicer sprejema Kemis, znašli v bližini bolj ali manj legalno nakopičenih nenevarnih gorljivih odpadkov, kjer je v zadnjih mesecih nastalo kar nekaj požarov.

S težavami se soočajo tudi komunalna podjetja

Začasna ali trajna zaustavitev delovanja Kemisa za slovensko gospodarstvo predstavlja veliko motnjo v ravnanju z nevarnimi odpadki ter ponoven velik porast stroškov pri ravnanju z njimi. Posledično bo to negativno vplivalo na konkurenčnost gospodarstva po različnih verigah vrednosti. Na udaru so tako proizvodni viri kot tudi tisti, ki ponujajo storitve pri katerih nastajajo odpadni laki, topila, barve, olja, masti … in drugi nevarni odpadki. S težavami se soočajo tudi komunalna podjetja, ki podobne odpadke zbirajo od gospodinjstev, saj je pomembno, da gredo ti odpadki v varno zbiranje in predelavo ter se ne kopičijo. Če se prekine tok obdelave odpadkov, lahko traja nekaj mesecev, preden se vzpostavi nadomestna rešitev, so nam dodatno pojasnili podpisniki izjave GZS.

»Takšna zaustavitev delovanja podjetja ima oziroma bo imela tudi velik simbolni pomen. Če ni možno legalizirati objekta, ki je z vidika zagotavljanja varnosti zgrajen v skladu z najsodobnejšimi dognanji tehnike in to na območju, ki je za tako dejavnost predvideno v veljavnih prostorskih načrtih, se lahko ne le postavijo pod vprašaj nadaljnje investicije v ravnanje z odpadki, ampak zaustavijo celo investicije in proizvodnja v delu gospodarstva, ki je življenjsko odvisno od teh storitev za svoje normalno in varno obratovanje ob konkurenčnih cenah,« po besedah podpisnikov izjave skrbi GZS.

Povsem nesprejemljivo je po njihovih besedah tudi dejstvo, da je na objektu potekala nekajletna sanacija pod nadzorom pristojne inšpekcije, ki v postopku ni zaznala nepravilnosti, dokler objekt ni bil pred ponovnim zagonom. Infrastruktura za ravnanje z odpadki je enako pomembna kot denimo infrastruktura za oskrbo s čisto pitno vodo ali energijo. Zato GZS Inšpektorat za okolje in prostor poziva, da z vidika interesa tako gospodarstva kot tudi širše javnosti odloži vsako ukrepanje, ki bi ogrozilo stabilno, strokovno in tudi konkurenčno delovanje obstoječega sistema ravnanja z nevarnimi odpadki, dokler se ne zaključijo postopki legalizacije zadevnih objektov na Vrhniki.

Začasna ali trajna zaustavitev delovanja Kemisa za slovensko gospodarstvo predstavlja veliko motnjo v ravnanju z nevarnimi odpadki ter ponoven velik porast stroškov pri ravnanju z njimi.

Švedska za obdelavo odpadkov uporablja vso infrastrukturo

O opcijah za rešitev problema, so nam podpisniki izjave pojasnili, da v podobnem obsegu kot Kemis zdaj deluje le še eno podjetje v Sloveniji. Podjetja skrbi, da bi tudi to podjetje iz kakršnega koli razloga lahko prenehalo delovati in bi ostali povsem brez ustreznih rešitev. Seveda pa si tudi na tem področju želijo konkurenco.

Ker GZS v upravne postopke ne more vstopati, saj ni stranka v postopku, lahko opozarja le na nezadostno infrastrukturo in ne-samozadostnost Slovenije na področju ravnanja z odpadki. »Preveč smo odvisni od obdelave odpadkov v tujini, zaradi česar prihaja do kopičenja tako nenevarnih, ob nedelovanju Kemisa pa tudi nevarnih odpadkov,« so nam še povedali podpisniki izjave. Švedska na primer za obdelavo odpadkov, ki jih ni možno snovno predelati, uporablja vso infrastrukturo, ki jo ima na razpolago - tako sežigalnice kot tudi cementarne. gg

Zaradi prevelike odvisnosti od obdelave odpadkov v tujini prihaja do kopičenja tako nenevarnih, ob nedelovanju Kemisa pa tudi nevarnih odpadkov.

Foto: Depositphotos

surovina

»V podjetju Surovina, d. o. o., smo že pripravljeni na vse zakonodajne novosti«

Z novim letom naj bi zavezanci za ravnanje z odpadno embalažo postali vsi, ki dajo embalažo na trg, brez izjeme. O spremembah je več povedala Ajda Pleterski, vodja pravne in kadrovske službe pri Surovina, d. o. o. Njihova embalažna shema pomaga strankam z izobrazbo kadra ter pri vzpostavitvi in vodenju evidenc.

V postopku sprejema je predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Kakšne spremembe se obetajo?

Predlagane spremembe prinašajo razširitev obveznosti tako za proizvajalce kot za družbe za ravnanje z odpadno embalažo (DROE). Pri tej je to razširitev obveznosti pobiranja na vso odpadno embalažo (OE) na trgu in ne le na količino, ki jo proizvajalci posamezne DROE dajo na trg. Večja sprememba na strani proizvajalcev pa je prav gotovo ukinitev praga 15 ton za nastanek obveznosti ravnanja z odpadno embalažo, ki jo predvideva sprememba Uredbe. Po novem naj bi tako zavezanci za ravnanje z OE postali vsi, ki dajo embalažo na trg, brez izjeme. Poročanje zavezancev ostaja kvartalno, bo pa po novem DROE dolžna te količine kvartalno poročati ministrstvu, saj bodo ti podatki podlaga za izračun deleža prevzemanja OE od IJS. Novost je tudi pri objavi deležev; ti se bodo namreč izračunavali kvartalno in ne več enkrat letno za celo leto. Po napovedih Ministrstva za okolje in prostor naj bi določbe uredbe stopile v veljavo z novim letom (1. 1. 2021).

Kaj to pomeni za vsa podjetja, ki do zdaj niso imela navedenih obveznosti?

Že trenutno veljavna uredba je podjetjem nalagala vodenje evidenc embalaže, ki jo dajejo na trg. Nekatera podjetja imajo zato slednje že vzpostavljene, tista, ki tega še nimajo, pa bodo to morala vzpostaviti v prihodnje. Izpolnjevanje svojih obveznosti glede ravnanja z odpadno embalažo lahko podjetja prenesejo na DROE, ki zanje zagotavlja predpisano ravnanje. Podjetje je tako dolžno DROE kvartalno poročati količine embalaže, ki jo dajo na trg, DROE pa jo poroča ministrstvu in izpolni vse ostale obveznosti, ki jih predpisuje uredba. Z vključitvijo v embalažno shemo Surovine, d. o. o., pomagamo strankam z izobrazbo kadra in pomoč pri vzpostavitvi in vodenju evidenc.

Sprememba ZVO-1 v določbah, ki urejajo proizvajalčevo razširjeno odgovornost (PRO) uvaja tudi subsidiarno finančno odgovornost proizvajalcev oz. t. i. zavezancev, ki so za izpolnjevanje pooblastili družbo – v primeru ravnanja z embalažo DROE, pa ta obveznosti ne izpolni. Kaj menite, kakšno sporočilo daje navedena določba deležnikom sistema?

Tudi na področju ravnanja z OE je konkurenčno okolje, ki podjetjem, ki so se dolžna vključiti v sistem ravnanja z OE, omogoča, da si izberejo ponudnika, ki jim glede na njihovo naravo in količino embalaže ponudi najustreznejše pogoje in storitev, hkrati pa od DROE zahteva kakovost in izpolnjevanje obveznosti, skladno s predpisi. Nova določba, ki jo vsebuje ZVO-1J in določa subsidiarno finančno odgovornost proizvajalcev za neizpolnjevanje obveznosti s strani sheme, pa bo navedenemu služila še kot dodatna opora. Proizvajalci se bodo namreč ob zavedanju morebitne neposredne odgovornosti še bolj preudarno odločali, v katero DROE se bodo vključili.

PROMO

PRODUKTI:

- Stiskalnice
- Transportna oprema
- Stroji za razrez
- PET perforatorji
- Sistemi za:
  - obdelavo različnih vrst materialov
  - proizvodnjo alternativnih goriv (RDF in SRF)
  - rezanje in drobljenje materialov

SODOBNA OPREMA ZA REŠEVANJE OKOLJSKE PROBLEMATIKE

Podjetje Riko Ekos d.o.o. letos beleži že 27 leto uspešnega delovanja na področju proizvodnje komunalne opreme ter opreme za reševanje okoljske problematike. S svojim znanjem, delom in izkušnjami, v prvi vrsti skrbimo za proizvodnjo sodobnih sistemov za celovite rešitve pri ravnanju z odpadki, bodisi za ločeno zbrane frakcije, za komunalne odpadke ali industrijske odpadke. Med produkte, ki so plod lastnega razvoja, znanja in proizvodnje, sodijo vsi zgoraj našteti produkti.

Podjetje Riko Ekos d.o.o., je eno izmed redkih podjetij na trgu EU, ki na trg ne implicira standardnih proizvodov, vendar pa so le-ti vedno prilagojeni potrebam in specifiki proizvodnje kupca. Osnovno vodilo podjetja je usmeritev v prihodnost, razvoj ter učinkovito reševanje okoljske problematike preko proizvodnje produktov, ki so rezultat uspešnega združevanja bogatih izkušenj domačih in tujih strokovnjakov na področju reševanja okoljske problematike.

RIKO EKOS

Mali log 2a, SI-1318 Loški Potok

T: +386 (1) 83 67 056
E: info@riko-ekos.si
W: www.riko-ekos.si

Pet nasvetov, kako lahko podjetnik v času krize zaradi virusa Covid-19 postane konkurenčnejši

Od pomladi, ko virus Covid-19 pomembno vpliva na poslovanje marsikaterega podjetja, postaja prilagajanje razmeram vse večje negotovosti iz dneva v dan pomembnejše. Posledice ukrepov in negotovih razmer, ki se manifestirajo skozi izgubljanje poslov, težav z likvidnostjo in omejenim delovanjem nekaterih dejavnosti, nekateri so se morda celo srečali z odpuščanjem, da ne govorimo o marsikaterem malem podjetniku, ki je svoja vrata žal moral zapreti, porajajo vprašanje: »Kaj pa bi lahko naredili, da bi bile posledice čim manjše?«.

To smo se vprašali tu mi, v Energiji plus, in prišli do ugotovitev oziroma nasvetov, ki jih v nadaljevanju predstavljamo. Poglejmo 5 najbolj preprostih nasvetov, ki jih lahko podjetniki večinoma udejanjite takoj in bodo na poslovanje zagotovo imeli pozitiven učinek:

1. Preučite nakupne navade svojih potrošnikov

Zavedati se je treba, da so se nakupne navade potrošnikov v času pandemije spremenile. Spremljajte njihove potrebe in temu primerno prilagodite svojo ponudbo in način komuniciranja. Pri tem seveda upoštevajte različne segmente, saj se vsi vaši potrošniki ne odzivajo enako. Poiščite nove prodajne poti. Pri komuniciranju s potrošniki bodite konsistentni, pravočasni in pošteni.

2. Jasna in pravočasna komunikacija z vašimi deležniki

Vaša sporočila in komunikacija naj bodo jasna in pravočasna. Potrošnike sproti obveščajte o morebitnih spremembah. Pri tem ne pozabite tudi na svoje zaposlene, dobavitelje in ostale pomembne deležnike. Zaposleni morajo biti pravočasno informirani o dogajanju v podjetju, saj na ta način povečujemo njihov občutek varnosti.

3. Izkoristite vse oblike pomoči, ki vam jih nudi država

Preglejte vse ukrepe in veljavne sheme državne pomoči za podporo gospodarstvu, ki jih je sprejela država. Poglejmo nekatere: banke in hranilnice lahko za obdobje 12 mesecev odložijo plačilo posojil širokemu krogu upravičencev – gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom, kmetom, društvom, zadrugam in ustanovam, pa tudi samozaposlenim in fizičnim osebam, če so državljani Slovenije. V okviru Zakona o delovnih razmerjih je delodajalcem omogočena tudi določena prilagodljivost pri opravljanju dela; delovne procese lahko organiziramo kot delo na domu, država bo likvidnostne težave podjetij reševala skupaj s SID banko itn.

4. Znižajte svoje stroške

Žal vladni ukrepi, na katere podjetniki nimamo vpliva, v teh težkih časih vplivajo na naše stroške. Ocenite svoje minimalne potrebe delovanja, potrebno delovno silo, lokacijo in tehnologijo. Preglejte fiksne stroške poslovanja, med drugim tudi stroške najemnin, ogrevanja in električne energije. Z racionalizacijo stroškov na vseh ravneh lahko podjetniki dosežemo velike prihranke. Ne pozabite na strošek elektrike in zemeljskega plina. Vsi vemo, da so predvsem podjetja z veliko porabo elektrike zaradi morebitnih odstopanj porabe velikokrat izpostavljena tveganju nastanka dodatnih, nenačrtovanih stroškov. Dobavitelj električne energije in zemeljskega plina, Energija plus, vam nudi strokovno pomoč pri odločitvah za nakup energenta, svetuje vam pri morebitni prodaji viškov količin in morebitnih odstopanjih. Prav tako kupcem pošilja aktualne informacije o dogajanju na trgu, kar olajša marsikatero odločitev, saj so pravočasne informacije v poslovnem svetu zelo pomembne.

5. Bodite kreativni in drugačni

Krizne situacije predstavljajo priložnost, da pregledamo obstoječe načine poslovanja in delovanja ter poiščemo nove. Preučimo, kaj deluje in kaj ne. Zavedati se moramo, da kriza zaradi Covida-19 ni edinstvena in se je treba pripraviti tudi na nove, še prihajajoče izzive.

PROMO

ENERGIJA PLUS

Intelektualna lastnina

Ponarejanje in piratstvo – grožnja za podjetja

Kršitev pravic intelektualne lastnine v obliki ponarejanja in piratstva narašča. Pojav ogroža gospodarsko rast, delovna mesta, zdravje in varnost državljanov.

Doroteja Vozelj, Urad RS za intelektualno lastnino

Evropski opazovalni urad za kršitve pravic intelektualne lastnine (EU Observatorij), ki deluje pod okriljem Urada Evropske unije za intelektualno lastino (EUIPO), že nekaj let preučuje škodo v sektorjih, ki so tarča ponarejanja. Najpogosteje ponarejeni izdelki so kozmetika, oblačila, obutev in dodatki, športna oprema, igrače in igre, nakit in ure, ročne torbe in prtljaga, posneta glasba, žganje in vino, farmacevtski izdelki, pesticidi in pametni telefoni. Leta 2019 je znašala izguba prodaje zaradi ponarejanja 60 milijard evrov. Samo v Sloveniji so letne izgube zaradi ponarejanja v omenjenih panogah ocenjene na 215 milijonov evrov, kar ustreza 12-odstotnemu deležu celotne prodaje v proučevanih panogah. Skupno število izgubljenih delovnih mest je ocenjeno na 1.979.

Infografika prikazuje primerjavo gospodarske škode zaradi ponarejanja za Slovenijo in EU (vir: Poročilo o stanju kršitev pravic intelektualne lastnine za leto 2019, EUIPO).

V Sloveniji obsega gospodarska škoda v 4 panogah (farmacevtski izdelki, kozmetični izdelki in izdelki za osebno nego, vina in žgane pijače ter igrače) skupno 44 milijonov evrov.

Samo v Sloveniji so letne izgube zaradi ponarejanja ocenjene na 215 milijonov evrov.

Infografika prikazuje oceno škode v gospodarskih panogah, v katerih ponarejanje predstavlja posebno tveganje za zdravje potrošnikov, za Slovenijo in EU (vir: Poročilo o stanju kršitev pravic intelektualne lastnine za leto 2020, EUIPO).

Z vidika javnega zdravja so še posebej zaskrbljujoči ponarejeni testi za osebno »korona« testiranje.

Poročilo navaja, da je posledično vsako leto v EU izgubljenih 15 milijard EUR javnofinančnih prihodkov v obliki neposrednih in posrednih davkov ter socialnih prispevkov. Poleg gospodarske in družbene škode, ki jo povzroča ponarejanje, je zaskrbljujoče dejstvo, da ponarejanje lahko ogroža varnost in zdravje potrošnikov ter podpira huda kazniva dejanja, kot sta trgovina s prepovedanimi drogami in pranje denarja.

Ponarejanje pokriva že skoraj vsak proizvodni sektor. Trg ponarejanja blaga ostaja visoko donosen in storilcem kaznivih dejanj zagotavlja priložnosti za ogromen dobiček. Spletne trgovine so ključne točke za ponudbo ponarejenega blaga in hkrati priložnost za piratstvo, nepooblaščeno prodajo in distribucijo knjig, iger, filmov in glasbe.

Hitro prilagajanje razmeram na trgu kaže poročilo o zlorabah v času pandemije koronavirusa, ki ga je Europol objavil marca 2020. Distribucija ponarejenih zdravstvenih in sanitarnih izdelkov, osebne zaščitne opreme ter ponarejenih farmacevtskih izdelkov je bila ključno področje kriminalne dejavnosti. Z vidika javnega zdravja so še posebej zaskrbljujoči ponarejeni testi za osebno »korona« testiranje.

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

ORIGINALEN.SI – Zavarujte se pred ponarejanjem svojih izdelkov

Spletno mesto www.originalen.si vsebuje številne informacije o intelektualni lastnini ter koristne nasvete za potrošnike in podjetja, kako prepoznati ponaredke in spletne strani z nezakonito vsebino ter kako se jim izogniti pri nakupu prek spleta.
Koristni nasveti za podjetja so na voljo v zavihku Podjetja - Previdnostni ukrepi, ki odgovarjajo na vprašanja, kaj storiti v primeru ponarejanja izdelkov določenega podjetja, o vzporednem uvozu in nelojalni konkurenci ter sodelovanju s carinskimi organi v Sloveniji in EU. Imetniki pravic industrijske lastnine lahko carinske organe npr. brezplačno zaprosijo, da ponarejene ali piratske izdelke zadržijo na zunanjih mejah EU.

originalen.si
INFORMACIJSKO SPLETNO MESTO
O PONAREJANJU IN PIRATSTVU

Pravice industrijske lastnine v Sloveniji lahko pridobite tudi na podlagi evropske ali mednarodne prijave.

Ukrepi v primeru kršitev

V primeru, da pride do kršitev pravic intelektualne lastnine - kadar nekdo uporablja predmet varstva pravice intelektualne lastnine brez soglasja imetnika te pravice - lahko podjetja oz. imetniki pravic izbirajo med uporabo civilnih, kazenskih in upravnih ukrepov. Informacije lahko pridobijo pri naslednjih državnih organih:

- carinski organi: Finančna uprava RS – Uprava za carine ali carinski organi EU.
  Slovenska podjetja, ki imajo na območju EU veljavne pravice intelektualne lastnine, lahko, kadar obstaja sum kršitve ob vnosu ali iznosu blaga iz Slovenije ali drugih držav, vložijo zahtevo za ukrepanje. Carinski organi bodo pozorni na blago, ki bi lahko kršilo njihove pravice intelektualne lastnine ob vstopu na carinsko območje EU, in preprečili uvoz ponarejenega ali piratskega blaga. Zahteva se lahko vloži za ukrepanje v eni državi članici EU ali v dveh ali več državah članicah EU.
- Tržni inšpektorat RS,
- Generalna policijska uprava, Uprava kriminalistične policije – Sektor za gospodarsko kriminaliteto,
- Urad RS za intelektualno lastnino.

Pravno pomoč lahko imetniku nudijo odvetniki oziroma odvetniške pisarne in v nekaterih primerih patentni zastopniki ali zastopniki za modele in znamke, registrirani pri Uradu RS za intelektualno lastnino.

Zavarujte svojo lastnino

Podjetja, ki še nimate registrirane znamke in modela oziroma podeljenega patenta v Sloveniji, lahko postopek začnete pred Uradom RS za intelektualno lastnino, ki je pristojen za registracijo pravic industrijske lastnine v Sloveniji. Pravice industrijske lastnine v Sloveniji pa lahko pridobite tudi na podlagi evropske ali mednarodne prijave. Če izdelke proizvajate ali prodajate v tujini, oziroma svoje storitve opravljate zunaj meja Slovenije, razmislite o tem, kje vse želite zavarovati svojo industrijsko lastnino. Na voljo je več sistemov, ki vam olajšajo pridobitev varstva v tujini oziroma v več državah hkrati (npr. nacionalna prijava pri drugih tujih uradih, evropska ali regionalna prijava in mednarodna prijava). Dodatne informacije glede varstva v Sloveniji in tujini so na voljo na spletnih straneh Urada RS za intelektualno lastnino (www.uil-sipo.si), lahko pa tudi pokličete na njegovo Info točko na 01 620 31 01.

Urad RS za intelektualno lastnino malim in srednje velikim inovativnim podjetjem nudi brezplačno storitev »PRVA i«, ki podjetjem s tržno zanimivimi proizvodi svetuje, kaj vse lahko zavarujejo kot svojo intelektualno lastnino, kakšne prednosti jim to lahko prinese in možnosti varstva. http://www.uil-sipo.si/uil/dejavnosti/informacijske-storitve/prva-i/

Na spletni strani Urada RS za intelektualno lastnino je na voljo »Priročnik za izumitelje«, ki izumitelje vodi skozi ključne faze spreminjanja izuma v tržni proizvod oziroma zamisli v poslovni projekt. http://www.uil-sipo.si/uil/urad/prirocnik-za-izumitelje/

Brezplačno orodje »IP Diagnostic Tool« za podporo malim in srednje velikim podjetjem nudi Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO). Z odgovori na različna vprašanja o podjetju orodje za diagnostiko intelektualne lastnine samodejno ustvari priporočila ter poročilo ocene intelektualne lastnine podjetja. Orodje je na voljo na spletni strani WIPO. https://www.wipo.int/ipdiagnostic/.

Za svetovanje in informacije o intelektualni lastnini v državah EU in zunaj EU (Kitajska, Latinska Amerika in Jugovzhodna Azija) pomoč nudi »IPR Helpdesk«. http://www.iprhelpdesk.eu/ in https://www.ipr-hub.eu/

Smernice s podatki o varovanju intelektualne lastnine in uveljavljanju pravic zunaj EU so na voljo na spletni strani EUIPO »Protecting IP in third countries«. https://euipo.europa.eu/ohimportal/sl/web/observatory/protecting-ip-in-third-countries gg

ENERGIJA PLUS
PRIHRANEK
PORABITE
RAJE ZA
nov pisarniški kavni avtomat.

45% nižja cena elektrike za kar 4 mesece
Akcija traja do 31. 12. 2020 samo za omejeno število novih gospodinjskih in malih poslovnih kupcev.
IZKORISTITE PRILOŽNOST
Pravila in pogoji akcije so dostopni na energijaplus.si.
080 21 15 • info@energijaplus.si • energijaplus.si
Energija plus d.o.o., Vetrinjska ulica 2, 2000 Maribor

Kolumna

Kaj sporoča letošnja bera inovacij?

Zadnji dan novembra bodo najboljšim inovatorjem tega leta podeljena priznanja za inovativnost. Tako ali drugače. Če je bil izraz VUCA okolje (volatility - nestanovitnost, uncertainty - negotovost, complexity - kompleksnost, ambiguity - nejasnost) na začetku tega leta pri marsikom bolj teoretični pojem kot praktično stanje, pa je VUCA danes dejansko prisotna vsepovsod. Brez skoraj vsakodnevnega prilagajanja spremenljivim razmeram gre težko in več kot 160 let stare besede Charlesa Darwina, da ne preživi najmočnejša ali najbolj inteligentna vrsta, ampak tista, ki se je sposobna najbolje prilagoditi na spremembe, imajo res veliko težo.

Kdo bo posegel po najvišjih, zlatih priznanjih, bo torej jasno zadnjega novembrskega ponedeljka v večernih urah preko neposrednega spletnega prenosa. Vsekakor bo letošnji Dan inovativnosti svojevrsten izziv in zelo out of the box. Če pa še ne morem govoriti o prejemnikih letošnjih zlatih priznanj, pa lahko podam svoj pogled in ugotovitev, ki izhajajo iz letošnjih inovacij, ki so kandidirale za priznanja GZS.

Na regionalne razpise je bilo na moje veliko veselje in tudi pozitivno presenečenje podanih 221 inovacijskih predlogov, kar je dobrih deset odstotkov več kot lani, ko jih je bilo 199. Pozitivno presenečenje zaradi tega, ker je ravno v času razpisa korona dodobra zarezala v ustaljene poslovne prakse različnih organizacij in bi prej pričakoval, da bo prijav manj. Dobro delo kolegov na regionalnih zbornicah in naraščajoča prepoznavnost priznanj sta res obrodila sadove. Od teh 221 prijav so regionalne komisije izbrale 43 najboljših zlatih inovacij, ki so se uvrstile na nacionalni nivo in kandidirajo za najvišja nacionalna priznanja za inovativnost.

Poleg višje kakovosti nacionalnih inovacij kot v preteklem letu me res veseli dejstvo, da jih skoraj tretjina prihaja iz mikro in malih podjetij, od tega pet s strani mladih inovativnih startupov. Še vedno je glavnina inovacij iz velikih in srednje velikih podjetij.

Prevladujejo produktne inovacije. Teh je slabi dve tretjini, medtem ko je okoli tretjine inovacij kombiniranih (predvsem produktno-procesnih), ena inovacija pa je družbena. Vsekakor pogrešam in bi si želel kakšno organizacijsko ali marketinško inovacijo.

Če upoštevam drugačno delitev inovacij in jih razdelim v skupine, kot jih je definiral Greg Sattel (glej članek Kakšnih inovacij si želimo? glas gospodarstva plus, julij–avgust 2020), še vedno prevladujejo stalne inovacije, medtem ko je prebojnih in disruptivnih le peščica.

Predvsem pri mlajših inovatorjih je zaznati velik poudarek na inovacijah, ki temeljijo na simplifikaciji oz. poenostavitvi že obstoječih podobnih rešitev, kar izhaja iz sodobnih pristopov inoviranja na osnovi uporabniške izkušnje. Takšne inovacije so odlične, ustvarjajo visoko dodano vrednost in rešujejo dejanske probleme uporabnika, pa čeprav so na prvi občutek morda preveč enostavne, da bi delovale inovativne.

Vedno znova opažam, da je dojemanje inovativnosti precej strogo usmerjeno v produkte. Določeni inovatorji namreč opredeljujejo svojo inovacijo kot produktno, pri čemer pa niso prepoznali, da so inovirali tudi poslovni model. To je po eni strani dobro, po drugi strani pa opozarja na to, da je potrebno narediti še več na ozaveščanju in učenju o inoviranju ter inovacijah.

Te ugotovitve me osebno navdajajo z optimizmom in nakazujejo, da je v naši državi vedno več mladih in inovativnih podjetij, ki inovirajo s sodobnimi pristopi, temelječ na odličnem marketingu, uporabniški izkušnji in reševanju dejanskih problemov uporabnika. Vsekakor so ti pristopi zelo dobrodošli tudi v marsikateri veliki korporaciji, priložnosti za razvoj pa so gotovo v inoviranju poslovnih modelov in storitvizaciji (servitisation), saj smo še vedno zelo usmerjeni v inoviranje izdelkov. Občutek imam, da bo omenjeno pospešila tudi korona in da bo to njena »pozitivna kolateralna škoda«. gg

Foto: Uroš Tatič

Poleg višje kakovosti nacionalnih inovacij kot v preteklem letu me res veseli dejstvo, da jih skoraj tretjina prihaja iz mikro in malih podjetij, od tega pet s strani mladih inovativnih startupov.

dr. Aleš Ugovšek,
vodja področja, GZS - Tehnološki razvoj in inovativnost

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Projekt DIVA

Zdaj je čas za inovativnost!

Inovacij se ne rabimo bati.

Žiga Lampe, Projektna pisarna, GZS

Če si želimo prebojnih inovacij, se moramo poslužiti novih pristopov in metodologij, kot sta recimo Design thinking in Art thinking.

Kaj je inovacija? Če pogledamo, kaj pravi internet, je definicij veliko. Od najbolj osnovne definicije, ki preprosto pravi, da je to nova ideja ali nova metoda, do bolj dodelane definicije, ki pravi, da gre pri inovaciji za nov produkt ali storitev, ki je originalna in ima učinek ali posledice na uporabnika ali družbo ter ima prav tako tržno vrednost. Kaj pa to pomeni, če se vprašamo, ali je določeno podjetje inovativno? Veliko podjetij ima razvojne oddelke, lastne razvojne ekipe, pa jih to naredi tudi inovativne? Je nadgradnja obstoječih produktov ali storitev res prava inovacija?

Preko dela in izkušenj s podjetji sem prišel do spoznanja, da se le-ta pravih inovacij bojijo. Veliko podjetij se ima za inovativna, a tu se lahko vrnemo na samo definicijo besede inovativnost in se vprašamo, ali smo res inovativni. Zelo veliko podjetij je razvojno usmerjenih, kar se največkrat kaže v nadgradnjah produktov in storitev. Do neke mere ta podjetja so inovativna in razvoj jim zagotovo omogoča obstoj na trgu in v veliki meri tudi rast. A resnično inovativna podjetja so tista, ki se upajo vstopiti na področje radikalnih, prebojnih in disruptivnih inovacij.

A zakaj je temu tako? Že od nekdaj velja, da ne spreminjaj recepta, če ta prinaša dobiček. Zakaj bi se lotil nečesa novega, neznanega ter povrhu še radikalnega in prebojnega. Naši možgani že, ko slišijo besedo radikalno in prebojno, takoj pomislijo na negotovost in neuspešnost. In to z razlogom, saj če bi se lotili radikalnih in prebojnih inovacij s pristopom, ki ga ima večina podjetij sedaj, bi bil proces zelo verjetno negotov in rezultat neuspešen. Če si želimo prebojnih inovacij, se moramo poslužiti novih pristopov in metodologij, kot sta recimo Design thinking in Art thinking. Drugi razlog, zakaj se podjetja pravih inovacij bojijo, pa so spremembe. Prava prebojna in disruptivna inovacija ni disruptivna samo na trgu, ampak lahko predstavlja disrupcijo tudi v podjetju. Spremembe na proizvodnji liniji, uporaba novih surovin, interna reorganizacija ipd. Te spremembe so lahko zelo dinamične, za sabo pa zagotovo potegnejo tudi določene stroške.

Vir: Evropska komisija

Evropski pregled stanja inovacij. Slovenija ima še prostor za izboljšave.

Inovacij se je treba lotiti pravilno

S pravim pristopom so strahovi odveč. Metodologiji, kot sta Design thinking in Art thinking, sta takšna pristopa. Obe temeljita na poglobljenem razumevanju, uporabniški izkušnji in hitrem prototipiranju. Nudijo strukturiran proces, preko katerega se eliminira predvidevanja. In predvidevanja so nekaj najslabšega, kar se lahko zgodi v poslu. Sprejemati odločitve na podlagi predvidevanj je kot igra na srečo. In kar je še huje, če si sledijo odločitve za odločitvijo, ki vse temeljijo na predvidevanjih, se možnost za neuspeh močno poveča. Zveni preprosto, a težava je, da odločitve na podlagi predvidevanj sprejemamo podzavestno ali iz navade. Žal nam v takih situacijah možgani nagajajo in zato je ključno, da se lotimo inovacij metodološko. Torej strahovi so neupravičeni, če se inovacij lotimo pravilno.

A zakaj sploh inovacije? Evropska komisija vseskozi poudarja, da Evropa na globalnem trgu težko konkurira preostalemu svetu z masovno proizvodnjo, saj dražja delovna sila in strožja zakonodaja predstavljata prevelik strošek. Potem je tu industrija 4.0, tu je nujna

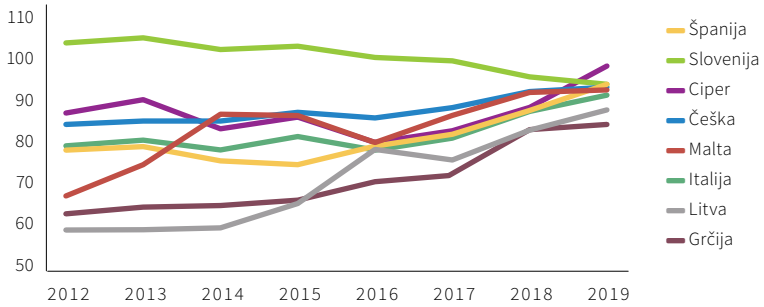
Projekt DIVA povezuje kulturni in ustvarjalni sektor z gospodarstvom. Z vzpostavljanjem čezmejnega inovacijskega ekosistema in skozi digitalno transformacijo DIVA krepi konkurenčnost podjetij na globalnem trgu ter uvaja inovativne družbene in gospodarske storitve v čezmejno okolje. Projekt temelji predvsem na povezovanju podjetij in kulturno-kreativnih industrij z namenom vpeljevanja metodologije Art thinking v inovacijske procese v podjetjih. Art thinking je tesno povezan z design thinkingom. Ključna razlika med njima pa je v tem, da Art thinking stremi k izzivanju in oblikovanju novih vprašanj, pri čemer se v celotnem inovacijskem procesu časovno uvršča pred sam Design thinking.
V okviru projekta bo priložnost za zainteresirana podjetja. Pripravlja se razpis, na katerem bodo lahko podjetja v povezavi s kulturno-kreativnim sektorjem prijavila projekte, za katere bodo dobili finančna sredstva. Razpis je trenutno v fazi priprave. Zainteresirana podjetja spremljajte spletno stran www.ita-slo.eu/DIVA ali FB: @diva.borderless. Lahko pa tudi pišete na ziga.lampe@gzs.si

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

pospešitev posodobitve industrije. Da pa se to lahko zgodi, bo potrebno sprejeti inovacije na področju proizvodov in storitev, uporabiti inovativne proizvodne tehnologije in uvesti nove poslovne modele. Podobno velja za okoljske izzive in prehod v krožno gospodarstvo. Torej usmeritve, ki si jih zastavlja Evropa, vizija kateri sledimo, bo pred podjetja postavila izzive, ki bodo od podjetij zahtevali velike prilagoditve, hkrati pa se bo ustvarilo veliko priložnosti. Podjetja, ki so inovativna in se inovacij ne bojijo, bodo lažje sprejela vse izzive in iz njih celo ustvarila zmage.

Po EU indeksu inovacij je Slovenija edina država, ki že vrsto let zapored pada. A to ne pomeni, da ne moremo biti in nismo inovativni. Veliko lahko naredimo z uvajanjem inovacijske kulture in z vzpostavitvijo inovacijskih ekip v podjetjih. Z uporabo metodologij, kot sta Design thinking in Art thinking ter s povezovanjem s kulturno-kreativnim sektorjem. gg

Podjetja, ki so inovativna in se inovacij ne bojijo, bodo lažje sprejela vse izzive in iz njih celo ustvarila zmage.

Pri zmernih inovatorjih se uspešnost neprekinjeno povečuje od leta 2012, s pospeševanjem rasti v letu 2018. V primerjavi z letom 2012 se je povprečna uspešnost izboljšala za 12,2 odstotne točke. Zmogljivost inovacij se je zmanjšala edino v Sloveniji.

Foto: Depositphotos

Inovativnost

Kulturni in kreativni sektor kot spodbujevalec sprememb in inovacij

Kreativna ekonomija in njene panoge so strateški sektorji, ki lahko z vlaganjem znanja in finančno pomočjo izrazito prispevajo k povišanju konkurenčnosti, produktivnosti, trajnostni rasti, zaposlovanju in izvoznemu potencialu.

Nina Vrabelj, Projektna pisarna, GZS

KKI predstavlja sektor, ki si upa tvegati in eksperimentirati ter prinaša nova znanja in se nato s svojimi dognanji postopoma preliva na druga področja.

Kreativna ekonomija pokriva na znanju temelječe gospodarske dejavnosti, na katerih temelji tako imenovana »kreativna industrija«. Sem spadajo oglaševanje, arhitektura, umetnost in obrt, oblikovanje, moda, film, video, fotografija, glasba, uprizoritvene umetnosti, založništvo, raziskave in razvoj, programska oprema, računalniške igre, elektronsko založništvo in TV/radio.

Kulturne in kreativne industrije (KKI) imajo velik potencial za povezovanje z drugimi industrijskimi sektorji ter za krepitev gospodarskega in družbenega razvoja s spodbujanjem inovacij, ki izhajajo iz kreativnosti. Njihov pomemben, skoraj 3-odstotni prispevek k svetovnemu bruto domačemu proizvodu (BDP) je dober pokazatelj, da gre za močan, nastajajoči gospodarski sektor, ki bo krepil razvoj, digitalizacijo in storitvizacijo podjetij. Strokovnjaki, ki spremljajo kreativne ekonomije, pravijo, da se bo njihov prispevek k BDP v prihodnosti še povečal, prav tako pa bo le-ta oblikovala nove ključne trende. Kreativna ekonomija in njene panoge so strateški sektorji, ki lahko z vlaganjem znanja in finančno pomočjo izrazito prispevajo k povišanju konkurenčnosti, produktivnosti, trajnostni rasti, zaposlovanju in izvoznemu potencialu.

KKI pomeni inovacijo. Ta stavek je povzetek odgovorov mnogih sogovornikov na glavno vprašanje o tem, »kaj je definicija kulturne in kreativne industrije?«. Inovacije so eden glavnih trendov v vseh tržnih sektorjih. Znanstveniki, podjetniki in institucije se strinjajo z mislijo, da so za sodobno družbo značilne neprestane spremembe, ki vplivajo na trg, zaradi česar je sposobnost podjetij za inoviranje nujna lastnost. Kreativne industrije so zelo odprte za sodelovanje po celotni verigi vrednosti. Prav tako so zelo usmerjene v stranke in storitve, kar pomaga pri dostopu do notranjih inovacijskih procesov dobaviteljev in strank. To prispeva k prelivanju in navzkrižnim inovacijam med drugimi panogami kreativne industrije, pa tudi drugimi industrijskimi sektorji.

Potrebno se je zavedati, da poleg zrelih industrij pomembno vlogo igrajo novo nastajajoče tehnologije. Gre za potenciale, ki lahko s pomočjo KKI redefinirajo prihodnost, bivanje in življenjske okoliščine. Obenem lahko ena sama takšna inovacija vpliva na številna druga področja. KKI predstavlja sektor, ki si upa tvegati in eksperimentirati ter prinaša nova znanja in se nato s svojimi dognanji postopoma preliva na druga področja.

Interreg CENTRAL EUROPE COCO4CCI

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Nova evropska agenda za kulturo izpostavlja, da sta kultura in kreativnost za družbo in gospodarstvo pomembni dobrini. Kultura neposredno prispeva k zaposlovanju, rasti in izvozu. Hkrati je bilo v agendi ugotovljeno, da inovativni gospodarski sektorji za ohranjanje konkurenčne prednosti potrebujejo kreativnost.

Rast kulturnega in kreativnega sektorja v večini slovenskih regij kaže na razumevanje pomena in potencialen nadaljnji optimizem v sektorju. Precejšnja neuravnoteženost med vzhodno in zahodno regijo pa kaže na to, da je po celotni Sloveniji še vedno prostor za nadgradnjo. Pomembnosti vključevanja kreativnega sektorja v gospodarstvo se zavedamo tudi na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), zaradi česar smo v zadnjem letu aktivno pričeli s povezovanjem podjetij in kreativcev, razvili smo različne modele sodelovanja z namenom ustvarjanja dodane vrednosti z inovacijami izdelkov, storitev in procesov. gg

Več o projektu

Vsaka od možganskih polovic je odgovorna za različne načine mišljenja in spretnosti. Desna polovica je bolj ustvarjalne narave, procesi mišljenja so naključni. Leva polovica pa je razumsko analitična, miselni procesi so osnovani na logiki in zaporedju. Obe polovici sta enako pomembni, pri večini ljudi pa pri uporabi izstopa ena možganska polovica in zato smo si različni. To pa pomeni, da se lahko medsebojno odlično dopolnjujemo!
V sklopu projekta COCO4CCI povezujemo najboljše iz dveh svetov – odprto miselnost in inovativne pristope kulturnih in kreativnih industrij (KKI) ter izkušnje in tehnološko moč naprednih industrij (ang. Advanced Manufacturing/AVM).
GZS vabi podjetja naprednih industrij, da se prijavijo za sodelovanje s kreativci. Povezovanje bo potekalo večstopenjsko:

1. Podjetja predstavijo izzive, s katerimi se soočajo na področju razvoja produkta, storitve ali izboljšave poslovnega procesa in podajo izhodišča.
2. Kreativci obiščejo izbrana slovenska podjetja naprednih industrij s predstavitvijo proizvodnje in procesov.
3. Na podlagi izhodišč, ki so jih podala podjetja, kreativci razvijejo idejne rešitve in jih predstavijo podjetjem v sklopu dogodka Idea Pitch.

V kolikor ste zainteresirani za sodelovanje s kreativci, stopite z nami v stik: projects@gzs.si.

Projekt CINEMA

Revitalizacija mestnih središč & kulturna in kreativna industrija

Revitalizacija mestnih središč z razvijanjem novih inovativnih konceptov vključevanja in povezovanja kreativnih industrij, podjetništva in malega trgovstva ter tudi lokalnih odločevalcev/oblasti in skupnosti.

Tanja Faganel, Projektna pisarna, GZS

Z revitalizacijo oz. obnovo pridobijo nov potencial za izvajanje povsem novih dejavnosti, ki pogosto prinesejo gospodarske, okoljske in druge družbene koristi.

Revitalizacija urbanih mest ali mestna obnova se nanaša na ponovno uporabo stavb ali celotnih površin, za katere je videti, da ne služijo več svojemu namenu. Z revitalizacijo oz. obnovo pridobijo nov potencial za izvajanje povsem novih dejavnosti, ki pogosto prinesejo gospodarske, okoljske in druge družbene koristi.

Prednosti vključevanja kulturne in kreativne industrije v projekte revitalizacije mestnih središč

Kulturna in kreativna industrija (KKI) ima zelo pomembno vlogo pri oblikovanju mestnih politik za zagotavljanje boljših pogojev tako za mestno gospodarstvo kot prebivalce. Z zadostno kritično maso kulture in ustvarjalnosti v mestih prispevamo k razvoju destinacij, privabljamo nove turiste in ohranjamo lokalno prebivalstvo. Z obnovo in oživitvijo mestnih zgodovinskih stavb, pa naj gre za industrijsko, vladno ali vojaško dediščino, mestu zagotovimo poseben in unikaten značaj. Dodana vrednost KKI se odraža tudi na razvoju mestnega gospodarstva, oblikovanju novih/sodobnih oblik dela, sodelovanja, sodela in digitalni transformaciji. Z upoštevanjem principov vključevanja, sodelovanja in trajnostnega razvoja prispeva tudi k dvigu kvalitete (mestnega) življenja. KKI nedvomno igra vlogo aktivatorja in pospeševalca procesov revitalizacije mest.

Kaj prinaša uspeh

Pri projektih revitalizacije mest z vključevanjem KKI gre za zahtevne procese, z veliko spremenljivkami in posebnostmi lokalnega okolja. Več vključenih dejavnikov zagotavlja višjo stopnjo realizacije pričakovanih rezultatov, razdelimo pa jih lahko v tri skupine:

- Osnovne/temeljne komponente revitalizacije: gre za nove ali izboljšane funkcije nekoč opuščenih zgradb in mestnih središč/območij, ki smo jim s tovrstnimi projekti omogočili, da zaživijo preko novih/preoblikovanih storitev in v novi/preoblikovani vlogi. Fizično okolje predstavlja pomemben del teh projektov – tu gre za javni prostor, digitalno infrastrukturo, transport, za razvoj nepremičninskih storitev in storitev za lokalno skupnost – v katerega prepletemo komponente KKI (lokalne zgodovinske zgradbe, kulturne in kreativne dogodke, podporne storitve in organizacije za KKI ipd.).
- Oblikovanje spodbudnega okolja: oblikovanje vizije in razvojno naravnanih političnih in regulativnih mehanizmov, spodbudne zakonodaje in zagotavljanje finančnih spodbud za tovrstne projekte.
- Pristopi in vodenje projektov: za najuspešnejše so se izkazali projekti, ki so vključevali in povezali tako odločevalce, lokalno politiko, poslovno podporne organizacije, lokalno gospodarstvo in skupnost.

Kulturna dediščina predstavlja tradicionalne kulturne dejavnosti in običaje (obrt, festivali in praznovanja) ter kulturne znamenitosti (arheološka najdišča, muzeji, knjižnice, razstave ipd.).

Primer dobre prakse: avstrijsko mesto Ried in inovativni poslovno podporni program »StadtUp« (www.stadtup-ried.at)

Za mestece Ried na severu Avstrije s komaj 12.200 prebivalci je bil leta 2016 »po meri« razvit inovativen

O projektu CINEMA

(CREATIVE INDUSTRIES FOR NEW URBAN ECONOMIES IN THE DANUBE REGION – Kreativne industrije za mestna gospodarstva v Podonavju)
Glavni cilj projekta je podpreti in prispevati k oblikovanju novih in/ali prestrukturiranju starih mestnih gospodarstev, opuščenih mestnih središč in neizkoriščenih objektov/prostorov. Rešitve, razvite v okviru projekta, bodo posebej prilagojene lokalnim potrebam in skupnostim, okoljskim zahtevam in družbenim izzivom. Gre pravzaprav za vrsto (različnih) aktivnosti za pospeševanje kreativne urbane regeneracije in za oblikovanje novih kreativnih konceptov revitalizacije in prestrukturiranja:

- neizkoriščenih in opuščenih prostorov in stavb,
- podjetništva, obrtništva in malega trgovstva v zapuščenih mestnih središčih in
- podpornih centrov za spodbujanje kulturne industrije.

V projektu sodeluje 22 projektnih in strateških partnerjev iz osmih različnih držav podonavske regije: Slovenije, Avstrije, Nemčije, Srbije, Slovaške, Bolgarije, Romunije in Moldavije. V vsaki državi bodo za izbrane pilotne lokacije razvite, testirane in implementirane rešitve »po meri«. Rešitve/koncepti bodo zgrajeni na lokalnih vrednotah, tradiciji in kulturi, lokalnih proizvodih in trajnostnemu gospodarstvu, po principih vključevanja in nediskriminatornosti.

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Foto: lasten arhiv

poslovno podporni program »StadtUp«. Ta je mestecu zagotovil nov gospodarski razvoj, saj so na ta način v mesto privabili nove inovativne podjetnike. S programom »StadtUp« so vsem z inovativnimi poslovnimi idejami ponudil prvovrsten začetni paket za vzpostavitev profesionalne neodvisnosti, za preusmeritev ali razširitev dejavnosti. V tem poslovno podpornem paketu so jim ponudili vrsto najrazličnejših storitev, ki si jih sicer ne bi mogli privoščiti – od podjetniškega, davčnega, pravnega in finančnega svetovanja do oglaševalskega paketa in pomoči pri iskanju primernega poslovnega prostora. Mesto Ried je s tem razvojno naravnanim programom zagotovilo promocijo svojega prej skoraj opuščenega mestnega središča, ki je zdaj postalo zanimiva naložbena lokacija. Oblikovala so se nova poslovna središča z najrazličnejšimi dejavnostmi, z inovativnimi poslovnimi modeli, s privlačno gastronomsko ponudbo in KKI.

Kamnik s starim mestnim jedrom je slovenska pilotna lokacija

V Kamniku, enem najlepših slovenskih alpskih mest s srednjeveškim pridihom, z dvema gradovoma, samostanom in barvito ulico z majhnimi obrtniškimi delavnicami in trgovinicami v svojem središču, si želijo poživiti in posodobiti svoje staro mestno središče. Da bi razvite rešitve, posebej pisane prav za sodobne potrebe tega mesteca, zaživele in prinašale dolgotrajne koristi tako za lokalno skupnost kot mestno gospodarstvo, so se v aktivnosti že vključile lokalne poslovno podporne organizacije in mestne oblasti – urada župana. Prve ocene strokovnjakov glede razvojnih potencialov so spodbudne, visoka je tudi stopnja pripravljenosti na sodelovanje s strani vseh. V novembru 2020 s KIKštarterjem – lokalnim pospeševalnikom/inkubatorjem in prostorom za sodelo (»coworking space«) – že pripravljamo hekaton, na katerem bomo z lokalnimi podjetniki in posamezniki skušali odgovoriti na izzive mesta Kamnik. gg

Prve ocene glede razvojnih potencialov Kamnika, slovenske pilotne lokacije, so spodbudne.

Več o projektu

PE Komenda
Potok pri Komendi 12
1218 Komenda

Interexport

PE Slovenska Bistrica
Trgovska ulica 5
2310 Slovenska Bistrica

Kmetijska in gozdarska mehanizacija

Zastopstvo, prodaja in servis Fendt, Valtra, Ponsse, Amazone, Strautmann za Slovenijo, Hrvaško in Srbijo

Medicina

Radiologija: razvoj tehničnih rešitev, zastopstvo, servis AGFA Healthcare, Werner, Kabe, Human …

Laboratorijska diagnostika: zastopstvo, prodaja, logistika Siemens Healthineers

eGovor

Prepoznava govora in avtomatizacija prepisovanja

Vaš partner kakovosti in zaupanja!

info@interexport.si
www.interexport.si
T: 01/834 44 00

V papirnici Vipap Videm Krško širša paleta izdelkov in nova vlaganja v proizvodnjo

Z več kot devetimi milijoni evrov naložb v sodobne tehnologije za proizvodnjo embalaže za živila bodo v družbi Vipap Videm Krško zagotovili večjo konkurenčnost podjetja in nove posle.

Prestrukturiranje največje slovenske papirnice Vipap Videm Krško pod vodstvom novega češkega lastnika RIDG Holding se nadaljuje. Projekcije na trgu kažejo, da naj bi delež časopisnega papirja še naprej padal, zato bodo v družbi Vipap Videm poskrbeli za večjo konkurenčnost podjetja, in sicer z večjo prilagodljivostjo proizvodnje in širšo paleta izdelkov. V sodobne tehnologije za proizvodnjo embalaže za živila bodo namreč vložili več kot devet milijonov evrov. Tako se bo Vipap izognil močnim nihanjem na trgu recikliranega papirja, ki je glavna vhodna surovina papirnice.

Medtem ko je do zdaj časopisni papir predstavljal 90 odstotkov proizvodnje papirnice Vipap Videm Krško, se bo v prihodnje delež proizvodnje ovojno-embalažnega papirja povečeval. Lastnik RIDG Holding se želi bolj usmeriti v proizvodnjo embalažnega papirja za živila. »Pravilnost nove strategije z večjim poudarkom na papirju za pakiranje živil se je potrdila v času koronavirusne krize, ko je ta segment vzdrževal stabilno povpraševanje na trgu,« meni predsednik uprave Vipap Videm Krško Petr Domin.

Širili bodo paleto izdelkov

Ena ključnih novosti v papirnici Vipap je širitev palete izdelkov. Poleg časopisnega papirja, revij in reklamnih letakov v svoj nabor dodajajo še papir za izdelavo papirnatih vrečk, nosilnih vrečk in papirja za laminiranje. Ta segment proizvodnje skokovito narašča, saj so se številne evropske države odločile zamenjati plastično embalažo s papirjem. Poleg tega bodo nove tehnologije omogočile proizvodnjo embalaže za živila, ki je trajna in hkrati povsem reciklažna.

Podporni programi slovenske vlade so pomagali tudi podjetju Vipap Videm Krško, da ohrani zaposlitve v času koronakrize. Pomembno vlogo je imela tudi izredna zavzetost zaposlenih. »Verjetno smo kot edina tovrstna tovarna v Evropi ohranjali neprekinjeno proizvodnjo in pomagali strankam pri vzdrževanju proizvodnje v teh težkih časih,« pravi Domin.

Novi ljudje za svež veter

Vipapovo vodstvo sta pred slabim mesecem okrepila nova finančna direktorica Mojca Mia Berger in direktor logistike Aleš Lavrič; pred tem je marca v Vipap prišla nova kadrovska direktorica Vesna Kemper. »Imenovanje Mojce in Aleša vidim kot ključni korak za nadaljnji razvoj papirnice. Oba sta izkušena menedžerja, ki sta v svoji karieri že večkrat pokazala svoje spretnosti. Vodstvo podjetja je zdaj popolno in skupaj smo pripravljeni na nove izzive. Zdaj imamo v ekipi vodji, ki že imata bogate izkušnje v Vipapu – to sta tehnična direktorica Milena Resnik in direktor prodaje Ladislav Kristančič, in tu so novi kolegi, ki bodo zagotovo prinesli svež veter v procese dela,« pojasnjuje Domin.

Vodstvo krškega papirnega velikana ocenjuje, da bi se podjetje v primeru ugodnega razvoja lahko ob koncu tega leta vrnilo na raven pred krizo. Dokončanje prestrukturiranja, ki naj bi papirnico usmerilo k dolgoročni konkurenčnosti in rasti, je predvideno za prehod med letoma 2021 in 2022.

RIDG Holding je lani prevzel slovensko papirnico, pod njenim vodstvom pa je podjetje koledarsko leto končalo s sedmimi milijoni dobička iz poslovanja (EBITDA). Novi lastnik je poleg prenove procesov v podjetju takoj začel vlagati v posodobitev tehnologije in razvoj zaposlenih, da bi podjetje postalo bolj prilagodljivo.

VIPAP
VIPAP VIDEM KRŠKO
Proizvodnja papirja in vloknin d.d.

PROMO

VILA MURGLE

Sproščeno bivanje na izjemni lokaciji

Življenje v urbani sredini, ki nudi mir in vse udobje bivanja, ima neprecenljivo vrednost.
Ne zamudite izjemne priložnosti! **info@imi-lj.si** / **041 639 125** / **www.vilamurgle.si**

- **Lepota udobja in intime bivanja v 10. stanovanjih na izjemni lokaciji**
- **Funkcionalna razporeditev svetlih in prostornih stanovanj**
- **Sodobna brezčasna arhitektura**
- **Odlična izvedba in tehnična opremljenost**
- **Energetska učinkovitost (standard pasivne gradnje)**

Vseljivo takoj!

Trgovina

Trgovina po nedeljski meri človeka in/ali po nedeljski meri izbranega kapitala?

Sprejeti predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini (ZT – 1B) postavlja trgovine v Sloveniji in tudi njihove zaposlene v neenakopraven ekonomsko-poslovni in socialni položaj vsaj z dveh vidikov.

Združenje malih trgovcev Slovenije

Konec septembra je kar 72 poslancev Državnega zbora RS podprlo spomladanski predlog Sindikata delavcev trgovine Slovenije in dodatno stranke Levica, da naj trgovine z živili in drugimi, pretežno tehničnimi izdelki ob nedeljah in praznikih v celoti zaprejo svoja vrata. Novela Zakona o trgovini je stopila v veljavo v sredini meseca oktobra 2020. Ključni argument za sprejetje takega zakona je bila preko predstavnikov sindikatov jasno izražena zahteva delavk in delavcev v trgovinah Slovenije, da se njim in njihovim družinam, predvsem družinam mladih mamic, omogoči mirno in enakovredno nedeljsko in praznično družinsko življenje.

Zakon kljub predlogu ni dal možnosti obratovanja majhnim trgovinicam v turističnih krajih v času poletne turistične sezone.

Zaposlene in zaposleni so namreč izrazili željo in zahtevo, da se kljub veljavni Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije, ki predvideva plačilo urne postavke ob nedeljah v višini 100 % in praznikih v višini 250 % redne urne postavke, raje odločijo za mirno družinsko življenje v vseh omenjenih dneh.

Delodajalci v segmentu malih, srednjih in tudi velikih trgovcev z živilskimi in drugimi, pretežno tehničnimi izdelki so se po tehtnem premisleku odločili, da spoštujejo voljo zaposlenih. Še vedno je veljalo načelo, da je zadovoljen in spočit zaposleni tudi uspešen zaposleni. Tako sedaj »trgovec ne sme določiti obratovalnega časa prodajaln ob nedeljah in z zakonom določenih dela prostih dnevih.« (ZT – 1B, 8. člen, 3. odstavek)

Od pomladanskega pričetka razprave do dokončnega sprejetja zakona v Državnem zboru RS je bilo veliko govora o tem, katere so lahko izjeme, ki bodo vseeno dopuščale delo oz. obratovanje posameznih vsebin trgovin tudi ob nedeljah in praznikih. Po dolgotrajnih razpravah, predlogih in poskusih usklajevanja izjem je zakon predvidel, da »ne glede na določbo prejšnjega odstavka (ZT – 1B, 8. člen, 3. odstavek) se lahko obratovalni čas prodajalne s površino prodajnega prostora do 200 kvadratnih metrov na bencinskih servisih, mejnih prehodih, pristaniščih, namenjenih za javni promet, letališčih, železniških in avtobusnih postajah in v bolnišnicah, določi brez omejitev.« (ZT – 1B, 8. člen, 4. odstavek)

Zakon kljub predlogu ni dal možnosti obratovanja majhnim trgovinicam v turističnih krajih v času poletne turistične sezone od 1. 6. do 31. 8., to je v času, ko je med vikendi in prazniki obiskanost domačih gostov in turistov v takih krajih zelo velika.

Foto: Aleksander Lemut

Postavljeni v neenakopraven položaj

V takšni obliki sprejeti predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini (ZT – 1B) postavlja trgovine v Sloveniji in tudi njihove zaposlene v neenakopraven ekonomsko-poslovni in socialni položaj vsaj z dveh vidikov.

Na to problematiko sta tako GZS – Podjetniško trgovinska zbornica kot Trgovinska zbornica Slovenije opozarjali pristojne institucije in zakonodajalca že vse od pomladi. GZS – Podjetniško trgovinska zbornica je na neenakopravni položaj družb pri opravljanju dejavnosti trgovine dvakrat opozorila tudi Vlado Republike Slovenije in enkrat Javno agencijo Republike Slovenije za varstvo konkurence.

Prvi vidik neenakopravnega položaja je ta, da so kot izjema za prodajo vseh prehrambenih izdelkov določeni vsi bencinski servisi v Republiki Sloveniji.

Praviloma so to s svojimi lastniškimi družbami energetske družbe, registrirane na AJPES kot G47.301 – Trgovina na drobno z lastnimi motornimi gorivi. Energenti so po zakonu predmet takšne prodaje, ki mora potrošnikom zaradi statusa izdelka posebnega pomena biti dostopen do 24 ur dnevno, vse dni v letu. Vsekakor pa to ne velja za ostalo prodajo, ki po vsebini spada pri registraciji dejavnosti na AJPES pod G47.110 – Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah, pretežno z živili.

Še toliko bolj pa bode v oči dejstvo, da so ob glasni javni kampanji proti delodajalcem za zaprtje marketov in trgovin v vsem tem času najbolj množični in udarni prav oglasi za nakup živilskih in drugih izdelkov na bencinskih servisih, ki se v vsej Sloveniji ob očitno pričakovanem izidu novih zakonskih sprememb že vsaj leto dni (načrtno?) spreminjajo v mini markete s svojo specifično cenovno politiko.

Tako bo s tem počasi ogrožena struktura trga in bo kmalu obstajala verjetnost škode predvsem za potrošnike, ki bodo ob vseh nedeljah in praznikih lahko 24 ur dnevno kupovali življenjske potrebščine, kot jih bo dnevno določil trg (mogoče po principu pred kratkim sproščenih cen energentov na istih prodajnih mestih?).

In nenazadnje, pri analizi strukture družb v trgovini Slovenije med največjih pet družb, ki predstavljajo 20,3 % vse letne dosežene prodaje, spadata tudi obe največji verigi bencinskih servisov.

Z novim zakonom torej skozi priprta vrata uzakonimo neenakopravno in monopolno prodajo živilskih izdelkov po vsej Sloveniji za vodilni energetski družbi na področju goriv-energentov.

Vsi ostali majhni trgovci z živilskimi izdelki privatnega kapitala širom Slovenije bodo zaradi očitka, da se okoriščajo z delom delavcev, svoje trgovine imeli zaprte. In to v dneh, ko se praviloma proda in zasluži več kot v delovnih dneh rednega delovnega tedna. Vsaj eden od teh trgovcev je lastniško v večinskem deležu privatnega in ne državnega kapitala.

Drugi vidik neenakopravnega položaja pa je ta, da bencinski servisi in po novem vsi njihovi pripadajoči marketi v Republiki Sloveniji obratujejo od 12 do (na številnih točkah v Sloveniji) 24 ur dnevno vse dni v letu. To pomeni, da vsak zaposleni tudi v živilskem marketu dela dopoldne, popoldne, ponoči, ob nedeljah in ob praznikih (upoštevaje omejitve, določene v Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije). Število zaposlenih v po dostopni statistiki največjih družbah v trgovini, ki je namenjena predvsem prodaji energentov, je veliko. Ob dolgotrajni vsestranski debati v času pred sprejetjem prenovljenega zakona, ki je bila namenjena predvsem »klasičnim« malim in velikim trgovcem, se porajata dve vprašanji:

Zakaj so bili vsi zaposleni v omenjenih energetskih družbah, ki obširno obratujejo tudi v živilskem delu trgovine, pri noveli tega zakona s strani pristojnih sindikatov in podporne politike zapostavljeni in nimajo pravice do vseh pravic po počitku, kot jih predvidevajo sprejete novosti za »klasične« trgovce?

V kolikor niso bili zapostavljeni, je drugo vprašanje, ali so bili namensko izglasovani privilegirani? Delo v teh marketih je vse dni v tednu tekom vsega leta, nedeljske in praznične urne postavke imajo 100 oz. 250 % vrednost za zaposlenega. In to v časih, ki so pred nami in bodo občutno varčevalno in marsikje s stisko zaznamovali koronsko obdobje v večini slovenskih delavskih družin, tudi veliko šteje.

Kaj smo s prenovljenim Zakonom o trgovini pridobili? Trgovino po nedeljski meri človeka in/ali po nedeljski meri izbranega kapitala?

V kolikor morajo vse ostale živilske trgovine in marketi s prenovljenim zakonom biti zaprte, morajo za enakopravni položaj vseh trgovcev z živilskimi in drugimi, predvsem tehničnimi izdelki ob nedeljah in praznikih biti zaprti tudi deli bencinskih servisov, kjer se prodajajo živilski oz. vsi neenergentski izdelki. S tem bo dosežena ekonomska, poslovna in socialna enakopravnost na trgu za vse delavce in za vse delodajalce v trgovinski dejavnosti na enak način.

Zakon je sprejet. Želene in zgoraj argumentirane spremembe »klasičnih« trgovcev niso bile uslišane. Sprejela ga je oblast. Zakon po našem mnenju omejuje konkurenco. Podjetniško konkurenco. Ali temu lahko rečemo oblastno omejevanje konkurence? Marketi bodo že letos namreč zaprti kar dvakrat po tri dni zapored ob božičnih in novoletnih praznikih. gg

Vsi ostali majhni trgovci z živilskimi izdelki privatnega kapitala širom Slovenije zaradi očitka, da se okoriščajo z delom delavcev, bodo imeli svoje trgovine zaprte.

Foto: Aleksander Lemut

Člani Združenja malih trgovcev Slovenije

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Intervju

Ljudje v tej novi »korona« realnosti več prenavljajo in gradijo

Barbara Perko

V AJM so »koronske« razmere izkoristili za razvoj novih izdelkov in pridobivanje novih kupcev na tujih trgih. Direktor Trivo Krempl optimistično gleda v prihodnost.

AJM je v 30 letih iz male obrtne delavnice zrasel v srednje veliko, trdno družinsko podjetje. Kateri so bili najpomembnejši mejniki v razvoju podjetja?
Podjetje AJM sta leta 1990 v Kozjaku nad Pesnico pri Mariboru ustanovila zakonca Janez in Marija Ajlec s pomočjo dveh avstrijskih partnerjev. Janez in Marija sta ves čas trdno verjela v svojo zgodbo in nista obupala niti, ko se je zgodil razpad Jugoslavije in skupnega trga, ter zaradi tega umik avstrijskih poslovnih partnerjev. Z začetnih osem zaposlenih in s proizvodnjo v nekdanjem gospodarskem poslopju se je podjetje počasi širilo. Podjetje je prvotno dejavnost, proizvodnjo in prodajo PVC oken in vhodnih vrat, kmalu razširilo na ALU segment stavbnega pohištva in kasneje, leta 2012, še na leseno stavbno pohištvo, povsem lastnega razvoja. Tega leta smo na trg lansirali tudi našo ekskluzivno premium linijo Zero Sash. Podjetje danes pokriva široko paleto stavbnega pohištva iz vseh materialov – PVC, aluminija in lesa. V ponudbi so praktično vse oblike, od oken do balkonskih vrat, drsnih steklenih sten, vhodnih vrat, senčil in drugih dodatkov, vse v kompletu s strokovno montažo. S povpraševanjem trga je rasla tudi prodajna mreža. AJM ima danes razvejano prodajno mrežo po vsej Sloveniji in tudi v tujini. Zaposlujemo 190 sodelavcev. Zunanjih sodelavcev, ki so neposredno povezani z AJM, je še dobrih trideset.

V boju z virusom smo vse bolj izkušeni, zato sem optimist in verjamem, da se bodo tudi v bodoče sprejemali ukrepi, ki bodo še naprej ohranjali gospodarske tokove.

AJM je močno izvozno podjetje. Kako občutite sedanje razmere na tujih trgih?
AJM približno 33 % svojih izdelkov izvozi. Najpomembnejša izvozna trga, kjer poslujemo preko hčerinskih podjetij, sta Avstrija in Švica, sledijo Nemčija, Hrvaška, Italija in potem še bolj oddaljeni Japonska in Južna Koreja, ki ju zanima naša premium linija oken in vhodnih vrat Zero Sash. Tako kot doma so tudi v tujini razmere daleč od idealnih, ampak za zdaj nam gre dobro. Zahodnoevropske države sprejemajo ukrepe za zajezitev virusa SARS-CoV-2, ampak gospodarstvo ohranjajo v zagonu, zato večjega upada naročil, na srečo, ni bilo. V boju z virusom smo vse bolj izkušeni, zato sem optimist in verjamem, da se bodo tudi v bodoče sprejemali ukrepi, ki bodo še naprej ohranjali gospodarske tokove.

Kako je na vaše poslovanje vplivala epidemija koronavirusa?
Pomladni »lock down« se je zgodil v času prvega viška naše prodajne sezone, drugega imamo ravnokar. V trenutku, ko je podjetje delovalo na najvišjih obratih, se je, dobesedno čez noč, zgodila zaustavitev celotnega življenja. Podjetje je popolnoma mirovalo 14 dni. Z delom smo začeli takoj, ko je bilo to mogoče, a smo imeli na začetku precejšnje izzive, saj zaradi nevarnosti širjenja okužbe z novim virusom nismo smeli delati povsod. To nam je povzročilo ogromno težav v

proizvodnji in pri njenem načrtovanju, a smo se uspeli do poletja vrniti na tekoče.

V gradbeništvu smo imeli tokrat »srečo« in nas je ta boj z virusom, vsaj do sedaj, manj prizadel. Kljub rahlemu upadu naročil v aprilu in maju, glede na rekordne uvodne mesece, se je preostanek leta odvil nad pričakovanji. Računamo na poslovni rezultat, podoben tistemu v letu 2019, ki je bilo za nas poslovno eno boljših. Zdi se, da ljudje v tej novi »korona« realnosti več prenavljajo, gradijo in spreminjajo svoje bivanjske pogoje, kar je za nas ugodno. A lepše bi bilo, da vsega tega ne bi bilo in da bi življenje teklo, kot smo ga bili vajeni pred pandemijo.

Seveda je pandemija spremenila naše vsakdanje poslovanje. Moramo biti odgovorni do sebe in drugih, zato smo pri nas izjemno previdni. Omejili smo poslovne obiske, sestankujemo digitalno. Zaposleni imajo jasna navodila o samozaščitnih ukrepih. Tisti, ki lahko delajo od doma, se tega poslužujejo. Sodelavci upoštevajo navodila in ob znakih respiratornih bolezni ne prihajajo na delovno mesto. Do sedaj, z izjemo nekaj posameznikov, izbruha bolezni, ki bi ohromila delovanje podjetja, nismo imeli.

Država zaradi koronavirusa sprejema številne ukrepe. Kaj bi vi še predlagali oz. ali kaj pogrešate med ukrepi?

Vsi smo v neki čisto novi in nepričakovani situaciji. Država skuša z lastnimi ukrepi in po zgledu držav v sosesčini čim bolj učinkovito zajeziti širjenje virusa, hkrati pa ne povzročiti prevelike škode v gospodarstvu. Ocenjujem, da so bili spomladanski ukrepi uspešni. Popolno zaprtje je uspešno preživel velik del gospodarstva. Želim si, da bi v jesensko-zimskem obdobju bili sprejeti učinkoviti ukrepi, vendar brez zaustavitve gospodarstva. Za zdaj kaže, da bo tako in to me navdaja z optimizmom.

Da smo ublažili učinke »lock downa«, smo še več resursov namenili v razvoj novih izdelkov, nekatere rešitve, kot je recimo prenova prodajnega programa na PVC in lesnem programu, bodo tako uresničene prej od načrtovanega. Kljub »koronskim« razmeram, smo se osredotočili tudi na pridobivanje novih kupcev na tujih trgih. Omenjene razmere so od nas zahtevale večje napore, a z lokalnimi sodelavci nam je uspelo pridobiti nekaj dobrih novih poslovnih navezav.

Nahajate se v bližini meje, v sosednji Avstriji so številne priložnosti za slovenske delavce. Kako se v podjetju soočate s temi razmerami?

Neposredna bližina Avstrije in zgodbe, ki jih prinašajo tam zaposleni, so, seveda, zanimive za naše sodelavce. Najbolj se soočamo z odlivom v proizvodnji. Tudi sicer proizvodnega kadra na trgu dela v naši regiji, zaradi bližine Avstrije, najbolj primanjkuje. Kar nekaj naših zaposlenih se je potem, ko so delo čez mejo izkusili na lastni koži, vrnilo k nam. Pravijo, da so imeli pri nas podobne, ali celo boljše, delovne pogoje in predvsem več kakovostnega prostega časa, saj je med drugim manj vožnje in stresa na delovnem mestu.

Prepričan sem, da sodelavci ostajajo in se vračajo tudi zato, ker se pri AJM trudimo za dobre medsebojne odnose in prijetno delovno klimo, ki jo dosegamo tudi s pomočjo ukrepov, kot so druženje izven delovnega časa v okviru Športnega društva AJM, kamor je včlanjenih skoraj polovica zaposlenih. V okviru društva imajo zaposleni možnost udejstvovati se v različnih športno rekreativnih dejavnostih. Poleg tega organiziramo piknike oziroma različna družinska srečanja, kot so Dnevi odprtih vrat in Miklavževanje za otroke zaposlenih. Zagotovo pomemben dejavnik ostaja tudi varnost zaposlitve, ki pripomore, da je AJM v lokalnem okolju (še vedno) željen delodajalec.

Zdi se, da ljudje v tej novi »korona« realnosti več prenavljajo, gradijo in spreminjajo svoje bivanjske pogoje, kar je za nas ugodno.

Velikokrat priskočite na pomoč ljudem, družinam v stiski. Kakšno je vodilo v podjetju na tem področju?

Zavedamo se, da nas ni brez naših zaposlenih, niti brez naših strank, ter brez našega (lokalnega) okolja. Vrniti v okolje tisto, kar ti na nek način nudi s kakovostnim kadrom in drugimi resursi, je najmanj, kar lahko storimo. Tega se je zavedal že ustanovitelj podjetja Janez Ajlec in temu njegovemu posluhu sledimo tudi nasledniki. S pomočjo donacij z izdelki večkrat letno pomagamo družinam, prizadetim v požarih in drugih katastrofah, ter posameznikom in družinam v stiski, kjer uspešno sodelujemo z dobrodelno organizacijo Nedeljskega Dnevnika. Seveda se odzovemo tudi pozivom na pomoč ob humanitarnih in naravnih nesrečah.

Vrniti v okolje tisto, kar ti na nek način nudi s kakovostnim kadrom in drugimi resursi, je najmanj, kar lahko storimo.

Za rast in razvoj podjetja so pomembne inovacije. Kako krepite inovativno kulturo?

AJM je družinsko podjetje in družinske vrednote so v njenih celicah, v njenem DNK. V družini je potrebna odprta komunikacija, da so odnosi urejeni, da lahko ta deluje in napreduje v rasti in razvoju. Tako je tudi pri nas, na ravni podjetja. V vodstvu smo zagovorniki odprte komunikacije. Pripravljeni smo prisluhniti sodelavcem. In iz te odprte komunikacije se pogosto rodijo ideje, kako določen delovni proces ali nalogo

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Pogosto se iz potreb in želja kupcev rodi ideja, ki jo naš razvojni oddelek realizira v inovativno rešitev.

optimizirati ali izboljšati, kako izdelek narediti še boljši. Sicer imamo razvojni oddelek, ki razvija in izboljšuje izdelke. Ponosni smo na linijo Zero Sash, ki je edinstvena na trgu. Linija je plod lastnega razvoja, nekaj rešitev je tudi patentiranih. Nastala je iz želje, ponuditi trgu okna in vhodna vrata, ki poleg odličnih tehničnih karakteristik ponudijo tudi izjemen dizajn. Okno Zero Sash je tako brez vidnega okvirja krila, kljuka je montirana neposredno v steklo. Vrata iz te linije pa so v celoti, tudi podboj, v videzu stekla. Kot poseben razvojni uspeh štejem tudi razvoj dveh lastnih linij lesenih oken, primernih za nizkoenergijsko in pasivno gradnjo. Pri nas pozorno poslušamo tudi želje kupca. Pogosto se iz potreb in želja kupcev rodi ideja, ki jo naš razvojni oddelek realizira v inovativno rešitev. Tako so na primer nastale nove linije vhodnih vrat iz aluminija ali skoraj nevidni spoji med stekli pri velikih steklenih stenah.

Tretji segment pa je konstantno sodelovanje našega razvojnega oddelka z glavnimi dobavitelji profilov, stekla in okovja. Z njimi tesno sodelujemo na izboljševanju izdelkov.

V katero smer gre sicer razvoj? Kako vidite podjetje čez 10 let?

Prihodnost podjetja vidim v obliki treh glavnih izzivov. Prvi je digitalna transformacija podjetja, ki je neobhodna in nujna, če želimo ostati konkurenčni na evropskem trgu. Gre za spreminjanje poslovnih modelov in procesov. Potrebno bo izkoristiti nove poslovne priložnosti, ki jih prinaša - stranke zahtevajo neprekinjeno razpoložljivost, enostaven dostop do informacij in razumljivo uporabniško izkušnjo. Tisti, ki se bodo hitreje in uspešneje digitalno transformirali, se bodo učinkoviteje prilagajali na spremembe, ki se danes dogajajo s silovito hitrostjo, s tem pa si bodo seveda pridobili pomembno konkurenčno prednost.

Drugi izziv je razvoj energetsko učinkovitega stavbnega pohištva nove generacije, ki posega tudi na področje digitalizacije, konkretno v segment IOT (Internet stvari). Razmišljamo, kako lahko okna in vrata v prihodnosti s pomočjo pametnih tehnologij še izboljšajo bivanje, prispevajo k energetski učinkovitosti in s tem k trajnostnemu razvoju družbe. S tem izzivom se že intenzivno ukvarjamo, pripravljamo tudi prve rešitve, ki jih bomo predstavili v prihodnosti.

Tretji izziv je nekaj, mimo česar ne moremo: to je poglabljanje internacionalizacije podjetja, s katero se dosega kontinuiteta poslovanja in dolgoročna vzdržnost podjetja. Poglabljanje izvoza, novi trgi in utrditve položajev bodo v vse bolj digitaliziranem svetu nujni. Vse tri izzive pa zaokroža delo na človeških virih. Brez usposobljenih, pripadnih in zadovoljnih zaposlenih nič od načrtovanega ne bo mogoče doseči. Zato bomo še naprej vlagali tudi v razvoj zaposlenih. gg

Z varčevanjem do nižje dohodnine

Izkoristite olajšavo do konca leta.

Pokojninska družba A, d.d.

Partnerstvo v korist zavarovancev

Več informacij in sklenitev na

www.pokojnina.si

Minimalna plača

Za dvoletno zamrznitev minimalne plače

Člani Strateškega sveta GZS za kolektivno dogovarjanje so se zavzeli za dvoletno zamrznitev izvajanja zakona o minimalni plači.

Metka Penko Natlačen, sekretarka Strateškega sveta za kolektivno dogovarjanje, foto: Kraftart

Edina prava rešitev v zvezi s projekcijami možnih zvišanj zneska minimalne plače v sedanji resni gospodarski situaciji je zamrznitev uveljavitve zakona o minimalni plači s 1. januarjem 2021.

Strateški svet GZS za kolektivno dogovarjanje je v začetku oktobra razpravljal o problematiki dviga minimalne plače s 1. januarjem 2021. Seje sta se udeležila tudi minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj in državna sekretarka na MDDSZ Mateja Ribič.

Člani so se po argumentirani razpravi zavzeli za dvoletno zamrznitev izvajanja zakona oziroma tako, da bi ostal sedaj veljavni znesek še dve leti nespremenjen. Strateški svet je obravnaval tudi delo na domu in predlagal sistemsko ureditev tega instituta v kolektivnih pogodbah dejavnosti.

Edina rešitev zamrznitev uveljavitve zakona

Dvig minimalne plače v kombinaciji s slabšimi gospodarskimi kazalci lahko vpliva na dvig stopnje brezposelnosti med mladimi in med drugimi starostnimi skupinami.

Izvršni direktor GZS Mitja Gorenšček je po uvodnem nagovoru članov in gostov na seji poudaril uradno stališče delodajalskih organizacij, da je edina prava rešitev v zvezi s projekcijami možnih zvišanj zneska minimalne plače v sedanji resni gospodarski situaciji zamrznitev uveljavitve zakona o minimalni plači s 1. januarjem 2021. To problematiko bomo predlagali v obravnavo tudi na ESS. Navaja, da bi rešitev lahko vseboval naslednji protikoronski paket (PKP6), ki bo na vrsti proti koncu decembra.

Generalna direktorica GZS Sonja Šmuc je povedala, da vlada v gospodarstvu velika zaskrbljenost. Poudarila je, da se bo uveljavitev zakona dotaknila praktično vseh dejavnosti, saj tudi tiste, ki neposredno ne izplačujejo minimalnih plač, pogosto najemajo ljudi iz dejavnosti z nižjimi plačami.

Učinek bo bolj negativen v velikih podjetjih

Glavni ekonomist pri Analitiki GZS Bojan Ivanc je orisal, zakaj so številni gospodarstveniki izjemno zaskrbljeni zaradi predvidenega dviga minimalne plače s prihajajočim januarjem. Kot je dejal, je minimalna plača v Sloveniji, merjena po kupni moči, za 170 evrov višja kot v srednji državi EU-21 in za 300 evrov višja kot v štirih primerljivih srednjeevropskih državah, ki so naše gospodarske tekmice. Uskladitev minimalne plače je bila v zadnjem desetletju relativno velika. Izpostavil je, da se je minimalna plača vseskozi krepila hitreje od povprečne plače in je to razmerje prav v Sloveniji najvišje med EU-21.

Ključne izzive gospodarstva v 2021 vidi v zaključku Začasnega okvirja EU (elementi podpore trgu dela ne bodo več v veljavi ali bodo znatno manjši), nizki inflaciji pri končnih cenah proizvodov (višje stroške dela je v končno ceno proizvoda ali storitev težje vgraditi) ter višji stopnji razpoložljivih kapacitet (fiksen strošek), še posebno v industriji in turizmu. Opozoril je, da dvig minimalne plače v kombinaciji s slabšimi gospodarskimi kazalci vpliva na dvig stopnje brezposelnosti med mladimi in med drugimi starostnimi skupinami. Učinek bo bolj negativen v velikih podjetjih, ki so veliki zaposlovalci. Napoveduje večjo pojavnost poslovnih razmerij na osnovi civilnih pogodb (porast s. p.), rast neregistriranih in neformalnih zaposlitev ter storitveno inflacijo zaradi prilagoditve cen storitev še posebej pri storitvah, vezanih na domači trg.

Analitika GZS po besedah Ivanca ocenjuje izgubo delovnih mest v primeru uskladitve minimalne plače med 8.000 (spodnja meja uveljavitev 9 %) in 30.000 (zgornja meja uveljavitev 32 %). Seveda pa bo učinek odvisen od gospodarske rasti v naslednjem letu.

Minister: Nepredvidljivosti je veliko

Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj je prikazal svoj pogled na problematiko minimalne plače. Strinja se, da je nepredvidljivosti v prihajajočem obdobju veliko, odločitev glede minimalne plače pa je po njegovem mnenju srednjeročna. Največji izziv vidi v tem, kako se končno odločiti glede dviga. Potrdil je, da razume pogled gospodarstva in njegove predloge, da pa

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

bo svojo odločitev oblikoval v razpravi s socialnimi partnerji.

»Podjetja prosijo za razumsko odločitev«

V letu 2021 naj bi se glede na 2020 zaradi povečanja bruto minimalne plače za 5 % s 1. januarjem 2021 masa stroškov dela v povprečju zvišala za 9,4 %, v primeru 9-odstotnega dviga pa v povprečju za 14 %, je povedala Vesna Nahtigal, direktorica Združenja za kovinske materiale in nekovine. Kot posledice dviga minimalne plače podjetja napovedujejo tudi znižanja števila zaposlenih, večja vlaganja v avtomatizacijo poslovanja ter ukrepe za dvig produktivnosti.

Od lanskega junija do letošnjega julija se je število zaposlenih v tekstilni industriji znižalo za več kot 1.200, je dejala Petra Prebil Bašin, direktorica združenj tekstilne in papirne industrije. S tako visokimi dvigi minimalne plače se možnost podjetij za razvoj znižuje. »Podjetja prosijo za razumsko odločitev, za zamrznitev dviga minimalne plače za dve leti,« je zaključila.

Peter Peklar je kot predstavnik Podjetniško trgovske zbornice predstavil problematiko dviga minimalne plače v pogodbah na podlagi javnih naročil. Izpostavil je, da v teh pogodbah ni priznano usklajevanje plačila naročnika ob dvigu minimalne plače. Breme dviga je tako prevaljeno na same izvajalce, kar povzroča nevzdržno stanje.

Lesarstvo je po letu 2010 zgubilo 5.000 delovnih mest, je s številkami dogajanje ponazoril Igor Milavec, direktor Združenja lesne in pohištvene industrije. Dejavnost je od leta 2014 do 2020 rasla za 300 mest na leto, nato pa je na prehodu 2019 na 2020 izgubila prek 800 mest. Nenazadnje se je spremenil tudi plačni sistem. Skokovito dvigovanje minimalne plače je tudi v podjetjih uničilo sisteme nagrajevanja.

»Gospodarstvo je tisto, ki rešuje revščino«

Državna sekretarka na MDDSZ Mateja Ribič razume s strani gospodarstva izpostavljeno problematiko. »Gospodarstvo je tisto, ki rešuje revščino,« je povedala. Interes je, da se zaposleni ne prelivajo v brezposelnost. Vendar pa se zaveda, da se bo število brezposelnih z dvigom minimalne plače povečalo. Minister se bo po njenih besedah zavzel za kompromis med socialnimi partnerji.

Člani strateškega sveta so se strinjali, da je nujno najti rešitev problematike minimalne plače, ki bo dolgoročno dobra za državo. Dali so pobudo Upravnemu odboru GZS, da GZS predlaga, da se v PKP6 uveljavi zamrznitev uveljavitve zakona o minimalni plači s 1. januarjem 2021 za dve nadaljnji leti.

Za bolj fleksibilno ureditev dela na domu

Namestnica direktorja Pravne službe GZS Metka Penko Natlačen je na seji spregovorila tudi o delu na domu, ki je v času krize zaživelo kot sodobna oblika dela. Delodajalci želijo, da je ta ureditev bolj fleksibilna. Kot možnost obstaja nadgradnja ureditve dela na domu v kolektivnih pogodbah dejavnosti; že sedaj to vsebino ureja 10 kolektivnih pogodb dejavnosti od

skupno 25 dejavnosti. Sistemsko naj bi bilo urejeno delo na domu 1) trajno za polni delovni čas za določen ali nedoločen čas; 2) kot začasno ali občasno po dogovoru z delodajalcem v primeru, ko je tako potrebno in smiselno zaradi delovnega procesa in zastavljenih nalog; 3) kot delo na daljavo preko elektronskih sredstev oziroma 4) kot enostranska odreditev delodajalca dela na domu v izjemnih razmerah za čas, ko traja takšno stanje. V kolektivnih pogodbah bi uredili možnost opredelitve dela na domu z aneksom, v primeru, ko je sicer v pogodbi o zaposlitvi širše določen.

Člane strateškega sveta je seznanila tudi z izjavo GZS o pravici do odklopa od tehnoloških in elektronskih medijev po koncu delovnega časa, ki jo je GZS sprejela že aprila in pomeni podporo skrbnosti delodajalcev do upoštevanja varstva zdravja pri delu v smislu upoštevanja pravice do počitka. Strateški svet je sprejel priporočilo za ureditev dela na domu/na daljavo za kolektivne pogodbe dejavnosti; pogajalske skupine bodo na tej podlagi vodile pogajanja glede na potrebe in interes dejavnosti.

Strateški svet je sprejel še imenovanje na listo pomirjevalcev in arbitrov za reševanje kolektivnih sporov po Zakonu o kolektivnih pogodbah. Koordinator Strateškega sveta in sekretarka sta tudi povzela temeljne rešitve iz PKP5 in napovedala nekatere aktivnosti GZS na področju socialnega dialoga. V tem kontekstu je bil napovedan vsakoletni Dan delodajalcev, ki se bo odvijal 18. novembra 2020, ter posvet vseh socialnih partnerjev o trgu dela, ki bo prav tako potekal predvidoma v novembru. gg

Kot posledice dviga minimalne plače podjetja napovedujejo tudi znižanja števila zaposlenih, večja vlaganja v avtomatizacijo poslovanja ter ukrepe za dvig produktivnosti.

Delodajalci želijo, da je ureditev dela na domu bolj fleksibilna.

Cementi Salonita Anhovo v arhitekturnih dosežkih

Fotografije: Miran Kambič

LIVADE 1.0

Lokacija: Livade 6, Izola
Leto izgradnje: 2015
Arhitekturni biro:
Dekleva Gregorič arhitekti
Izvajalec: GPG d.d.,
Adriaing d.o.o.
Vrsta cementa: Special 42,5 R
Beton: Rokava d.o.o.

NOVI PROSTORI SIQ

Lokacija: Ulica Mašera – Spasičeva 10, Ljubljana
Leto izgradnje: 2017
Arhitekturni biro: Andrej Mercina, Primož Pavšič, Jan Opeka
Izvajalec: VG5 d.o.o.
Vrsta cementa: Special 42,5 R

PARK OB SEMEDELSKI PROMENADI

Lokacija:
Piranska cesta, Koper
Leto izgradnje: 2018
Arhitekturni biro: Enota
Izvajalec: Grafist d.o.o.
Vrsta cementa: Special 42,5 R
Beton: Rokava d.o.o.

Salonit Anhovo naslednje leto praznuje 100 let

Julijan Fortunat, predsednik uprave, Salonit Anhovo: »Salonit Anhovo smo uvrstili med najsodobnejše cementarne v Evropski uniji. Proizvodnja cementa je avtomatizirana, s čimer zagotavljamo visoko kakovost cementov. Ob 100. obletnici cementarne se zavezujemo, da boste imeli vrsto dobrih razlogov za gradnjo z našimi cementi tudi nadaljnjih 100 let. Cementarno vodimo do doseganja ogljične nevtralnosti, digitalizacije in atraktivnih delovnih mest za mlade.«

TOMANOV PARK LJUBLJANA

Lokacija: Ljubljana (nasproti glavne avtobusne postaje)
Leto izgradnje: 2017
Arhitekturni biro: Rok Žnidaršič, u.d.i.a.,
Teja Gorjup, štud. arh., Samo Mlakar, u.d.i.a., Klara Bohinc
Investitor: Mestna občina Ljubljana
Izvajalec: Žurbi d.o.o.
Vrsta cementa: Special 42,5 R

Avtocestni odsek Draženci - Gruškovje

Lokacija: Avtocestni odsek predstavlja zadnji manjkajoči del avtocestnega omrežja med mejnima prehodoma Šentilj in Gruškovje. Poteka južno od Ptuja do državne meje s Hrvaško.
Investitor: DARS
Cement: Cement Special je bil vgrajen v zadnji odsek avtoceste Draženci - Gruškovje, ki vključuje dva mosta, podvoz in manjši tunel z zanimivo galerijo.

PROMO

Storitev

Trgu so ponudili novo storitev

Podjetje Microbium se primarno ukvarja z detekcijo in eliminacijo mikrobov, njihova vizija pa je postati vodilno podjetje v tej niši v Evropi in širše. Letošnje povečano povpraševanje po dezinfekcijskih izdelkih jim je prineslo nove poslovne priložnosti.

Jerneja Srebot

Podjetje Microbium svojim strankam – srednje velikim in večjim podjetjem ter vodovodom – nudi storitve in izdelke za učinkovito spremljanje mikrobioloških parametrov v tekočinah, trdninah in zraku, lasten laboratorij pa jim omogoča razvoj novih metod za zaznavanje mikrobov glede na potrebe uporabnikov.

»Letos so se na nas začela obračati podjetja, ki razvijajo sredstva ali naprave z učinkom dezinfekcije rok, površin in prostorov,« je povedal direktor podjetja Gregor Zupin. Epidemija koronavirusa je v hipu povečala povpraševanje po tovrstnih izdelkih in razvoju novih rešitev, podjetja pa so naletela na težavo validacije učinkovitosti, saj so laboratoriji po svetu zasedeni tudi 6 mesecev vnaprej.

»Tako smo trgu ponudili novo storitev, mikrobiološko validacijo in verifikacijo dezinfekcijskih procesov,« pove sogovornik in pojasni, da so poleg tega vpeljali tudi metode preizkušanja po zahtevanih standardih za priglasitev sredstev z biocidnim učinkom, strankam pa nudijo tudi t. i. hitre teste za testiranje učinkovitosti sestavin in čas delovanja, ko je njihovo sredstvo ali naprava še v fazi razvoja.

Načrtujejo rast na področju virucidnega delovanja

»Pričakujemo, da bo v prihodnjih letih trg z antimikrobnimi rešitvami še porastel, zato v prihodnjem letu načrtujemo razširitev z ISO standardi ter implementacijo opreme in razvoj metod na področju virucidnega delovanja,« pove sogovornik. Tovrstnega laboratorija po njegovih besedah v Sloveniji in sosednjih državah še nimamo, njegova dostopnost pa bo omogočila podjetjem še kvalitetnejši razvoj produktov.

Pri razvoju novih naprav in testiranju njihove učinkovitosti se podjetja soočajo tudi s pomanjkanjem standardov in uveljavljenih metod, po katerih bi testirali učinek, kar je izziv tudi za Microbium, zato poudarjajo pomen kreativnosti pri razvoju in optimizaciji laboratorijskih preizkusov po meri. Zupin pove, da je podjetje Microbium uspešno sodelovalo že s številnimi podjetji, katerih izdelki dosegajo uspešno dezinfekcijo in se tržijo tako doma kot v tujini: »Veseli smo, da smo tudi sami s svojim delom postali del njihove poslovne zgodbe. Hkrati verjamemo, da bo potreba po takšnih storitvah in avtomatizaciji le-teh naraščala skladno z eksponentno rastjo novoodkritih virusov in rezisten na biocide ter antibiotike pri bakterijah. « gg

»V številnih proizvodnjah se že soočajo z ekonomskimi škodami zaradi mikrobiološkega kvara organskih materialov ali izpada proizvodnje in na drugi strani nemoči bolnišnic pri odpravljanju okužb, ki so bile še pred leti ozdravljive,« pravi Gregor Zupin.

Bojan Rosi, dekan Fakultete za logistiko UM:

»Najbolj sem ponosen na naše diplomante, ki so danes uveljavljeni strokovnjaki logistike doma in po vsem svetu«

Logistika kot dejavnost se nenehno spreminja in stalno prilagajanje novostim je nuja. Tega se zadeva tudi Bojan Rosi, dekan Fakultete za logistiko Univerze v Mariboru. V času njegovega dekanovanja je fakulteta postala pomemben partner številnih podjetij, ustvarjajo aplikativne rešitve za industrijo in izobražujejo visoko kvalificirane inženirje logistike.

Katere so najbolj opazne spremembe na Fakulteti za logistiko od začetka vašega vodenja?

Zagotovo prepoznavnost; pa ne le fakultete, temveč tudi logistike, ki je postala ključni del upravljanja podjetij. Je pa fakulteta v tem času postala pomemben partner številnih podjetij, v okviru svojih raziskav ustvarjamo aplikativne rešitve za industrijo in izobražujemo visoko kvalificirane inženirje logistike, opremljene s potrebnimi kompetencami za dober vstop na trg dela. V času mojih dveh mandatov smo ustanovili kar nekaj novih laboratorijev, ki omogočajo kakovostno raziskovalno in izobraževalno delo, saj so opremljeni z najsodobnejšo opremo, ki jo nenehno nadgrajujemo.

Na katere dosežke ste najbolj ponosni?

Najprej je treba izpostaviti, da brez kompetentnih in motiviranih sodelavcev ne bi mogli doseči vsega, kar smo. Zagotovo je sodelovanje s poslovnim okoljem tisto, ki nam omogoča rast. Zahvaljujoč vsem stikom smo uspešni pri izgradnji naših laboratorijev, strokovnjake iz gospodarstva vključujemo v pripravo in izvedbo naših študijskih programov. Fakulteta pa je kot dobra izobraževalna in znanstvenoraziskovalna institucija prepoznana tudi zunaj meja naše države. To nam omogoča povezovanje z drugimi sorodnimi institucijami in le ob deljenju mnenj in sodelovanju lahko postajamo boljši. Ponosen sem tudi na dobro pripravljene študijske programe, ki so jih tudi presojevalci prepoznali kot sodobne in potrebne za družbo, zato imamo danes dve mednarodni akreditaciji ECBE in ACBSP. Predvsem pa sem ponosen na naše diplomante, ki so danes uveljavljeni strokovnjaki logistike v slovenskih podjetjih, pa tudi po svetu. Le oni so pravi pokazatelj naših naporov in ni lepšega, ko greš na sestanek v kakšen logistični oddelek slovenskega podjetja in tam srečaš diplomanta, ki ti pove, da mu je študij dal pravo širino za uspešno delovanje v okolju.

Na kakšen način ste poskrbeli za kakovost in uporabnost študija na vaši fakulteti ?

Kurikulum študijskih programov na vseh 3. bolonjskih stopnjah se nenehno posodablja, izjemna pozornost se namenja interdisciplinarnosti. Upravljanje logistike je kompleksno in poleg upravljavskih – tipičnih logističnih znanj – zahteva tudi sodobna znanja informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ekonomije, financ, prava, pa tudi znanje mehkih veščin od komuniciranja, izpolnjevanja zahtev in pričakovanj strank, ravnanja z zaposlenimi do učinkovitega delovanja v mednarodnih okoljih.

Kakšen je sodoben logist?

Sodoben logist mora biti sposoben videti širšo sliko, pri čemer je kritično razmišljanje nujno, mora se znati prilagoditi različnim situacijam, umirjeno se mora odzivati na stresne situacije, orientiran je k iskanju nenehnih izboljšav in biti mora učinkovit projektni vodja.

PROMO

Novi koronavirus

Covid-19: Kako zmanjšati stigmatizacijo in diskriminacijo

Kako lahko delodajalec pomaga zmanjšati stigmatizacijo in diskriminacijo med zaposlenimi.

Monika Ficjan, strokovna sodelavka IRI Ljubljana

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Duševne stiske kot posledica stigmatizacije

Ob pojavu epidemije covid-19 se je povečal strah za lastno zdravje in zdravje bližnjih, prav tako so se posamezniki tudi na delovnem mestu srečali z mnogimi nenadnimi spremembami na področju organizacije in digitalizacije delovnih procesov. Le-te so pri nekaterih posameznikih povzročile povečanje duševnih obremenitev, stresa, tesnobnosti in drugih duševnih stisk. Tudi povratek na delo po daljši odsotnosti je lahko za posameznika zelo stresen, še posebej kadar je v delovni organizaciji prisotna stigma.

Stigmatizirani so lahko posamezniki, ki:

- so preboleli covid-19;
- katerih bližnji so preboleli covid-19;
- jim je bila predpisana obvezna karantena, četudi brez diagnoze covid-19;
- kažejo simptome, značilne za covid-19 (npr. kašelj, težave z dihanjem …);
- uporabljajo več preventivnih ukrepov, kot jih priporoča NIJZ;
- ne želijo ali ne morejo upoštevati priporočil NIJZ.

Kaj lahko za zmanjšanje stigme stori delodajalec?

- Podpira odprto komunikacijo o temah in vprašanjih, vezanih na covid-19;
- pridobiva znanstveno potrjene informacije in z njimi ozavešča zaposlene: pomanjkanje in nasprotujoče si informacije lahko med zaposlenimi širijo negotovost in tesnobo, zato je potrebno ozaveščanje na podlagi natančnih podatkov o ranljivosti posameznika in različnih skupin ter možnostih zdravljenja in pridobivanja zanesljivih informacij;
- naslavlja napačne predstave, informacije in govorice s področja covid-19 ter jih razrešuje;
- skrbi za stigme prosto izražanje in izogibanje besedam z negativnim prizvokom: covid-19 ne diskriminira, saj lahko doseže vsakogar, zato je pomembno izogniti se izrazom, ki naslavljajo določeno etnično skupino (npr. »kitajski« ali »vuhanski virus«), ali tistim, ki vzbujajo negativna čustva in spodbujajo stigmatizirajoče stališče (npr. sum, izolacija …);
- spoštuje zaupnost in zasebnost v primeru zdravstvenih podatkov;
- med zaposlene deli pozitivne zgodbe in daje bolezni človeški obraz: za vsemi objavljenimi številkami stojijo ljudje, ki so se bodisi sami soočili s covidom-19 bodisi so se z njim soočili njihovi bližnji. Zgodbe o uspešnih ozdravitvah, veselju medicinskih sester ob odpustu ozdravljenih pacientov in hvaležnost delavcem, ki se ves čas epidemije trudijo pomagati, lahko med zaposlenimi dvignejo pozitivne občutke in tako pripomorejo k zmanjševanju stigme. gg

Za zmanjšanje stigme lahko delodajalec poskrbi tako, da naslavlja napačne predstave, informacije in govorice s področja covid-19 ter jih razrešuje.

Foto: Depositphotos

PRIZMA Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti
REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
EVROPSKA UNIJA

Odraz dobrih temeljev je tudi poslovanje gospodarstva v letu 2020

mag. Mojca Kunšek, direktorica AJPES

»Slovensko gospodarstvo je vstopilo v leto 2020 na dobrih temeljih. Produktivnost se je povečala, stopnja zadolženosti zmanjšala, gospodarske družbe so imele za seboj gospodarno, dobičkonosno ter naložbeno in izvozno bogato leto,« pravi mag. Mojca Kunšek, direktorica javne agencije AJPES. A vendar naša produktivnost še vedno zaostaja za povprečno produktivnostjo držav članic EU-28. Pri tem struktura vpliva poslovanja gospodarskih družb po panogah na družbeni bruto proizvod Slovenije še vedno odstira velik vpliv predelovalne dejavnosti (37 %) in premajhen vpliv storitvenih in visokotehnoloških dejavnosti. »V tem delu se še vedno kaže naša tradicionalna delovno usmerjena narava dela in premajhen vpliv inovativnih, digitalnih in tehnološko usmerjenih dejavnosti z višjo dodano vrednostjo,« zatrdi sogovornica.

Pomlad je ves svet presenetila z neznanim novim virusom. Kako se je odzvalo gospodarstvo?

Gospodarstvo je na nov izziv odgovorilo z naglo spremembo delovnih procesov, zagotavljanjem varovanja zdravja zaposlenih in s ciljem, da se poslovanje ohrani in nadaljuje s čim manj odmiki od načrtovanih ciljev. Podatki četrtletnega raziskovanja, ki ga izvaja Statistični urad RS na vzorcu velikih in srednjih slovenskih podjetij z več kot 49 zaposlenimi, za drugo četrtletje 2020 kažejo, da se je naše gospodarstvo precej dobro prilagodilo situaciji. Nedvomno pa so k temu pripomogli tudi ukrepi države. Tako se je kazalec povprečne dodane vrednosti v prodaji v drugem četrtletju letos zvišal za 13 %, delež naložb v prihodkih od prodaje pa je ostal na enaki ravni kot v istem obdobju 2019. Pri predelovalni dejavnosti, ki dosega največji delež prihodkov na tujih trgih, se je kazalnik izvozne usmerjenosti znižal za 1 %. V opazovanem obdobju so najbolj povečale delež naložb v prihodkih od prodaje informacijske in komunikacijske dejavnosti (za 38 %) in dosegle 5-% rast donosnosti (kazalec gospodarnosti) in 24-% rast dodane vrednosti v prodaji. Rast dodane vrednosti v prodaji pa je zaslediti tudi pri ključnih dejavnostih glede na vpliv dodane vrednosti na BDP v Sloveniji. Žal pa podatki kažejo tudi najbolj prizadete panoge – gostinstvo ter kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, kjer so lahko ukrepi države omogočili le nekoliko manjši padec.

Kaj je pomembno za transformacijo poslovanja?

Pri transformaciji poslovanja je pomembno ustrezno analiziranje, presojanje sedanje situacije in izkoriščanje priložnosti, ki temeljijo na zanesljivih podatkih in učinkovitem obvladovanju tveganj. Nedvomno bi bilo posledic plačilne nediscipline manj, če bi podjetja celoviteje pristopila k obvladovanju tveganj in preverjanju poslovnih partnerjev. Za prvi vtis bi bil dovolj že podatek o dobi poslovanja in stanju transakcijskega računa, verodostojnost sogovornika pa preverjena z dobo opravljanja dejavnosti, statusom sedeža dejavnosti in lastniškimi spremembami, evidentiranimi v Poslovnem registru Slovenije (PRS). Preverjanje poslovnih partnerjev namreč ne temelji le na finančnih podatkih, temveč tudi vsebinskih podatkih, najbolj zanesljivo oceno tveganja plačilne sposobnosti pa podaja bonitetna ocena.

S katerimi orodji si lahko pri tem pomagamo?

Ker je preverjanje podatkov v evidencah in registrih AJPES lahko zamudno opravilo, spletno orodje Fi=Po Finančni pomočnik podaja celovit vpogled in omogoča ažurne podatke o vseh poslovnih partnerjih na enem mestu, vključno z obveščanjem o vseh spremembah. Najbolj napredna oblika pridobivanja podatkov so spletni servisi kot na primer proFi=Po in drugi personalizirani servisi. Ti omogočajo preusmeritev fokusa iz področja pridobivanja in ažuriranja podatkov h kupcu, prodaji in upravljanju s tveganji. Rezultat so časovni in stroškovni prihranki pri zbiranju in obdelavi podatkov ter takojšne poslovne odločitve, ki vodijo v učinkovito obvladovanje tveganj in ustrezno poslovno transformacijo. Podjetja z uporabo proFI=Po uspešneje krmilijo poslovne procese, se hitreje odzivajo na spremembe in tako dosegajo konkurenčne prednosti.

PROMO

AJPES
Agencija Republike Slovenije
za javnopravne evidence in storitve

Izobraževanje

S koronavirusnimi omejitvami so prišle nujne prilagoditve

Na Centru za poslovno usposabljanje so bili s prihodom pandemije soočeni z omejitvami, ki so jim preprečile normalno izvajanje programov izobraževanj. Rešitve so poiskali na medmrežju in vzpostavili delo na daljavo.

Jerneja Srebot

Na Centru za poslovno usposabljanje (CPU) izvajajo poklicna in strokovna usposabljanja ter višja strokovna izobraževanja. Sodelujejo v nacionalnih projektih za dvigovanje kompetenc zaposlenih in brezposelnih, v okviru projektne pisarne pa so partnerji v mednarodnih projektih Erasmus za razvoj novih izobraževalnih vsebin. Letos spomladi so izobraževanja otežili ukrepi za preprečevanje širjenja koronavirusne pandemije, zaradi česar so morali za njihovo izvedbo poiskati alternativne rešitve.

»Trenutne razmere nam ne dopuščajo izvajati dejavnosti izobraževanja in usposabljanja v predavalnicah, zato smo pretežno vse programe preusmerili na izobraževanje na daljavo,« pove Aleš Dremel, direktor CPU. Za predavanja uporabljajo prilagojena spletna orodja, razvita za on-line predavanja in konference, ki so predvsem v teh dneh pogosto uporabljena tudi v šolstvu.

Udeleženci so s pomočjo teh aplikacij izobraževanj deležni na daljavo, spremljajo pa jih lahko od koder koli, kjer jim je omogočen dostop do interneta. Spletne platforme jim omogočajo stik s predavatelji, spremljanje predavanj ter deljenje digitalnih izobraževalnih vsebin. Po zaključenih modulih udeležence Višje strokovne šole in gradbene delovodje čaka tudi izpit, ki ga prav tako izvedejo na daljavo.

Najbolj se obnese kombinirana izvedba

Na CPU izvajajo poglobljene vsebine usposabljanj in izobraževanj, ki trajajo od 20 do 100 ali preko 150 ur, Višja šola in izobraževanje za delovodje pa trajata 2 leti. Nekateri programi imajo vključene tudi praktične vsebine, ki pa so na daljavo precej težje izvedljive. Določene teme so sicer povsem primerne, da se podajajo v spletni obliki, a tudi to s seboj prinaša določene pomanjkljivosti. Na strani udeležencev je težko daljši čas zagotavljati pozornost, prav tako pa navajajo, da pogrešajo fizično prisotnost in stik s predavateljem, posledično pa težje najdejo priložnost za odpiranje diskusij in poglobljeno razpravo. Po besedah sogovornika delo na daljavo tako nemalokrat povzroči, da udeleženci on-line izobraževalnega dogodka ne prejmejo vseh odgovorov na svoja vprašanja.

»Izkušnja nam pravi, da je najprimernejša kombinacija obeh, delno izobraževanje na daljavo in delno s fizično prisotnostjo,« pove sogovornik in razloži, da delo na daljavo omogoča boljše načrtovanje dela brez izgub časa za prihod na izobraževanje, sicer z nevarnostjo, da bomo v času izobraževanja soočeni z motnjami zaradi službenih ali zasebnih obveznosti. »Fizična prisotnost na izobraževanjih pa omogoča, da se udeleženci lahko posvetijo samo učenju, bolje spoznajo predavatelje, s katerimi lažje odprejo poglobljena strokovna vprašanja in predvsem, da se mrežimo med seboj, ker smo ljudje vendarle tudi socialna bitja,« zaključi sogovornik. gg

Več informacij

Foto: Kraftart

»Izkušnja nam pravi, da je najprimernejša kombinacija obeh, delno izobraževanje na daljavo in delno s fizično prisotnostjo,« pravi Aleš Dremel, direktor CPU.

Foto: Depositphotos

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Finančni nasvet

Foto: Žare Modlic

Lockdown 2.0 – nova kriza na obzorju?

Država bo glavnino podpornih ukrepov podaljšala do sredine 2021 oziroma dokler bo pandemija trajala.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

Odlog kreditnih obveznosti tudi v 2021 še ni zagotovljen.

Izziv za poslovodstvo: *Smo manjše gostinsko podjetje, ki je preteklo leto odprlo nove prostore, ki pa jih sedaj gosti zaradi zajezitvenih ukrepov ne morejo uporabljati. S spletno dostavo smo ublažili padec prodaje na -30 %, pri čemer je padec marže nekoliko višji, ker del končne cene namenimo dostavljavcem. Za namen izgradnje prostorov smo dobili ugodno posojilo, katerega del glavnice se izteče marca naslednje leto. Zaprosili smo že za odlog plačila davkov, ne pa še za odlog kreditnih obveznosti. Ali lahko računamo, da zanj zaprosimo v naslednjem letu? V osnovi ne želimo jemati državne pomoči, vendar nas skrbi razvoj prihodkov od prodaje v naslednjem letu.*

Kako je z odlogi davkov

Začasni okvir EU, ki državam daje podlago za intervencije v gospodarstvu, je bil podaljšan do 30. junija 2021, kar državi omogoča, da podaljša tudi ukrep odloga kreditnih obveznosti. V tem trenutku ga še ni. Pomembno je izpostaviti, da poslovni subjekti po 20. juniju ne morejo več zaprositi za odlog oz. obročno plačilo davka v skladu s pogoji ZIUJP, še vedno pa lahko zaprosijo za odlog plačila oziroma obročno plačilo na podlagi določb Zakona o davčnem postopku. Dve možnosti, ki ju zakonodaja predvideva, sta plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih ali odlog za obdobje 24 mesecev v primeru hujše gospodarske škode ali pa obročno plačilo ali odlog plačila davka z zavarovanjem (največ 24 mesečnih obrokov oz. 24-mesečni odlog plačila) v primeru, da hujše gospodarske škode ne morete dokazati. V primeru preventivnega finančnega prestrukturiranja ali poenostavljene prisilne poravnave, ki velja le za srednja in velika podjetja, je možno obročno plačilo davka v največ 60 mesečnih obrokih.

Analitika GZS

Odlog kreditov za sedaj le do sredine novembra

Za obveznosti, ki so zapadle v plačilo po razglasitvi epidemije, tj. od 12. marca 2020, je do konca novembra še mogoče oddati vlogo za odlog plačila kreditnih obveznosti (6 mesecev po datumu preklica epidemije), po navedenem času pa le, če vlada podaljša veljavnost Zakona o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditojemalcev (ZUIOPOK).

Dostop do posojil z državnim poroštvom še do sredine 2021

S ciljem zagotavljanja dodatne likvidnosti gospodarstvu je vlada podaljšala poroštveno shemo za nova posojila. Poroštvo države bo tako lahko veljalo za vse kreditne pogodbe, ki jih bodo kreditojemalci v skladu z Zakonom o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE) sklenili do 30. junija 2021. Do sedaj je bilo odobrenih 23 takšnih posojil v vrednosti 31 milijonov EUR (Banka Slovenije), shema pa ni zaživela zaradi svoje kompleksnosti. Ker ste prisotni v dejavnosti, ki jo je pandemija COVID-19 še posebej prizadela, je morda ta shema zagotovilo, da boste od komercialne banke sploh prejeli posojilo, tudi v primeru pomanjkljivega zavarovanja.

Pričakovanja o drugih ukrepih države

V novih podpornih paketih gospodarstvu bo država poskušala nasloviti tudi težave poslovnih subjektov, kjer so aktualni padci v realizaciji visoki. Pričakujemo lahko določene podporne mehanizme za kritje določenega deleža fiksnih stroškov. Ali boste do tega upravičeni ali ne, je sicer težko vnaprej predvideti. Prav tako bo država s podaljšanjem turističnih vrednotnic pripomogla tudi k delni nevtralizaciji izpada prihodkov v gostinstvu. gg

Foto: Depositphotos

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Okoljski nasvet

Krepitev dvojnega zelenega in digitalnega prehoda

Foto: Žare Modlic

Čeprav se svet sooča z zdravstveno krizo, EU ne odstopa od ciljev zelenega in digitalnega prehoda, s ključnim ciljem 55-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do 2030 glede na izhodiščno leto 1990.

Antonija Božič Cerar, Služba za varstvo okolja, GZS

Doseganje cilja bo velik izziv za industrijske, storitvene, prometne in energetske sektorje EU. Načrt EU za okrevanje z mehanizmom za okrevanje in odpornost poudarja pomen naložb, ki podpirajo zeleni prehod. V obdobju 2021-2030 bo morala EU vsako leto vložiti 350 milijard EUR več kot v obdobju 2011-2020. Poleg javnih sredstev bo treba tudi zasebna usmerjati v trajnostno financiranje in zeleno okrevanje.

Konec junija letos je bila v Uradnem listu Evropske unije objavljena uredba (EU) 2020/852 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb.

Kako bodo banke, zavarovalnice in pokojninski skladi prispevali k zelenemu prehodu?

Uredba se uporablja za ukrepe držav članic ali Unije, ki določajo zahteve za udeležence na finančnem trgu ali za izdajatelje finančnih proizvodov ali podjetniških obveznic, ki veljajo kot okoljsko trajnostne; udeležence, ki na finančnem trgu ponujajo finančne proizvode; kot tudi velika podjetja, ki morajo letno poročati o nefinančnih vidikih svojega poslovanja.

Trajnostni razvoj je sestavljen iz treh stebrov, ki vključujejo gospodarske, socialne in okoljske vidike dejavnosti. Omenjena uredba se osredotoča na okoljski vidik trajnosti.

Kateri okoljski vidiki so pomembni?

Da bi dejavnost lahko prejela oznako okoljske trajnosti mora prispevati k vsaj enemu od naslednjih šestih okoljskih ciljev:

1. blažitvi podnebnih sprememb;
2. prilagajanju podnebnim spremembam;
3. trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov;
4. prehodu na krožno gospodarstvo;
5. preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja;
6. varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Ob tem poseg ne sme povzročati občutne škode pri ostalih petih ciljih.

Evropska uredba je stopila v veljavo 12. julija 2020, vendar so za njeno praktično izvajanje napovedana še tehnična merila za vsakega od ciljev.

Prva merila za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanja podnebnim spremembam bodo sprejeta do konca letošnjega leta. Za področja trajnostne rabe ter varstva vodnih in morskih virov, prehoda na krožno gospodarstvo, preprečevanja in nadzorovanja onesnaževanja, ter varstva in ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov bodo merila izdelana in objavljena do konca prihodnjega leta. Obvezni tehnični standardi bodo pripravljeni tudi z vidika vrednotenja povzročitve občutne škode.

Do 31. decembra 2021 bo Evropska komisija objavila tudi poročilo z okvirom predvidenih ciljev za ostala trajnostna vidika, upravljanja in družbene odgovornosti.

Na podlagi uredbe bo vzpostavljena tudi platforma trajnostnega financiranja in okoljskih značilnostih trajnostnih finančnih proizvodov, ki jih bodo morali finančni zavezanci zagotoviti.

Vsi ti ukrepi in merila bodo prispevala k jasnejšemu razumevanju, kaj je zeleno in okoljsko trajnostno ter povečala transparentnost poročanja na tem področju.

Kaj pa srednja in mala podjetja?

V skladu s slovenskim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom morajo do leta 2030 manj energetsko intenzivna proizvodna podjetja, ki niso vključena v shemo trgovanja s toplogrednimi plini, skupaj znižati svoje emisije toplogrednih plinov za 43 %.

Z objavo smernic 2019/C 209/01, ki usmerjajo velika podjejta k zbiranju in poročanju o emisijah TPG po vrednostnih verigah, se le-ta vse pogosteje obračajo na MSP in jih prosijo za podatke o njihovih emisijah TPG oziroma deležu, ki ga prispevajo k emisijam plinov v vrednostni verigi.

V okviru SRIP TOP oblikujemo metodologijo za pomoč MSP za obvladovanje podatkov in poročanje o TGP. gg

Velika podjetja, ki so že zdaj zavezana k nefinančnemu poročanju v skladu z Direktivo 2013/34/EU, bodo morala v svojih poročilih poročati o svojih povezavah z dejavnostmi, ki veljajo za trajnostna v skladu z uredbo 2020/852. Nove zahteve bodo stopile v veljavo po 1. januarju 2022 ali 1. januarju 2023, v odvisnosti od posameznih okoljskih ciljev oziroma objavljenih meril za njihovo vrednotenje.

Splošne smernice za nefinančno poročanje velikih podjetij so opredeljene v smernicah 2017/C 215/01 in dopolnilu 2019/C 209/01 o poročanju o informacijah, povezanih s podnebjem.

EVROPSKA UNIJA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

SRIPTOP
Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo
TOVARNE PRIHODNOSTI

Služba za varstvo okolja

Pravni nasvet

Foto: Kraftart

Ključni ukrepi PKP5 na področju dela

To so ključni ukrepi, ki jih prinaša t. i. PKP5 na področju dela.

Urška Sojč, Pravna služba GZS

V Uradnem listu RS je bil 23. oktobra 2020 objavljen Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP), t. i. PKP5. Zakon je začel veljati 24. oktobra 2020. Ne glede na začetek veljavnosti pa se nekatere določbe oz. nekateri ukrepi začnejo uporabljati z drugimi datumi.

V nadaljevanju vam predstavljamo ključne ukrepe, pomembne za področje dela.

Vsi ukrepi veljajo do 31.decembra 2020 in se lahko podaljšajo s sklepom Vlade.

1. Kratkotrajna odsotnost zaradi bolezni

Delavec je lahko odsoten z dela zaradi bolezni brez potrdila o upravičeni zadržanosti od dela, ki ga izda izbrani osebni zdravnik, do tri zaporedne delovne dni v kosu, največ enkrat v posameznem letu. O vsakokratni kratkotrajni odsotnosti pisno obvesti delodajalca prvi dan odsotnosti. V času koriščenja kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni ne sme opravljati pridobitne dejavnosti ali se gibati izven kraja svojega bivanja.

Če izbrani osebni zdravnik pri delavcu ugotovi, da je ta tudi po preteku treh dni še nadalje neprekinjeno začasno odstoten, se šteje, da v tem primeru pravica do enkratne kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni ni izkoriščena. Odsotnost se smatra kot »običajna« odsotnost zaradi bolezni ali poškodbe od prvega dne dalje.

Nadomestilo se obračuna v višini nadomestila, kot delavcu pripada zaradi bolezni (8. odst. 137. člena ZDR-1). ZZZS povrne delodajalcu izplačano nadomestilo v 60 dneh po predložitvi zahteve za povračilo nadomestila.

Delavec je lahko odsoten z dela zaradi bolezni brez potrdila o upravičeni zadržanosti od dela, ki ga izda izbrani osebni zdravnik, do tri zaporedne delovne dni v kosu, največ enkrat v posameznem letu.

2. Nadomestilo plač delavcem zaradi odrejene karantene ali nemožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva

Zakon v tem poglavju ureja dve vrsti povračil nadomestil, in sicer:

A. povračilo nadomestila plač delavcem zaradi odrejene karantene;
B. povračilo nadomestila plač delavcem zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva.

Delavec, ki zaradi odrejene karantene ne more opravljati dela, je upravičen do nadomestila plače. Delodajalec lahko uveljavlja povračilo nadomestila plače, če za delavca ne more organizirati dela na domu. V primeru karantene lahko povračilo nadomestila uveljavlja za karantene, odrejene od 1. oktobra dalje, v primeru višje sile pa od 1. septembra dalje.

V okvir obveznosti varstva zaradi višje sile zaradi odrejene karantene ali druge zunanje objektivne okoliščine nemožnosti obiskovanja vrtca ali šole se šteje otroke do vključno 5. razreda osnovne šole, otroke v prilagojenih in posebnih programih v osnovnih šolah s prilagojenim programom in v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter otroke, ki imajo v odločbi o usmeritvi določeno pomoč spremljevalca.

Višina nadomestila:

- Karantena

- Delavec, ki se odpravi v državo, ki je na zelenem ali oranžnem seznamu, in mu je ob povratku odrejena karantena, ima pravico do nadomestila plače v višini 80 % osnove;
- delavec, ki mu je bila odrejena karantena po stiku z okuženo osebo, ima pravico do nadomestila plače v višini 80 % osnove;
- delavec, ki mu je bila odrejena karantena po stiku z okuženo osebo v okviru opravljanja dela, ima pravico do nadomestila plače, ki bi jo prejel, če bi delal (100 %);
- delavec, ki mu je bila odrejena karantena zaradi prihoda iz države, ki je na rdečem seznamu (in je bila na rdečem seznamu že v času odhoda), ni upravičen do nadomestila plače v času odrejene karantene, razen v primeru odhoda zaradi naslednjih osebnih okoliščin (v teh primerih je višina nadomestila 50 % osnove):
  - smrti zakonca ali zunajzakonskega partnerja ali smrti otroka, posvojenca ali otroka zakonca ali zunajzakonskega partnerja,
  - smrti staršev (oče, mati, zakonec ali zunajzakonski partner starša, posvojitelj),
  - rojstva otroka,
  - vabila na sodišče.

- Varstvo otrok (višja sila)

Delavec, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva, ima pravico do nadomestila plače v višini 80 % osnove.

3. Ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo

Gre za podaljšanje ukrepa delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo, zato je ukrep vsebinsko podoben ukrepu iz prejšnjega interventnega zakona. Do spremembe je prišlo pri pogojih za upravičenost, in sicer so do ukrepa upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije ali posledic epidemije upadli za več kot 20 odstotkov glede na leto 2019 (smiselno velja za delodajalce, ki niso poslovali v celotnem letu).

Višina delnega povračila izplačanega nadomestila plače s strani RS znaša 80 % nadomestila plače in je omejena z višino najvišjega zneska denarnega nadomestila za primer brezposelnosti (tj. 892,50 EUR bruto). V 80 % nadomestila plače, ki ga krije RS, je vključeno nadomestilo plače in prispevki za vsa socialna zavarovanja (bruto I).

Ukrep velja od 1. oktobra do 31. decembra 2020, vendar je vlogo za povračilo možno vložiti najpozneje do 15. decembra 2020.

Delodajalec v obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače ne sme začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov (razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 13. marcem 2020).

Delodajalec lahko uveljavlja povračilo nadomestila plače, če za delavca ne more organizirati dela na domu.

4. Izredna pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka

Upravičenec do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka je oseba, ki je bila registrirana za opravljanje dejavnosti najmanj od 1. septembra 2020 in dejavnosti zaradi posledic epidemije COVID-19 ne more opravljati ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu tudi po zaključku epidemije COVID-19 (več kot 20 odstotkov glede na leto 2019), in sicer: samozaposleni, družbenik ali delničar gospodarske družbe oziroma ustanovitelj zadruge ali zavoda, ki je poslovodna oseba ali kmet.

Izredna pomoč znaša 1.100 evrov na mesec za oktober, november in december 2020 (za samozaposlene v kulturi znaša 700 evrov, za upravičence kmete pa znaša 940 evrov).

5. Delno povrnjeni izgubljeni dohodek za samozaposlene in družbenike za čas trajanja karantene na domu ali nemožnosti in opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva otroka

Upravičenci za delno povrnjeni izgubljeni dohodek so enaki kot upravičenci do temeljnega dohodka. Ni pa jim potrebno izkazovati pogoja padca prihodkov.

Višina delno povrnjenega izgubljenega dohodka znaša 250 evrov za vsak posamezen primer, vendar ne več kot 250 evrov za 10 dni, 500 evrov za 20 dni in 750 evrov v enem mesecu.

Vsi ukrepi veljajo do 31.decembra 2020 in se lahko podaljšajo s sklepom Vlade RS. gg

Vlogo za delno povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo je možno vložiti najpozneje do 15. decembra 2020.

Situacija	vrsta prejemka	plačnik
Zdrav delavec, ki po navodilu delodajalca preventivno ostane doma in ne more opravljati dela od doma	100 % plača	delodajalec
Zdrav delavec, ki mu delodajalec zaradi izjemnih okoliščin odredi delo na domu ali drugo delo	100 % plača	delodajalec
Zdrav delavec, ki bo ostal doma zaradi varstva otrok (višja sila zaradi obveznosti varstva)	nadomestilo v višini 80 % plače zadnjih treh mesecev	država povrne izplačano nadomestilo plače
Zdrav delavec v karanteni zaradi stika z okuženo osebo na delovnem mestu, ki dela ne more opravljati na domu	100 % nadomestilo plače	država povrne izplačano nadomestilo plače
Zdrav delavec v karanteni, ki dela na domu	100 % plača	delodajalec
Zdrav delavec v karanteni, ki svojega dela ne more opravljati na domu	nadomestilo v višini 80 % plače zadnjih treh mesecev in ne manjše kot minimalna plača	država povrne izplačano nadomestilo plače
Zdrav delavec v karanteni zaradi vrnitve iz rdeče države, kamor je odšel zaradi razlogov, ki jih dovoljuje PKP5	nadomestilo za višjo silo v višini 50 % plače zadnjih treh mesecev in ne manj kot 70 % minimalne plače	država povrne izplačano nadomestilo plače
Zdrav delavec v karanteni zaradi vrnitve iz rdeče države, kamor je odšel brez razlogov, ki jih dovoljuje PKP5	brez nadomestila	
Zboleli in potrjeno okuženi delavec (IZOLACIJA razvidna iz bolniškega lista)	90 % bolniško nadomestilo prvih 90 dni, nato 100 %	država povrne izplačano nadomestilo plače
Zdrav delavec, ki mu delodajalec iz poslovnih razlogov odredi čakanje na delo	nadomestilo v višini 80 % plače zadnjih treh mesecev in ne manjše kot minimalna plača	država povrne 80 % izplačanega nadomestila (bruto1), največ 892,50 EUR na mesec

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Administrativni nasvet

Foto: osebni arhiv

Kdo in kdaj potrebuje dovolilnico za prevoz blaga

Prevoznik potrebuje dovolilnico za prevoz blaga v države, kjer je prevoz dovoljen samo na njihovi podlagi. Dovolilnice izdaja Gospodarska zbornica Slovenije na oddelku Javne listine.

Špela Urh, Javne listine GZS

Dovolilnica je javna listina, s katero se dovoljuje:

- pristop vozilu, registriranemu zunaj Slovenije, na ceste v Sloveniji in vožnja po njih;
- vozilu, registriranemu v Sloveniji, pristop na ceste v državi, katere organ je izdal dovolilnico in vožnja po njih.

Namen dovolilnic je regulacija mednarodnega cestnega prevoza. Države so predvsem z uvedbo dovolilnic pridobile možnost kontrole opravljenih prevozov blaga tujih prevoznikov na svojem ozemlju in domačih prevoznikov na tujem ozemlju. Prevoznik potrebuje dovolilnico za prevoz blaga v države, kjer je prevoz dovoljen samo na njihovi podlagi. Med državami članicami EU dovolilnice niso potrebne.

Veljavnost dovolilnice je 13 mesecev od začetka vsakega koledarskega leta, če ni drugače dogovorjeno.

Ministrstvo za infrastrukturo RS na podlagi podatkov o porabi dovolilnic in drugih okoliščin, ki vplivajo na količino razpoložljivih dovolilnic, pridobi dovolilnice od pristojnega organa druge države. Pristojna organa obeh pogodbenic si vsako leto izmenjata dogovorjeno število neizpolnjenih obrazcev dovolilnic. Kvota dovolilnic se izmenjuje na podlagi reciprocitete. Število dovolilnic je omejeno, kar pomeni, da se lahko prevozniku izdaja dovolilnice za določeno državo zavrne.

Slovenski prevoznik za prevoz blaga iz Hrvaške v države, ki niso v EU, potrebuje poleg dovolilnice za te države tudi hrvaško dovolilnico.

Dovolilnico lahko pridobi domači prevoznik, ki ima že izdano licenco Skupnosti, ki mu dovoljuje mednarodni prevoz blaga v cestnem prometu in je pravočasno vložil vlogo za dodelitev dovolilnic. Delitev dovolilnic se opravlja na podlagi podeljenega javnega pooblastila v upravnem postopku. Pri delitvi dovolilnic se upošteva pogoje, merila in postopke, določene z Zakonom o prevozih v cestnem prometu in Pravilnik o delitvi dovolilnic za mednarodni prevoz blaga v cestnem prometu.

Veljavnost dovolilnice je 13 mesecev od začetka vsakega koledarskega leta, če ni drugače dogovorjeno.

Letna količina dovolilnic za naslednje leto se prevoznikom določi z odločbo o letnem načrtu dovolilnic, na podlagi pridobljenih podatkov do 15. septembra. Delivec opravi delitev dovolilnic v štirih delilnih obdobjih - četrtletjih. Nerazdeljene dovolilnice se podeljujejo prevoznikom tekom celega leta.

Več informacij

Vrste dovolilnic

- bilateralne dovolilnice veljajo samo za bilateralni prevoz blaga med ozemljema dveh pogodbenic;
- tranzitne dovolilnice veljajo samo za prevoz blaga preko ozemlja ene od pogodbenic;
- dovolilnice za in iz tretjih držav veljajo za prevoze iz in v tretje države;
- dovolilnice za in iz tretjih držav brez tranzita lastne države veljajo za prevoze iz in v tretje države brez tranzita preko ozemlja lastne države;
- univerzalne dovolilnice omogočajo vse zgoraj navedene vrste prevozov, če ni z meddržavnim sporazumom dogovorjeno drugače.
- CEMT dovolilnice so večstranske letne ali mesečne dovolilnice, ki jih izdaja mednarodna organizacija ITF (International Transport Forum) in se uporabljajo med državami članicami ITF.

Kdaj potrebujemo dovolilnice in kdaj ne

Slovenski prevoznik za prevoz blaga iz Hrvaške v države, ki niso v EU, potrebuje poleg dovolilnice za te države tudi hrvaško dovolilnico. Enako pravilo velja tudi za Bolgarijo in Romunijo, le da v Bolgariji potrebujete bolgarsko dovolilnico in v Romuniji torej romunsko dovolilnico.

Na podlagi sporazuma dovolilnice niso potrebne za nobeno vrsto prevozov v/iz Srbije in Črne gore, razen za prevoz blaga iz katere koli druge države, ki pogojuje dovolilnico.

Prevoz iz Avstrije v države, ki niso v EU, je le v primeru, ko prevoznik tranzitira Slovenijo, dovoljen brez avstrijske dovolilnice. Avstrijska dovolilnica je potrebna na primer za prevoz iz Avstrije preko Madžarske v Srbijo.

V primeru naklada blaga v Sloveniji in tranzita preko Madžarske, Ukrajine in Belorusije na razklad v Rusiji je potrebna ukrajinska tranzitna dovolilnica, beloruska univerzalna dovolilnica in ruska bilateralna dovolilnica. gg

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Kreativni nasvet

Umetnost in voditeljstvo: moč in namen kreativnosti

Foto: osebni arhiv

Umetnost in voditeljstvo sta v preteklosti - in tudi danes - medsebojno sodelovala. Njuno preživetje in napredek sta odvisna od kreativnosti in premagovanja kreativnih omejitev.

Zineta Vilman

Danes se voditelji soočajo z izjemno kompleksnimi izzivi, med katerimi je trenutna zdravstvena kriza le ena od številnih spremenljivk v okolju. Za oblikovanje ustreznih strategij za soočanje z izzivi in omejitvami je potreben drugačen odziv in kreativno delovanje takoj – v tem trenutku. Pri tem je pomembno, da voditelji delujejo z uporabo svoje domišljije, kreativnih in intuitivnih sposobnosti, ne da bi čakali, da se na njihovih mizah pojavijo vsi dokazi. Veliko se lahko naučijo od umetnosti in umetnikov. Pa poglejmo!

Kreativno skupinsko delo

Voditelji se lahko marsikaj naučijo s preučevanjem, kako igralci in gledališki režiserji (ali pa dirigent in orkester) usmerjajo kreativnost skozi kreativne omejitve. Tako kot voditelji, ki se znajdejo v paradoksalnih situacijah, ko morajo hkrati voditi proizvodnjo in logistiko ter ustvarjati prostor za trajnostne izzive, kreativnost in inovacije, morajo tudi gledališki režiserji najti občutljivo ravnovesje med obnovitvijo zaznavanja, delovanjem in interakcijo na eni strani ter pripravo na premiero na drugi strani.

Za delovanje skupine sta tudi zelo pomembna dobra komunikacija in psihološka varnost. Psihološka varnost je koncept, v katerem delavci verjamejo, da se bodo njihovi kolegi pozitivno odzvali, ko bodo izrazili zaskrbljenost, poročali o napakah pri delu ali delili kreativne ideje. Ko delamo v skupini, se moramo torej zavedati, ali prispevamo k učnemu in delovnemu okolju, ki je psihološko varno.

Spoznajte sebe in se nenehno izboljšujte

Spoznajte sebe in svojo delovno etiko. Vsak ima določene točke na dan, ko doživi najvišjo ustvarjalno sposobnost. Za nekoga je to med 5. in 7. uro zjutraj, za druge so to nočne ure. Bistvo je razmisliti o pogojih, ki omogočajo kreativnost v vašem življenju in izkoristiti te pogoje.

V trenutkih kreativnega dela si zagotovite ustrezen duševni in fizični prostor. Duševni prostor si zagotovite tako, da odstranite motnje (tj. telefon, Facebook, Twitter, obvestila, tablice itd.) in druge nujne zadeve, povezane z vašim osebnim ali službenim življenjem. Za fizični prostor pa uporabite svoje table, zvezke in označevalnike in izrišite svoje misli in ideje. Zapišite vse! Ne pričakujte, da si bo vaš um med ustvarjalnim delom zapomnil nekatere stvare.

Smehljajte se, vadite nasmeh, vzpostavite dober notranji dialog in raven energije in – bodite srečni. Ljudje, ki imajo pozitivno naravnanost do svojega življenja, kažejo večjo sposobnost kreativnosti. To pa zato, ker imajo navadno več psihološkega prostora za kreativno razmišljanje in razširitev sposobnosti za inovacije in spremembe.

Glasba je odličen dejavnik motiviranja. Torej - poslušajte glasbo in zvočne posnetke, ki vas motivirajo za delo in povečujejo vašo kreativnost. Za nekatere je to filmska glasba, za druge klasična, za tretje pop glasba. Ugotovite, katera glasba poveča hitrost, s katero ideje prehajajo skozi vaše misli. Resnica je, da odličen glasbenik nikoli ne doseže vrhunca. Nikoli ne preneha vaditi. Nikoli se ne preneha učiti. Nikoli se ne neha izboljševati. gg

Pristopi režiserja v gledališču ali dirigenta v orkestru ponujajo nove ideje o strategijah oblikovanja timov. Pomembni so kreativno timsko delo, disciplina, osredotočanje na skupne cilje in pridobivanje navdiha za ponavljajoče se akcije - vprašanja, ki so zelo pomembna tudi za poslovni uspeh.

Foto: Depositphotos

Vabljeni na dinamično interaktivno delavnico 24. novembra 2020: **Resnica o kreativnosti in uspehu.** Predavatelji Manca Izmajlova, Benjamin Izmajlov in Zineta Vilman so združili bogato znanje in izkušnje s področja vodenja, samovodenja, zdravja, glasbe, fokusa, čuječnosti, javnega nastopanja in širše kulturne izobrazbe. Gre za preplet poslovnega in umetniškega sveta, ki drug od drugega črpata, da bi vodje opremila z znanji in veščinami, ki jih potrebujejo, da bi v nenehno spreminjajočem se poslovnem svetu dosegali boljše rezultate.

Več informacij

Priložnost

Avstrijska Koroška je več kot le turistična destinacija

Koroško poznamo predvsem po turistični ponudbi, a nam že prvi pogled v strukturo BDP razkriva, da turizem prispeva »samo« 15 %. Še bolj kot turistično je avstrijska Koroška zanimiva poslovno, še posebej zaradi svoje visokotehnološke naravnanosti. Z vso logistično in infrastrukturno podporo, ki je ob tem potrebna.

Anja Leskovar

V zadnjem desetletju se je v neposredni bližini Slovenije zgodila tiha podjetniška eksplozija. Njen vpliv v drobcih že sega k nam, na avstrijskem Koroškem, kjer se je začelo iskriti, pa je že povzročila izjemne učinke. Le skok čez Alpe je potreben, da se znajdete v središču raziskav, inovacij, visokotehnološke proizvodnje, sodelovanja na vseh nivojih in naravi prijaznega trajnostnega, krožnega gospodarstva. Vse v enem, povezano v skupnem cilju: postajati vse plodnejši »vinograd« podjetniških grozdov v regiji – skupaj s podjetniki iz okoliških držav, tudi (in predvsem) iz Slovenije.

Na avstrijskem Koroškem cvetijo podjetja s področij mikroelektronike, informacijskih tehnologij, strojegradnje, lesarstva, turizma in drugih.

Avstrijska Koroška se počasi, a vztrajno, odmika od podobe izključno turistične destinacije in se vse bolj uveljavlja kot dežela visokotehnoloških rešitev, inovativnih idej in trajnostnih rešitev. Dobrega pol milijona prebivalcev velika avstrijska dežela je v zadnjih letih namreč pritegnila velika podjetniška imena, kot so največji proizvajalec mikročipov na svetu Infineon, IBM, Siemens in Flex. Tudi s tem je bilo ustvarjeno podjetniško okolje, ki deluje izjemno podporno in stimulativno na celo vrsto manjših podjetij iz najrazličnejših panog. Tu cvetijo podjetja s področij mikroelektronike, informacijskih tehnologij, strojegradnje, lesarstva, turizma in drugih.

Foto: Domen Grogl

»Slovenija in njeni podjetniki v Avstriji uživajo velik ugled. Gradnja podjetniških mostov, s čimer se med drugim ukvarjamo, je tako postala celo lažja kot nekoč. Imamo skupni gospodarski prostor, jezikovna pregrada pa je vse manj pomembna. Sodelovanje med podjetji iz Slovenije in avstrijske Koroške (pa tudi obratno) je vse bolj živahno.«

Benjamin Wakounig, koroški Slovenec in predsednik Slovenske gospodarske zveze

Foto: Sami Rahim

Strateško, premišljeno, povezano

Strategija je osrednji pojem gospodarskega razcveta avstrijske Koroške. »Deželna vlada se je strateško odločila, da bo podpirala razvoj, ki se je nakazoval z interesom velikih podjetij,« pravita Simon Pöpperl in Andreas Duller, predstavnika deželne vlade. »Dokaz, kako resno so zastavili svojo podporo gospodarskemu razvoju, je Koroški sklad za gospodarski razvoj. Takšnega sklada nimajo v vseh avstrijskih deželah. Ustanovljen je bil z jasno vizijo, da avstrijska Koroška postane eno od močnih središč za tehnologijo, raziskave, inovacije in trajnostno gospodarstvo.«

Priložnosti za Slovence

Če je nekoč na prestolu podjetništva vladala globalizacija in je bil cilj ambicioznih širni svet, sta zdaj, posebno v času epidemije, postali še pomembnejši lokalizacija in regionalizacija. Temu pritrjujeta Simon Pöpperl in Andreas Duller, predstavnika deželne vlade avstrijske Koroške, ki si želita še močnejšega in raznovrstnega sodelovanja s slovenskimi podjetji. »Prijatelja, ki ti je bližje, poznaš bolje. Zato tudi lažje oceniš možnosti sodelovanja z njim. Trenutna situacija je negotova. Ne vemo, kako bo delovalo globalno gospodarstvo. Zelo dobro pa lahko napovemo in delno tudi nadzorujemo delovanje v regionalnem okolju. Pokazati želimo, da meja ni, da

Tiskano na papirju Vprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

lahko slovenska podjetja s koroškimi sodelujejo tako, kot sodelujejo med sabo v Sloveniji. Iskreno cenimo vaše znanje in inovacije in zato si tudi želimo, da bi zares sodelovali – da bi delali skupaj in se učili drug od drugega. Avstrijska Koroška je zares lahko vaš novi poslovni partner.«

S strategijo, usmerjeno v trajnostni razvoj in krožno gospodarstvo, se avstrijska Koroška dotika vseh, ne le visokotehnoloških panog. Strategija je namreč premišljena in vključuje trajnostno rabo virov, ustrezno okolje za kadre na univerzah, podporno svetovanje pri razvoju dobrih idej, povezave z drugimi trgi in medsebojno sodelovanje s podjetniki iz Slovenije in drugih držav, nadgradnjo logističnih povezav in – v veliko primerih najpomembnejše – ustvarjanje prijetnega okolja za delovanje in življenje. Seštevek vsega tega gradi pozitivno podjetniško in življenjsko klimo. Ker življenje pač ni samo delo, je pa lahko delo izpolnjujoč del življenja. gg

Več informacij

Foto: Michael Stabentheiner

DO ZDRAVNIKA, KO GA POTREBUJETE

ZAVAROVANJE ZDRAVSTVENA POLICA

Zdravstvena polica je najpopolnejše zavarovanje za zdravstvene storitve v mreži zasebnih izvajalcev, ki omogoča:

- hiter dostop do specialističnih storitev in operativnih posegov
- asistenco zavarovalnice
- obisk zdravnika na primarni ravni
- sklenitev tudi za otroke (paketa Junior in Junior Plus)

DR. POSVET

storitev, ki vam pripada ob sklenitvi zavarovanja.

Vzajemna d.v.z., Vošnjakova 2, 1000 Ljubljana

080 20 60
vzajemna.si

VARUH ZDRAVJA
VZAJEMNA

CEMP

Mednarodni kotiček

Predstavljamo aktivnosti in informacije Centra za mednarodno poslovanje (CEMP) na GZS

GZS go international slovenia

KAJ PRIPRAVLJAMO?

Virtualna B2B srečanja v okviru MEDICA 2020 fair ZENIT GmbH, 22. oktober 2020- 29. marec 2021

Vabimo vas k registraciji (plačljivo) na virtualno platformo, ki bo namesto sejma MEDICA 2020 v Düsseldorfu (Nemčija) povezovala mednarodna podjetja, univerze in raziskovalne ustanove pri iskanju partnerjev za: razvoj izdelkov, sporazume o proizvodnji in licenciranju, distribucijo, raziskovalno sodelovanje, skupna vlaganja, javne kupce in druge vrste partnerstev.
Več informacij: Vanja Bele, 01 5898 113, vanja.bele@gzs.si

Virtualni Forum Agenti Milano, 26. in 27. november 2020

Tudi letos bo konec zadnjega tedna v mesecu novembru potekalo srečanje italijanskih agentov s predstavniki podjetij, ki želijo ponuditi svoje izdelke in/ali storitve italijanskim kupcem.
Gospodarska zbornica Slovenije bo v sodelovanju z Javno agencijo Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (SPIRIT) ter Ministrstvom za zunanje zadeve RS oziroma njihovimi diplomatsko konzularnimi predstavništvi v Rimu in Milanu tudi letos organizirala udeležbo slovenskih podjetij na poslovnem srečanju FORUM AGENTI v Milanu 26. in 27. novembra, ki pa bo letos potekalo nekoliko drugače kot v preteklosti, saj bodo zainteresirana podjetja lahko opravila sestanke z agenti »na daljavo« oziroma preko v naprej določenih terminov v okviru B2B elektronske platforme.
Več informacij: Marko Jare, 01 5898 158, marko.jare@gzs.si

KORISTNE INFORMACIJE

Ukrepi za zajezitev okužb po posameznih državah

Zaradi drugega vala okužb z virusom SARS-CoV-2 države zopet sprejemajo (nove) omejevalne ukrepe. Za vaša poslovna potovanja in napotitve delavcev v tujino smo vam pripravili dokument, na katerem lahko s klikom na ime države vašega interesa dobite najaktualnejše informacije.
Dokument je dostopen na: *https://www.gzs.si/skupne_naloge/mednarodno_poslovanje/vsebina/Aktualno/Novice/ArticleId/76762/tujina-ukrepi-za-zajezitev-okuzb-po-posameznih-drzavah*

POSLOVNA POVPRAŠEVANJA

PP 20/ Država povpraševanja: Izrael
Poslovni interes: Izraelsko podjetje išče dobavitelje orodja za gradbeni sektor.
Dejavnost: Proizvodnja gradbenih orodij.

PP 21/ Država povpraševanja: Izrael
Poslovni interes: Izraelsko podjetje išče proizvajalce papirnatih oz. plastičnih posod za enkratno uporabo, embalaže in jedilnega pribora za enkratno uporabo in plastičnih vrečk.
Dejavnost: Proizvodnja embalaže.

PP 22/ Država povpraševanja: Izrael
Poslovni interes: Izraelsko podjetje išče proizvajalce medicinske opreme in dentalne opreme.
Dejavnost: Proizvodnja medicinskih instrumentov, naprav in pripomočkov.

PP 23/ Država povpraševanja: Izrael
Poslovni interes: Izraelsko podjetje išče dobavitelje sadja in zelenjave.
Dejavnost: Trgovina s sadjem in zelenjavo.

PP 24/ Država povpraševanja: Izrael
Poslovni interes: Izraelsko podjetje išče proizvajalce merilcev kisika za ljudi.
Dejavnost: Proizvodnja medicinskih pripomočkov in naprav.

PP 25/ Država povpraševanja: Izrael
Poslovni interes: Izraelsko podjetje išče proizvajalce naprav za otroške kapljice za oči in okulistične izdelke.
Dejavnost: Proizvodnja medicinskih pripomočkov in naprav.

V primeru vašega interesa po posameznem navedenem povpraševanju le-tega sporočite na elektronski naslov: anze.gospeti@gzs.si. Pripišite številko povpraševanja, ime vašega podjetja in matično številko ter vaš elektronski naslov, na katerega vam bomo poslali kontaktne podatke povpraševalca. Informacije in kontaktne podatke povpraševalcev posredujemo samo članom GZS!

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Stališča

Nepremičninski posredniki ponovno povsem spregledani

Na Združenju družb za nepremičninsko posredovanje, ki deluje v okviru GZS-Zbornice za poslovanje z nepremičninami, smo ogorčeni nad ignoranco Vlade Republike Slovenije, ki je nepremičninske posrednike tudi v tokratnem paketu sproščanj ukrepov povsem spregledala, čeprav je sprostila številne druge dejavnosti, med katerimi so nekatere za širitev virusa bistveno bolj tvegane kot storitve, ki jih opravljajo nepremičninski posredniki.

Ravno zato, ker so nepremičninski posredniki tokratne ukrepe za zajezitev širitve virusa pretežno sprejeli z razumevanjem in zelo odgovorno, smo pričakovali, da bodo po uvodni »šok terapiji« pristojni le pretehtali argumente in prednostno sproščali tiste dejavnosti, ki so za širitev virusa manj tvegane. Zato smo vsem pristojnim ministrstvom in vladi posredovali podrobno obrazložitev dejavnosti nepremičninskega posredovanja z oceno tveganja, iz katere izhaja, da pri delu nepremičninskih posrednikov do stikov s potrošniki prihaja praktično samo pri ogledih nepremičnin. Ob tem pa se da te stike bistveno omejiti (omejitev na dve osebi v nepremičnini in zagotavljanje medsebojne razdalje) in s strogim izvajanjem zaščitnih ukrepov praktično izničiti možnost za prenos virusa. V ta namen smo že ob koncu spomladanskega vala od NIJZ prejeli podrobna in stroga higienska priporočila, ki jih nepremičninski posredniki pri svojem delu dosledno upoštevajo. Hkrati smo tudi sami pristojnim podali predlog konkretnih ukrepov, s katerimi bi bilo izvajanje storitev nepremičninskega posredovanja zelo varno, če ne povsem neškodljivo.

Ne glede na vse navedeno smo bili tudi ob sproščanju ukrepov 5. novembra grdo spregledani. Očitno se pristojni niti ne zavedajo, kakšne težave in stiske s tem povzročajo več kot 2.000 nepremičninskim posrednikom, ki s tem delom preživljajo sebe in svoje družine. S takšno ignoranco vlada velike stiske povzroča tudi državljanom, še posebej tistim, ki si v tem času rešujejo stanovanjsko vprašanje, ali se morajo celo nujno preseliti, ker jim poteče veljavna najemna pogodba, so nepremičnino prodali že pred časom in se morajo izseliti v pogodbenem roku, se morajo preseliti zaradi menjave ali izgube službe, smrti, ločitve, ali katere koli druge pomembne življenjske situacije.

Pri vsem navedenem pa je popolnoma nerazumljivo tudi to, da se promet med pogodbenimi partnerji lahko nemoteno vrši (sklepanje pogodb, ogledi, pogajanja, dogovarjanja in obiski nepremičnin niso nedovoljeni), za odločevalce je očitno pomembno samo to, da poleg ni strokovnjaka, ki posel lahko vodi varno in nadzorovano (tako z vidika pravne varnosti kot z vidika zagotavljanja preventivnih ukrepov v zvezi s prenosom okužb).

Vse bi razumeli le, če bi šlo za tvegano dejavnost, kar pa nikakor ne drži. Zapisano smo že tudi večkrat argumentirali. Žal pa nas pristojni ne upoštevajo.

Sprašujemo se, kakšne akcije bodo morali sprožiti nepremičninski posredniki, da bodo slišani. Očitno v današnjem času ne zaležejo argumenti, temveč le kričanje in izsiljevanje. V vsakem primeru bomo morali o nadaljnjih korakih dobro razmisliti, saj taka ignoranca žal vodi v veliko nejevoljo, gospodarsko in socialno škodo in občutek spregledanosti določene skupine državljanov, samopašnosti odločevalcev in neodgovornosti tistih, ki imajo v rokah škarje in platno usode na stotine zaposlenih, pa tudi tistih, ki storitev nepremičninskega posrednika želijo in nujno potrebujejo.

Zbornica za poslovanje z nepremičninami

Spremljajte stališča in komentarje GZS o aktualnih tematikah.

član članu

Posebne akcije popustov!

Želite povečati svojo prodajo in prepoznavnost, brezplačno?

Vas zanimajo ugodnejše ponudbe produktov in storitev?

Izkoristite sistem Član-Članu GZS!

Član-Članu – Katalog GZS
clan-clanu.gzs.si

Gospodarska zbornica Slovenije

NEPREMIČNINE PLUS d.o.o.
Podjetje, ki deluje na nepremičninskem trgu že več kot 20 let. Podjetje podarja, članom GZS in njihovim sodelavcem, brezplačen nasvet in pregled pravnega stanja nepremičnin. Podarjajo vam izdelavo pisnega poročila z nasvetom glede morebiti potrebne ureditve stanja, finančnih posledic lastništva, prodaje ali oddaje ter umestitev vaše nepremičnine v aktualen trg nepremičnin.

VIBOR d.o.o.
Eden izmed vodilnih ponudnikov rešitev na področju upravljanja informacij. Z novo strategijo pristopa na B2B trg preusmerjamo fokus iz tradicionalnega podjetja v digitalno. Popust za člane GZS na vse izdelke za sodobno pisarno (tiskalniki, projektorji, čistilci zraka, interaktivni zaslon,..) ter popust pri svetovanju o digitalizaciji poslovnih procesov in uvedbi GDPR pravilnika.

KLIPING d.o.o.
Podjetje za spremljanje in analizo medijev, ki spremlja klasične in digitalne medije na lokalni in globalni ravni. BEEY je Klipingova nova storitev in je inovativno spletno orodje za pretvorbo zvoka in videa v besedilo! Še zlasti je primerno za organizatorje webinarjev, spletnih konferenc, virtualnih dogodkov in on-line sestankov. Vsem članom GZS zagotavljamo 10 % popust na letno naročnino.

ROBOTINA d.o.o.
Visokotehnološko podjetje s trideset letno tradicijo izgradnje celostnih namenskih rešitev in proizvodnjo lastnih produktov ter OEM produktov za domača in tuja podjetja. Edinstven Sistem SGate za samodejno merjenje telesne temperature, brezstično dezinfekcijo in zagotavljanje nemotenega poslovanja ter zagotavljanje zaščite vaših uslužbencev in strank. Omogoča sledljivost dogodkov in kombinacijo vstopnih pogojev (temperatura, kartica, digitalni ključ), samodejno in brez prisotnosti dodatnega osebja omogoči vstop. Posebna ponudba za člane GZS!

AGENCIJA AGADO d.o.o.
Versatilna zaposlitvena agencija, ki s posluhom stremi do uspeha. Predstavljamo most povezovanja med podjetji ter iskalci zaposlitve. Članom GZS zagotavljamo fleksibilnost, iskanje rešitev na področju kadrovanja ter ob enem ponujamo 15 % popust pri koriščenju naših storitev iskanja in selekcije kadrov, posredovanja delovne sile, najema delavcev, ureditve delovnih dovoljenj in storitev študentskega servisa.

Novice

Novi izzivi absentizma v času negotove prihodnosti

Na e-konferenci v okviru projekta POLET »Razvoj celovitega poslovnega modela za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih« so strokovnjaki predstavili razloge višanja stopnje absentizma, kako jih ublažiti in kako zaradi drugačnega načina dela poskrbeti tudi za upoštevanje zakonskih določil. Prikazali so tudi primere dobrih praks, kako podjetja motivirajo, še posebej starejše zaposlene, da svoje delo opravljajo zavzeto in kaj naredijo, da imajo nizko stopnjo bolniških odsotnosti.

Podatki glede absentizma v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami niso najslabši, še zdaleč pa niso dobri, je dejala generalna direktorica GZS Sonja Šmuc. Konec lanskega leta je bilo na dolgotrajni bolniški 28.000 oseb, od tega s trajanjem odsotnosti več kot eno leto 8.400 oseb. V letu 2019 je stopnja bolniških odsotnosti dosegla stopnjo 4,9, v letu 2020 bo ta številka samo še višja. Opaža se, da je bil bolniški stalež najvišji v starosti 60-64 let in sicer 8,79-odstoten. GZS se zaveda tudi prisotnosti prezentizma, ki je ravno v času epidemije lahko še bolj nevaren, zato je prav, da se posvetimo in izboljšujemo obe stanji.

Generalni sekretar Združenja delodajalcev Slovenije Jože Smole je poudaril, da je ena izmed glavnih prioritet delodajalcev prav ohranjanje zdravja zaposlenih, kar bo doseženo z dolgoročnimi ukrepi, ki bodo ohranjali in celo izboljševali zdravje in varnost vseh zaposlenih.

V dani situaciji se je povečalo delo od doma, kar je povzročilo plaz sprememb, frustracije zaposlenih pa so predvsem pomanjkanje digitalnih kompetenc, tudi fizična ustreznost delovnega okolja, do velike spremembe pride tudi v dinamiki notranjih odnosov. Stopnja absentizma se odraža tudi v tem, ali je zaposleni pripravljen delati z novimi orodji in stroji, če zaradi strahu pred novim ne želijo, se to odraža v povišanju bolniških odsotnosti. Da varnost in zdravje pri delu niso le zdravi in zadovoljni zaposleni, da to niso le prepovedi in zapovedi, je miselnost in odgovornost delodajalcev, pa tudi zaposlenih, meni odvetnik Miha Šercer. Predstavil je zakonska določila, kaj je potrebno urediti. Še preden prične zaposleni opravljati določeno delo, je potrebno urediti vse za varnost in zdravje pri delu. Nezagotavljanje teh ukrepov lahko za delodajalca pomeni tudi veliko odškodninsko tveganje. Revizijo izjave o varnosti z oceno tveganja je treba sprejeti, če ukrepi niso zadosti ali niso več ustrezni, ali pa če se spremenijo podatki, na katerih je ocenjevanje temeljijo in ko obstajajo možnosti za dopolnitev izjave o varnosti z oceno tveganja.

Odprta že šesta Future razstava: Materiali prihodnosti

V okviru virtualne razstave Future Materials – Materiali prihodnosti svoje inovativne materiale predstavlja 18 podjetij in institucij znanja. Gre za že drugo virtualno razstavo pod skupno blagovno znamko Future. Tokratno organizira Gospodarska zbornica Slovenije v sodelovanju s SRIP-om MATPRO, ob podpori MGRT in Javne agencije Spirit Slovenija.

»Tokratna razstava, na kateri se predstavlja 18 podjetij, kaže predvsem poti naprej - v smeri novih materialov, inovacij, še več prenosa znanj med institucijami znanja in gospodarstvom. Vsa ta prizadevanja so usmerjena v krepitev slovenskega znanja tako na domačem, še bolj pa na globalnem trgu,« je ob odprtju povedala generalna direktorica GZS Sonja Šmuc. Izvršna direktorica GZS za industrijsko politiko Vesna Nahtigal je dejala, da danes SRIP MATPRO tlakuje pot v prihodnost. Dva velika projekta, ČMRLJ in MARTINA, sta v teku, pripravlja se vzpostavitev dveh razvojnih centrov in postavitev platforme za napovedovanje potreb po kompetencah na državnem nivoju s skupnimi močmi štirih ministrstev.

Razstavo si je mogoče ogledati vse do 15. januarja 2021. Vabljeni k ogledu!

Ustanovljena Sekcija za fitnes, rekreacijo in regeneracijo

Pod okriljem GZS je bila ustanovljena Sekcija za fitnes, rekreacijo in regeneracijo (SFRR), ki je nastala na pobudo 25 ustanovnih članov, podpornikov prvotne, slovenske fitnes iniciative. V času pomladne epidemije se je izkazalo, da se fitnes, rekreativna in regenerativna industrija nahaja v t. i. »sivi coni«. Dejavnosti SFRR so »obvisele v zraku«. Po mnogih zapletih in preobratih se je pokazalo, da fitnesi in športno-rekreativni centri spadajo pod okrilje gospodarskega ministrstva.

Med glavnimi cilji in nalogami SFRR bodo omilitev posledic pandemije koronavirusa za dejavnost fitnesa, rekreacije, regeneracije, ureditev subvencioniranja poslovnih najemnin za čas zaprtja, subvencioniranja plač zaposlenih, možnost koriščenja turističnega vavčerja tudi za storitvene dejavnosti v fitnesu, rekreaciji in regeneraciji, sodelovanje in povezovanje znotraj SFRR dejavnosti, mednarodno udejstvovanje in povezovanje itd.

22. Kongres izvajalcev računovodskih storitev: 'Strokovno čez spremembe'

Izvajalci računovodskih storitev so si za letošnji že 22. kongres izbrali geslo 'Strokovno čez spremembe'. Aleksander Štefanac, predsednik GZS - Zbornice računovodskih servisov, je poudaril, da se kljub trenutnim izrednim razmeram obenem dogajajo tudi največje spremembe računovodskega poklica v zadnjih 500 letih. Ključni trend v panogi je avtomatizacija računovodskih procesov. Umetna inteligenca bo olajšala rutinske delovne procese, računovodje pa se bodo lahko posvetili iskanju inovativnih in kreativnih rešitev za izboljšanje poslovanja gospodarstva. Predstavljene so bile spremembe davke na dodano vrednost, ki jih pričakujemo sredi leta 2021, oddelitev nepremičnin, vloga računovodje pri ocenjevanju tržne vrednosti in prodaji podjetja, računovodske in davčne obravnave državnih pomoči, spremembe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju itd.

Foto: Marko Arandjelović

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.

Imetniki certifikata Excellent SME Slovenija dosegajo izjemne rezultate:

- imajo 30 % višje prihodke na zaposlenega od povprečja te velikosti podjetij,
- ustvarijo 57 % višji dobiček na zaposlenega,
- ustvarijo za 28 % višjo dodano vrednost na zaposlenega.

excellent-sme.gzs.si

Certifikat Excellent SME ima v Sloveniji preko 900 podjetij.

Novi in podaljšani imetniki certifikata Excellent SME po 1. septembru 2020

4 A d.o.o.
ACADEMIA d.o.o.
ALSET d.o.o.
ALUBOMA d.o.o. Sežana
ALUVAR d.o.o.
APiA d.o.o.
ASFALTEK d.o.o.
ATES d.o.o.
AVTO - KOČEVJE d.o.o.
BIROPRODAJA d.o.o.
BOGNER UROŠ JENKO s.p.
BONAJO d.o.o.
CETIX d.o.o.
CNJ d.o.o.
E.P.S. INŽENIRING d.o.o.
E2E d.o.o.
EGAL PB d.o.o.
EHO d.o.o.
EKOSEN d.o.o.
eMundia d.o.o.
ENERGEN d.o.o.
FOTONA d.o.o.
Helios Kemostik d.o.o.
INOTHERM d.o.o.
iPiramida d.o.o.
JANJA ŠKOFLANC CERJAK s.p.
KONDITOR d.o.o.
KONEM COLOR Ozeljan d.o.o.
KOVINTRADE d.d. Celje
KREMENITI d.o.o.
MAKI d.o.o. Koper
MARCHE d.o.o.
MARNIT d.o.o.
MAVARI d.o.o.
MEDIA-IMPEKS d.o.o.
MEDIUS d.o.o.
METALKOM d.o.o.
MOGA d.o.o.
Odvetniška pisarna Tadej Vodičar d.o.o.
PAKO d.o.o.
PALMA d.o.o. Celje
PARSIS d.o.o.
PINACEA d.o.o.
PINKERTON INTERNATIONAL d.o.o.
PLANEN d.o.o.
PREVENT-DELOZA d.o.o.
PRIMA d.o.o.
PROPLUS d.o.o.
RACI d.o.o.
RDF FESTINANS d.o.o.
ROBOTINA d.o.o.
ROLETARSTVO MEDLE d.o.o.
RUJ NEPREMIČNINE JERNEJ SUŠA s.p.
SERVIS KOPER d.o.o.
SILVESTER MURGELJ s.p.
ŠIŠKO steklarstvo d.o.o.
SMART KEY d.o.o.
SON d.o.o. Vinica
SUMAND d.o.o.
TABOR TRADE d.o.o.
TIKO PRO d.o.o.
TINEX d.o.o.
TURISTIČNA AGENCIJA SONČEK d.o.o.
VANJA PUŠNIK s.p
VEMAR d.o.o.
VIBOR d.o.o.
VIVA - PROJEKT d.o.o.
VIZIJA RAČUNOVODSTVO d.d.
WILLY STADLER d.o.o.
ŽIVIĆ d.o.o.
ZUMIKS TRANS d.o.o.

Najboljši ga že imajo. Pridobite ga tudi vi!

coface
Gospodarska zbornica Slovenije
SAFE Signed

Napovednik

18. november 2020 - webinar

Dan delodajalcev: Delo na domu/na daljavo in pravica do odklopa

Z vabljenimi predstavniki FDV, MDDSZ, IDPF in predstavniki gospodarstva ter strokovnjaki GZS bomo pretresli delo od doma z relevantnih vidikov: ne le z delovnopravnega, vidika varstva in zdravja pri delu, fleksibilnosti, povračila stroškov za uporabo lastnih sredstev delavca pri tem delu, ampak tudi organizacije osebnega življenja in pravice do odklopa po zaključku delovnega časa pri opravljanju dela na ta način.

18. november 2020 - spletni dogodek

Poslovanje s Poljsko v času COVID-19

Poljsko - slovensko poslovno društvo Triglav-Rysy, Gospodarska zbornica Slovenije ter SPIRIT Slovenija, javna agencija vabijo, da se udeležite mednarodne spletne konference z naslovom: Izzivi sodelovanja med podjetji in vstopa na poljski trg v času epidemije Covid-19, ki bo potekala na spletu v sredo, 18. novembra, od 10.00 ure naprej.

19. november 2020 - e-konferenca

GoDigital 2020 - Digitalni svet 2020

Covid-19 zahteva od podjetij in družb prožnost in pripravljenost, lastnosti, ki bosta pomembni še dolgo po tem, ko bodo javnozdravstvene posledice odpravljene. Kakšen je globalni pogled, kaj lahko pričakujemo od ukrepov EU, kaj moramo postoriti za dolgoročno stabilen gospodarski razvoj in družb znanja? Ali Slovenija razume potencial digitalizacije in ali bo izkoristila njeno priložnost? Zanimive vsebine, aktualne teme, najnovejši trendi in primeri dobrih praks.

19. november 2020 - spletni dogodek

Spletna tržnica Amazon – Kako začeti, kaj moram vedeti in razumeti, praktični primeri

Na spletni delavnici bomo pogledali, kakšne izzive prinaša slovenskim podjetjem prodaja na spletni tržnici Amazon. Spoznali bomo osnovne pojme, ki so ključni za začetek prodaje in uspešnega poslovanja na Amazonu, kakšne so priložnosti, pasti, kako in zakaj se vključiti in priključiti največji prodajni spletni platformi.

23. – 29. november – spletni dogodek

e-Slovenski knjižni sejem

Ne e-Slovenskem knjižnem sejmu od 23. do 29. novembra 2020 sodeluje preko 90 založb. Predstavljene bodo najnovejše in zimzelene uspešnice, na voljo bodo popusti, akcije, odvili se bodo pogovori, podelitve nagrad … Prvič v 48-letni zgodovini namesto v živo na spletni platformi pod sloganom: Narazen, a vendar skupaj!

24. november 2020 - spletni dogodek

Brezplačni spletinar »BIM med pisarno in gradbiščem«

Izboljšajte sodelovanje in komunikacijo z vsemi osebami, ki so vključene v gradbeni oziroma nepremičninski projekt. Izvedite, kako uporabiti BIM v pisarni in na gradbišču – ter kako pozneje obdelati zbrane podatke in pripraviti podrobna poročila.

24. november - Ljubljana

Dan inovacij Adria 2020

Regionalni center ADRIA, EIT RawMaterials središče v JV Evropi, vabi na Dan inovacij ADRIA 2020, kjer se bodo povezovali strokovnjaki delujoči na področju primarnih in sekundarnih surovin, z raziskovalci in akademiki ter organizacijami za podporo razvoju podjetništva iz Slovenije, Hrvaške in drugih držav iz JV Evrope. Letošnji dogodek je namenjen prenosu znanja in dobrih praks med podjetji in nosilci podjetniških idej s področja surovin. Udeležba je brezplačna, potrebna je registracija na https://www.eitrawmaterials-rcadria.eu/events/adria-innovation-day-2020.

26. november 2020 – spletni dogodek

Varstvo zavarovalca kot potrošnika

Spletni seminar je namenjen poklicnemu usposabljanju distributerjev zavarovalnih produktov (zavarovalnim posrednikom, zavarovalnim zastopnikom) in predstavlja priložnost za nadgrajevanje njihovega strokovnega znanja.

26. november 2020 – spletni dogodek

Predstavitev Centra zelenih tehnologij in o povezovanju industrije in Univerze v Novi Gorici

Severno Primorska gospodarska zbornica vabi gospodarstvenike in podjetnike na predstavitev Centra zelenih tehnologij in pogovor na temo povezovanja industrije in Univerze v Novi Gorici, ki bo v četrtek, 26. novembra 2020 ob 15.00 uri on line. Vljudno valjeni k sodelovanju in prijavi.

26. - 27. november 2020 - spletni dogodek

Virtualni Forum Agenti Milani

Srečanje italijanskih agentov s predstavniki podjetij, ki želijo ponuditi svoje izdelke in/ali storitve italijanskim kupcem.

26. november 2020 - spletni dogodek

Veliki jesenski živilski seminar

30. november 2020 - spletni dogodek

Dan inovativnosti 2020

Podeljena bodo nacionalna priznanja za inovacije, najvišja nacionalna priznanja inovativnim dosežkom slovenskih podjetij in drugih organizacij. Že v dopoldanskem času pa bo konferenca Simptomi kreativnosti.

9. december 2020 - webinar

Kako ohraniti finančno boniteto in ostati plačilno sposobni?

Kateri so dejavniki tveganja na področju sklepanja poslov in računovodskega beleženja poslovnih dogodkov, ki lahko pripeljejo do izgube finančne bonitete podjetja. Lažje je posojilo dobiti, težje ga je vračati, zato bodo predstavljeni napotki, kako upravljati razmike dospelosti v praksi.

*V primeru sprememb, povezanih z epidemijo covida-19, si pridržujemo pravico do sprememb.

M SORA

Imejte svoj pogled

M SORA d.d.

Industrijska ul. 13, SI Žiri | 04 50 50 230

Letališka c. 32b, SI Ljubljana | 01 54 41 310

okna@m-sora.si | www.m-sora.si

PALAIS & VILLA
SCHELLENBURG
LJUBLJANA

WWW.SCHELLENBURG-LIVING.COM

REITENBURG

PRODAJA STANOVANJ

+386 40 505 081 | info@schellenburg-living.com